

RIDDERKERK

Jaarstukken 2022

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Leeswijzer	5
Algemene toelichting	6
Programmaverantwoording	8
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	9
Programma 2 Veiligheid	13
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen	17
Programma 4 Economische zaken	22
Programma 5 Onderwijs	27
Programma 6 Cultuur, sport en groen	29
Programma 7 Sociaal domein	35
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	47
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	54
Niet in de programma's opgenomen baten en lasten	63
Paragrafen	66
Paragraaf 1 Lokale heffingen	67
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	72
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	77
Paragraaf 4 Financiering	84
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	87
Paragraaf 7 Grondbeleid	104
Paragraaf 8 Wet open overheid	106
Jaarrekening	107
Balans	108
Overzicht van baten en lasten	110
Toelichtingen	114
Informatie Wet normering topinkomens	136
Staat van investeringen	137
SiSa-bijlage bij de jaarrekening	146
Bijlage overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	162
Bijlagen	167
Bijlage 1 Doorgeschoven prestaties van 2022 naar 2023	168
Bijlage 2 Overzicht verstrekte subsidies	171
Bijlage 3 Overzicht verworven subsidies	174
Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht	175
Bijlage 5 Indicatoren	178
Bijlage 6 Bestuursrapportage Sociaal Domein	183

Voorwoord

Het jaar 2022 was een bijzonder jaar. Er zijn nog na-effecten merkbaar van corona. De mondiale gevolgen van de inval van Rusland in Oekraïne zijn ook in onze gemeente voelbaar. Inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers ondervinden in het dagelijks leven het effect van hoge inflatie, als gevolg van gestegen prijzen voor energie, levensmiddelen en industriële goederen.

In 2022 gingen we aan de slag met de uitvoering van het collegeprogramma, gestoeld op het door vier partijen gesloten coalitieakkoord 'Hart voor een toekomstbestendig Ridderkerk'. We maakten een begin met een groot aantal concrete acties op het terrein van veiligheid, woningbouw,

klimaatverandering, zorg en welzijn, onderwijs(huisvesting), openbaar vervoer, veilig verkeer en de mogelijkheden voor iedereen om mee te doen.

Wat de financiën betreft: het boekjaar 2022 sluit positief en de kengetallen staan nagenoeg allemaal op groen. Ridderkerk staat er financieel goed voor. Het forse rekeningsaldo valt op. Dit ontstond vooral door de uitkomsten van de decembercirculaire. Het overwegend incidentele karakter van de bedragen waaruit het positieve saldo is opgebouwd relativeert overigens het belang ervan voor de komende begrotingen.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk

Leeswijzer

Indeling

De jaarstukken zijn onderverdeeld in het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag komt voornamelijk het beleidsmatige deel van de verantwoording naar voren. Het jaarverslag bevat de door de raad vastgestelde programma's en de (voorgescreven) paragrafen, zoals genoemd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de jaarrekening is de cijfermatige verantwoording opgenomen. Dit komt tot uiting in de balans en het overzicht van baten en lasten met de bijbehorende toelichtingen. Andere onderdelen zijn informatie omtrent de Wet normering topinkomens, de staat van investeringen met toelichting op de stand van zaken en de activiteiten van het afgelopen jaar, de SiSa-bijlage met de verantwoording over de besteding van specifieke uitkeringen en het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Tekenduiding

De lasten zijn negatief opgenomen, dus met een minteken. In een kolom waar het saldo getoond wordt, krijgt een nadeel een min voor het bedrag. Een voordeel wordt zonder extra teken getoond.

Afrondingen

De cijfers die in deze jaarstukken zijn verwerkt, komen direct uit de boekhouding van de gemeente. Daar staan de getallen genoteerd tot op twee cijfers achter de komma. In dit boekwerk worden de cijfers afgerond op hele euro's. Hierdoor kan het voorkomen dat als een tabel nageteld wordt, er minimale verschillen zijn.

Toelichtingen

In de programma's zijn toelichtingen geschreven voor de verschillen, groter dan € 25.000, tussen de ramingen van de gewijzigde begroting 2022 en de realisatie. In de toelichting op de verschillen wordt veelal het verschil verklaard door middel van grote onderwerpen. Hierdoor komt het voor dat de telling van de verschillende genoemde afwijkingen niet optellen tot het totaalbedrag van het verschil.

Wanneer in de verschillenanalyse een afwijking als structureel is beoordeeld, wordt dit expliciet in de toelichting vermeld. Alle overige afwijkingen zijn daarmee incidenteel. De structurele afwijkingen kunt u terugvinden in het hoofdstuk Algemene toelichting.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's

In nagenoeg elk programma wordt bij de toelichting op de verschillen het onderwerp 'Toerekening BAR-bijdrage naar programma's' genoemd. Dit is een wettelijke en budgetneutrale verdeling van de personeelskosten naar de verschillende taakvelden, zodat per taakveld de totale kosten zichtbaar zijn. De verschillen ontstaan door een gewijzigde verdeling over de taakvelden gedurende het jaar.

Prestatie-indicatoren

Sinds 2016 is de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van kracht. In deze regeling zijn 39 indicatoren opgenomen, waarvan er door wettelijke aanpassingen nog 34 resterend. Deze, en meer indicatoren, zijn op de website Waarstaatjegemeente.nl terug te vinden. De waarden bij de indicatoren op de website worden aangepast wanneer nieuwe informatie bekend is. Het kan hierdoor voorkomen dat de waarde opgenomen in dit boekwerk verschilt van de website. De peildatum voor de opgenomen waarden is 3 april 2023.

Per programma worden de prestatie-indicatoren weergegeven met een waarde voor het jaar 2022. Dit is in veel gevallen het meest recente jaar waarvan cijfers bekend zijn. Alle verplichte (en ook veel van de eigen gekozen) indicatoren zijn afkomstig uit landelijke databases via www.waarstaatjegemeente.nl. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen invloed op. Indien er voor het jaar 2022 geen waarde bekend is, wordt de waarde van het laatst bekende jaar weergegeven. Dit is dan kenbaar gemaakt met het jaartal tussen haakjes. Er is dit jaar geen Ondernemerspeiling uitgevoerd.

De indicatoren die genoemd worden in de programma's kennen verschillende bronnen. Een overzicht met internetlinks naar de bronnen vindt u hieronder.

Bron

Waarstaatjegemeente.nl
[BBV verplichte indicatoren](#)
[Burgerpeiling](#)
[Lokale monitor Wonen](#)
[Gemeentelijke monitor Sociaal Domein](#)

Na het klikken op de links hierboven kan het zijn dat er nog gekozen moet worden voor Ridderkerk.

Algemene toelichting

Samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen

Het saldo van baten en lasten over 2022 is € 7.029.197 positief. Het geraamde resultaat van de begroting na wijziging, waarin de 2e Tussenrapportage 2022 is opgenomen, bedraagt € -704.888, een voordelig verschil van € 7.734.085 met het begrote resultaat.

Saldo begroting 2022 na wijziging	€ - 704.888
Saldo jaarrekening 2022 ten opzichte van begroting 2022 na wijziging	€ 7.734.085
Resultaat 2022	€ 7.029.197

In de onderstaande tabel is een specificatie van de materiële budgettaire afwijkingen opgenomen die optellen tot het verschil tussen de gewijzigde begroting en het resultaat. Verder is er een indicatie van structurele afwijkingen, die een effect hebben op de begroting 2023 en verder. Afwijkingen groter dan € 100.000 zijn afzonderlijk opgenomen, afwijkingen kleiner dan € 100.000 zijn samengevoegd in de post 'Overige verschillen'. Dit geldt alleen voor onderstaande tabel. In de programma's worden afwijkingen opgenomen die groter zijn dan € 25.000.

Prog.	Samenvatting verschillen jaarrekening 2022 ten opzichte van de begroting 2022 na wijziging	Totaal bedrag	Meerjarig effect
div.	Gemeentehuis	327.183	
div.	Reserve groot onderhoud gebouwen, gemeentehuis	-304.989	
1/bu	Algemene reserve, implementatie Omgevingswet	-205.693	
1/bu	Bar-bijdrage incl. overhead	148.778	
2	WABO-vergunningen (baten)	568.164	
3	Planmatig onderhoud wegen	204.714	
3	Aanleg glasvezelnetwerk	120.443	
3	Planmatig onderhoud openbare verlichting	104.055	
3	Mobiliteitsplan	230.982	
3	Haven Ridderkerk	274.355	
3	Algemene reserve, mobiliteitsplan, project Hoogwaardig Openbaar Vervoer en ontmanteling baggerdepot Oudelande	-148.370	
3	Reserve onderhoud baggeren haven	-263.347	
4	Overige gebouwen	-111.643	
4	Economische advisering	147.866	
4	Algemene reserve, lagere dekking subsidieregeling huurcompensatie Corona	-115.814	
7	Openbaar vervoer voor pensioengerechtigden	222.989	
7	Opgave leefbaarheid	169.209	
7	Wmo algemene voorzieningen	173.700	
7	Opvang Oekraïners	1.357.349	
7	Inzet in Wijkteams	247.184	
7	Wet BUIG	-970.608	-420.000
7	TOZO Heroriëntatie	286.000	
7	Minimabeleid	130.903	
7	Re-integratieprojecten	335.249	
7	Wmo collectief vervoer	285.880	
7	Wmo begeleiding en overige in natura	771.168	400.000
7	Wmo Begeleiding en overige PGB	116.512	115.000
7	Lokale Jeugdhulp PGB	253.925	
7	Lokale Jeugdhulp ZIN	-564.712	
7	Specialistische jeugdvoorzieningen in natura	193.164	
7	Zeer gespecialiseerde jeugdvoorzieningen	-678.671	
7	Algemene reserve, dekking TOZO heroriëntatie	-246.139	
7	Reserve innovatiefonds sociaal domein, innovatiesubsidies	-176.775	
8	Riolering planmatig onderhoud	-203.125	
8	Overige gemalen	106.870	
8	Inzameling huishoudelijk afval	273.361	
8	Baten afvalstoffenheffing	269.409	
8	Bodem	106.163	
8	Geluid	117.471	

Prog. Samenvatting verschillen jaarrekening 2022 ten opzichte van de begroting 2022 na wijziging	Totaal bedrag	Meerjarig effect
8 Duurzame energietransitie	184.173	
8 Reserve Klimaatgelden	-294.530	
8 Reserve bodemonderzoek Wooncompas, bodemsanering Centrum fase 1	-111.000	
8 Reserve afvalstoffenheffing	-572.013	
9 GR Nieuw Reijerwaard	-193.400	
9 Grondexploitatie Cornelisland	428.888	
9 Begraafplaatsen Algemeen	-183.142	
9 Baten begraafplaatsrechten	548.508	
9 Marktinitiatief Scheepswerflocatie	-102.421	
9 Marktinitiatief herstructurering Centrum - Woonvisie	-153.138	
9 Grondexploitatie het Zand	477.388	
9 Algemene reserve, huur en uitvoeringskosten tijdelijke huisvesting IKC De Noord	-200.000	
9 Algemene reserve, gebiedsvisie Centrum-Oost	-150.000	
bu Financiering	187.414	
bu OZB Niet woningen	-104.379	
bu Algemene uitkering	4.518.286	
bu Storting in voorziening dubieuze debiteuren	-755.291	
Saldo overige verschillen (voor-/nadelig)	655.582	-119.000
Totaal	7.734.085	-24.000

bu = Niet in de programma's opgenomen baten en lasten

Toelichting

De toelichting op de afwijkingen wordt beschreven onder de betreffende programma's en samengevat in het hoofdstuk 'Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid'.

Onderstaande onderwerpen worden verdeeld naar verschillende programma's en zijn dus niet specifiek toe te wijzen. De toelichting wordt daarom hieronder weergegeven en verder niet bij de programma's.

Gemeentehuis

Omschrijving	Vershil 2022
<i>Gemeentehuis</i>	
Lasten	352.787
Baten	-25.605
Totaal Gemeentehuis	327.182

Toelichting gemeentehuis

Vanwege het doorschuiven van werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie van het gemeentehuis is er sprake van een voordeel op planmatig onderhoud ten opzichte van de raming.

BAR-bijdrage inclusief overhead

Omschrijving	Vershil 2022
<i>BAR-bijdrage incl. overhead</i>	
Lasten	-487.172
Baten	635.951
Totaal BAR-bijdrage	148.779

Toelichting BAR-bijdrage inclusief overhead

BAR-bijdrage (voordeel 148.779)

- Er is sprake van een nadeel op kostprijsverhogende btw ten opzichte van de raming.
- Omdat het budget Online dienstverlening/wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (MEBV) twee maal is geraamd (in de begroting 2022 en de 1e Tussenrapportage 2022), is er sprake van een voordeel ten opzichte van de raming.
- Er is een voordeel op de BAR-bijdrage als gevolg van jaaroverschrijdende budgetten.
- Het nadelig resultaat op de afrekening van de BAR-bijdrage betreft voornamelijk de eenmalige uitkering die de medewerkers in december 2022 hebben ontvangen vooruitlopend op de nieuwe cao, de verplichte toevoeging aan de voorziening Regeling Vervroegd Uittreden, de verplichte toevoeging aan de nieuwe voorziening Verlofsparen en maatwerk.
- Vanaf 2019 (tot en met 2022) ontvangt de gemeente jaarlijks subsidie voor de btw-nadelen, die zij ondervindt bij al haar investeringen en exploitatiekosten sport. Dit wordt op voorhand niet begroot, aangezien er landelijk sprake is van een subsidieplafond.
- Omdat de toerekening van uren naar investeringen, voorzieningen en grondexploitaties hoger is dan geraamd, is ook de dekking op de BAR-bijdrage hierdoor hoger.

Programmaverantwoording

Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie

Bestuur

Wat hebben we bereikt?

Verkiezingen

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Dit heeft geleid tot een nieuw samengestelde gemeenteraad en tot een nieuw college van burgemeester en wethouders. In april is het coalitieakkoord tot stand gekomen en in oktober is het collegeprogramma Hart voor een toekomstbestendig Ridderkerk gepresenteerd. Het collegeprogramma bevat 252 acties die wij samen met de gemeenteraad, inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers willen realiseren.

Wijkregie

Wij hebben ingezet op het versterken van de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wijkregie

- Wijkregie heeft het periodieke overleg van de leefbaarheidsteams georganiseerd, voorgezeten en acties afgestemd.
- In enkele wijken hebben we naar behoefte een jaarplan opgesteld.
- In het kader van de leefbaarheid is nadrukkelijk gewerkt met buurttenten om in contact te komen met inwoners en hebben we meegedaan aan de succesvolle pilot Straatpraat.
- In 2022 hebben we een volledige cyclus voor de wijkoverleggen afgerond.
- Daarnaast hebben de wijkideeteams bijdragen geleverd aan de activiteiten in de wijk ter versterking van de sociale cohesie.
- Voor een nadere afstemming van de wijkideeteams hebben we ook een voorzittersoverleg georganiseerd waarmee wij handvatten voor het wijkideeteam hebben geformuleerd.
- Wijkregie is bij diverse onderwerpen en projecten betrokken geweest om de kennis van de wijk in te brengen en de aansluiting op de wijk te verbeteren.
- Voor de samenwerking in de leefbaarheidsteams en contacten in de wijken hebben de wijkregisseurs de vinger aan de pols gehouden hoe de leefbaarheid zich ontwikkelde.
- De wijkregisseurs hebben het college over belangrijke signalen geïnformeerd. Waar nodig is actie ondernomen in afstemming

met onze maatschappelijke partners. Dat is ook gebeurd met initiatieven uit de wijk.

- Tevens heeft ook het Regieteam, bestaande uit politie, stichting Facet Ridderkerk, Wooncompas en de gemeente, periodiek overleg gehad over wijzigingen en afstemming van processen.
- De wijkregisseurs zijn bereikbaar voor vragen van inwoners en vormen de verbindende schakel met de wijken.
- Wijkregie heeft nagedacht over de verdere doorontwikkeling van wijkparticipatie en de behoeften van de wijk.
- De leefbaarheidsmonitor is overgezet naar de softwareomgeving Power BI waardoor deze beter is te gebruiken.
- De evenementencoördinator was een belangrijke ingang naar de uitvoeringsorganisatie voor inwoners en organisatoren die evenementen willen organiseren en de vraagbaak bij de ontwikkeling en de uitvoering van beleid in relatie tot het organiseren van evenementen. Na corona zijn er in 2022 weer volop evenementen georganiseerd in Ridderkerk door bewoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
- Vanuit wijkregie hebben we intensief samengewerkt met de besturen van de wijkvoorzieningencentra om activiteiten beter af te stemmen op de behoeften van de wijk.

Burgerzaken

Wat hebben we bereikt?

Inwoners worden betrokken bij de (door)ontwikkeling van online dienstverlening via gebruikerstesten en klantreizen. Hiermee wordt de inwonersbehoefte in kaart gebracht en die is bijvoorbeeld meegenomen bij het ontwikkelen van de nieuwe gemeentelijke website. We bieden online producten en processen laagdrempelig aan en houden zo rekening met minder digivaardige inwoners. Een alternatief voor online dienstverlening zal blijven bestaan.

We zijn gestart met een aanpak waarin continu verbeteren op basis van de klantbehoefte organisatiebreed toegepast kan worden. De interne bewustwording op het gebied van inwonersbehoefte en -beleving is vergroot door het uitvoeren van klantreizen en aanbieden van een escapespel voor laaggeletterdheid.

Door een marktverkenning voor het meten van inwonerstevredenheid en het doorontwikkelen

van het klachtenproces zijn mooie stappen gezet om onze dienstverlening proactief te verbeteren op basis van klantsignalen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Afgelopen jaar is hard gewerkt aan de bouw van een nieuwe gemeentelijke website. De webteksten zijn herschreven naar een toegankelijker taalniveau.
- Online dienstverlening voor Burgerzaken is verder doorontwikkeld. Inwoners kunnen nu hun rijbewijs online verlengen. Het digitale proces voor uittreksels uit de BRP en Burgerlijke Stand is verbeterd door de implementatie van eDiensten.
- Er zijn verdere stappen gezet om alle websites van de gemeente te laten voldoen aan de eisen van het Besluit digitale toegankelijkheid. Intern is er veel aandacht voor Digitale Toegankelijkheid en inclusie. Er is een pilot gestart om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in de toekomst alleen nog maar digitaal toegankelijke stukken te publiceren en medewerkers hierbij te ondersteunen.
- De implementatie van de Wet MEBV (modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer; wetgeving die inwoners het recht geeft online zaken te doen met hun gemeente) is gestart. Er is in beeld gebracht welke processen nog moeten worden gedigitaliseerd. Dit aantal is beperkt. In 2023 wordt hier vervolg aan gegeven.
- De Single Digital Gateway verordening (die verplicht stelt dat de webteksten van belangrijke gemeentelijke producten zoals het paspoort en rijbewijs ook in het Engels worden aangeboden) is geïmplementeerd.
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor de Wet open overheid, waardoor in 2023 informatie transparant met de inwoners gedeeld kan worden.
- In het kader van de Wet elektronische publicaties zijn alle ter inzage leggingen tegenwoordig digitaal beschikbaar.
- Webcare is verder uitgebreid om onze inwoners nog beter van dienst te kunnen zijn. Medewerkers zijn getraind en er is gekeken hoe de beantwoording van online vragen sneller kan, door bijvoorbeeld met gestandaardiseerde en automatisch verzonden antwoorden te werken.
- Voor de processen 'Verhuizen' en 'Melding Openbare Ruimte' zijn klantreizen uitgevoerd. Door intern aandacht te vragen voor klantreizen en ervaring op te doen met de uitvoering hiervan, zijn klantgerichte processen uitgewerkt en is de interne samenwerking tussen teams verder verbeterd.
- In het kader van datagestuurd werken is een prognose voor 2023 gemaakt voor Burgerzaken, waardoor vraag en aanbod en de beschikbare capaciteit beter gemanaged kan worden. Op basis van ervaring wordt dit in 2023 verder aangescherpt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
0.1:Bestuur	-3.509.900	-3.710.300	-5.410.911	-1.700.611
0.2:Burgerzaken	-1.014.400	-1.337.700	-1.380.629	-42.929
Totaal Lasten	-4.524.300	-5.048.000	-6.791.540	-1.743.540
Baten				
0.1:Bestuur	566.400	435.300	2.224.236	1.788.936
0.2:Burgerzaken	527.300	527.300	650.609	123.309
Totaal Baten	1.093.700	962.600	2.874.846	1.912.246
Saldo - Lasten en baten	-3.430.600	-4.085.400	-3.916.694	168.706
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-48.500	-48.500	-48.500	0
Totaal Stortingen	-48.500	-48.500	-48.500	0
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	0	581.200	461.208	-119.992
Totaal Onttrekkingen	0	581.200	461.208	-119.992
Saldo - Reserves	-48.500	532.700	412.708	-119.992
Saldo Bestuur en (overheids)participatie	-3.479.100	-3.552.700	-3.503.987	48.713

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 1.743.540. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn wethouderspensionen en wachtgeldten voor wethouders, participatiebudget besturen, lasten secretarieleges Burgerzaken en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

Tegenover de overschrijding van de post Wethouderspensionen en Wachtgeldten voor wethouders staan opbrengsten van de vrijval van de voorziening Wethouderspensionen. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024 is dit een kostenoverschrijding die geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en daarmee een rechtmatige begrotingsafwijking. Ditzelfde geldt voor de posten Participatiebudget besturen en Secretarieleges Burgerzaken. Ook hier staat een opbrengst tegenover de last en is een rechtmatige begrotingsafwijking. De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Toelichting 0.1 Bestuur

Omschrijving	Vershil 2022
0.1:Bestuur	
Lasten	-1.700.611
Baten	1.788.936
Totaal 0.1:Bestuur	88.325

Bestuur (voordeel 45.965)

Wethouderspensionen

De uitgaven voor wethouderspensionen ten laste van de voorziening hebben betrekking op pensioenlasten van voormalig bestuurders en een waardeoverdracht van de pensioenaanspraak van een voormalig wethouder. De voorziening valt vrij door een verplichte jaarlijkse renteherrekening van de voorziening voor reeds ingegane en toekomstige pensioenen en mutaties hierin en een overdracht van een pensioen naar een andere pensioenverzekeraar.

Wachtgeldten voormalig wethouders

Op grond van de prognose tot en met 2025 voor wachtgeldverplichtingen van drie voormalig wethouders dient ten opzichte van de raming meer in de voorziening wachtgeldten voormalig wethouders te worden gestort.

Doorbelasting gemeentehuis (voordeel 32.718)

Lagere uitgaven aan planmatig onderhoud in

verband met doorschuiven werkzaamheden vervanging brandmeldinstallatie.

Bijdrage BAR uren (voordeel 198.299)

De BAR-bijdrage inclusief overhead wordt toegelicht onder het hoofdstuk algemene toelichting.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 204.913)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 16.256)

Toelichting 0.2 Burgerzaken

Omschrijving	Vershil 2022
0.2:Burgerzaken	
Lasten	-42.929
Baten	123.309
Totaal 0.2:Burgerzaken	80.380

Secretarieleges Burgerzaken (voordeel 43.593)

In 2022 is het aantal aangevraagde reisdocumenten hoger dan oorspronkelijk begroot. Hierdoor zijn de rijksafdracht leges hoger, maar ook de inkomsten op gemeenteleges. Dit resulteert in een positief eind saldo. Het hogere aantal wordt veroorzaakt doordat inwoners weer op reis konden na de coronamaatregelen. Met name in het tweede half jaar is deze toename zichtbaar.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 31.568)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 5.219)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-119.992
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-119.992

Algemene reserve (nadeel 104.292)

Door uitstel van werkzaamheden in het kader van de Omgevingswet is ook de aanwending van de algemene reserve ter dekking hiervan lager.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 15.700)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
1	Burgers en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	Burgerpeiling	• Helemaal eens (%)	22,0%
2	% inwoners dat vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd	Burgerpeiling	• Heel veel • Niet veel/niet weinig • Nauwelijks tot geen	26,0% 52,0% 22,0%
3	Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening	Burgerpeiling	Score 1-10	6,7
4	Waardering van de inwoners voor de communicatie	Burgerpeiling	Score 1-10	6,3
5	Waardering door inwoners voor De Blauwkai	Burgerpeiling	Score 1-10	7,1
6	Tevredenheid over de dienstverlening via de digitale faciliteiten (website)	Burgerpeiling	Score 1-10	6,7
7	Klanttevredenheid (balie)contact	Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10	8,1
	Totaal oordeel klantcontact	Burgerpeiling	Score 1-10	6,5
8	Klanttevredenheid telefonisch contact	Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10	7,7
9	Waardering maatschappelijke organisatie en instellingen contact met de gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10 • Mogelijkheden om met ambtenaren in contact te komen • Mogelijkheden om met bestuurders, zoals burgemeester en wethouder in contact te komen	6,4 (2019) 7,0 (2019)
10	Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening	Ondernemerspeiling	Score 1-10	6,6 (2019)

Programma 2 Veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

Wat hebben we bereikt?

De afgelopen periode hebben we ondervonden dat nieuwe crises langduriger en complexer van aard zijn. Dat bleek uit de coronacrisis en de vluchtelingenopvang. Deze nieuwe vormen van crises hebben ons laten zien dat onze interne crisisorganisatie naar behoren functioneert. Er is gezorgd voor een goede basis om op effectieve en veilige wijze incidenten te kunnen bestrijden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De crisisorganisatie is intern getraind, met name op basis van specifieke behoefte van crisisteams en bestuurders zelf. Het OTO-jaarplan (Opleiden, Trainen en Oefenen) vormde hierbij de basis voor het ontwikkelen, het voorbereiden, het uitvoeren en het evalueren van de activiteiten. Hiermee hebben we ons oefenbeleid verder ontwikkeld en een betere kwaliteit van onze crisisorganisatie kunnen bewerkstelligen. Tot slot is er door de verschillende GRIP-incidenten blijvend samengewerkt met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), een onmisbare schakel in de crisisbestrijding. De verbinding met de VRR is van belang geweest, op deze manier hebben we namelijk de interne crisisorganisatie verder kunnen professionaliseren.

Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt?

Jeugdoverlast

We hebben de motie die in 2021 aangenomen is uitgevoerd, een overlastgevende jeugdgroep geprioriteerd en we hebben het gevaar van wapenbezit en -gebruik onder de aandacht gebracht van de Ridderkerkse jongeren.

Drugsgelateerde zaken

Door middel van een integrale aanpak wordt drugsoverlast onderzocht, aangepakt en waar nodig en mogelijk doorgepakt op het gebied van bestuursrecht.

Ondermijning

We hebben de integrale samenwerking versterkt en verschillende integrale controles uitgevoerd en waar mogelijk doorgepakt op het gebied van bestuursrecht. Verder hebben we signalen ontvangen en deze in de werkgroep Ondermijning gedeeld.

Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob)

We hebben daar waar nodig de Wet Bevordering

Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob) toegepast.

Woning- en auto-inbraken High Impact Crimes (HIC)

Door middel van een awareness campagne hebben we de bewustwording ten aanzien van woninginbraken en fietsendiefstal vergroot.

Evenementen

We streven naar het juiste evenwicht tussen gezelligheid en feestelijkheden enerzijds en het bewaken van de openbare orde en leefbaarheid en het beperken van de overlast anderzijds.

Senioren en Veiligheid

We hebben zelfstandigheid, zelfredzaamheid en de weerbaarheid en veilige en prettige leefomgeving voor onder andere senioren versterkt en bevorderd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Jeugdoverlast

Naar aanleiding van een aangenomen motie in 2021 met betrekking tot de aanpak jeugdproblematiek in Ridderkerk is Verwey-Jonker instituut na de zomer van 2022 gestart met het onderzoek. In november 2022 zijn we gestart met een groepsaanpak overlastgevende jeugd. In overleg met het OM is deze groep geprioriteerde. De groep bestaat uit 12 jongeren van verschillende leeftijden (13+ t/m 27-). Een aantal jongeren zijn in verband met het plegen van strafbare feiten bekend bij politie en justitie. De overige groepsleden wordt gekenmerkt als meeloper. In de Week van de Veiligheid zijn we aangesloten bij de regionale wapeninleveractie. Ondanks dat er weinig wapens door de doelgroep is ingeleverd gaf dit de gelegenheid om het gesprek met de jongeren aan te gaan over wapenbezit en wapengebruik.

Drugsgelateerde zaken

We stimuleren bewoners signalen van drugsoverlast door te geven aan de politie. Of te melden via Meld Misdaad Anoniem. Daarnaast is er op het gebied van hennep een zogenaamde henneptrain actief. Deze doet onderzoek naar alle meldingen rondom hennepkwekerijen. Signalen en meldingen van handel in drugs worden door het basisteam onderzocht. Waar nodig gebruikt de burgemeester haar bevoegdheden, zoals benoemd in het Damoclesbeleid en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Ondermijning

In 2022 is er verder geïnvesteerd in de integrale

aanpak van ondermijning. Samen met onze veiligheidspartners, zoals de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) hebben wij ons ingespannen om ondermijnende criminaliteit te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. We hebben vijf keer een integrale controle uitgevoerd bij verschillende bedrijven. Bij de gemeente komen regelmatig signalen binnen over criminele activiteiten op bedrijventerreinen. Deze signalen hebben we in de werkgroepen ondermijning met onze ketenpartners besproken. En waar mogelijk zijn deze bedrijven meegenomen tijdens een integrale controle.

Woning- en auto inbraken High Impact Crimes (HIC)

We hebben zes waarschuwborden (fietsendiefstal) op strategische plekken in het centrum geplaatst, tijdens de donkere dagen hangen zeven spandoeken (voorkom inbraak) op strategische plekken in de gemeente. En tijdens een actie hebben we de pop-up bus ingezet en tijdschakelaars uitgedeeld.

Evenementen

Wij hebben het aanvragen van een jaarlijks terugkerend evenement vergemakkelijkt. Wij faciliteren organisatoren bij de vergunningaanvraag en de organisatie van een evenement.

Senioren en Veiligheid

Wij organiseren voorlichtingsbijeenkomsten. Daarnaast hebben wij de verbinding gezocht tussen zorg, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, politie en ouderenorganisaties om de veilige leefomgeving door middel van bewustwording en voorlichtenbijeenkomsten te verhogen. Tevens hebben wij de pop-up bus ingezet in twee wijken en hebben we zo bewoners bereikt en informatie verstrekt over een bepaald thema's.

Wonen en bouwen P2

Wat hebben we bereikt?

VTH-taken: Capaciteit bijgesteld

De VTH-taken zijn in 2022 uitgevoerd volgens de vastgesteld werkwijze en beleid. De formatie is in de loop van 2022 structureel bijgesteld. Enerzijds vanwege de verwachte inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de Omgevingswet. Anderzijds vanwege de toename van het aantal aanvragen. Op die manier hebben we gezorgd dat de wettelijke regels en overige voorschriften zijn nageleefd, zodat de gewenste ruimtelijke kwaliteit en kwaliteitseisen aan bouwwerken en gebouwen gerealiseerd en in stand gehouden zijn.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De werkzaamheden op VTH-gebied zullen na inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb structureel wijzigen. In 2022 hebben we wijzigingen inzichtelijk gemaakt en zijn voorbereidingen getroffen zodat medewerkers en processen klaar zijn voor inwerkingtreding van beide wetten in de nabije toekomst.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

VTH-taken: Capaciteit bijgesteld

De toename van het aantal aanvragen op de langere termijn is opgevangen door een structurele bijstelling van de formatie. Door uitstel van de Omgevingswet zijn de VTH-taken in 2022 uitgevoerd conform de huidige wet en regelgeving.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Na 2022 zullen zowel de kosten als de baten van de VTH-taken structureel wijzigen. Dit hangt voor een groot deel samen met het privatiseren van een deel van het bouwtoezicht als gevolg van de Wkb. Hiervoor zijn een nieuwe kostenonderbouwing en een nieuwe legesverordening opgesteld. Deze nieuwe legesverordening is vastgesteld en geldt vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. In de nieuwe legesverordening worden onder andere de effecten van de privatisering van het bouwtoezicht verwerkt. Deze wijzigingen zijn daarnaast ook meegenomen in de voorbereiding op het nieuwe VTH-beleid.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-2.425.400	-2.376.800	-2.436.943	-60.143
1.2:Openbare orde en veiligheid	-1.144.300	-1.491.800	-1.547.337	-55.537
8.3:Wonen en bouwen	-67.300	-101.500	-81.112	20.388
Totaal Lasten	-3.637.000	-3.970.100	-4.065.392	-95.292
Baten				
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	0	0	45.460	45.460
1.2:Openbare orde en veiligheid	40.200	41.900	21.274	-20.626
8.3:Wonen en bouwen	916.600	916.600	1.523.614	607.014
Totaal Baten	956.800	958.500	1.590.348	631.848
Saldo - Lasten en baten	-2.680.200	-3.011.600	-2.475.044	536.556
Saldo Veiligheid	-2.680.200	-3.011.600	-2.475.044	536.556

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 95.292. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn de bijdrage aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), incidenten, lasten voor leges en vergunningen APV, SPUK naleving controle CTB 2022 en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

De overschrijdingen op de bijdrage aan de VRR (€ 10.514) en de post incidenten (werkzaamheden voor een drugsdumping, € 13.104) betreffen uiteraard activiteiten die binnen het beleid passen, maar zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen. Ditzelfde geldt voor de post leges en vergunningen APV. Hier is ook sprake van bestaand beleid, maar niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt.

Tegenover de overschrijding van de lasten SPUK Naleving controle CTB 2022 (€ 41.445) staan direct gerelateerde opbrengsten. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024 is dit een kostenoverschrijding die geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en daarmee een rechtmatige begrotingsafwijking. Ditzelfde geldt voor de posten Participatiebudget besturen en Secretarieleges Burgerzaken. Ook hier staat een opbrengst tegenover de last en is een rechtmatige begrotingsafwijking. De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het

geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Toelichting 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	Vershil 2022
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	
Lasten	-60.143
Baten	45.460
Totaal 1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-14.683

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 14.683)

Toelichting 1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving	Vershil 2022
1.2:Openbare orde en veiligheid	
Lasten	-55.537
Baten	-20.626
Totaal 1.2:Openbare orde en veiligheid	-76.163

Integraal veiligheidsbeleid (voordeel 52.494)

Ter uitvoering van de motie aanpak jeugdcriminaliteit heeft de raad budget beschikbaar gesteld. Een deel is hiervan reeds uitgegeven. Het overige deel wordt na oplevering van het onderzoeksrapport in 2023 betaald.

Leges en vergunningen APV (nadeel 44.671)

De gemeente heeft aan het team APV en bijzondere wetten budget beschikbaar gesteld voor extra inhuur vanwege corona gerelateerde zieken. De doorbelasting van de werkelijke kosten is, zoals gebruikelijk, binnen de gemeente gebudgetteerd.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 99.602)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 15.616)

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Omschrijving	Vershil 2022
8.3:Wonen en bouwen	
Lasten	20.388
Baten	607.014
Totaal 8.3:Wonen en bouwen	627.402

Bouw- en woningtoezicht (voordeel 37.805)
Inkomsten uit betaalde dwangsommen, die niet zijn begroot.

WABO-vergunningen (baten) (voordeel 568.164)
Bij het ramen van de leges bleek dat een aantal grote bouwplannen rond de jaarwisseling van 2022/2023 zouden worden ingediend. Vanwege deze onzekerheid is ervoor gekozen de baten van deze aanvragen niet mee te nemen in de raming. Een deel van deze plannen is uiteindelijk wel ingediend eind 2022.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 21.433)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
11	Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	4,2
12	Veiligheidsgevoel van inwoners	Burgerpeiling	% inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt	83,0%
13	Totaal aantal verwijzingen Halt	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar	5,0 (2021)
14	Winkeldiefstallen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	0,7
15	Geweldsmisdrijven	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	4,1
16	Diefstallen uit woning	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	1,2
17	Mate van overlast van buurtbewoners	Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van buurtbewoners	13,0%
18	Mate van overlast van hangjongeren	Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van hangjongeren	8,0%
19	Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	Burgerpeiling	% inwoners dat zich soms wel. soms niet veilig voelt in de buurt	15,0%

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt?

Verkeer en vervoer

- Ontwerpen gemaakt voor een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte.
- Het elektrisch (auto)rijden gefaciliteerd door het plaatsen van laadpalen.
- Het belang van hoogwaardig openbaar vervoer (HOV), fietsers en voetgangers bovenaan gezet.
- De Ridderkerkse belangen vertegenwoordigd in regionale projecten voor het verbeteren van de bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen.

Verkeersveiligheid (wegencategorisering '30, tenzij')

- Verbeteren verkeersveiligheid op ons wegennet.
- Veilig gebruik van infrastructuur gestimuleerd.
- Veilige openbare ruimte ingericht.

We willen de verkeersveiligheid verbeteren om het risico op verkeersongevallen te verkleinen. We streven ernaar om 30 km per uur gebieden te vergroten. Hiermee geven we uitvoering aan de uitvoeringsagenda van het Mobiliteitsplan Ridderkerk.

Fiets

- Meer fysieke ruimte gerealiseerd voor de fiets.
- Het fietsgebruik gestimuleerd en de fietsveiligheid verbeterd.
- Planontwikkeling voor een goed fietsnetwerk in Ridderkerk en de regio.

We zorgen voor een aantrekkelijke openbare ruimte en infrastructuur die de beleving van fietser (en voetganger) voorop stelt, maar die ook zorgt voor voldoende veiligheid.

Voetganger

- Meer ruimte voor voetgangers bij ruimtelijke (centrum)ontwikkelingen.
- Verhoging van de belevingskwaliteit voor voetgangers.

We creëren meer fysieke ruimte voor voetgangers en investeringen in veilige voetgangersoversteekplaatsen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verkeer en vervoer

- We zijn betrokken bij de ontwikkelingen van de grootschalige infrastructuur om ons heen, zoals de A16-Brienenoordcorridor, de verkenning A15 Papendrecht-Gorinchem en regionale (oever)verbindingen.
- We geven uitvoering aan maatregelen uit het Mobiliteitsplan en het Ontwikkelperspectief Centrum om niet-noodzakelijke automobiliteit in het centrum en op onze bedrijventerreinen te verminderen.
- We geven samen met regionale partners uitvoering aan de Mobiliteitsagenda Dutch Fresh Port (Nieuw Reijerwaard).
- We zijn de samenwerking gestart met Zuid-Holland Bereikbaar voor de aanpak voor CO2-duurzame mobiliteit.
- We zorgen voor voldoende laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen en fietsen op basis van de vastgestelde Laadvisie Ridderkerk.
- We ondersteunen initiatiefnemers met het realiseren van deelsystemen, voor bijvoorbeeld deelauto's, deelscooters of leenfietsen. En voor deeltweewielers hebben we hiervoor een vergunningensysteem ingesteld.

Verkeersveiligheid (Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid)

- We geven uitvoering aan de maatregelen uit de Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid Ridderkerk. Hierin zijn opgenomen:
 - Resultaten uit het onderzoek Prikker op de Kaart.
 - Maatregelen vanuit de stimuleringsregeling verkeersveiligheid (cofinanciering Rijk en MRDH).
- Conform het Mobiliteitsplan Ridderkerk werken we aan uitvoering van '30 km/u, tenzij'. Dit betekent dat bij herinrichtingsopgaven (vanuit de verkeersfunctie in het hele netwerk) wordt onderzocht of een weg afgewaardeerd kan worden naar 30 km/u met bijbehorende weginrichting of dat de weg een snelheidsregime van 50 km/u behoudt.
- We zetten in op verkeersvoorlichting en -educatie voor jongeren en ouderen (uitvoering Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid).

Fiets en voetganger

- We zijn verder gegaan met de uitvoering van het programma ontbrekende schakels fietsnetwerk.
 - Het gebruik van de (elektrische) fiets stimuleren we door te investeren in de kwaliteit van fietsinfrastructuur. Bijvoorbeeld door:
 - Ontbrekende schakels in het fietsnetwerk aan te leggen.
 - Mee te werken aan de voorbereiding van de metropolitane fietsroute Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden.
 - Bestaande fietspaden goed te onderhouden.
 - Stallingsvoorzieningen met oplaadvoorzieningen voor e-bikes bij HOV-haltes te implementeren en in het centrum op te waarderen.
 - We stimuleren voetgangers door te blijven investeren in de kwaliteit van de looproutes (trottoirs, oversteekvoorzieningen, bankjes etc.) en een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte.
- Samen met de RET wordt onderzocht op welke manier het ontsluitend busnet verbeterd kan worden in relatie tot de invoering van HOV-busverbindingen. Enkele maatregelen uit het transitieprogramma worden met ingang van de nieuwe dienstregeling 2022/23 gerepareerd ten gunste van de reiziger.
 - Sinds januari 2022 rijdt lijn 610 als nieuwe buurtbus tussen Barendrecht NS-station en Keizerswaard via Cornelisland en het Waterschap. Het regulier openbaar vervoer staat vanwege het lagere aantal reizigers na corona en de krapte op de arbeidsmarkt onder druk. Samen met de RET en de Buurtbusvereniging wordt gekeken of lijn 608, 609 en 610 een rol kunnen spelen bij het opvangen van wijzigingen in het reguliere busnet.

Openbaar vervoer

Wat hebben we bereikt?

- Uitwerking van de uitrol van Hoogwaardig Openbaar vervoer (HOV-bus) in Ridderkerk.
- Verbeterde afstemming van het aanbod van busvervoer op de vraag van reizigers.
- Versterken exploitatie buslijn 608 en 609 (voorheen buslijn 601) en gestart met lijn 610 naar Cornelisland en het Waterschap Hollandse Delta.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We zijn gestart met het ontwerp voor de inpassing van HOV op de rotonde bij de Goudenregenplantsoen en de rotonde Burgemeester de Zeeuwstraat – Populierenlaan.
- We monitoren de vervoerwaarde voor de continuering van de exploitatie van het Driehoeksveer. Wij zijn samen met de andere opdrachtgevers gestart met het onderzoek naar de toekomst van het personenvervoer over water (Driehoeksveer en Waterbus) en een eventuele extra halte van de Waterbus in Bolnes. De resultaten hiervan worden besproken met de Provincie Zuid-Holland en de exploitant van de Waterbus.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
2.1:Verkeer en vervoer	-7.393.200	-9.333.600	-9.064.355	269.245
2.2:Parkeren	-271.800	-276.100	-215.900	60.200
2.3:Recreatieve havens	-36.600	-41.000	-26.657	14.343
2.4:Economische havens en waterwegen	-571.700	-1.066.350	-726.093	340.257
2.5:Openbaar vervoer	-274.200	-364.600	-319.112	45.488
Totaal Lasten	-8.547.500	-11.081.650	-10.352.118	729.532
Baten				
2.1:Verkeer en vervoer	199.900	1.212.800	1.379.469	166.669
2.4:Economische havens en waterwegen	167.800	167.800	184.380	16.580
2.5:Openbaar vervoer	107.700	127.700	112.290	-15.410
Totaal Baten	475.400	1.508.300	1.676.139	167.839
Saldo - Lasten en baten	-8.072.100	-9.573.350	-8.675.979	897.371
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-1.016.400	-2.368.600	-2.368.600	0
Totaal Stortingen	-1.016.400	-2.368.600	-2.368.600	0
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	1.735.900	4.034.100	3.573.227	-460.873
Totaal Onttrekkingen	1.735.900	4.034.100	3.573.227	-460.873
Saldo - Reserves	719.500	1.665.500	1.204.627	-460.873
Saldo Verkeer, vervoer en wegen	-7.352.600	-7.907.850	-7.471.352	436.498

Toelichting 2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving	Vershil 2022
2.1:Verkeer en vervoer	
Lasten	269.245
Baten	166.669
Totaal 2.1:Verkeer en vervoer	435.914

Planmatig onderhoud wegen (voordeel 204.714)

De Rotterdamseweg is in beheer bij het Waterschap Hollandse Delta (WSHD). In 2022 waren onderhoudswerkzaamheden voor het gedeelte Randweg-Rijnsingel gepland. Omdat er nog geen onderhoud noodzakelijk was, heeft het WSHD deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2023. De bijdrage van de gemeente voor geluidreducerend asfalt schuift hierdoor ook door naar 2023.

Jaarlijks betaalt de gemeente een bijdrage aan het WSHD in het kader van de Wet herverdeling wegenbeheer en dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. De indexering is in 2022 hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden waardoor een structureel nadeel ontstaat.

Dagelijks onderhoud wegen (nadeel 87.567)

Via de 2e Tussenrapportage 2022 is extra budget toegevoegd om de 750 onderhoudspunten uit de weginspectie van 2021 weg te werken. In september 2022 is de weginspectie 2022 afgerond. Dit leverde opnieuw een groot aantal onderhoudspunten, namelijk 880 stuks. Naast deze voor het merendeel uitgevoerde

onderhoudspunten zijn in 2022 ook een aanzienlijk aantal meldingen binnengekomen en afgehandeld (divers herstelwerk).

Aanleg glasvezelnetwerk (voordeel 120.443)

De aanleg van het glasvezelnetwerk verloopt voorspoedig en er is in 2022 al meer gerealiseerd dan verwacht. Hierdoor zijn er in 2022 meer degeneratie-inkomsten ontvangen (vergoeding die een gemeente ontvangt voor graafwerkzaamheden in bestaande bestrating).

Planmatig onderhoud openbare verlichting (voordeel 104.055)

Inkomsten portiekverlichting zijn hoger dan geraamd. Stijgende energiekosten zijn doorberekend. Er was sprake van vertraging in de levering van het benodigde materiaal en krapte op de arbeidsmarkt voor de uitvoering. Dit resulteerde in facturatie in 2022 van alsnog geleverd materiaal en uitstel van de uitvoering naar 2023.

Onderzoek uitvoeringsagenda verkeersveiligheid (voordeel 33.400)

Het uitgevoerde onderzoek was goedkoper dan voorafgaand begroot. Daarnaast heeft de Metropool Rotterdam Den Haag (MRDH) de kosten voor de Opriscursus Rijvaardigheid Senioren voor 100% gesubsidieerd. Voor verkeerseducatie hebben we daardoor minder uitgegeven dan begroot.

Mobiliteitsplan (voordeel 230.982)

Het plan bevat werkzaamheden die verspreid over meerdere jaren worden uitgevoerd. De uitwerking van het Mobiliteitsplan staat ook genoemd in het collegeprogramma. In 2023/2024 gaan we verder met de uitwerking van dit plan. Het budget hiervoor wordt doorgeschoven naar 2023.

Straatmeubilair planmatig onderhoud (voordeel 25.680)

Niet alle geplande werkzaamheden, zoals het bijplaatsen van extra zitbankjes en picknick sets, konden worden uitgevoerd door onder andere personeelsgebrek.

Reiniging openbare ruimte (nadeel 96.940)

Al jaren wordt de fietsenstalling aan de Jan Steenstraat bewaakt door SW-medewerkers. Deze worden ingehuurd via een aanbesteding expliciet voorbehouden aan SW-bedrijven (SW staat voor Sociale Werkvoorziening). Dit gebeurt conform de afspraken gemaakt in het college in 2020. De kosten voor de inzet van deze medewerkers en de kosten voor papierprikken en het legen van afvalbakken zorgen voor het nadeel.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 81.996)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 16.857)

Toelichting 2.2 Parkeren

Omschrijving	Vershil 2022
2.2:Parkeren	
Lasten	60.200
Totaal 2.2:Parkeren	60.200

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 62.309)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 2.109)

Toelichting 2.3 Recreatieve havens

Omschrijving	Vershil 2022
2.3:Recreatieve havens	
Lasten	14.343
Totaal 2.3:Recreatieve havens	14.343

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 14.343)

Toelichting 2.4 Economische havens en waterwegen

Omschrijving	Vershil 2022
2.4:Economische havens en waterwegen	
Lasten	340.257
Baten	16.580
Totaal 2.4:Economische havens en waterwegen	356.836

Haven Ridderkerk (voordeel 274.355)

Het begrootte bedrag was gebaseerd op een globale schatting (hierdoor hebben wij in hoge mate onvoorziene kosten opgenomen) van de te baggeren hoeveelheden en de kosten van externe deskundigen. Mede door aanbestedingsvoordelen zijn de kosten veel lager uitgevallen. Hierdoor is ook minder dekking uit de reserve "Onderhoud en Baggeren haven" nodig.

Waterwegen planmatig onderhoud (voordeel 80.383)

De geplande ontmanteling van grond- en baggerdepot Oudelande is nog niet in uitvoering gekomen, omdat het gemeentebestuur nog geen definitief besluit heeft genomen over de toekomstige bestemming van het terrein. Dit omdat nog niet duidelijk is welke invulling aan het terrein kan worden gegeven. Tevens zijn diverse vervangingen en onderhoudswerken vertraagd als gevolg van capaciteitsgebrek bij de aannemer en problemen met materiaalleveringen. Deze werkzaamheden worden in 2023 zo mogelijk alsnog uitgevoerd. Daarnaast is door de PFAS-problematiek maar beperkt baggeronderhoud uitgevoerd. De PFAS-waarden op diverse baggerlocaties waren te hoog, waardoor bagger niet gestort mag worden.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 2.098)

Toelichting 2.5 Openbaar vervoer

Omschrijving	Vershil 2022
2.5:Openbaar vervoer	
Lasten	45.488
Baten	-15.410
Totaal 2.5:Openbaar vervoer	30.078

Openbaar vervoer (voordeel 32.533)

Lasten: de onderschrijving wordt grotendeels veroorzaakt door het bedrag voor niet in te delen lasten voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer en wordt doorgeschoven naar 2023.

Baten: In 2022 zijn voor buurtbus 610 subsidies ontvangen van MRDH en WSHD. Het restant bedrag aan subsidies van MRDH voor buslijnen 608 en 609 volgt in 2023. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2023.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 2.455)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-460.873
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-460.873

Algemene reserve (nadeel 148.370)

Met betrekking tot het Mobiliteitsplan vond in 2022 vooral planvorming plaats. Uitvoering wordt in 2023 voortgezet. Derhalve hoeft minder aan de algemene reserve te worden onttrokken.

Voor het project Hoogwaardig Openbaar Vervoer en voor ontmanteling van baggerdepot Oudelande zijn geen kosten gemaakt en hoeft er dus ook niet aan de algemene reserve te worden onttrokken.

Reserve onderhoud en baggeren haven (nadeel 263.347)

Het begrootte bedrag voor het baggeren van de haven was gebaseerd op een globale schatting (hierdoor hebben wij in hoge mate onvoorziene kosten opgenomen) van de te baggeren hoeveelheden, inclusief kosten van externe deskundigen. Mede door aanbestedingsvoordelen zijn de kosten veel lager uitgevallen. Hierdoor is ook minder dekking uit de reserve "Onderhoud en baggeren haven" nodig.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 49.156)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
20	Waardering bereikbaarheid bedrijfslocaties voor bevoorrading	Ondernemerspeiling	Score 1-10	7,2 (2019)
21	Mate waarin inwoners tevreden zijn over de bereikbaarheid	Burgerpeiling	% inwoners dat tevreden of heel tevreden is	72%
22	Bereikbaarheid met de auto	Burgerpeiling	Score 1-10	7,9
23	Bereikbaarheid met het openbaar vervoer	Burgerpeiling	Score 1-10	6,6
24	Hoe wordt de verkeersveiligheid ervaren/beleving aantal onveilige verkeerssituaties in de buurt	Burgerpeiling	% inwoners die vaak onveilige verkeerssituaties ervaren	29,0%

Programma 4 Economische zaken

Economische ontwikkeling

Wat hebben we bereikt?

- *Vitale en veilige bedrijventerreinen:* Er is een ondernemerscollectief verenigd in Duurzaam Donkersloot. Dit collectief heeft een flink aantal zonnepanelen geïnstalleerd en duurzame maatregelen genomen. De BIZ-verordening voor Bedrijventerrein Cornelisland is voor de periode 2023-2027 door de raad eind 2022 vastgesteld. De bedrijfscontactfunctionarissen hebben een verbindende rol gespeeld bij ondernemers op zoek naar een geschikte locatie.
- *Vitale detailhandelsstructuur:* Met het vervolg van de 'Subsidieregeling Huurcompensatie Corona' uit 2021 is in 2022 aan 21 getroffen ondernemers subsidie verleend. Eind 2022 is mede op basis van een motie de regeling Energiesubsidie MKB door de raad vastgesteld, die in 2023 uitgevoerd zal worden. Tevens is eind 2022 de verordening voor BIZ Winkelhart Ridderkerk voor de periode 2023-2027 door de raad vastgesteld.
- *Startende bedrijven en ZZP-bedrijven:* Verschillende starters zijn door de bedrijfscontactfunctionarissen ter voorbereiding op hun onderneming op weg geholpen. Ook zijn er verschillende ondernemerslunches georganiseerd om bedrijven kennis te laten maken met het lokale netwerk.
- *Lokaal netwerk:* In april vond weer het ondernemersevent Sint Joris en de Zaak plaats. Er zijn in 2022 voor het eerst na corona weer bedrijfsbezoeken afgelegd met de portefeuillehouder. Ook zijn er twee collegebezoeken aan bedrijven afgelegd. Daarnaast is er periodiek overleg geweest met het Ondernemersplatform, de BIZ Cornelisland, de BIZ Winkelhart, Winkeliersvereniging Riddervliet 'Vlietplein' en BIZ Dillenburghplein. In oktober 2022 is de Startnotitie Nota Economisch Beleid Ridderkerk 2023 e.v. door de raad vastgesteld.
- *Agro/Foodcluster:* Dutch Fresh Port (DFP) heeft in 2022 een drietal subsidies van Metropool Rotterdam-Den Haag (MRDH) toegekend gekregen.
- *Innovatie:* Er is een projectleider Innovation Board aangesteld. De Innovation Board heeft meerdere innovatieve ondernemers op weg geholpen met hun innovatievraag. Ook

is de verantwoording van de MKB Deal naar het ministerie opgepakt.

- *Arbeidsmarkt/werk/onderwijs:* In 2022 is de Stichting Samenwerking Onderwijs Bedrijfsleven Ridderkerk (SOB) formeel opgericht. In 2022 is ook het Maxima College bij SOB aangesloten. Er is een ondernemerslunch rond SOB georganiseerd bij het Maxima College.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- *Vitale en veilige bedrijventerreinen:* De gemeente heeft het collectief Duurzaam Donkersloot actief ondersteund. Met een bijdrage vanuit de gemeente is er ondersteuning geweest in de vorm van een parkmanager en een energieadviseur. Hiermee zijn de speerpunten collectiviteit, duurzaamheid en veiligheid verder uitgebouwd. Samen met de BIZ Cornelisland is gewerkt de voorbereidingen van de nieuwe BIZ-periode. Eind 2022 is de verordening voor de periode 2023-2027 door de raad vastgesteld. De draagvlakmeting onder de ondernemers van begin 2023 bepaalt of de verordening ook daadwerkelijk van kracht wordt.
- *Vitale detailhandelsstructuur:* Begin 2022 zat Nederland opnieuw in lockdown vanwege het coronavirus. In die periode heeft Ridderkerk een vervolg gegeven aan de 'Subsidieregeling Huurcompensatie Corona' uit 2021. Hierop is door enkele getroffen ondernemers aanspraak gemaakt. Naar aanleiding van de sterk gestegen energieprijzen heeft de gemeenteraad middels een motie gevraagd om opnieuw een vergelijkbare regeling te treffen maar nu als gevolg van de sterk gestegen energiekosten. Deze regeling is in eind 2022 opgesteld en door de raad vastgesteld.
- *Startende bedrijven en ZZP-bedrijven:* Ook in 2022 zijn de bedrijfscontactfunctionarissen het eerste aanspreekpunt geweest voor ondernemers. Verschillende starters hebben hun vragen gesteld aan de bedrijfscontactfunctionarissen ter voorbereiding op hun onderneming.
- *Lokaal netwerk:* In 2022 waren bedrijfsbezoeken geïntensiveerd om het lokale netwerk te onderhouden en uit te breiden. Een groot deel van de bedrijfsbezoeken werden ook afgelegd in

bijzijn van de portefeuillehouder. In 2022 vonden ook voor het eerst na corona weer bedrijfsbezoeken van het gehele college plaats. Ook zijn er verschillende ondernemerslunches georganiseerd om het lokaal netwerk te verstevigen. Om diezelfde reden hebben we ook het ondernemersevent Sint Joris en de Zaak georganiseerd. Ook hebben wij de periodieke overleggen met de ondernemerscollectieven (zoals BIZ) georganiseerd. Met de maandelijkse Nieuwsbrief Ondernemend Ridderkerk informeren wij het lokale netwerk over relevante ontwikkelingen zoals projecten en subsidies. Deze nieuwsbrief wordt naar ruim vijfhonderd relaties verstuurd. We zijn als gemeente lid van de lokale ondernemersvereniging Rondo.

- **Agro/Foodcluster:** DFP heeft van MRDH in 2022 een drietal subsidies toegekend gekregen. Een is voor het creëren van een campus voor talent. Daarnaast is er subsidie gekregen voor 'Dutch Fresh Port Werkt!' Het Leven Lang Ontwikkelen-project Dutch Fresh Port Werkt! richt zich op om- en bijscholen van werknemers in de verslogistiek. Dit jobcentre wordt een centrale plek voor zowel werkgevers als werknemers om personele vraagstukken gezamenlijk op te lossen. Tenslotte is er subsidie toegekend aan de digitalisering van MobilityHUB. In MobilityHUB komen nieuwe innovaties op het gebied van duurzame mobiliteit en logistiek samen. Deze ontwikkelingen zorgen voor minder CO2- en stikstofuitstoot (55% in 2030) en dragen bij aan de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid in het bedrijfsgebied.

- **Innovatie:** In regionaal verband werken we mee aan de Innovation Board, een netwerk van innovatieve ondernemers. Vanuit de Innovation Board is een kerngroep opgericht die innovatieve starters verder kan helpen met kennis, netwerk en kapitaal. Het kapitaal om innovaties verder te helpen is beschikbaar gesteld via een MKB Deal van de landelijke overheid. Ook zijn in 2022 hulpvragen bij de kerngroep binnengekomen, die op weg zijn geholpen met hun innovatievraag. In 2022 hebben we een projectleider aangesteld om een en ander rond de Innovation Board te organiseren.
- **Arbeidsmarkt/werk/onderwijs:** In 2022 is SOB formeel opgericht. Doel was en is bedrijven en onderwijs middels gastlessen, bedrijfsbezoeken en opdrachten aan elkaar te verbinden. In 2022 is ook het Maxima College bij SOB aangesloten.

Economische promotie

Wat hebben we bereikt?

We hebben eind 2021 het rapport 'Naar een aantrekkelijke invulling voor Winkelhart Ridderkerk' ontvangen. Vanwege de lockdown heeft de beoogde collectieve bespreking niet plaatsgevonden. Wel is het rapport gedeeld met BIZ Winkelhart en de eigenaren van de winkelpassages in het centrum.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben het rapport gedeeld met de direct betrokkenen in het Winkelhart Ridderkerk.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
0.2:Burgerzaken	-341.100	-465.900	-712.850	-246.950
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-1.036.200	-1.218.400	-1.256.475	-38.075
3.1:Economische ontwikkeling	-404.800	-696.400	-545.420	150.981
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-79.500	-94.700	-98.911	-4.211
3.4:Economische promotie	-26.900	-31.300	-26.361	4.939
8.1:Ruimtelijke ordening	-2.000	-72.000	-107.128	-35.128
Totaal Lasten	-1.890.500	-2.578.700	-2.747.144	-168.444
Baten				
0.2:Burgerzaken	13.100	13.100	10.550	-2.550
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	818.700	823.200	798.936	-24.264
3.1:Economische ontwikkeling	200.000	200.000	188.430	-11.570
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	275.400	275.400	293.399	17.999
8.1:Ruimtelijke ordening	75.800	75.800	153.879	78.079
Totaal Baten	1.383.000	1.387.500	1.445.194	57.694

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Saldo - Lasten en baten	-507.500	-1.191.200	-1.301.950	-110.750
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	0	150.000	34.186	-115.814
Totaal Onttrekkingen	0	150.000	34.186	-115.814
Saldo - Reserves	0	150.000	34.186	-115.814
Saldo Economische zaken	-507.500	-1.041.200	-1.267.764	-226.564

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 168.444. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn omzetheffing benzinstations, overige gebouwen, gemeentewerf P.C. Hooftstraat, marktinitiatieven en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

De overschrijdingen op de posten omzetheffing benzinstations (€ 42.000), gemeentewerf P.C. Hooftstraat (€ 44.029) en marktinitiatieven (€ 91.818) zijn activiteiten die binnen het beleid passen, maar zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen.

De overschrijding op de lasten op Overige gebouwen staan opbrengsten tegenover. Het Controleprotocol geeft aan dat kostenoverschrijdingen die geheel worden gecompenseerd door directe opbrengsten als rechtmatig beschouwd worden. De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Toelichting 0.2 Burgerzaken

Omschrijving	Vershil 2022
0.2:Burgerzaken	
Lasten	-246.950
Baten	-2.550
Totaal 0.2:Burgerzaken	-249.501

Doorbelasting gemeentehuis (voordeel 32.818)
Voordeel in verband met planmatig onderhoud. Dit vanwege doorschuiven van werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 282.319)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Omschrijving	Vershil 2022
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	
Lasten	-38.075
Baten	-24.264
Totaal 0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-62.338

Omzetheffing benzinstations (nadeel 35.492)

Door niet geraamde uitgave betreffende de eindafrekening over de jaren 2019 en 2020 met het Waterschap Hollandse Delta ontstaat een nadeel.

Overige gebouwen (nadeel 111.643)

- Het onderzoek naar de bestemming voormalig schoolgebouw aan de Rijkstraatweg 101, gepland in 2022, zal worden uitgevoerd in 2023. Het budget wordt doorgeschoven naar 2023.
- De energiekosten zijn hoger dan begroot, vanwege de extreme prijsstijgingen op de energiemarkt.
- De OZB is hoger dan begroot, vanwege de aangepaste belastingverordening.
- Onderhoudskosten zijn hoger dan begroot, vanwege hogere kosten voor de hovenier, installateur, dakdekker, beveiligingskosten en kosten schades die niet verhaalbaar waren bij de verzekeraar.

Gemeentewerf Ridderkerk, P.C. Hooftstraat 2 (nadeel 32.365)

De totale overschrijding is toe te wijzen aan hogere sloopkosten en hogere kosten voor asbestsanering ten behoeve van inhuizing tijdelijke sporthal.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 122.609)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 5.447)

Toelichting 3.1 Economische ontwikkeling

Omschrijving	Vershil 2022
3.1: Economische ontwikkeling	
Lasten	150.981
Baten	-11.570
Totaal 3.1: Economische ontwikkeling	139.411

Economische advisering (voordeel 147.866)
In 2021 was er de 'Subsidieregeling Huurcompensatie Corona Ridderkerk 2021'. Het budget van deze regeling was in 2021 niet geheel benut. Op verzoek van de raad is ervoor gekozen het restant budget aan te wenden voor een verlenging van de regeling middels de 'Subsidieregeling Huurcompensatie Corona Ridderkerk 2022'. Van dit resterende budget is ook een aanzienlijk deel niet benut, ondanks dat we deze regeling breed bekend en beschikbaar hebben gemaakt. Mogelijke redenen hiervoor zijn dat de geïnteresseerden al in 2021 hebben aangevraagd en geen noodzaak meer zagen en de lockdown van begin 2022 bovendien relatief kort was.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 8.455)

Toelichting 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving	Vershil 2022
3.3: Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	
Lasten	-4.211
Baten	17.999
Totaal 3.3: Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	13.789

Reclame (voordeel 32.043)
Reclame opbrengsten zijn hoger vanwege de indexering waarmee in de begroting 2022 geen rekening is gehouden.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 18.254)

Toelichting 3.4 Economische promotie

Omschrijving	Vershil 2022
3.4: Economische promotie	
Lasten	4.939
Totaal 3.4: Economische promotie	4.939

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 4.939)

Toelichting 8.1 Ruimte en leefomgeving

Omschrijving	Vershil 2022
8.1: Ruimtelijke ordening	
Lasten	-35.128
Baten	78.079
Totaal 8.1: Ruimtelijke ordening	42.951

Uitwerking Rivieroevers (voordeel 50.000)
Door omstandigheden kon het onderzoek voor aanleg getijdenpark nog niet starten. Dit wordt betrokken bij reconstructieproject Werfkade dat in 2023 wordt uitgevoerd. We willen werk met werk maken. Tevens is budget nodig voor toegezegde bijdrage aan mobiliteitsstrategie die in 2023 wordt afgerond. Dit bedrag wordt daarom doorschuiven.

Marktinitiatief Blaak 1-31 (Wooncompas) (nadeel 37.628)

Het project aan de Blaak is geen verplichte grondexploitatie, waardoor er geen sprake is van kostenverhaal op basis van de grondexploitatiewet uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Derhalve worden inkomende bedragen louter gevormd door te heffen leges voor de omgevingsvergunningen voor zowel het bouwen als voor het planologisch afwijken.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 30.579)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10: Mutaties reserves	
Onttrekkingen	-115.814
Totaal 0.10: Mutaties reserves	-115.814

Algemene reserve (nadeel 115.814)
Door lagere benodigde uitgaven in het kader van de subsidieregeling huurcompensatie corona hoeft, ter dekking hiervan, ook minder aan de algemene reserve te worden onttrokken.

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
25	Waardering ondernemingsklimaat gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10	6,7 (2019)
26	Funciemenging	Waarstaatjegemeente.nl	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen (in %)	49,9% (2021)
27	Vestigingen van bedrijven	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	134,6 (2021)
28	Leegstand winkels	MRDH-cijfers o.b.v. Locatus via afdeling Ruimte	% van totale winkelvloeroppervlakte	11,6%
29	Leegstand kantoren	Public Tableau	% van totale verhuurbare kantoorvloeroppervlakte	6,0%
30	Waardering vestigingsklimaat gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10	6,4 (2019)

Programma 5 Onderwijs

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken P5

Wat hebben we bereikt?

In Ridderkerk willen we dat alle kinderen naar school kunnen komen. Ouders van leerlingen, die vanwege bijzondere omstandigheden zoals handicap of afstand niet zelfstandig naar school kunnen reizen, zijn ook in 2022 ondersteund in het vervoer, zodat deze leerlingen onderwijs konden volgen.

Er is in 2022 ingezet op:

- Bij de aanvraag is, samen met de ouders en zo mogelijk met de leerling, gekeken of openbaar of maatwerkvervoer het meest passend is.
- Leerlingen hebben samen met hun ouders geoefend met het zelfstandig reizen via het openbaar vervoer.
- Er is gekeken naar alternatieve mogelijkheden van vervoer, bijvoorbeeld carpoolen.
- Door verbinding en samenwerking tussen scholen (zowel primair als voortgezet onderwijs), samenwerkingsverbanden, gemeenten en partijen als voorscholen en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is er toegewerkt naar inclusiever onderwijs en een onderwijszorgcontinuüm. Binnen dit onderwijszorgcontinuüm krijgen kinderen onderwijs en zorg die aansluit op hun behoeften op een plek waar zij zich veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen, want ieder kind heeft recht op ontwikkeling en een passend ontwikkelingsaanbod.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Leerlingenvervoer

Voor leerlingen die het nodig hadden verstrekten we leerlingenvervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. We stimuleerden de

ouderbetrokkenheid en zelfstandigheid van de leerling bij de schoolgang. De raad legde dat in november 2022 vast in de Verordening Leerlingenvervoer Ridderkerk 2023.

Ter voorbereiding op de aanbesteding in 2023 stelde de gemeenteraad het beleidskader Doelgroepenvervoer vast. Daarnaast werkte het college in een inkoopstrategie Doelgroepenvervoer het beleidskader verder uit. Het college gebruikte dit beleidskader als uitgangspunt voor het vaststellen van de aanbestedingsleidraad van het leerlingen- en jeugdwetvervoer.

Samenwerking Jeugdhulp

De samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs kreeg in 2022 concreter vorm. In 2022 doorliepen we de aanbesteding jeugdhulp. Onderdeel van deze aanbesteding was de opdracht jeugdhulp op speciaal onderwijs. We realiseerden daarmee de inzet van jeugdhulp op twee scholen (de Burcht en het Maximacollege in Ridderkerk) per 1 januari 2023. We spraken af dat een jeugdhulpmedewerker preventieve activiteiten op de Burcht en het Maximacollege ten behoeve van de leerlingen aanbiedt. We spraken ook af dat scholen en aanbieders hier gezamenlijk vorm en inhoud aan geven.

In de aanloop naar de aanbesteding werkten alle partijen, waaronder de samenwerkingsverbanden en de scholen goed met elkaar samen. Zij dachten mee over de kaders van de inkoop, de vorm en de inhoud van de ontwikkelopdracht en over de concrete kaders voor de uitvoering van de opdracht. Ook organiseerden we diverse bijeenkomsten (ontwikkeltafel jeugdhulp op school, Professionele ontmoeting) waarbij partners met elkaar in gesprek gingen over relevante thema's. We spraken met elkaar af deze ontmoetingen ook in het komend jaar mogelijk te maken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lasten				
4.1:Openbaar basisonderwijs	-199.500	-203.300	-187.027	16.273
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.712.500	-3.753.178	-3.056.779	696.399
Totaal Lasten	-1.912.000	-3.956.478	-3.243.806	712.672
Baten				
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	577.100	2.406.978	1.759.390	-647.588
Totaal Baten	577.100	2.406.978	1.759.390	-647.588
Saldo - Lasten en baten	-1.334.900	-1.549.500	-1.484.416	65.084
Saldo Onderwijs	-1.334.900	-1.549.500	-1.484.416	65.084

Toelichting 4.1 Openbaar basisonderwijs

Omschrijving	Vershil 2022
4.1:Openbaar basisonderwijs	
Lasten	16.273
Totaal 4.1:Openbaar basisonderwijs	16.273

Overige verschillen kleiner dan € 25.000
(voordeel 16.273)

Toelichting 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Omschrijving	Vershil 2022
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
Lasten	696.399
Baten	-647.588
Totaal 4.3:Onderwijsbeleid en leerlingzaken	48.811

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's
(voordeel 44.625)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000
(voordeel 4.186)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
31	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Waarstaatjegemeente.nl	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,5% (2021)
32	Absoluut verzuim	Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen	1,1 (2021)
33	Relatief verzuim	Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen	24,0 (2021)
34	Laaggeletterdheid	Geletterdheidinzicht	Geschatte percentage volwassenen dat laaggeletterd is	12,0%

Programma 6 Cultuur, sport en groen

Sportbeleid en activering

Wat hebben we bereikt?

- We hebben ingezet op een groter bereik van de inwoners van Ridderkerk met een ruim beweegaanbod, zodat iedereen een leven lang actief mee kan doen ongeacht de mentale of fysieke conditie.
- Er is extra aandacht besteed aan het sporten in de buitenlucht, omdat dit een extra stimulans is voor een gezonde leefstijl.
- Door continue aandacht te besteden aan sport- en beweegaanbieders hebben we inwoners vitaler en toekomstbestendig gemaakt.
- Er is aandacht besteed aan een positieve sportcultuur bij Sportclubs.
- We hebben bevorderd dat ieder kind de basisschool kan verlaten met minimaal een zwemdiploma A.
- We hebben ingezet op een daling van het percentage van kinderen en volwassenen die te maken hebben met overgewicht of obesitas.
- Opgroeïende kinderen zijn meer beschermd tegen de schadelijke gevolgen van (mee)roken.
- Ouders van kinderen, jongeren en volwassenen zijn geïnformeerd en ondersteund op het gebied van bewegen, slaap en het belang van ontspanning.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Door participatie zijn de sport- en speelvelden meer multifunctioneel gemaakt en zijn er op verschillende plekken mindervalide speeltoestellen geplaatst. Daarnaast zijn de Brede School-activiteiten vergroot voor de kinderen op de basisscholen, zodat zij meer in aanraking kwamen met verschillende beweegactiviteiten.
- Het sporten in de buitenruimte hebben we een extra stimulans gegeven door de realisatie van een Calisthenics park, extra hardlooppistes en renovatie van het trapveldje bij het Waalbos. Daarnaast hebben we de aansluiting gezocht met sport- en speelvelden in de buitenruimtes.
- Sportverenigingen boden we uiteenlopende trainingen aan, nieuwsbrieven met de meest actuele informatie, theatervoorstellingen over een positief sportklimaat en een campagne over 'respect voor elkaar' op de verenigingen. Dit is een continue lopend proces.

- Na de 'resten' van corona heeft zwembad de Fakkels zwaar ingezet op het wegwerken van de wachtlijsten en hiermee vele nieuwe kinderen het zwemdiploma A aan kunnen bieden.
- Door intensief samen te werken met onze partners (Facet, het onderwijs en het Centrum Jeugd & Gezin) gebruikten we het programma VET GEZOND voor aandacht aan kookworkshops, begeleiden en informeren van kinderen op scholen (door het project Gezonde School) en hebben we lezingen aangeboden met bekende sprekers. Verder hebben we workshops gegeven over etiketten lezen. Veel kinderen en volwassenen hebben we bewuster gemaakt voor het kiezen van een gezonde leefstijl.
- Door het plaatsen van borden en tegels in de buitenruimtes maakten we de 'bezoekers' erop attent dat kinderen in deze kindomgeving rookvrij kunnen spelen (en opgroeien).
- Met partner Facet is er nu ook een volwassen versie van VET GEZOND tot stand gekomen, dat inzet op het bewust maken van een goede gezondheid, zowel mentaal als fysiek.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat hebben we bereikt?

Wij hebben met onze cultuurpartners verder gewerkt aan de speerpunten in de 'Uitgangspuntennotitie cultuureducatie in de breedte'. Vraaggericht, vernieuwend (innovatief) werken in cultuureducatie en cultuurparticipatie.

Versterken van cultuureducatie voor de jeugd

In 2022 hebben wij deelgenomen aan de 'Rijksregeling Cultuureducatie met kwaliteit'. Deze regeling loopt van 2021 tot en met 2024'. Het doel was en is om cultuureducatie in het onderwijs te borgen. De uitdaging was om ondanks de achterstanden in de coronacrisis en het lerarentekort toch voor cultuurdeelname van leerlingen op scholen te zorgen.

Met onze jaarlijkse 'Cultuursafari' blijven wij inzetten op het versterken van de rol van cultuureducatie. Ook is vanuit onze subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen' met projecten als 'Piramide maakt muziek' meer cultuur in het onderwijs gebracht.

Meer cultuurbereik voor onze inwoners
Vanuit de subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen', hebben we cultuurprojecten mogelijk gemaakt. Denk aan Dans Mee 60 +, diverse muziek- en theatervoorstellingen voor kinderen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2022 hebben wij gewerkt aan:
Nieuwe cultuurplannen

Wij hebben met onze cultuurpartners gewerkt aan nieuwe cultuurplannen. Het instrument hiervoor is de subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen'. Enkele voorbeelden zijn:

- Ars Musica (wekelijks les in de Wilhelminakerk in Ridderkerk met als einddoel het geven van een concert).
- De Maakplaats (kinderen experimenteren, ontwerpen en maken kunstobjecten vanuit kennis en vaardigheden die belangrijk zijn in de 21ste eeuw zoals techniek en technologie).
- 'Als de oorlog dichterbij komt...' (leerlingen van groep 7 en 8 van het primair onderwijs in Ridderkerk hebben een theatervoorstelling over oorlog in Nederland bezocht op basis van het boek 'De dag dat Oorlog naar Rondo kwam' 'Wat als Nederland in oorlog zou raken en jij opeens moet vluchten?').

Verankeren van cultuur in andere werkvelden
Met de uitwerking van de 'Nota Integraal Beleid Sociaal Domein', hebben wij cultuur meer andere werkvelden verbonden. Denk aan:

- CultuurDichtbij/DansMee 60+ (Stichting Cultuureducatie heeft met Facet en met behulp van verschillende nieuwe financieringsbronnen deze dansactiviteit ontwikkeld. Cultuur wordt verbonden met bewegen. Een mooie en goede combinatie om zo lang mogelijk gezond en vitaal te blijven. Het past daarom goed bij het leefstijlprogramma Ridderkerk Langer Gezond).
- Kinderatelier Winter Events/ Winterfestijn/ ijsbaan (Workshops Kunst & Design, Dans, Theater en/of Muziek).

Musea

Wat hebben we bereikt?

Het in stand houden van de Oudheidkamer.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De Oudheidkamer heeft subsidie ontvangen waardoor we bijdragen aan het in stand houden van de Oudheidkamer.

Cultureel erfgoed

Wat hebben we bereikt?

In 2022 zorgden we voor de instandhouding van panden voor rijks- en gemeentelijke monumenten. Ook hebben we in 2022 meer panden beschermd door ze aan te wijzen als gemeentelijk monument.

We vinden het belangrijk dat we onderzoek blijven doen naar de cultuurhistorie in Ridderkerk. In 2022 hebben we bij nieuwe initiatieven of nieuwe ontwikkelingen bij cultuurhistorische waardevolle panden geadviseerd over het zoveel mogelijk behouden van het erfgoed. Co-creatie en levend erfgoed staan voorop bij behoud van cultuurhistorische waarden.

We hechten aan een zorgvuldige omgang met ons erfgoed en werken zoveel mogelijk integraal. Erfgoed en het verhaal van Ridderkerk zetten we in bij nieuwe gebiedsontwikkelingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Acties vanuit de cultuurhistorische waardenkaarten

- De laatste cultuurhistorische waardenkaart is vastgesteld door het college. Naast Centrum en Woongebieden is het Buitengebied ook onderzocht.
- Er zijn 22 nieuwe gemeentelijke monumenten aangewezen aan de Ringdijk en Benedenrijweg. Het groene Kruisgebouw aan de Kievitsweg 73 a-h is aangewezen als gemeentelijk monument.

Onderzoek naar cultuurhistorische waarden bij ruimtelijke opgaven

- Het cultuurhistorisch rapport over de Boezemkerk is opgesteld.
- Het cultuurhistorisch rapport over Schoolmeesterwoning bij de Rehobothschool is opgesteld.
- Het cultuurhistorisch rapport over loods Y6 is opgesteld.
- Er is gestart met een cultuurhistorisch onderzoek naar het Industrieel erfgoed.

Wettelijke toetsing bij ruimtelijke ontwikkelingen

- Bij ruimtelijke ontwikkelingen rondom monumenten toetsen we aan de Monumentenverordening.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen toetsen we aan de Archeologieverordening.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen toetsen we ook op cultuurhistorische waarden in de bestemmingsplannen.

Subsidie

We voeren de subsidieregeling uit voor instandhouding van gemeentelijke monumenten

en voor andere initiatieven op het gebied van erfgoed.

Gebedshuizenvisie

We werken met alle betrokken partijen aan de Gebedshuizenvisie. Met bijna alle 24 gebedshuizen zijn gesprekken gevoerd. We organiseerden een thema-avond over gebedshuizen en duurzaamheid.

Erfgoed verhalen in Ridderkerk

Het monumentaal Willhelmina Bankje is gerenoveerd en verplaatst naar de hoek Sint Jorisstraat/Kerksingel. Met de initiatiefnemer van het kunstwerk Boele wordt gezocht naar een passende locatie.

Voorbereiding Omgevingswet

We hebben gewerkt aan de voorbereidingen voor het ingaan van de Omgevingswet. De opzet voor de Commissie Ruimtelijke kwaliteit is voorbereid. Bij het ingaan van de Omgevingswet worden leges voor monumenteigenaren niet meer geheven over het erfgoeddeel van de Omgevingsvergunning.

Media

Wat hebben we bereikt?

Bibliotheek

- Er is een programmering met verschillende interne en externe partners waarin ingespeeld wordt op actuele thema's.
- Er is een integrale werkwijze die leidt tot een hogere kwaliteit van dienstverlening aan de inwoners van Ridderkerk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bibliotheek

- De bibliotheek heeft veel interessante activiteiten georganiseerd over actuele thema's. Dit is gebeurd in samenwerking met relevante partners en gasten. Voorbeelden hiervan zijn het bezoek van prinses Laurentien tijdens de aftrap van de Week van Lezen en Schrijven dat plaatsvond in Ridderkerk en de Nationale Voorleesdagen.
- De bibliotheek werkt samen met verschillende partners (bijvoorbeeld met het wijkcentrum Slikkerveer en Bolnes) om een goede dienstverlening te garanderen voor alle inwoners in Ridderkerk. Daarnaast hebben er investeringen plaatsgevonden op het gebied van automatisering om de dienstverlening efficiënter te laten verlopen.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Wat hebben we bereikt?

De ambities genoemd in de Groenvisie worden bij het voorbereiden van herinrichtings- en ontwikkelprojecten meegenomen. De ecooloog wordt hierbij betrokken. Dit leidt al in de ontwerpfase tot het behouden van het waardevolle groen en waar mogelijk het uitbreiden met kwalitatief hoogwaardig groen. De Groenbeheerder heeft gezorgd voor variatie in groen en bomen bij de uitgevoerde projecten waarbij extra aandacht is voor groeiplaatsverbetering voor de bomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Eén locatie is in overleg met de Schaepmanschool bepaald voor de derde Tiny Forest. Aanleg in 2023.
- De volgende projecten zijn uitgevoerd: Brasem, Dennenstraat, Dokhof (kruidenrijke berm), Havenstraat (kruidenrijke berm), Populierenlaan, Visvliet (tevens de locatie voor de boomfeestdag).
- In 2022 zijn 38 subsidieaanvragen gedaan voor het vergroenen van particuliere tuinen.
- De actie gratis bomen is in de wijken Centrum en Bolnes uitgevoerd. Er zijn 246 bomen aan de bewoners uitgegeven.
- Tijdens de Duurzaam Wonen Beurs op 29 oktober is aandacht besteed aan de Actie Steenbreek.
- Overleg is gevoerd met het Farelcollege over het vergroenen van hun schoolplein.
- Bijdrages aan initiatief:
 - Bewoners: Slingehof
 - Wooncompas: uitdelen plantjes
 - VVE: Drierivierenlaan (verzoek meedenken en bijdragen aan het vergroenen van het versteende gebied)
- Er is een start gemaakt met het opstellen van het beheerplan Groen en de uitwerking van de Groenvisie 'Groen is onze toekomst' in de visie op Ecologie: 'Werken vanuit Ecologie'.

Oosterpark

Naar aanleiding van de verkiezingen zijn in 2022 de plannen voor het Oosterpark (Scherm, Rowdies en Aanpak) heroverwogen. Dit leidde tot een voorbereiding van een raadsvoorstel over het Scherm en de Rowdies. Besluitvorming hierover vindt begin 2023 plaats.

Speelbeleid

In 2022 is gestart met het actualiseren van het speelbeleid, speelruimteplan Ridderkerk.

Huys ten Donck

Door de Stichting is gestaag gewerkt aan het recreatief toegankelijk maken van het buitendijks gebied. De verwachting is dat dit in najaar 2023 wordt opgeleverd.

Regionale samenwerking

Onze regionale overheden hebben steeds meer opgaven die over de groengebieden gaan. De provincies hebben een afspraak met het rijk voor het aanplanten van 37.000 ha bos in Nederland, voor met name CO2-opslag. Zuid-Holland neemt een deel voor haar rekening en verkent met gemeenten waar mogelijkheden liggen. Dit traject is in 2022 gestart, ook in Ridderkerk.

Daarnaast is IJsselmonde deel van het Programma Landelijk Gebied, waarin breder aan knellende opgaven als stikstof, waterkwaliteit, biodiversiteit, klimaatadaptatie en ook CO2 wordt gewerkt. Met het opzetten van een 'eilandtafel IJsselmonde' is in 2022 een begin gemaakt. Exacte opgaven, maatregelen en financiering worden in 2023 nader bepaald. Het NRIJ is gericht op bezuinigingen en het schoon, heel en veilig houden van de recreatiegebieden. Er is een werkgroep opgericht om ecologie en klimaatverandering beter te borgen in de opdracht aan het NRIJ. Dit krijgt in 2023 verder vorm.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
5.1:Sportbeleid en activering	-1.159.400	-1.292.200	-1.183.236	108.964
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-821.400	-860.000	-775.708	84.292
5.4:Musea	-101.200	-146.800	-134.347	12.453
5.5:Cultureel erfgoed	-75.600	-88.800	-79.083	9.717
5.6:Media	-1.190.100	-1.279.200	-1.239.045	40.155
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.346.200	-6.817.500	-6.867.447	-49.947
Totaal Lasten	-8.693.900	-10.484.500	-10.278.867	205.633
Baten				
5.1:Sportbeleid en activering	0	183.400	143.359	-40.041
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15.800	15.900	13.834	-2.066
Totaal Baten	15.800	199.300	157.192	-42.108
Saldo - Lasten en baten	-8.678.100	-10.285.200	-10.121.675	163.525
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	0	-2.100	-2.100	0
Totaal Stortingen	0	-2.100	-2.100	0
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	300.000	547.000	422.614	-124.386
Totaal Onttrekkingen	300.000	547.000	422.614	-124.386
Saldo - Reserves	300.000	544.900	420.514	-124.386
Saldo Cultuur, sport en groen	-8.378.100	-9.740.300	-9.701.161	39.140

Toelichting 5.1 Sportbeleid en activering

Omschrijving	Vershil 2022
5.1:Sportbeleid en activering	
Lasten	108.964
Baten	-40.041
Totaal 5.1:Sportbeleid en activering	68.922

Sport(beleid) en Facet (voordeel 51.321)

Het onderzoek naar sportdeelname door inwoners is niet in 2022 uitgevoerd, hierdoor is een voordeel ontstaan. Het onderzoek vindt plaats in 2023.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 17.601)

Toelichting 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving	Vershil 2022
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Lasten	84.292
Totaal 5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	84.292

Culturele vorming (voordeel 30.404)

In 2022 zijn eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld voor de subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen'. Na de coronacrisis konden inwoners en cultuur- en maatschappelijke partners extra subsidie aanvragen binnen deze regeling.

Onvoorziene tegenwerkende krachten 2022
Capaciteitstekort (bestuursleden, vrijwilligers en personeel zijn zeer schaars) bij cultuur- en maatschappelijke partners heeft ervoor gezorgd dat we slechts een deel van het budget hebben kunnen inzetten. Het restant hevelen we over naar 2023.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 53.888)

Toelichting 5.4 Musea

Omschrijving	Vershil 2022
5.4:Musea	
Lasten	12.453
Totaal 5.4:Musea	12.453

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 12.453)

Toelichting 5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving	Vershil 2022
5.5:Cultureel erfgoed	
Lasten	9.717
Totaal 5.5:Cultureel erfgoed	9.717

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 9.717)

Toelichting 5.6 Media

Omschrijving	Vershil 2022
5.6:Media	
Lasten	40.155
Totaal 5.6:Media	40.155

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 40.155)

Toelichting 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Vershil 2022
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	
Lasten	-49.947
Baten	-2.066
Totaal 5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-52.014

Groenvisie (voordeel 85.571)

In 2022 zijn veel vergroeningsprojecten ten laste van de Groenvisie gekomen. De realisatie van een deel van deze projecten loopt door in 2023. Binnen het budget Groenvisie is jaarlijks een post onvoorzien. Dit is in 2022 maar beperkt aangesproken. Dit bedrag komt in 2023 en 2024 ten gunste van 'Werken vanuit ecologie'. Tevens zijn er geen vergroeningsinitiatieven vanuit basis- en middelbare scholen ontvangen. Het restantbudget schuift door naar 2023.

Buitenstedelijke recreatie (voordeel 28.816)
De post Gemeenschappelijke Regelingen bestaat hier uit Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) en Landschapstafel. De bijdrage aan Landschapstafel is structureel gedaald.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 155.078)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 11.323)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-124.386
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-124.386

Reserve Groenvisie (nadeel 85.571)

De realisatie van een deel van de vergroeningsprojecten loopt door in 2023. Binnen het budget Groenvisie is jaarlijks een post onvoorzien. Dit is in 2022 maar beperkt aangesproken. Daarom hoeft voor de dekking ook minder aan de reserve Groenvisie te worden onttrokken.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 38.815)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
35	Waardering voor de (kwaliteit van de) buitenruimte in Ridderkerk	Burgerpeiling	Score 1-5 <ul style="list-style-type: none"> • Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden • Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar • In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot • Mijn buurt is schoon In %	* * * * 55,0%
36	Niet-sporters (%)	Waarstaatjegemeente.nl	% inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners	59,1% (2020)
37	Actieve deelname verenigingsleven de afgelopen 12 maanden in Ridderkerk	Burgerpeiling	In %	50,0%
38	Voldoende mogelijkheden voor sportbeoefening in Ridderkerk	Burgerpeiling	Eens in %	66,0%
39	Voldoende mogelijkheden voor deelname aan kunst- en cultuureducatie in Ridderkerk	Burgerpeiling	Eens in %	39,0%

* Door een andere onderzoeksmethode zijn deze resultaten komen te vallen.

Programma 7 Sociaal domein

Preventie en welzijn

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Wat hebben we bereikt?

RMC/VSV (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie/Voortijdig schoolverlaten)
Veel jongeren tussen de 18 en 23 jaar in Ridderkerk hebben hulp gekregen via het Jongeren Steunpunt (De Jonge Krijger) om een passende opleiding te vinden om bijvoorbeeld hun startkwalificatie te behalen of werk te vinden.

Basisvaardigheden/onderwijs

Door het taalpunt, activiteiten (onder andere Week van Lezen en schrijven) en de integrale aanpak vanuit de gemeente is er meer aandacht gekomen voor laaggeletterdheid en basisvaardigheden onder externe partners, zoals huisartsen. Daarnaast hebben we veel inwoners bereikt die hun basisvaardigheden moesten ontwikkelen door middel van verschillende basisvaardigheden-trajecten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

RMC/VSV (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie/Voortijdig schoolverlaten)
Er is een goede samenwerking met De Jonge Krijger om jongeren te begeleiden naar het juiste traject. Ook vanuit het team Participatie worden er extra trajecten ingekocht om te voldoen aan de groeiende vraag voor extra begeleiding.

Basisvaardigheden/onderwijs

De samenwerking met de basisvaardigheden coördinator van de bibliotheek is versterkt en nieuwe netwerkcoördinator is aangenomen om het netwerk rondom basisvaardigheden te versterken.

Samenkracht en burgerparticipatie

Wat hebben we bereikt?

- Een centralere plek voor innovatie en diversiteit in het zorg- en ondersteuningsaanbod van maatschappelijke organisaties en -partners.
- Gelijkwaardig samenwerken met burgers, professionals, organisaties en bedrijven en uitzocht wat werk.
- Het mobiliseren van (lokale) partijen bij het vinden van antwoorden op complexe samenlevingsvraagstukken.
- Het bedenken van effectievere oplossingen door nieuwe vormen van samenwerking aan te gaan, zoals onder andere met ondernemers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben een leer- en experimenteeruimte gefaciliteerd door middel van het innovatiefonds Sociaal Domein, waarin elk jaar voor oktober een aanvraag gedaan kan worden voor het volgende jaar. Innovatieprojecten die succesvol zijn en een duidelijke maatschappelijk doel dienen of een financiële bijdrage leveren aan bestaand beleid, kunnen uit het innovatiefonds gefinancierd worden.

Volksgezondheid

Wat hebben we bereikt?

Volksgezondheid

Zorg voor de publieke gezondheid is vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (WPG).

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. We hebben deze wettelijke taken onder basis takenpakket van Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) regio Rotterdam-Rijnmond en Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Rijnmond gebracht. Als gevolg van ons beleid ervaren veel inwoners hun gezondheid goed. 94% van ouders van kinderen van 0 tot en met 3 jaar en 98% van ouders van kinderen van 4 tot en met 11 jaar vinden de gezondheid van hun kind zeer goed (bron: Gezondheidsmonitor Kinderen Ridderkerk 2022 GGD-RR).

Inzet op preventie en het bieden van lichtere, snelle en gerichte jeugdhulp dichtbij is gecontinueerd.

We hebben meer bewustwording onder jongeren gecreëerd wat de gevolgen zijn van verslavingen (onder andere alcohol, gamen, drugs). Door de gezondheidscoach op het Farelcollege en de interventies van Chris en Voorkom krijgen zij handvatten om verslavingen de kop in te drukken en weten zij de relevante instanties te vinden. Met de introductie van de zwangerschapsgesprekken hebben we beter zicht gekregen op zwangere vrouwen in Ridderkerk en worden potentiële risico's eerder gesignaleerd. Hierdoor kan tijdig hulp worden ingezet om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken.

Welzijn

- Wij hebben ervoor gezorgd dat meer inwoners zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Wij hebben ingezet op informatievoorziening om inwoners beschikbare voorzieningen in de gemeente eenvoudig te vinden.

- Wij hebben onderzoek pilot Welzijn op recept uitgewerkt om het beroep op de medische hulp waar onder de eerstelijnszorg te verkleinen en de samenwerking tussen nullijn (welzijn en gezondheid) met huisartsen te versterken.
- Wij hebben inwoners gestimuleerd om voor zichzelf en elkaar te zorgen.
- Wij hebben inwoners ondersteund bij het verrichten van vrijwilligerswerk.
- Wij hebben mantelzorgers ondersteund.
- Wij hebben de landelijke aanpak langer zelfstandig thuis wonen gefaciliteerd in Ridderkerk.
- Het Sociaal Beheer Ridderkerk is gecontinueerd.
- Wij hebben ingezet op het signaleren, het voorkomen én het tegengaan van eenzaamheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Volksgezondheid

Onze wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid zijn gecontinueerd in 2022.

De pilot POH GGZ-jeugd in de huisartsenpraktijk Doktershuis is gecontinueerd. Verder zijn we de mogelijkheden nagegaan om de pilot uit te bereiden naar andere huisartsenpraktijken in Ridderkerk.

Stichting Chris en Voorkom heeft verschillende interventies uitgevoerd over verslavingen op diverse middelbare scholen in Ridderkerk. De gezondheidscoach op het Farelcollege heeft jongeren begeleid, die dit nodig hadden, en heeft voorlichting gegeven over verschillende thema's.

Op 1 juli 2022 is het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg' in werking getreden. Sinds die datum worden door CJG zwangerschapsgesprekken gevoerd met zwangere vrouwen in een kwetsbare situatie. Hiermee worden tijdig risico's gesignaleerd, waardoor tijdig hulp ingezet kan worden om een gezonde ontwikkeling van het ongeboren kind te bevorderen en het ontstaan van gezondheids- en ontwikkelingsrisico's voor het kind te beperken. Daarnaast is afgelopen jaar de HPV-vaccinatie voor jongens aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) toegevoegd. Ook deze taak is belegd bij CJG en wordt inmiddels door hen uitgevoerd.

Welzijn

Wij hebben met onze maatschappelijke partners onder meer Facet Ridderkerk, stichting present Ridderkerk, de drie wijkverenigingen en stichting Slachtofferhulp samengewerkt om activiteiten op het gebied van gezondheid, welzijn en bewegen voor alle leeftijdsgroepen ter voorkoming van

problematiek te continueren in 2022.

Op 23 december 2022 heeft uw gemeenteraad kennisgenomen van halfjaarrapportage 2022 Facet Ridderkerk en diverse producten zoals mantelzorgerondersteuning, ondersteuning vrijwilligers, vrijwilligersacademie, ondersteuning ouderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, jongerenwerk, servicediensten, formulierenbrigade, preventieve huisbezoeken aan 75-plussers, project Rouwbezoeken, maatjesproject, telefooncirkel, lief en leed straat, Senioren fittest etc.

Sociaal beheer Ridderkerk

Wij hebben de Notitie Sociaal Beheer Ridderkerk 2019 geëvalueerd. Stichting Wijkactiviteiten Slikkerveer (SWS), WAVO, wijkvereniging Drievliet 't Zand en Facet Ridderkerk hebben ons input gegeven voor de evaluatie. Alle partijen vonden de werkwijze voor de evaluatie prettig. Wij hebben de aanbevelingen van de evaluatie verwerkt in productafspraken Facet 2023. Denk aan meer periodiek overleggen tussen de partijen, meer ondersteuning voor besturen van de wijkverenigingen, een flexibele pool van de beheerders, doorontwikkeling van de verhuurmodule enz. De partijen willen in het vervolg meer met elkaar samenwerken. In Wijkvoorzieningscentrum Bolnes en de Klinker is er nog geen wijkvereniging actief. In 2022 is het beheer in het Wijkvoorzieningscentrum Bolnes en de Klinker gecontinueerd door Facet Ridderkerk. Daarnaast is een onderzoek fase 2 Sociaal Beheer Bolnes gedaan.

Vervolgaanpak Eenzaamheid Ridderkerk

In 2022 zijn we gestart met een pilot samenwerking met PostNL om het signaalpunt eenzaamheid meer te laten gebruiken. Verder hebben we de huisartsen verzocht om meer gebruik te maken van het Signaalpunt Eenzaamheid Ridderkerk. We hebben aandacht besteed aan de Week tegen Eenzaamheid 2022 in Ridderkerk. We hebben een aantal publicaties hierover gedaan, we hebben een 'Activiteitenkalender Week tegen Eenzaamheid' ontwikkeld en we hebben een werkbezoek gehad bij de wekelijkse wijkdiner van Bolnes. Er zijn diverse activiteiten in onze gemeente georganiseerd in de Week tegen Eenzaamheid 2022.

Verder hebben wij een vervolgaanpak Coalitie Eenzaamheid Ridderkerk ontwikkeld. Wij hebben een Stuurgroep Aanpak Eenzaamheid samengesteld. De gemeente, Facet Ridderkerk, Wooncompas, stichting Present en stichting CJG Rijnmond zijn deelnemers van de nieuwe Stuurgroep. Wij hebben een concept Plan van Aanpak Eenzaamheid Ridderkerk 2022 – 2025

ontwikkeld. Wij hebben Facet Ridderkerk gevraagd om kartrekker te zijn, hiermee willen we niet alleen het netwerk vergroten maar ook de doe-kracht versterken. Wij zijn van plan om meer partijen als partners uit te nodigen voor de samenwerking voor de Aanpak Eenzaamheid. De nieuwe aanpak is begonnen met een campagne eenzaamheid. Er worden diverse activiteiten georganiseerd bijvoorbeeld inzet van online campagnes, posters om eenzaamheid meer bespreekbaar te maken en pakketten voor eenzame mensen.

Basishulp en -ondersteuning

Samenkracht en burgerparticipatie

Wat hebben we bereikt?

We hebben de gemeentelijke website toegankelijk gemaakt voor iedere burger met een beperking. De gehele tekst van de Lokale inclusief agenda is aangepast en de beleidsdoelstellingen zijn aangescherpt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben acties uitgevoerd uit de Lokale Inclusie Agenda. De belangrijkste acties waren:

- Aandacht voor inclusiviteit in de interne en externe communicatie, onder meer door het aanpassen van de gemeentelijke website.
- Bewustwording: door het mede organiseren van de week van de toegankelijkheid waaraan ook ervaringsdeskundigen vanuit welzijn en Onderwijs meewerken.

Wijkteams

Wat hebben we bereikt?

Wijkteams fungeerden als stevige verbinding tussen de nullijn en de eerste- en tweedelijnszorg. Vragen van inwoners en onze partners zijn sneller signaleerd en opgepakt. De wijkteams hebben advies geboden aan inwoners en maatschappelijke partners en hebben een prominente rol gespeeld bij het toeleiden naar specialistische hulp.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De wijkteams zorgden voor een verbinding tussen de nullijn en de eerste- en tweedelijnszorg, onder andere door de inzet van de schoolcontactpersonen op de basisscholen, het voortgezet onderwijs en de kinderopvanglocaties, waardoor vragen eerder signaleerd en vroegtijdig opgepakt konden worden. Bovendien werkten wijkteammedewerkers nauw samen met huisartsen, de POH GGZ Jeugd, jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, jongeren- en ouderenwerkers.

Zowel de wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning als de wijkteammedewerkers Zorg en Veilig hebben verschillende ondersteuningsvragen opgepakt, hebben hulpverlening geboden en casusregie gevoerd in samenwerking met het gezin en de direct betrokken partners. Uitgangspunt hierbij was de eigen kracht van het gezin en het eigen netwerk. De wijkteammedewerkers Toegang hebben de diverse vragen van kinderen en gezinnen beoordeeld en zij hebben op basis van vraagverheldering de kinderen en gezinnen (indien van toepassing) doorgeleid naar specialistische jeugdhulp.

Inkomensregelingen

Wat hebben we bereikt?

- Naar aanleiding van gewijzigde wetgeving hebben we ons beleid op diverse onderwerpen vernieuwd. We hebben de landelijke regeling Energietoeslag minima 2022 vormgegeven en uitgevoerd. Aanvullend op de regeling Energietoeslag minima 2022 hebben we beleid gemaakt voor individuele bijzondere bijstand voor de hoge energiekosten. Ook hebben we beleid opgesteld voor de gewijzigde Studietoeslag in de Participatiewet.
- We hebben inwoners weten te bereiken waarbij we onder andere informatie over minimaregelingen hebben kunnen geven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben extra gecommuniceerd over de minimaregelingen via website, krant, sociale media en informatieborden in de gemeente.
- We hebben aandacht gegeven aan laaggeletterdheid: er is onder andere een Taalpunt in de bibliotheek geopend.

Arbeids- en begeleide participatie

Wat hebben we bereikt?

- Uitkeringsgerechtigden worden sneller naar werk bemiddeld.
- Met de IJsselgemeenten hebben we een Leerlijn ontwikkeld, namelijk die van klantenservices medewerker.
- Er zijn 104 Ridderkerkse uitkeringsgerechtigden duurzaam uitgestroomd door actieve bemiddeling.
- Het aantal uitkeringsgerechtigden actief op vrijwilligerswerk is gestegen met 26% (van 71 naar 96).
- We hebben 380 Ridderkerkse uitkeringsgerechtigden een beweging laten maken naar vrijwilligerswerk, (opleidings)traject of werk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Door minder instroom aan de poort, maar grotere instroom in het segment re-integratie zijn de kaders aangepast. Binnen deze kaders passen ook het zittend bestand met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt (multi-problematiek) dat nu door Baanbrekend bemiddeld worden in een aangepast traject. Ook geeft Baanbrekend jobcoaching en 1-op-1 ondersteuning aan uitkeringsgerechtigden.
- Om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen, hebben we de volgende instrumenten ingezet: bemiddelingstrajecten, beweegprogramma's, coachingstrajecten voor specifieke doelgroepen, cursussen en opleidingen, HalloWerk, naar werktrajecten, proefplaatsing en stages, taaltrajecten en werkervaringsplekken.
- We hebben HalloWerk als vast instrument geïmplementeerd. Iedere uitkeringsgerechtigde in het segment re-integratie en werk heeft een HalloWerk profiel gekregen.
- In de arbeidsmarktregio besteden we aandacht aan jongerenprojecten.
- We zijn de samenwerking aangegaan met het onderwijs en bedrijfsleven om jongeren weer een opleiding met uitzicht op een baan te bieden.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat hebben we bereikt?

Met het verstrekken van maatwerkvoorzieningen aan onze inwoners dragen wij bij aan de individuele zelfredzaamheid. Zo kunnen onze inwoners met een beperking zo lang mogelijk thuis wonen en participeren in de samenleving. Hierdoor verkleinen we eveneens de behoefte aan intramurale voorzieningen. Zo realiseren wij een maatschappelijke efficiëntie slag.

De nieuwe aanbesteding hulpmiddelen hebben wij afgerond en hiervoor kunnen de zorgaanbieders ook in 2023 de vertrouwde en kwalitatief hoogstaande maatwerkvoorzieningen blijven verstrekken aan onze inwoners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met het oog op continuering van de levering van hulpmiddelen hebben we in 2022 de aanbesteding voorbereid. We hebben tevens de voorbereidingen getroffen om in 2023 over te gaan naar het elektronische berichtenverkeer (I-Wmo).

Maat- en specialistisch werk

Maatwerkdienstverlening 18+

Wat hebben we bereikt?

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Met oog voor de leefwereld van de cliënt is in 2022 ingezet op het beheersbaar houden van de uitgaven aan maatwerkdienstverlening 18+ en de beschikbare middelen efficiënt in te zetten. Na de aanbesteding van de diensten Wmo Begeleiding, dagbesteding en respijtzorg en Hulp bij het huishouden in 2021, heeft 2022 in het licht van implementatie en herindicatie gestaan. Ook is een eerste begin gemaakt met de doorontwikkeling van deze diensten, zodat ze beter aansluiten bij het regionale aanbod van Beschermd wonen en de lokale inzet vanuit de Participatiewet.

Schulddienstverlening

- We hebben inwoners in een vroeg stadium van financiële problemen kunnen bereiken.
- We hebben een kwaliteitsslag gemaakt in de uitvoering van schuldhulpverlening.
- Voor de uitvoering van schuldhulpverlening hebben we een aanbestedingsprocedure doorlopen en hebben we een nieuwe samenwerkingspartner gevonden in de Kredietbank Nederland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

- In 2022 zijn alle cliënten Hulp bij het huishouden geherindiceerd en is begonnen met de herindicatie van de cliënten met een indicatie Wmo begeleiding, dagbesteding en respijtzorg.
- De nieuwe regiovisie ter voorbereiding op de komende decentralisatie is regionaal voorbereid en in de gemeenteraad vastgesteld.
- In februari is met samenwerkingspartners het statement Wonen, welzijn zorg ondertekend. De partijen hebben daarnaast verder gewerkt aan de totstandkoming van een uitvoeringsprogramma: het actieplan Wonen en Zorg.
- Inwoners die dat nodig hadden hebben gebruik gemaakt van het Wmo vraagafhankelijk vervoer. Ter voorbereiding van de inkoop van Wmo vraagafhankelijk vervoer is door de raad het beleidskader Doelgroepenvervoer vastgesteld. Vervolgens heeft het college de inkoopstrategie en de inkoopstukken vastgesteld zodat de inkoop in het eerste kwartaal van 2023 kan plaatsvinden.

Schulddienstverlening

- Via de vroegsignalering hebben we 1.181 betalingsachterstanden ontvangen. We hebben de inwoners gewezen op een hulpaanbod van de gemeente. Ongeveer de helft van de signalen betreft een achterstand bij de zorgverzekeraar.
- We werken met een nieuwe applicatie waarin de klantmanager kan rapporteren, beschikken en de voortgang van het schuldhulpverleningstraject kan bewaken.
- We hebben meer regie op de voortgang van het schuldhulpverleningstraject doordat we zelf de integrale intake uitvoeren en beschikken op de aanvraag van de inwoner. Met de beschikking sturen we een voorlopig plan van aanpak mee. We monitoren de uitvoering van het plan van aanpak.
- Onze medewerkers hebben een opleiding schuldhulpverlening gevolgd en zijn 'on the job' gecoacht. We hebben de opdracht voor schuldhulpverlening voor de periode na 2023 aanbesteed. Deze opdracht is gegund aan de Kredietbank Nederland.
- We zijn gestart met de opzet voor het project Opkopen schulden van jongeren. Met partners hebben we afspraken gemaakt.

Maatwerkdienstverlening 18-

Wat hebben we bereikt?

- Samen met partners, zoals zorgaanbieders en vrijwilligers(organisaties), hebben we gezorgd voor een samenhangend aanbod van formele en informele zorg.
- Jeugdhulp was dichtbij huis beschikbaar en de wachttijden hebben we zoveel mogelijk beperkt onder andere door het inzetten van overbruggingszorg.
- Het aantal meldingen op het Jeugdbeschermingsplein is afgenomen.
- Jeugdigen die niet thuis kunnen opgroeien, groeien zoveel mogelijk in een pleeggezin op.
- Ridderkerk heeft voorzien in het vervoer van jeugdigen van en naar de locatie waar de jeugdhulp werd geboden. Dit vervoer is ingezet in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben onze inwoners respijtzorg geboden, zoals dagopvang en logeeropvang.
- In de week van de pleegzorg hebben we onze waardering laten blijken aan

pleegouders die in onze gemeente woonachtig zijn.

- Via het hulpverleningstraject Gescheiden Opvoeden hebben we ondersteuning geboden aan ouders (en kinderen) die te maken hadden met een complexe echtscheidingssituatie.
- Door het beter positioneren van het Jeugdbeschermingsplein en de aanstelling van wijkteammedewerkers Zorg & Veilig hebben we hulpvragen op het gebied van veiligheid eerder kunnen oppakken.
- In de tweede helft van 2021 is het project aanpak wachttijden vanuit de GR Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) gestart. Hierbij lag de focus op opdracht E (ambulante specialistische jeugdhulp). Aanbieders hadden te maken met een opnamestop vanwege het bereiken van de budgetplafonds. Door de extra middelen van Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en daarmee de verhoging van de budgetplafonds konden aanbieders extra personeel aannemen. De aanpak is uitgebreid naar de opdrachten B (opname) en C (langdurig verblijf). Naast de inzet van extra middelen is ook ingezet op betere onderlinge samenwerking van aanbieders. Door deze interventies is de gemiddelde wachttijd op ambulante specialistische hulp bijna gehalveerd en is daarmee gedaald naar gemiddeld veertien weken, hetgeen gelijk is aan de Treeknorm (aanvaardbare wachttijd).
- In 2022 zijn Europese aanbestedingen uitgevoerd, ten aanzien van lokale en regionale jeugdhulp, zodat we ook vanaf 2023 zorgen voor een samenhangend aanbod van jeugdhulp. Hierbij is invulling gegeven aan de uitgangspunten van de regiovisie Nabij en Passend en de Nota Integraal Beleid Sociaal Domein.
- Jeugdigen voor wie dat noodzakelijk was zijn door de Jeugdwet-vervoerder vervoerd. Daarnaast is in 2022 het beleidskader doelgroepenvervoer door de raad vastgesteld. Ook is de aanbestedingsleidraad van het leerlingen- en jeugdvervoer vastgesteld.

Geëscaleerde zorg 18+

Wat hebben we bereikt?

- De OGGZ-trajecten worden op rechtmatige wijze uitgevoerd.
- De toegankelijkheid van het Meldpunt Verward Gedrag is vergroot.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De OGGZ-trajecten zijn ingekocht.
- Inzet van diverse communicatiemiddelen.

Geëscaleerde zorg 18-

Wat hebben we bereikt?

- De dranghulpverlening (nu Intensief Vrijwillige Hulp) werd tot en met 2021 door Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond uitgevoerd. Vanaf 2022 hebben we succesvol Intensieve Vrijwillige Hulpverlening (IVH) binnen de gemeente geïmplementeerd en uitgevoerd.
- De kennis op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling binnen het wijkteam is vergroot.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben wijkteammedewerkers Zorg & Veilig in dienst genomen. Zij hebben vanaf 1 januari 2022 Intensief Vrijwillige Hulpverlening uitgevoerd. Zij werkten onder andere nauw samen met de wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning.
- Er is een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindersmishandeling aangesteld.
- Wijkteammedewerkers Zorg & Veilig hebben trainingen gevolgd op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast werkten de wijkteammedewerkers vanuit het principe van gefaseerde ketenzorg.
- In 2022 zijn acties uitgevoerd in het kader van het verbeterplan huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals het volgen van trainingen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
7.1-Basishulp en -ondersteuning				
2.5:Openbaar vervoer	-456.100	-464.600	-247.393	217.207
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-966.611	-3.304.411	-3.155.928	148.483
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-4.535.800	-4.623.800	-4.673.062	-49.262
6.3:Inkomensregelingen	-16.610.900	-20.719.333	-20.362.514	356.819
6.4:WSW en Beschut werk	-249.200	-275.500	-228.784	46.716
6.5:Arbeidsparticipatie	-3.093.700	-3.610.785	-3.531.285	79.500
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.858.900	-1.974.500	-1.171.321	803.179
Totaal 7.1-Basishulp en -ondersteuning	-27.771.211	-34.972.929	-33.370.287	1.602.642
7.2-Preventie en welzijn				
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-451.300	-455.200	-440.471	14.729
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-3.759.089	-4.347.842	-3.876.153	471.689
7.1:Volksgezondheid	-1.250.100	-1.267.900	-1.222.523	45.377
Totaal 7.2-Preventie en welzijn	-5.460.489	-6.070.942	-5.539.148	531.795
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	-11.117.100	-12.048.700	-10.651.119	1.397.581
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	-10.441.700	-10.934.100	-11.219.766	-285.666
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	-99.300	-100.000	-44.111	55.889
6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-2.207.400	-2.207.800	-2.843.316	-635.516
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	-23.865.500	-25.290.600	-24.758.312	532.288
Totaal Lasten	-57.097.200	-66.334.471	-63.667.747	2.666.724
Baten				
7.1-Basishulp en -ondersteuning				
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	0	2.311.000	3.698.245	1.387.245
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	352.395	352.395
6.3:Inkomensregelingen	14.034.600	14.253.833	13.460.326	-793.507

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
6.5:Arbeidsparticipatie	0	0	421	421
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9.700	9.700	11.946	2.246
Totaal 7.1-Basishulp en -ondersteuning	14.044.300	16.574.533	17.523.333	948.800
7.2-Preventie en welzijn				
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	0	136.000	168.305	32.305
Totaal 7.2-Preventie en welzijn	0	136.000	168.305	32.305
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	452.600	545.700	491.056	-54.644
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	357.299	357.299
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	35.000	35.200	35.200	0
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	487.600	580.900	883.555	302.655
Totaal Baten	14.531.900	17.291.433	18.575.193	1.283.760
Saldo - Lasten en baten	-42.565.300	-49.043.038	-45.092.554	3.950.484
Stortingen				
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
0.10:Mutaties reserves	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0
Totaal Stortingen	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0
Onttrekkingen				
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
0.10:Mutaties reserves	1.306.000	2.057.400	1.489.058	-568.342
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	1.306.000	2.057.400	1.489.058	-568.342
Totaal Onttrekkingen	1.306.000	2.057.400	1.489.058	-568.342
Saldo - Reserves	306.000	1.057.400	489.058	-568.342
Saldo Sociaal domein	-42.259.300	-47.985.638	-44.603.495	3.382.143

Toelichting 2.5 Openbaar vervoer

Omschrijving	Vershil 2022
2.5:Openbaar vervoer	
Lasten	217.207
Totaal 2.5:Openbaar vervoer	217.207

Openbaar vervoer voor pensioengerechtigden (voordeel 222.989)

De onderschrijding van het begrote bedrag is veroorzaakt doordat er in 2022 door pensioengerechtigden minder is gereisd dan verwacht. De begroting is gebaseerd op prognoses uit 2019. Bij deze prognose is geen rekening gehouden met de gevolgen van de coronapandemie. Hierdoor is in 2021 en 2022 minder gereisd dan in 2019. Wel is er in 2022 ten opzichte van 2021 een groei van het aantal pensioengerechtigden dat gratis heeft gereisd. Daarom zijn de lasten in 2022 hoger dan in 2021.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 5.782)

Toelichting 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Omschrijving	Vershil 2022
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
Lasten	14.729

Omschrijving	Vershil 2022
Totaal 4.3:Onderwijsbeleid en leerlingzaken	14.729

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 25.048)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 10.319)

Toelichting 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Omschrijving	Vershil 2022
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	
Lasten	620.172
Baten	1.419.550
Totaal 6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	2.039.722

Mantelzorgwaardering o.a. Pluim (voordeel 80.359)

Er is minder gebruik gemaakt van de regeling dan verwacht.

Ouderenwerk (voordeel 58.997)

Overige overheden hebben minder aanspraak gemaakt op een bijdrage van de gemeente.

Opgave leefbaarheid (voordeel 169.209)
Facet Ridderkerk sloot 2021 af met een positief resultaat. Conform de overeenkomst met de gemeente betaalt Facet Ridderkerk over 2021 een bedrag terug aan de gemeente. Facet Ridderkerk betaalt dit bedrag terug aan de gemeente, omdat de algemene reserve van Facet Ridderkerk inmiddels is aangevuld tot de met Facet Ridderkerk overeengekomen 10% van de opdrachtwaarde.

Mantelzorg en vrijwilligersbeleid (voordeel 57.604)

We hebben een overschot voor de Aanpak Eenzaamheid Ridderkerk 2022. In 2022 hebben we een vervolgaanpak eenzaamheid Ridderkerk ontwikkeld. Onze vervolgaanpak is gestart met een Campagne Eenzaamheid. We hebben hiervoor een jaaroverschrijdende opdracht gegeven aan Facet Ridderkerk. Er zijn activiteiten die in 2022 zijn gestart en activiteiten die plaats zullen vinden in 2023. Voorbeelden hiervan zijn een kick-off bijeenkomst, een filmavond, een busreis voor ouderen en Winter Efteling voor jongeren.

Wmo algemene voorzieningen (voordeel 173.700)

In 2022 is voor een tweetal innovatieve samenwerkingsprojecten een subsidie verleend. De overige middelen uit het innovatiebudget worden meegenomen naar 2023.

Lokaal Preventief Jeugd (voordeel 67.267)
POH-GGZ jeugd

De continuering van Pilot POH GGZ-Jeugd is afgerond. We zijn binnen het begrote budget gebleven.

Kansrijke Start

De gemeente heeft in 2022 extra middelen van het Rijk ontvangen ten behoeve van de uitvoering van het actieprogramma Kansrijke Start, waarbij interventies doorlopen in 2023.

Opvang Oekraïners (voordeel 1.357.349)

Voor de opvang van Oekraïners is een specifieke uitkering van het rijk ontvangen. De ontvangen uitkering is hoger dan de in 2022 gemaakte kosten.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 31.290)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 43.947)

Toelichting 6.2 Wijkteams

Omschrijving	Vershil 2022
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	
Lasten	-49.262
Baten	352.395
Totaal 6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	303.133

Inzet in Wijkteams (voordeel 247.184)

Het voordeel heeft te maken met het vertrek van wijkteamprofessionals en de niet naadloze opvolging van medewerkers vanuit de moederorganisaties en het niet invullen van ziektevervanging. Met name de jeugdzorgaanbieders en de GGZ-aanbieders hebben moeite gekwalificeerde medewerkers te werven, gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Dit is overigens voor de jeugdzorg en GGZ een landelijk gesignaleerd probleem.

Een andere verklaring voor de onderuitnutting kan gevonden worden in het feit dat er begin 2022 een dubbele reservering (nog te betalen bedrag) is gemaakt voor de kosten uit 2021. De onderuitnutting kan daarnaast verklaard worden door een ontvangen bedrag van de gemeente Rotterdam inzake het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De middelen zijn niet besteed, omdat deze pas aan het eind van het jaar ontvangen zijn en het opstellen van een plan van aanpak om de middelen te besteden in 2022 qua tijdspanne niet mogelijk was.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 70.418)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 14.469)

Toelichting 6.3 Inkomensregelingen

Omschrijving	Vershil 2022
6.3:Inkomensregelingen	
Lasten	356.819
Baten	-793.507
Totaal 6.3:Inkomensregelingen	-436.688

Wet BUIG uitkeringen (nadeel 970.608)

Het macro BUIG-budget is in 2022 naar beneden bijgesteld vanwege de landelijke afname van het aantal uitkeringsgerechtigden. Hierdoor is het budget voor Ridderkerk ook lager geworden. De uitgaven zijn echter toegenomen. Het resultaat is een overschrijding over de totale BUIG-uitgaven ten opzichte van de BUIG-begroting.

De uitgaven voor de feitelijke verstrekkingen van uitkeringen zijn toegenomen als gevolg van een toename van het bestand. We hebben gehoor

gegeven aan de oproep van het kabinet om meer statushouders te huisvesten om de asielcentra te ontlasten. Hoewel er ook veel uitstroom heeft plaatsgevonden, is het bestand per saldo toegenomen, en daarmee de bijstandsuitgaven. Er zijn ook meer loonkostensubsidies verstrekt dan begroot. De overschrijding is vooral toe te schrijven aan een te lage raming. Het aantal mensen met een IOAW- of IOAZ-uitkering is gedaald (van 50 naar 44), waardoor de uitgaven lager zijn uitgevallen. We hebben weinig invloed op de ontwikkeling van dit bestand. Het is in hoofdzaak afhankelijk van de leeftijdsopbouw in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Er zijn in 2022 geen uitkeringen in de vorm van een krediethypotheek verstrekt, zodat de uitgaven nihil zijn. Niettemin is wel rekening te houden met deze uitgaven, aangezien we hier geen invloed op hebben.

Er zijn circa dertig zelfstandigen vanuit de Tozo-regeling doorgestroomd naar de Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen), met hogere Bbz-uitgaven als gevolg. Ook de afwikkeling van de Tozo-regeling werkt nog door in 2022. Daarnaast zijn er nog diverse uitgaven in verband met (de nasleep van) corona.

Tozo-heroriëntatie (voordeel 286.000)

Het Tozo-heroriëntatie budget was in 2022 toegevoegd aan het re-integratiebudget voor extra inzet op de doelgroep re-integratie en statushouders. Deze middelen zijn in 2022 niet ingezet. Als gevolg van de coronapandemie is het uitkeringsbestand niet extra gestegen. Er zijn geen extra instrumenten ingezet. Het Tozo-heroriëntatie budget van 2022 vervalt in de algemene reserve. Deze middelen zijn gereserveerd in het begrotingsjaar 2023 voor het project Jong Vermogen, op basis van het raadsvoorstel Jong Vermogen.

Minimabeleid (voordeel 130.903)

We zien een overschot op het minimabudget en dat wordt veroorzaakt door de rijksregeling eenmalige energietoeslag 2022. De uitvoering van deze regeling en de bijbehorende uitgaven lopen door in 2023. Het overschot wordt doorgeschoven naar 2023.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 153.628)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 36.611)

Toelichting 6.4 Begeleide participatie

Omschrijving	Vershil 2022
6.4:WSW en Beschut werk	
Lasten	46.716
Totaal 6.4:WSW en Beschut werk	46.716

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 38.908)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 7.808)

Toelichting 6.5 Arbeidsparticipatie

Omschrijving	Vershil 2022
6.5:Arbeidsparticipatie	
Lasten	79.500
Baten	421
Totaal 6.5:Arbeidsparticipatie	79.921
Gerealiseerd resultaat	79.921

Re-integratieprojecten (voordeel 335.249)

Er is in 2022 minder uitgegeven dan verwacht door het minder inzetten van trajecten en instrumenten dan vooraf begroot. Dit heeft onder andere te maken met een onjuiste inschatting wat betreft de benodigde kosten voor jobcoaching voor de doelgroep arbeidsbeperkten. Het is lastig om een geschikte plek voor deze doelgroep te vinden. Ook zien we dat de mensen die nu instromen in de bijstand meer beperkingen hebben dan voorheen. Dit is de oorzaak dat de kosten voor Baanbrekend lager zijn uitgevallen dan verwacht. In de tweede helft van 2022 zijn de kaders voor Baanbrekend aangepast, waardoor zij nu ook mensen met een langere afstand in traject nemen (dit zijn trajecten waarbij iemand voor een langere duur bemiddeld wordt). Verder zien we dat er in het afgelopen jaar veel ziekte en verloop onder klantmanagers is geweest, waardoor er ook minder trajecten zijn ingezet. Eerdere inhuurkrachten die uit deze middelen werden betaald, zijn in eigen dienst gekomen, waardoor op deze post ook minder is uitgegeven dan verwacht.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 274.713)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 19.385)

Toelichting 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Omschrijving	Vershil 2022
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	
Lasten	803.179
Baten	2.246
Totaal 6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	805.426

Voorzieningen Wmo gehandicapten (voordeel 79.526)

Doordat twee woonvoorzieningen minder geld kosten, is de bijraming bij de 2e Tussenrapportage in 2022 te ruim gebleken.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 729.899)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 3.999)

Toelichting 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Omschrijving	Vershil 2022
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	
Lasten	1.397.581
Baten	-54.644
Totaal 6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	1.342.937

Schuldhelpverlening (voordeel 82.750)

We zijn later gestart dan gepland met de uitvoering van de pilot Opkopen schulden. Dit doordat we vertraging hebben opgelopen in de implementatie van de daarvoor benodigde applicatie. Doordat we later zijn gestart met de pilot opkopen schulden jongeren, zijn niet alle middelen benut. Omdat het project twee jaren in beslag neemt, wordt het restant van de middelen doorgeschoven naar 2023.

Wmo collectief vervoer (voordeel 285.880)

In de periode januari tot en met december 2022 is het gebruik van Wmo collectief vervoer van circa 2.200 naar circa 2.700 ritten toegenomen. Ten opzichte van voor corona (december 2019) is dit een toename van 59% in januari tot 71% in december 2022. Deze toename in gebruik is minder snel en minder sterk geweest dan verwacht bij de 2e Tussenrapportage 2022. Hier is uitgegaan van een toename tot 100% ten opzichte van 2019. Dit verklaart het positieve resultaat.

Wmo Begeleiding en overige in natura (voordeel 771.168)

In de periode januari tot en met december 2022 is het aantal cliënten dat gebruik maakt van de

voorziening begeleiding, dagbesteding en/of respijtzorg met circa 7,5% afgenomen. Dit is een meerjarig beeld. Daarnaast is bij de tweede tussenrapportage een bijraming voor de financiële impact van de tariefwijziging begeleiding opgenomen. Met de kennis van nu is deze bijraming niet noodzakelijk gebleken. Dit betreft een structureel overschot.

Wmo Huishoudelijke verzorging PGB (voordeel 28.472)

In de periode januari tot en met september 2022 (cijfers tot en met december zijn nog niet beschikbaar) is het aantal cliënten dat gebruik maakt van voorziening huishoudelijke hulp, gefinancierd vanuit een persoonsgebonden budget (PGB), gedaald met circa 10%. De verwachte inkomsten uit verhaal en terugvordering is lager dan verwacht.

Wmo Begeleiding en overige PGB (voordeel 116.512)

Door meer maatwerk te bieden is het financieel jaarresultaat net als vorig jaar lager dan het jaar ervoor.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 64.710)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 6.555)

Toelichting 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Omschrijving	Vershil 2022
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	
Lasten	-285.666
Baten	357.299
Totaal 6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	71.633

Lokale Jeugdhulp PGB (voordeel 253.925)

In 2022 zijn er minder PGB's afgegeven, hetgeen resulteert in een positief resultaat. PGB's worden onder andere ingezet als ZIN-aanbod niet voorhanden is of als cliënten bijvoorbeeld een beroep doen op identiteitsgebonden zorg. Daarnaast is een aantal jongeren overgedragen aan de Wlz (Wet langdurige zorg). Het budget Lokale Jeugdhulp ZIN en Lokale Jeugdhulp PGB zijn communicerende vaten. Het betreft dezelfde vormen van jeugdhulp alleen wordt het op een andere manier verstrekt.

Lokale Jeugdhulp ZIN (nadeel 564.712)

Het aantal trajecten zorg in natura (ZIN) voor Lokale Jeugdhulp is in het afgelopen jaar toegenomen en heeft voor een overschrijding gezorgd.

In het afgelopen jaar was sprake van een toename van het aantal cliënten in perceel 1 (jeugdigen met een beperking). Deze jongeren hebben meer nadeel ondervonden van de coronapandemie, onder andere doordat zij niet altijd in de thuissituatie konden worden opgevangen. Lokaal gecontracteerde aanbieders hebben hierin alternatieve hulpverlening geboden.

Tevens was sprake van een stijging in perceel 3 (dyslexie). Ook hierbij heeft corona een rol gespeeld. Tijdens de lockdown-periodes was het lastiger om intensieve leesondersteuning vanuit de scholen te bieden, waardoor de aanvragen dyslexie in tijd zijn opgeschoven en voor meer kinderen dan verwacht een ontvankelijkheidsverklaring voor dyslexieonderzoek is afgegeven. Het gebruik van basis GGZ en van jeugdhulpvervoer is gelijk aan vorig jaar.

Specialistische jeugdvoorzieningen in natura (voordeel 193.164)

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken en het realiseren van voldoende aanbod van specialistische jeugdhulp.

Het nadelig effect op specialistische jeugdvoorzieningen en zeer gespecialiseerde jeugdvoorzieningen wordt bepaald door de afrekening van de vlaktaks 2020/2021. Vanaf begrotingsjaar 2023 is de vlaktaks-systematiek namelijk afgeschaft waardoor met de jaarrekening 2022 realisatieverschillen direct worden afgerekend. Gesaldeerd brengt dit op specialistische jeugdvoorzieningen en zeer gespecialiseerde jeugdvoorzieningen € 485.507 aan extra kosten in verslagjaar 2022. In de loop van 2023 zal het exacte resultaat bekend worden op basis van de definitieve jaarcijfers 2022 vanuit de GRJR.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 189.256)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Omschrijving	Vershil 2022
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	
Lasten	55.889
Baten	0
Totaal 6.81:Geëscaleerde zorg 18+	55.889

Lokale zorgtrajecten (voordeel 31.837)

Door efficiëntere inzet en de inzet anders te

organiseren is het financieel resultaat een overschot.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 24.052)

Toelichting 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Omschrijving	Vershil 2022
6.82:Geëscaleerde zorg 18-	
Lasten	-635.516
Totaal 6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-635.516

Zeer gespecialiseerde jeugdvoorzieningen (nadeel 678.671)

Deze post wordt toegelicht bij Specialistische jeugdvoorzieningen in natura (toelichting 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-).

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 43.155)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 7.1 Volksgezondheid

Omschrijving	Vershil 2022
7.1:Volksgezondheid	
Lasten	45.377
Totaal 7.1:Volksgezondheid	45.377

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 30.849)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 14.528)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-568.342
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-568.342

Algemene reserve (nadeel 366.482)

- *Inzet wijkteams*
Omdat voor de inzet wijkteams geen extra kosten zijn gemaakt, hoeft hiervoor niet aan de algemene reserve te worden onttrokken.
- *Uitvoeringsmiddelen Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo)*
Door het nog niet volledig afronden van de werkzaamheden met betrekken tot het terugvorderen van Tozo-bedrijfskredieten zijn de uitgaven lager dan geraamd. Hierdoor behoeft, ter dekking hiervan, ook

minder aan de algemene reserve te worden onttrokken. De nasleepwerkzaamheden worden in 2023 voortgezet om de regeling goed te kunnen afronden.

- **Tozo-heroriëntatie**
Het Tozo-heroriëntatie budget van 2022 is niet gebruikt voor de inzet om de doelgroep re-integratie en statushouders extra begeleiding aan te bieden. Hierdoor is de onttrekking aan de algemene reserve ter dekking hiervan ook lager.

Reserve innovatiefonds sociaal domein (nadeel 176.775)

Omdat de uitgaven voor innovatiesubsidies lager zijn dan geraamd, hoeft er voor dekking hiervan ook minder aan de reserve innovatiefonds sociaal domein te worden onttrokken.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 25.085)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
40	Werkloze jongeren	Waarstaatjegemeente.nl	% in de leeftijd van 16-22 jaar	1,0% (2021)
41	Kinderen in uitkeringsgezinnen	Waarstaatjegemeente.nl	% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen	7,0% (2021)
42	Jongeren met een delict voor de rechter	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren van 12-21 jaar	1,0% (2021)
43	Meldingen kindermishandeling in Ridderkerk	Waarstaatjegemeente.nl	% mishandelde kinderen tot 18 jaar dat bij de bureaus Advies- en Meldpunt Kindermishandeling is gemeld	354 (2021)
44	Jongeren met jeugdhulp	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	8,7%
45	Jongeren met jeugdbescherming	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	0,8%
46	Jongeren met jeugdreclassering	Waarstaatjegemeente.nl	% van alle jongeren van 12-23 jaar	0,5%
47	Alcohol en drugsmisbruik onder jongeren in Ridderkerk*	Gezondheidsonderzoek Wmo	Binge-drinken Dronken of aangeschoten Wietgebruik	7,0%/25,0% (2020) ** 2,7%/2,5% (2020)
48	Tevredenheid Ridderkerkse cliënten	Cliëntervaringsonderzoek Wmo	Score 1-10	7,5
49	Schoon huis (huishoudelijke hulp)	Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	In %	94,0%
50	Wmo-cliënten met individuele maatwerkarrangementen	Monitor Sociaal Domein Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	770,0
51	Mate waarin mantelzorgers zich door de gemeente Ridderkerk ondersteund en gewaardeerd voelen	Burgerpeiling	In %	**
52	Banen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	758,8 (2021)
53	Netto arbeidsparticipatie	Waarstaatjegemeente.nl	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	72,1%
54	Personen met een bijstandsuitkering	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners	381,2 (2021)
55	Personen met lopende re-integratietraject	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	174,2
56	Aantal inwoners in Ridderkerk dat in armoede leeft	Gemeente (armoedemonitor)	Huishoudens met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm)	1476,0 (2021)
57	Ridderkerkse uitstroom naar werk	Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van de behaalde uitstroom	33,3 % (2021)
58	Uitstroom naar werk	Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van het klantenbestand	7,1% (2021)

* Meeting gedaan in klas 2 en klas 4; dronken is niet meer gemeten.

** Deze informatie is via de burgerpeiling niet meer beschikbaar.

Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid

Openbare orde en veiligheid

Wat hebben we bereikt?

De tevredenheid over de uitvoering van de gesloten overeenkomst tot en met 31 december 2021 'opvang zwerfdieren' met de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (Dierenbescherming Regio Zuidwest) heeft geleid tot verlenging met 2 jaar tot en met 31 december 2023.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Eind 2021 is overleg gevoerd over de verlenging van de overeenkomst met niet een maar twee jaar. Begin 2022 is de verlenging van de overeenkomst door beide partijen, gemeente en Nederlandse Vereniging tot bescherming van Dieren, ondertekend.

Volksgezondheid

Wat hebben we bereikt?

De Omgevingswet verplicht gemeenten een gezonde leefomgeving te bereiken en in stand te houden. De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. In 2022 hebben we onze samenwerking met GGD-RR over de gezonde leefomgeving nog meer vorm en inhoud gegeven. De afgenomen diensten van de GGD-RR zijn goed uitgevoerd door de GGD-RR.

We hebben de toegang tot de reanimatietraining van burgerhulpverleners laagdrempeliger gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Er is meer samengewerkt tussen het sociale en het fysieke domein om de gezondheid van de inwoners te bevorderen. We hebben per 1 juli 2022 een product 'collectieve advisering gezonde leefomgeving' ingekocht bij GGD-RR. Dit product is geïntegreerd in het basispakket GGD-RR (structureel). Daarnaast hebben we een plusproduct 'gemeentelijke advisering gezonde leefomgeving' ingekocht per 1 juli 2022 tot en met het einde van 31 december 2024. We hebben GGD-RR advies gevraagd om de gezondheidsaspecten mee te nemen in onze fysieke leefomgeving bijvoorbeeld het ontwikkelen van het lokale hitteplan Ridderkerk en loden waterleidingen.

We hebben 25 AED's, buitenkasten en bewegwijzeringen, die 24 uur beschikbaar zijn voor burgerhulpverleners, geïmplementeerd. Verder is ingezet op coördinatie, beheer en

onderhoud van het netwerk van 25 AED's in Ridderkerk.

Met de vier lokale EHBO-verenigingen is gesproken over de mogelijkheden die zij zien voor de scholing van de vrijwilligers en scholieren en hoe zij ondersteuning kunnen bieden aan burgerhulpverleners. Alle vier lokale EHBO-verenigingen hebben subsidieaanvraag 2022 bij de gemeente ingediend. Deze subsidieaanvragen zijn toegekend. Er zijn meer burgerhulpverleners (vrijwilligers) geschoold in het gebruik van de AED's en reanimatietrainingen door de vier lokale EHBO-verenigingen.

Afval

Wat hebben we bereikt?

In 2022 is het scheidingspercentage gestegen tot 68% en daarmee hebben we meer grondstoffen uit ons huishoudelijk afval weten te sorteren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2022 zijn op een aantal locaties waar dit nog niet gedaan was ondergrondse containers geplaatst. De ondergrondse containers voor PMD+restafval en oud papier/karton en de GFT-cocons zijn voorzien van een toegangssysteem, waardoor inwoners die gebruik maken van de ondergrondse container hun afval hier alleen nog aan kunnen bieden met hun nieuwe afvalpas. Dit houdt afvaltoerisme tegen in de gemeente.

Begin 2022 is er communicatie geweest over de manier waarop inwoners inzicht kunnen krijgen in hun aanbodgedrag. Tevens is het mogelijk gemaakt dat inwoners kunnen zien of de verzamelcontainer voor PMD+rest bij hun in de buurt nog voldoende capaciteit heeft. Aan het eind van 2022 is aandacht gegeven aan de nieuw ontwikkelde app van de NV BAR Afvalbeheer. Deze biedt extra mogelijkheden om online zaken te regelen.

Ook zijn de afvalcoaches gedurende het jaar ingezet om de inwoners bewust te maken van afvalscheiding en op locaties waar extra aandacht gevraagd werd, inwoners over de aanbiedregels te informeren. In de vorm van een pilot is een aantal containertuintjes geplaatst.

Milieubeheer

Wat hebben we bereikt?

We hebben ons ingezet voor een duurzamere samenleving. We willen graag dat alle

Ridderkerkers gezond kunnen leven. Zo dragen we bij aan het minder belasten van onze kwetsbare aarde. We streven daarbij naar een betaalbare, betrouwbare, schone en veilige energievoorziening voor iedereen in 2050 en ontwikkelen Ridderkerk in de richting van een circulaire samenleving. De volksgezondheid en het milieu dienen wij met concrete maatregelen, die bijdragen aan een duurzame leefwijze en gezonde leefomgeving. Dit heeft vorm gekregen in allerlei concrete projecten en activiteiten, zoals het realiseren van het geluidsscherm A15/A16.

Milieu

Op basis van het Uitvoeringsprogramma van de Klimaatvisie Ridderkerk is milieuwinst behaald. Het aantal geluidgehinderden is teruggebracht. Er is een bijdrage geleverd aan verbetering van de luchtkwaliteit. En er is een bijdrage geleverd aan verbetering van de bodemkwaliteit.

Energietransitie

Op basis van het Uitvoeringsprogramma van de Klimaatvisie Ridderkerk hebben we ingezet op de zeven thema's van de Klimaatvisie Ridderkerk; energiebesparing, opwekking van duurzame elektriciteit, warmte, opslag, circulaire samenleving, klimaatadaptatie en mobiliteit. Conform de planning zijn alle acties uit het programma opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn: het uitvoeren van de aanpak om woningen met een energielabel E, F en G te verbeteren, het opzetten van een zakelijk energieloket tot het verduurzamen van gemeentelijke voertuigen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Milieu

We werkten vanuit de Klimaatvisie aan een gezonde leefomgeving voor onze inwoners. We zetten ons in om verdere reductie van het geluid van de A15, A16 en de Rotterdamseweg te realiseren. In het bijzonder hebben we ingezet op het realiseren van geluidafschermdende voorzieningen in West en het Oosterpark.

- Verminderen van het aantal geluidgehinderden.
 - In 2022 zijn vijf wegen of gedeelten van wegen voorzien van stil asfalt. Inmiddels zijn, binnen de gehele looptijd van het actieplan, tien van de elf wegen voorzien van dit geluidreducerende asfalt. Dit betreft enkel de wegen die gepland zijn binnen de planperiode.
 - In 2022 is het scherm bij Ridderkerk West, langs de A15/A16, gerealiseerd.
 - 2022 is gebruikt om voorbereidingen te treffen voor de realisatie van het scherm bij Ridderkerk Oosterpark, langs de A15.

- Verbeteren van luchtkwaliteit. De volgende maatregelen uit het Actieplan Luchtkwaliteit 2018-2022 zijn uitgevoerd, onder andere om meer bewustwording te creëren bij inwoners en gedragsverandering te bewerkstelligen:
 - Een zomer- en wintercampagne over houtstook. In de zomer gericht op BBQ en vuurkorven en in de winter op openhaarden.
 - Uitvoeren van het project Air Quality Challenge, een meetnet met sensoren die de luchtkwaliteit in Ridderkerk meten (in te zien met de Caeli-app).
 - Verdere uitbreiding van het publiek laadwerk voor elektrische auto's.
 - Aanschaf van emissiearme en/of elektrische voertuigen in onze eigen wagenpark.
 - Aandacht voor gevoelige bestemmingen bij ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld realisatie van het Gemini College langs de Sportlaan in plaats van langs de Rotterdamseweg).
 - Mogelijkheid voor bewoners van een aantal wijken om een nieuwe boom aan te vragen om in de tuin te plaatsen.
- Verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.
 - De ruimtelijk ontwikkelingen zijn getoetst aan de Visie Externe Veiligheid en de daarin opgenomen uitgangspunten. Een aantal voorbeelden zijn de ontwikkeling van Panattoni (vervoer van gevaarlijke stoffen over water) en de ontwikkelingen in het Oosterpark en school de Driemaster (vanwege ligging van een hogedruk aardgasleiding).
 - Bestuurlijke en ambtelijke deelname aan overleg Kijfhoek, waarmee het Ridderkerks (veiligheids)belang behartigd is.
- Beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.
 - Op een aantal ontwikkellocaties is onderzoek uitgevoerd naar de bodemkwaliteit om de ontwikkeling mogelijk te maken, Ridderhaven (pumptrackbaan), volkstuintcomplex Ringdijk (loodproblematiek), Molensteeg (verkoop woning). Maar ook bij ontwikkelingen door derden als de locaties Nieuw Reijerwaard, Pruiwendijk 19-21 (voormalige garage) en Lagendijk 367 (woningen).
- Bijdragen aan het behoud van een goede drinkwaterkwaliteit.

- We spraken jaarlijks met de stakeholders die verantwoordelijk zijn voor onze drinkwaterkwaliteit tijdens het gebiedsgesprek. Dit zijn de provincie Zuid-Holland, Oasen, Omgevingsdiensten DCMR en Haaglanden en Rijkswaterstaat. De gesprekken waren bedoeld voor kennisoverdracht, lobby, uitdragen van raadsstandpunten en uitvoering van maatregelen.
- Het verbeteren van energielabels van woningen en het verlagen van energierekeningen door onder andere het aanbieden van advies van energiecoaches, het uitdelen van energiedisplays en warmtescans, het uitvoeren van CV optimalisaties, het uitvoeren van wijkacties, het verstrekken van leningen via de stimuleringsregeling duurzaamheid, het organiseren van evenementen zoals de Duurzaam Wonen Beurs en het uitdelen van energieboxen met energiebesparende maatregelen en groene cadeaubonnen.

Energietransitie

De acties uit het Uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd, zoals het activeren van inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties om zoveel mogelijk energie te besparen, het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed, het verduurzamen van mobiliteitsstromen van inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties en het uitvoeren van het plan circulaire samenleving. Concrete resultaten zijn:

- Het opzetten en verbreden van de stichting Duurzaam Donkersloot met concrete projecten zoals het gezamenlijke zonne-energieproject op dertien daken.
- Het uitkeren van € 78.159 subsidie aan zes verschillende ondernemers op bedrijventerrein Cornelisland. Dit komt overeen met een investering van € 373.000 in duurzame maatregelen door ondernemers op bedrijventerrein Cornelisland.
- Het vroegtijdig integreren van het onderwerp duurzaam bouwen (zoals klimaatadaptief bouwen) in ontwikkelingen, zoals bij de uitbreiding van het Gemini College.
- Het starten van de werkgeversaanpak Duurzame Mobiliteit.
- De realisatie van snelfietsroute F15 IJsselmonde.
- Het verhogen van het aantal elektrische oplaadpalen. In Ridderkerk zijn er tot december 2022 in totaal 221 (semi) publieke laadpalen gerealiseerd. De laadbehoefte in 2025 is 204 laadpalen (108%). De doelstelling voor 2025 is al reeds behaald.
- Het opzetten van het zakelijk energieloket.
- Het uitvoeren van verschillende campagnes over bijvoorbeeld het verlagen van de energierekening en voedselverspilling.
- Het opzetten van een subsidieregeling energiecompensatie voor maatschappelijke organisaties en MKB'ers.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
1.2:Openbare orde en veiligheid	-173.600	-205.300	-218.401	-13.101
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-10.000	-19.440	-9.440
7.1:Volksgezondheid	-454.400	-459.800	-392.309	67.491
7.2:Riolering	-4.162.100	-4.819.600	-3.795.895	1.023.705
7.3:Afval	-6.695.000	-6.902.600	-6.763.615	138.985
7.4:Milieubeheer	-2.517.800	-2.861.902	-2.619.657	242.245
8.1:Ruimtelijke ordening	-600	-600	-7.281	-6.681
Totaal Lasten	-14.003.500	-15.259.802	-13.816.598	1.443.204
Baten				
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	14.000	14.000
7.2:Riolering	5.243.000	5.751.400	4.442.023	-1.309.377
7.3:Afval	7.428.900	7.474.900	7.907.288	432.388
7.4:Milieubeheer	5.000	282.302	681.812	399.510
8.1:Ruimtelijke ordening	0	0	2.195	2.195
Totaal Baten	12.676.900	13.508.602	13.047.318	-461.285
Saldo - Lasten en baten	-1.326.600	-1.751.200	-769.280	981.920
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
Totaal Onttrekkingen	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
Saldo - Reserves	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
Saldo Gezondheid en duurzaamheid	668.100	453.900	409.850	-44.050

Toelichting 1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving	Vershil 2022
1.2:Openbare orde en veiligheid	
Lasten	-13.101
Totaal 1.2:Openbare orde en veiligheid	-13.101

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 39.004)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 25.903)

Toelichting 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	Vershil 2022
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
Lasten	-9.440
Baten	14.000
Totaal 3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.560

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 4.560)

Toelichting 7.1 Volksgezondheid

Omschrijving	Vershil 2022
7.1:Volksgezondheid	
Lasten	67.491
Totaal 7.1:Volksgezondheid	67.491

Volksgezondheid (voordeel 43.480)

De kosten van de wettelijke taken GGD-RR, de Nota Gezondheidsbeleid Ridderkerk 2021-2025 en het Actieplan Verslavingen vallen onder dit budget.

Voor de Nota Gezondheidsbeleid 2021-2025 hebben we jaarlijks € 50.000 gereserveerd om ruimte te hebben voor het ontwikkelen van nieuwe interventies aanvullend op onze wettelijke taken. In 2022 hebben we de kosten van de pilot Gezondheidscoach 2022 en een deel van de kosten van de extra interventies rondom gamen en sexting uit dit budget gedekt.

AED 's (voordeel 26.360)

Vanwege de nieuwe aanschaf van de AED's in 2022 is er nog weinig onderhoud en komen de afschrijvingslasten pas in 2023. Ook was een deel van het budget voor subsidie over.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 2.349)

Toelichting 7.2 Riolering

Omschrijving	Vershil 2022
7.2:Riolering	
Lasten	1.023.705
Baten	-1.309.377
Totaal 7.2:Riolering	-285.672

Riolering planmatig onderhoud (nadeel 203.125)
De uitgaven op het gebied van rioolvervangingen zijn lager dan geraamd. Het integreren van de ambities uit de groenvisie, klimaatadaptatie, duurzaamheid, bodemdalingsaspecten en ruimtelijke plannen van derden zorgen voor vertraging in de voortgang van de planning. Door de lagere uitgaven is een lagere storting in de voorziening vervanging riolering nodig. Het saldo van de totale rioolexploitatie wordt verrekend met de voorziening bekleemde middelen riolering. In 2022 is er een voordelig saldo dat wordt gestort in de voorziening, terwijl in de begroting na wijziging nog een benodigde dekking uit de voorziening werd voorzien. Ten opzichte van de begroting is dit een nadeel.

Riolering dagelijks onderhoud (nadeel 53.229)
De overschrijding is veroorzaakt door reinigingskosten ten gevolge van diverse calamiteiten (onder andere Handelsweg) en ad-hoc werkzaamheden (onder andere sporthal Drievliet).

Overige gemalen (voordeel 106.870)
De energiekosten zijn door de droge zomerperiode lager uitgevallen. Aan onderhoud is minder uitgegeven vanwege geplande renovatie van diverse installaties.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 129.141)
De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 7.047)

Toelichting 7.3 Afval

Omschrijving	Vershil 2022
7.3:Afval	
Lasten	138.985
Baten	432.388
Totaal 7.3:Afval	571.373

Planning reiniging & afval (voordeel 74.423)
Het voordeel op de afschrijvingslasten afval komt voor het allergrootste deel door het nog niet klaar zijn van de investeringsprojecten voor de ondergrondse containers.

Inzameling huishoudelijk afval (voordeel 273.361)
Voor de fracties glas, oud papier en PMD ontvangt de gemeente een vergoeding. Voor glas en oud papier was het markttarief vrij hoog. Voor PMD is een nacalculatie ontvangen voor de vergoeding voor inzamelkosten. Bij de eerste tussenrapportage van 2022 is bijgeraamd voor de extra brandstof- en energiekosten. Deze meerkosten zijn niet doorbelast door de BAR-Afvalbeheer, maar zijn opgevangen binnen hun exploitatie. In 2021 is er een inhaalslag gemaakt op het achterstallige onderhoud van de ondergrondse containers. Hierdoor is er in 2022 minder onderhoud nodig geweest.

Baten reinigingsrecht en afvalstoffenheffing (voordeel 269.409)

Er is een extra opbrengst afvalstoffenheffing gerealiseerd. Deze is als volgt te verklaren: het variabel tarief afvalstoffenheffing is in 2022 nieuw ingevoerd. Bij het opstellen van de begroting 2022 is een voorzichtige inschatting van het te verwachten aantal ledigingen/klepbewegingen gemaakt, waarop de opbrengstenraming is gebaseerd. Op basis van de werkelijke realisatie blijkt dat er meer ledigingen/klepbewegingen hebben plaatsgevonden. Daarnaast is bij het opstellen van de opbrengstenraming voor het vaste tarief afvalstoffenheffing uitgegaan van een wat hoger aantal eenpersoonshuishoudens en logischerwijs een wat lager aantal meerpersoonshuishoudens, dan bij de realisatie het geval was. De terugbetaling van het variabel tarief voor huishoudens die minder klepbewegingen hebben gemaakt, is verwerkt in 2022. De uitbetaling is in 2023 gedaan.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 54.768)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 8.948)

Toelichting 7.4 Milieubeheer

Omschrijving	Vershil 2022
7.4:Milieubeheer	
Lasten	242.245
Baten	399.510
Totaal 7.4:Milieubeheer	641.754

Milieubeheer (voordeel 31.708)

De functie voor Natuur- & Milieueducatie was een groot deel van het jaar 2022 vacant, daardoor is er bijna geen budget op dit onderwerp uitgegeven. De vacature is inmiddels ingevuld.

Bodem (voordeel 106.163)

Eerder is budget bijgeraamd om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend in 2022, maar volgt waarschijnlijk in 2023. Het resterend budget van 2022 overhevelen naar 2023.

Geluid (voordeel 117.471)

Vanwege het (opnieuw) uitstellen van de Omgevingswet zijn er werkzaamheden hiervoor doorgeschoven. Het voordeel is nodig om in 2023 verkeerstellingen uit te voeren voor het opstellen van de wettelijke verplichte basisingeluidemissie (bge) onder de Omgevingswet. En voor het verder uitwerken en afronden van de bge en het opstellen van het nieuwe Programma Geluid & Lucht.

Duurzame energietransitie/Energietransitie Thema Besparen (voordeel 184.173)

Het jaar 2022 was een bijzonder jaar. De hoge energieprijzen leiden tot zorgen. Er ontstond beweging om de gestegen energieprijzen op te vangen met bijvoorbeeld de uitkering van middelen van het Rijk voor de aanpak van energiearmoede en de eenmalige energietoeslag voor inwoners met een lager besteedbaar inkomen. Om de doelstellingen uit de Klimaatvisie Ridderkerk te behalen en inwoners en partners te ondersteunen bij het verlagen van de energierekening zijn er vele acties opgepakt: het verstrekken van energiedisplays, het aanbieden van warmtescans in de wijk Slikerveer, het beschikbaar stellen van een warmtebeeldcamera, het uitdelen van energieboxen en groene cadeaubonnen, het organiseren van evenementen (Duurzaam Wonen Beurs, kookworkshops gericht op voedselverspilling) en het opzetten van wijkacties. Niet het gehele bedrag is besteed. Onder andere vanwege de uitkeringen van het Rijk.

Ongediertebestrijding (nadeel 29.575)

In toenemende mate worden grote hoeveelheden ratten waargenomen. Deze overlast wordt mede veroorzaakt door grotere aantallen naastplaatsingen van afval en meer zwerfafval op straat. In het openbaar gebied is bestrijding van ongedierte de verantwoordelijkheid van de gemeente, gezien haar zorgplicht en verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid. Het gebruik van toxische middelen (rattengif) bij de bestrijding van ratten is verboden. Dit om doorvergiftiging naar andere dieren te minimaliseren en dierenleed voor andere dieren

terug te brengen. Als gevolg hiervan waren de totale kosten in 2022 hoger dan begroot.

Energietransitie Thema Opwekken (voordeel 39.896)

Binnen dit budget was een bedrag gereserveerd voor het opzetten van de Gemeentelijke Verduurzamingsregeling, maar dat bleek toch meer tijd te vragen.

Energietransitie Thema Warmte (voordeel 42.056)

Op 10 december 2020 is de warmtevisie Ridderkerk vastgesteld. De warmtevisie is een eerste onderzoek dat inzicht geeft in de kansen en mogelijkheden voor een aardgasvrij Ridderkerk in 2050. Zoals ook in het raadsvoorstel staat, gaf het een richting, maar geen eindbeeld hoe de warmtevoorziening in Ridderkerk in 2050 eruit komt te zien en in welk tempo dit gebeurt. Het is vooral een dynamisch document wat minimaal eens in de vijf jaar wordt herzien.

De urgentie van de warmtetransitie gaat onverminderd door en de planvorming in de gemeente ook. De opschaling van de regionale warmte-infrastructuur gaat niet snel. Dit maakt dat we nog niet alle gelden hebben besteed.

Energietransitie Thema Circulaire Economie (voordeel 78.957)

Het uitvoeringsprogramma circulaire samenleving is vastgesteld in oktober 2021. Uitvoering van het programma vraagt om opschaling en intensieve samenhang- en werking met andere domeinen, zoals ruimtelijk ordening/stedenbouw, wonen, economie en beheer buitenruimte. Dit vroeg om een jaar (in 2022) waarin de BAR-organisatie opschaaft en taken en samenwerking intensiveert. Deze voorbereiding vroeg tijd en inzet. Dit heeft ertoe geleid dat in 2022 niet alle financiële middelen zijn besteed.

Energietransitie Thema Klimaatadaptatie (voordeel 30.324)

Na de vaststelling van de Strategie Klimaatadaptatie zijn verschillende vervolgotrajecten gestart. Door onvoldoende capaciteit zijn een aantal items doorgeschoven naar 2023. In 2022 is er een eenmalige bijdrage ontvangen van de Provincie Zuid-Holland voor aanvraag Impulsgelden.

Energietransitie Thema Mobiliteit (voordeel 36.250)

De kosten voor de inhuur van de projectleider Duurzame Mobiliteit vallen lager uit, omdat deze persoon pas in augustus is begonnen. De eerste periode is door deze projectleider benut om projecten zoals de werkgeversaanpak,

stimulering fietsen en zero emissie stadslogistiek voor te bereiden. Voor deze projecten waren kosten voorzien in 2022, maar die kosten vallen pas in 2023.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 4.331)

Toelichting 8.1 Ruimte en leefomgeving

Omschrijving	Verschil 2022
8.1:Ruimtelijke ordening	
Lasten	-6.681
Baten	2.195
Totaal 8.1:Ruimtelijke ordening	-4.486

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 4.486)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Verschil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Onttrekkingen	-1.025.969
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-1.025.969

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
59	Hoeveelheid restafval uit Ridderkerk dat vanuit afval aanbestedstation in verbrandingsoven terecht komt	NV BAR Afvalbeheer	In kg	905.000
60	Vergroten van het afvalscheidingspercentage in Ridderkerk	NV BAR Afvalbeheer	In %	69,2%
61	Omvang huishoudelijk afval	NV BAR Afvalbeheer	Hoeveelheid restafval per inwoner	131,8
62	Waardering van de kwaliteit van de gemeentelijke begraafplaatsen en rouwcentra in Ridderkerk	Burgerpeiling	In % (helemaal) mee eens (helemaal) oneens	73,0% 4,0%
63	Waardering algehele persoonlijke gezondheid in Ridderkerk.	Burgerpeiling	Score 1-10	7,6
64	Hernieuwbare elektriciteit.	Waarstaatjegemeente.nl	In %	6,5% (2020)
65	CO2-uitstoot	Waarstaatjegemeente.nl	Miljoen kg	4,6 (2021)
66	Aantal opgevangen zwerfdieren.	Gemeente		28 (2021)

Algemene reserve (nadeel 40.000)

Omdat verkeerstellingen in 2022 niet hebben plaatsgevonden, hoeft hiervoor ook niet aan de algemene reserve te worden onttrokken.

Reserve Klimaatgelden (nadeel 294.530)

Door het geven van prioriteit aan subsidieprojecten zijn de middelen slechts deels ingezet, waardoor er ook minder aan de reserve Klimaatgelden hoeft te worden onttrokken.

Reserve bodemonderzoek Wooncompas (nadeel 111.000)

Er is nog geen besluit over de doorgang van de bodemsanering voor Centrum fase 1 door Wooncompas. Verwachting is dat dit in 2023 plaatsvindt. Derhalve is dekking uit de reserve bodemonderzoek Wooncompas voor 2022 ook niet nodig.

Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing (nadeel 572.013)

Door een voordelig resultaat op afval hoeft, ter dekking, minder aan de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing te worden onttrokken.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 8.426)

Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat hebben we bereikt?

Waar mogelijk brengen wij partijen in hun zoektocht naar ruimte bij elkaar. Een voorbeeld hiervan is het samenbrengen van twee ondernemers op de tijdelijke vrachtwagenparkeerplaats op Cornelisland welke nog bouwrijp wordt gemaakt en vervolgens uitgegeven. De ondernemers zijn afkomstig van Donkersloot en Cornelisland en zijn door groei van hun onderneming op zoek naar een nieuwe locatie binnen Ridderkerk.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Er is aan de MRDH input gegeven, zodat zij in haar strategie een instrumentarium kan ontwikkelen om bedrijven en de milieucategorieën beter op elkaar aan te laten sluiten. Dit staat echter nog in de kinderschoenen.

Er is een compensatieplan opgesteld en aan de provincie verzonden ter compensatie van locaties in Ridderkerk met hogere milieu-categorieën (van 3.1 en hoger), die in de toekomst worden getransformeerd naar wonen (visie Rivieroevers, visie PC Hoofdstraat). Er is ingezet op 10% labelwijziging van Nieuw Reijerwaard. Daarover is overeenstemming bereikt tussen de bestuurlijke partners betrokken bij Nieuwe Reijerwaard (Ridderkerk, Barendrecht, Rotterdam).

Onderwijshuisvesting

Wat hebben we bereikt?

We hebben aan een optimale huisvesting van het onderwijs binnen de geldende verordening gewerkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De nieuwbouw van het Gemini College aan de Sportlaan is opgeleverd en in gebruik genomen.

- Het oude gebouw van het Gemini College aan de Prinses Margrietstraat is nog steeds in gebruik door de vbo-afdeling en de Leeronderneming. Stichting Bram is op deze locatie gestart met een groep voortgezet onderwijs.
- Er komt uitbreiding van het Gemini College. Hiervoor heeft de raad een investeringskrediet beschikbaar gesteld. De uitbreiding komt naast het nieuwe schoolgebouw op het Sportpark. Dit gebouw

is ook voor De Gooth en De Loods en RTV Ridderkerk. De gemeente is bouwheer.

- De bouw van IKC De Noord en IKC De Wingerd hebben beide vertraging opgelopen. De gemeente is bouwheer van IKC De Noord en schoolbestuur PCPO (Protestants Christelijk Primair Onderwijs) is bouwheer van IKC De Wingerd. Er is meer tijd nodig voor de tijdelijke huisvesting van De Noord. Beide projecten hebben ook te maken met gestegen bouwpreisen.
- Het ontwerp van de nieuwbouw van IKC De Driemaster aan de Platanenstraat is gemaakt. Schoolbestuur LEV West-Nederland is de bouwheer. In oktober is een informatiebijeenkomst voor omwonenden geweest.
- Schoolbestuur PCPO heeft voor de zomervakantie basisschool De Klimop in Rijsord opgeheven. De leerlingen hebben een plekje op andere scholen gevonden. Een groot deel gaat nu naar De Piramide in Rijsord. Deze school gebruikt daarom lokalen in het gebouw van De Klimop. SKR huurt ook ruimte in het gebouw. Het gebouw van De Klimop komt in eigendom terug naar de gemeente.
- Er is gestart met het onderzoek voor een ontwerp voor de vernieuwing van De Regenboog.

Accommodaties (inclusief sport)

Wat hebben we bereikt?

Het vastgoed is verder geoptimaliseerd waarbij speciale aandacht is geweest voor verduurzaming.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vanuit het AIAP zijn de volgende projecten opgestart of afgerond:

- Het Gemini college met sportzaal is gerealiseerd en opgeleverd.
- De renovatie van sporthal Drievliet is gestart.
- Start met het vervolgonderzoek naar verdere verduurzaming van het Vastgoed.
- Uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of korter volgens de erkende maatregelen lijst energiebesparende maatregelen.
- Herbestemmingsonderzoek Huishoudschool.
- Start van het onderzoek naar invoering van de kostprijsdekkende huur.

Naast de punten vanuit het AIAP:

- Is een nieuw MJOP voor het vastgoed opgesteld.
- Is gestart met het opzetten van een MJOP voor de buitensportaccommodaties.
- Zijn de sportparken voorzien van ledverlichting.
- Zijn op sportpark Rijsord en sportpark Reijerpark veld renovaties uitgevoerd.

Begraafplaatsen

Wat hebben we bereikt?

Het doel is een begraafplaats met de uitstraling van een park waar voldoende begraafcapaciteit is voor het begraven in een grafsoort waar behoefte aan is en waar voldoende ruimte is voor het plaatsen van urnen, met voldoende voorzieningen voor de bezoekers om even te rusten en het graf te kunnen verzorgen. De huidige begraafplaats heeft al de uitstraling van een park met diverse grafsoorten en voorzieningen voor de bezoekers. Voor voldoende begraafcapaciteit is de uitbreiding van de begraafplaats in uitvoering. In 2022 zijn aanwezige afvalvoorzieningen aangepast en uitgebreid zodat afval gescheiden kan worden gedeponereerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor het kunnen inrichten van de uitbreiding van de begraafplaats op de zettingsgevoelige ondergrond is een overhoogte met zand en grond aangebracht (voorbelasting). Dit werk is in oktober 2022 afgerond.

Voor het inrichten van de uitbreidingslocatie moet de zetting afgerond zijn. De voorbelasting periode is circa negen maanden. De vier wekelijkse monitoring moet aangeven of de gewenste zetting is behaald. Naar verwachting kan begin 2024 gestart worden met het inrichten van de uitbreiding.

Ruimtelijke ordening

Wat hebben we bereikt?

- Er is verdere uitvoering aan het AIAP gegeven. Zowel voor OBS de Noord, CBS De Wingerd en basisschool De Driemaster hebben we de ruimtelijke mogelijkheden verkend. De renovatie van sporthal Drievliet is ook gestart en de nieuwbouw van het Gemini College is voltooid. Ruimtelijke opgaven uit de Omgevingsvisie Ridderkerk 2035 waar we invulling aan hebben gegeven zijn:
 - Het actieplan Wonen en Zorg.
 - Het dichtten van de geluidswal aan de A16.
 - De aanpak van het winkelcentrum.

- Bovendien zijn er meerdere ruimtelijke ontwikkelingen in gang gezet, waaronder ook van Wooncompas.
- Gelet op het doel om op organisatorisch-, bestuurlijk- en uitvoeringsniveau tijdig Omgevingswet-proof te zijn, is het afgelopen jaar aan verschillende opdrachten vanuit het programma Omgevingswet gewerkt. Deze zijn terug te vinden onder het kopje 'Wat hebben we daarvoor gedaan'.
- We werkten bij gebiedsontwikkeling integraal samen aan ruimtelijke opgaven, door in de geest van de Omgevingswet te werken. Niet alleen binnen de BAR-organisatie, maar ook extern. Dit hebben we onder andere gedaan door omgevingstafels te organiseren, waarbij ieder zijn of haar belang kenbaar kon maken. Bij iedere gebiedsontwikkeling heeft bovendien participatie met belanghebbenden en omwonenden plaatsgevonden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We delen de Visie Grondpositie met externe partijen die op zoek zijn naar grond in Ridderkerk. De Visie Grondposities geeft al richting aan wat wenselijk is op welk perceel. In 2022 is gewerkt is aan:
 - De locatie Maaslaan 37 (voornemen tot verkoop aan Wooncompas);
 - Dintelstraat (afronding buitenruimte);
 - Prunuslaan (planvoornemen woonzorg-project Wooncompas-Siloah);
 - Platanenstraat 6 (planvoornemen nieuwe locatie Driemaster).
- Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is aan de volgende projecten gewerkt:
 - Het casco omgevingsplan Ridderkerk is aangevuld met de meest relevante regels voor Woongebieden.
 - Vanuit team Omgevingsvergunning is een werkgroep gestart met het uitwerken van het proces vergunningen, inclusief de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).
 - Voor het proces Verkennen initiatief is een voorstel voor een aangepast werkproces opgesteld, inclusief de Omgevingstafels.
 - De software voor Toepasbare regels is aangeschaft.
 - Er is inzichtelijk gemaakt welke beleidskeuzes er zijn voor de milieuthema's onder de Omgevingswet.
 - In overleg met de GGD is voor 2022 en 2023 een plusproduct afgesproken voor de advisering door de GGD bij ruimtelijke ontwikkelingen.

- Er is verder geoefend met oefenprojecten gelet op de nieuwe Wet Kwaliteitsborging (Wkb).
- Het ontwerpbestemmingsplan Woongebied Ridderkerk is op 23 december 2022 voor zes weken ter inzage gelegd.
- De terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Donkersloot is uitgesteld, mede vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
- Marktinitiatieven waar we in 2022 aan hebben gewerkt, zijn onder andere:
 - *Nieuwe sociale woningbouwprojecten Wooncompas*
Er is gewerkt aan verschillende nieuwbouwprojecten, die zich in verschillende fases bevinden: Retiefstraat en omgeving (principeplan akkoord door college), J.S. Bachstraat 4 (principeplan verder onderzoeken; zie onder), Hollandsestraat (planidee), Stadhouderslaan (realisatie), Prunuslaan (woon-zorg samen met Siloah; zie onder), Rembrandtweg fase 2 (principeplan verder onderzoeken), de Blaak (binnenplanse afwijking en verklaring van geen bedenkingen) en 't Ronde Sant (principeplan verder onderzoeken).
 - *Initiatieven voorkomend uit het Ontwikkelperspectief Centrum*
In het Centrumoverleg zijn verschillende initiatieven naar aanleiding van het ontwikkelperspectief besproken. Onder andere ontwikkeling van de locaties Rabobank en Bruna.
 - *P.C. Hoofstraat en omgeving*
Plan is gepauzeerd in afwachting van de beslissing van Trelleborg over de gunning van hun eigendom aan een ontwikkelaar.
 - *De Neshoeve*
In februari 2022 is een intentieovereenkomst gesloten met initiatiefnemer voor nieuwbouw naast renovatie van de bestaande Neshoeve (RIB 2022-02-11). Uiteindelijk is het hen vanwege financiële haalbaarheid van de ontwikkeling nog niet gelukt ons een uitgewerkt plan voor de nieuwbouw voor te leggen.
 - *Herontwikkeling Jorishof Centrum*
In 2022 is toegewerkt naar een anterieure overeenkomst voor deze ontwikkeling. Besluitvorming daarover en over het ontwerpbestemmingsplan zijn uitgesteld in afwachting van onderzoeken vanuit initiatiefnemer naar optimalisaties. Aanleiding hiervoor was

de financiële haalbaarheid van het plan.

- *Polder Geerlaan Ruimte voor Ruimte*
Het ontwerpbestemmingsplan is op 14 december 2022 voor zes weken ter inzage gelegd.
- *J.S. Bachstraat 4*
Het principeplan van Wooncompas en Pameijer is verder uitgewerkt. Milieuonderzoeken zijn uitgevoerd en verwerkt in een concept ontwerpbestemmingsplan.
- *Prunuslaan*
In 2022 is onderhandeld met Wooncompas over de grondovereenkomst, voor het verkoop van de gronden van de gemeente aan Wooncompas. Daarnaast is gestart met het ontwerp van de buitenruimte.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Wat hebben we bereikt?

De laatste twee van de drie bouwblokken van het project Binnenrijk (Driehoek Het Zand) zijn in 2022 in aanbouw genomen. Er worden in totaal 91 appartement en 42 eengezinswoningen gebouwd. De grondopbrengsten van de drie bouwblokken zijn inmiddels volledig in de grondexploitatie verantwoord.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Fase 6a van het Zand is woonrijp gemaakt. Dit betreft het gebied rond de eengezinswoningen van het plan Waterrijk. Fase 7 (Knarrenhof) is grotendeels bouwrijp gemaakt en is gereed om uit te geven aan de ontwikkelaar van het plan. De uitgifte van de grond is uitgesteld tot 2023. Bij de ontwikkeling van de Driehoek (project Binnenrijk) zijn in 2022 de laatste twee van de drie bouwblokken uitgegeven. Ook de bouw van beide blokken is gestart.

Wonen en bouwen P9

Wat hebben we bereikt?

In januari 2022 is de verordening sociale en middeldure huur Ridderkerk 2022 vastgesteld. Met deze verordening bereiken we dat huurwoningen bij de juiste inkomensgroepen terecht komen en dat deze woningen gedurende een langere periode beschikbaar blijven in het sociale en middeldure segment.

In december 2022 is het Regioakkoord Wonen regio Rotterdam geactualiseerd op basis van nieuwe biedingen vanuit de regiogemeenten over het aantal woningen dat zij tot 2030 voornemens

zijn te realiseren. Hiermee wordt een impuls gegeven aan het verbeteren van de situatie op de woningmarkt in de regio.

In 2022 is de samenwerking met Wooncompas verder versterkt en zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met betrekking tot de realisatie van herstructureringsprojecten. Via het regionale Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam (SvWrR) worden de woningmarkt, de woningvoorraad en (samenwerkings)afspraken gemonitord.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij de nieuwe Woonvisie is een Uitvoeringsprogramma 2021-2023 opgenomen. Hierin zijn de acties en maatregelen per thema voor de eerstkomende jaren concreter uitgewerkt. Hierna volgen de acties voor 2022:

- Voldoende woningen
 - We hebben 167 woningen gerealiseerd.
- Meer variatie, de juiste woningen
 - Bij iedere nieuwe woningbouwontwikkeling geven wij initiatiefnemers een woningbouwprogramma als uitgangspunt mee. Indien aan de orde maken we daarover afspraken in een anterieure overeenkomst.
 - Met de Wooncompas hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt over de uitvoering van het herstructureringsprogramma tot 2030.
 - We hebben een doelgroepenverordening opgesteld (Verordening Sociale en Middeldure huur Ridderkerk 2022) en leggen een zelfbewoningsplicht vast in anterieure overeenkomsten.
- Duurzame woningvoorraad
 - In Bolnes hebben we gewerkt aan een wijkplan voor de energietransitie, samen met Wooncompas, bewoners en andere betrokkenen.
 - We hebben subsidieregelingen beschikbaar gesteld om energiebesparing (bijvoorbeeld de Regeling Reductie Energiegebruik Woningensubsidie (RREW) te stimuleren.
 - We zetten energicoaches en collectieve inkoopacties, Duurzame Huizen Route en een Duurzaamheidsweek in om de bewustwording bij onze inwoners te stimuleren.
- We zetten de WoonWijzerWinkel in als gemeentelijk energieloket waar inwoners terecht kunnen voor (maat)werkadvies voor verduurzaming van de woning.
- We zijn met onze stakeholders (waaronder de woningcorporaties) in gesprek over klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen. We werken aan een uitvoeringsplan en brengen de koppelkansen in beeld.

Deze opsomming bevat niet alle acties en plannen die in het kader van duurzaamheidsbeleid worden ondernomen.

- Wonen en zorg
 - Samen met Wooncompas verkennen we aanvullende maatregelen om doorstroming van ouderen te faciliteren. Hierover hebben we ook prestatieafspraken gemaakt.
 - We hebben een WoonZorg-visie opgesteld waarin we het bestaande zorgaanbod (instellingen en extramurale woonvormen) in beeld hebben gebracht.
 - Samen met onze partners werken we aan het opstellen van een Lokaal Actieplan Wonen-Zorg.

Naast het uitvoeringsprogramma van de nieuwe Woonvisie:

- Monitoren we jaarlijks de Prestatieafspraken 2020-2024 samen met Wooncompas en bewonersraad Progressie.
- Geven we uitvoering aan het Regioakkoord Nieuwe Woningmarktafspraken Regio Rotterdam 2018-2030.
 - Monitoren van de afspraken.
 - Actualiseren van het Regioakkoord.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-1.122.900	-1.033.100	-1.220.484	-187.384
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-453.400	-3.768.400	-2.021.302	1.747.098
4.2:Onderwijshuisvesting	-2.069.900	-2.239.200	-2.236.978	2.222
5.2:Sportaccommodaties	-4.128.800	-4.314.200	-5.621.890	-1.307.690
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	-1.624.600	-1.925.800	-2.348.574	-422.774
8.1:Ruimtelijke ordening	-1.458.900	-1.829.400	-2.189.925	-360.525
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.527.000	-4.626.700	-4.265.125	361.575
8.3:Wonen en bouwen	-1.311.100	-1.614.000	-1.757.821	-143.821
Totaal Lasten	-15.696.600	-21.350.800	-21.662.100	-311.300
Baten				
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	172.400	173.600	170.682	-2.918
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	3.287.700	1.767.553	-1.520.147
4.2:Onderwijshuisvesting	9.000	9.100	52.587	43.487
5.2:Sportaccommodaties	1.408.900	1.418.800	2.356.657	937.857
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	1.419.800	1.419.800	2.167.418	747.618
8.1:Ruimtelijke ordening	60.600	34.000	150.174	116.174
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.661.900	4.623.200	4.711.553	88.353
8.3:Wonen en bouwen	51.200	51.200	35.852	-15.348
Totaal Baten	6.783.800	11.017.400	11.412.475	395.075
Saldo - Lasten en baten	-8.912.800	-10.333.400	-10.249.625	83.775
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-769.400	-769.400	-693.600	75.800
Totaal Stortingen	-769.400	-769.400	-693.600	75.800
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	1.747.400	1.240.700	866.571	-374.129
Totaal Onttrekkingen	1.747.400	1.240.700	866.571	-374.129
Saldo - Reserves	978.000	471.300	172.971	-298.329
Saldo Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-7.934.800	-9.862.100	-10.076.654	-214.554

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten van dit programma zijn inclusief reserves overschreden met € 235.500. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn het zwembad en sportaccommodaties, marktinitiatieven, Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

Tegenover de overschrijding van de post Zwembaden en sportaccommodaties staan opbrengsten van de specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden en specifieke uitkering Sport. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024 is dit een kostenoverschrijding die geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en daarmee een rechtmatige begrotingsafwijking. Ook de overschrijding op de posten begraafplaatsen en gemeenschappelijke regeling

Nieuw Reijerwaard heeft een opbrengst tegenover zich staan. Hiervoor geldt ook dat dit een rechtmatige begrotingsafwijking is, volgens het hiervoor genoemde protocol. Er zijn facturen binnengekomen voor een btw-correctie over de jaren 2020 tot en met 2022 voor sportaccommodaties. Deze kostenoverschrijding, geconstateerd na het verantwoordingsjaar, betreffen activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat hier door de belastingdienst nog nader onderzoek naar is gedaan. Volgens het Controleprotocol wordt deze overschrijding als rechtmatig beschouwd. Er zijn wel kosten die tot een onrechtmatigheid gerekend worden. Er zijn kosten (€ 83.355) voor de tijdelijke sporthal gemaakt, voor onderhoud aan groene sportvelden (€ 98.501), die voortvloeien uit beleid en kosten die gemaakt zijn voor marktinitiatieven (€ 431.137). De kosten zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de

accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen.

De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Omschrijving	Verschil 2022
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	
Lasten	-187.384
Baten	-2.918
Totaal 0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-190.303

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 212.929)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 22.626)

Toelichting 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	Verschil 2022
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	
Lasten	1.747.098
Baten	-1.520.147
Totaal 3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	226.951

Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard (nadeel 193.400)

Vanwege bezwaarprocedures was onduidelijk welke OZB opbrengsten uit gebied gerealiseerd zouden worden. Hierdoor kon over die jaren geen verrekening plaatsvinden. Op basis van de toen bekende informatie zou geen verrekening hoeven plaatsvinden. Inmiddels is duidelijk dat ook over die jaren een compensatie volgt op basis van de overeenkomst. Door de verrekening over voorgaande jaren wordt het budget nu overschreden.

Grondexploitatie Cornelisland (voordeel 428.888)

Het voordeel betreft tussentijdse winstneming. De tussentijdse winstneming Cornelisland is het gevolg van de gehanteerde percentage of completion (POC)-methode die de BBV-regelgeving voorschrijft.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 8.537)

Toelichting 4.2 Onderwijshuisvesting

Omschrijving	Verschil 2022
4.2:Onderwijshuisvesting	
Lasten	2.222
Baten	43.487
Totaal 4.2:Onderwijshuisvesting	45.710

Huisvestingskosten Openbaar basisonderwijs (voordeel 64.248)

Het budget voor uitvoeringskosten voor de tijdelijke huisvesting van de Noord moet doorgeschoven worden naar 2023. In 2022 is nog niet gestart met de realisatie, omdat de voorbereidingen nog niet zijn afgerond. De totale lasten voor de vergoedingen van de onroerendezaakbelasting aan schoolbesturen waren hoger dan begroot. De gemeente vergoedt deze gemeentelijke belastingen aan de schoolbesturen.

Huisvestingskosten Openbaar voortgezet onderwijs (voordeel 27.603)

De huisvestingskosten OVO vallen in 2022 voordeliger uit. Dit komt door het bij de jaarrekening 2021 doorschuiven van een restantkrediet voor de nieuwbouw van het Gemini College. Hierdoor viel de boekwaarde van die investering begin 2022 lager uit dan begroot en is er daardoor minder rente toegerekend.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 28.538)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 17.603)

Toelichting 5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving	Verschil 2022
5.2:Sportaccommodaties	
Lasten	-1.307.690
Baten	937.857
Totaal 5.2:Sportaccommodaties	-369.834

Zwembaden (nadeel 26.194)

In 2022 heeft Sportservice Ridderkerk BV de jaarrekening over 2021 ingediend, hieruit bleek een tekort. Dit is in de vorm van een extra exploitatiebijdrage uitbetaald aan SSR, wat heeft geresulteerd in een nadeel.

Binnensportaccommodaties (nadeel 71.259)

In overleg met de Belastingdienst heeft Sportservice Ridderkerk BV de exploitatiebijdragen van de gemeente Ridderkerk over de jaren 2020, 2021 en 2022 met terugwerkende kracht belast met 21% btw. Hiervan is voor de gemeente een deel niet

compensabel, wat heeft geresulteerd in een nadelig resultaat.

Sporthal Drievliet (nadeel 66.326)

Er zijn extra kosten gemaakt in verband met de tijdelijke sporthal aan de P.C. Hoofdstraat, vanwege de renovatie van sporthal Drievliet.

Groene sportvelden en terreinen Ridderkerk (nadeel 92.859)

De overschrijding is veroorzaakt door de op 4 november 2021 aangenomen motie Ledverlichting sportvelden (2021-134) door de gemeenteraad. In deze motie is opgenomen dat reguliere veldverlichting moet worden vervangen voor ledverlichting. De werkzaamheden zijn voornamelijk in 2022 uitgevoerd wat heeft geresulteerd in een overschrijding op de post planmatig onderhoud.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 113.196)

Toelichting 7.5 Begraafplaatsen

Omschrijving	Vershil 2022
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	
Lasten	-422.774
Baten	747.618
Totaal 7.5:Begraafplaatsen en crematoria	324.844

Begraafplaatsen Algemeen (nadeel 183.142)

In 2022 heeft een dotatie aan de voorziening voor onderhoud graven plaatsgevonden die hoger is dan de onttrekking in 2022.

Lagendijk 114, rouwcentrum Vredeshof (voordeel 29.050)

De inkomsten zijn hoger dan begroot als gevolg van gestegen tarieven en hoger aantal uitvaarten.

Baten begraafplaatsrechten (voordeel 548.508)

Het jaar 2022 was wat het aantal begrafenissen betreft een gemiddeld jaar, maar administratief lag dit anders. Achterstand facturering uit 2021 geeft éénmalig hogere baten. Het betreft hoofdzakelijk facturen voor verlengingen van de grafrechten waarvan de periode in 2021 was verlopen. Tevens zijn over de laatste periode van 2021 in het begin van 2022 nog inkomsten ontvangen voor de uitgifte van graven en begraafkosten.

Ook waren er in 2022 hogere inkomsten door de uitgifte van nieuwe onbepaalde tijd graven inclusief afkoop onderhoud.

In verband met aanpassingen in de administratie zijn in 2022 meer aanvragen voor verlengingen financieel afgewerkt. Dit heeft geleid tot een hoger bedrag aan inkomsten door de uitgifte van meer graven en de afkoop van onderhoud. De

baten van afkoop onderhoud worden gestort in de voorziening onderhoud begraven.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 58.860)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 10.712)

Toelichting 8.1 Ruimte en leefomgeving

Omschrijving	Vershil 2022
8.1:Ruimtelijke ordening	
Lasten	-360.525
Baten	116.174
Totaal 8.1:Ruimtelijke ordening	-244.351

Bestemmingsplannen (voordeel 38.133)

In februari 2022 werd bekend dat de invoering van de Omgevingswet opnieuw werd uitgesteld, tot 1 januari 2023. Op 14 oktober 2022 werd bekend dat de invoering opnieuw werd uitgesteld, dit keer tot 1 juli 2023. Gezien het voorgaande gingen we uit van een vroege inwerkingtreding in 2022, waardoor we geen bestemmingsplannen meer zijn gestart. Minimaal is namelijk een ontwerpbestemmingsplan nodig, voordat de Omgevingswet in werking treedt. Aangezien dat niet bij ieder plan realistisch/haalbaar was, zijn de ruimtelijke procedures doorgeschoven. Een bijkomende consequentie is daardoor dat we minder geld hebben besteed aan het uitbesteden/begeleiden van ruimtelijke procedures.

Marktinitiatief Locatie De Jong Tours, Rijksstraatweg (nadeel 30.760)

Op basis van de intentie- en anterieure overeenkomst is het maximaal te factureren bedrag inmiddels gefactureerd. Het restant komt ten laste van de exploitatie. Het project wordt dit jaar afgerond. Overschrijding komt doordat het project in de uitvoeringsfase meer overleg, afstemming en toezicht heeft gevraagd dan initieel geraamd.

Marktinitiatief Scheepswerflocatie (nadeel 102.421)

Op verzoek van bewoners van het Droogdok is besloten om te proberen de aldaar geconstateerde problemen op te lossen via een overlegstructuur met alle betrokken partijen. Dit heeft geleid tot extra inzet van personeel en inschakelen van expertise van derden, zoals een mediator en uitvoeren van extra onderzoeken. De kosten zijn intussen al veel hoger dan de exploitatiebijdrage die in 2022 is vastgesteld. De doelstelling is om in het eerste kwartaal van 2023 tot een oplossing te komen met alle betrokken

partijen. Eventuele dekking bij een marktinitiatief geschiedt op basis van een intentieovereenkomst of anterieure overeenkomst. De anterieure overeenkomst bij Riederwerf biedt echter geen mogelijkheid tot na verrekening.

Marktinitiatief Graaf van Hoornestraat (nadeel 30.547)

De oplevering van het openbaar gebied rond het project moet nog worden afgewikkeld en afgerekend met de ontwikkelaar van dit marktinitiatief. Dit zal in 2023 worden afgerond.

De overschrijding wordt veroorzaakt door het maken van extra uren voor de juridische afwikkeling van de oplevering van het openbaar gebied (vestiging zakelijk recht). De ontwikkelaar dient nog een laatste termijn te betalen. Dit kan pas in rekening worden gebracht als de oplevering van het openbaar gebied is afgerond.

Marktinitiatief Herstructurering Centrum - Woonvisie (nadeel 153.138)

Het marktinitiatief Woonvisie centrum fase 1 & 2 is afgerond. De afwijking is te verklaren door hogere kosten voor het bouwrijp maken dan geraamd, evenals het aantal uren dat aan het project is besteed, door de lange looptijd.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 34.382)

Toelichting 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Omschrijving	Vershil 2022
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	
Lasten	361.575
Baten	88.353
Totaal 8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	449.927

Grondbedrijf algemeen (nadeel 27.521)

Vanaf 2022 worden de algemene kosten grondbedrijf niet meer toegerekend aan de grondexploitatie en ten laste van de exploitatie gebracht. Het gaat hierbij naast de uren ten behoeve van nota grondbeleid, grondprijzenbrief ook om uren die worden gemaakt ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening, het Meerjarenprognose Grondexploitatie en de begroting. Bij het opstellen van de begroting 2022 is hier nog geen rekening mee gehouden. *Grondexploitatie het Zand (voordeel 477.388)*
De vrijval van de verliesvoorziening het Zand

wordt onder andere veroorzaakt door de wijziging van de doorbelastingsmethodiek en de vrijval van de civiele kostenraming.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 60)

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Omschrijving	Vershil 2022
8.3:Wonen en bouwen	
Lasten	-143.821
Baten	-15.348
Totaal 8.3:Wonen en bouwen	-159.170

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 129.047)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 30.123)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Stortingen	75.800
Onttrekkingen	-374.129
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-298.329

Algemene reserve

- *Tijdelijke huisvesting IKC de Noord (nadeel 200.000)*
Omdat voor tijdelijke huisvesting van IKC de Noord geen uitgaven zijn gedaan behoeft er voor dekking ook niet aan de algemene reserve te worden onttrokken.
- *Gebiedsvisie Centrum-Oost (nadeel 150.000)*
Voor de Gebiedsvisie Centrum-Oost zijn in 2022 geen kosten gemaakt, waardoor hiervoor niet aan de algemene reserve behoeft te worden onttrokken.

Bestemmingsreserve Nieuw Reijerwaard (voordeel 75.800)

Er is geen saldo van de OZB opbrengsten na verrekening met beheerkosten en OZB vergoeding aan de GRNR. Gevolg is dat geen storting in de bestemmingsreserve Nieuw Reijerwaard hoeft te worden gedaan.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 24.129)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
67	Koopwoningen ten opzichte van aantal huurwoningen	Waarstaatjegemeente.nl	In %	56,7% (2021)
68	Particuliere huurwoningen ten opzichte van sociale huurwoningen	Waarstaatjegemeente.nl	In %	4,5% 2021)
69	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	842
70	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	746
71	Uitvoering Wet WOZ	Waarderingskamer	Waardering	Voldoende
72	Afgeronde bezwaarschriften WOZ voor eind oktober van het jaar	Gemeente	In %	95,0%
73	Bezwaarschriften WOZ onder het landelijke afwijkingpercentage	Gemeente	In %	1,6%
			Aantal bezwaarschriften	542
74	Gemiddelde WOZ-waarde	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	286.000
75	Nieuw gebouwde woningen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 woningen	6,2
76	Woonlasten in vergelijking met omliggende gemeenten	Coelo	Vergelijking gemaakt met Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (zie paragraaf Lokale heffingen)	

Niet in de programma's opgenomen baten en lasten

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lasten				
0.4:Overhead	-14.392.000	-15.490.800	-15.551.343	-60.543
0.5:Treasury	10.600	-226.900	-177.893	49.007
0.61:OZB woningen	-295.100	-377.200	-378.172	-972
0.62:OZB niet-woningen	-150.700	-179.700	-173.419	6.281
0.63:Parkeerbelasting	-15.000	-16.600	-9.922	6.678
0.64:Belastingen overig	-229.700	-283.800	-225.293	58.507
0.8:Overige baten en lasten	-354.400	-99.900	-730.734	-630.834
0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	-66.000	-66.000	-35.248	30.752
Totaal Lasten	-15.492.300	-16.740.900	-17.282.025	-541.125
Baten				
0.4:Overhead	517.200	378.300	611.497	233.197
0.5:Treasury	518.300	437.900	475.429	37.529
0.61:OZB woningen	6.105.500	6.105.500	6.136.955	31.455
0.62:OZB niet-woningen	6.316.200	5.983.100	5.878.721	-104.379
0.63:Parkeerbelasting	407.200	332.200	321.211	-10.989
0.64:Belastingen overig	196.100	81.400	30.203	-51.197
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	74.018.100	84.201.600	88.719.886	4.518.286
0.8:Overige baten en lasten	3.800	635.800	655.831	20.031
Totaal Baten	88.082.400	98.155.800	102.829.734	4.673.934
Saldo - Lasten en baten	72.590.100	81.414.900	85.547.709	4.132.809
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Totaal Onttrekkingen	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Saldo - Reserves	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Saldo Niet in de programma 's opgenomen baten en lasten	75.112.600	83.492.100	87.203.220	3.711.120

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

De lasten van de niet in de programma 's opgenomen baten en lasten zijn overschreden met € 541.125. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn dubieuze debiteuren , juridische zaken en overhead vanuit de BAR-organisatie.

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de benodigde toevoeging aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren voor het op peil brengen van deze voorziening en afboeking van oude vorderingen op belastingdebiteuren vanwege oninbaarheid. Het betreft een kostenoverschrijding met een open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening waarbij de overschrijding niet eerder werd geconstateerd. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021-2024 is het een rechtmatige begrotingsafwijkingen. De overschrijding op overhead vanuit de BAR-organisatie is toegelicht onder de algemene toelichting BAR-bijdrage incl. overhead. Deze

verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige afwijking.

Toelichting 0.4 Overhead

Omschrijving	Vershil 2022
0.4:Overhead	
Lasten	-60.543
Baten	233.197
Totaal 0.4:Overhead	172.654

Juridische zaken (nadeel 47.061)

Voor een aantal zaken wordt specifiek extern juridisch advies ingewonnen. De overschrijding van het budget is veroorzaakt door de complexiteit en intensiteit van enkele dossiers.

Overhead vanuit BAR (nadeel 49.520)

De BAR-bijdrage inclusief overhead wordt toegelicht onder het hoofdstuk algemene toelichting.

Doorbelasting gemeentehuis (voordeel 261.646)

Voordeel in verband met planmatig onderhoud.

Dit vanwege doorschuiven werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 7.589)

Toelichting 0.5 Treasury

Omschrijving	Vershil 2022
0.5:Treasury	
Lasten	49.007
Baten	37.529
Totaal 0.5:Treasury	86.536

Financiering (voordeel 187.414)

In de begroting 2022 is opgenomen dat er een langlopende lening van € 50 miljoen zou moeten worden afgesloten. Voor deze nieuwe lening was een bedrag voor rente in de begroting opgenomen. In 2022 is er minder geïnvesteerd dan begroot, waardoor het niet nodig is geweest om een langlopende lening af te sluiten. Hier is dus ook geen rente voor betaald. Daarnaast hebben we in het 3e en 4e kwartaal een rentevergoeding ontvangen over het saldo wat op de schatkistrekking stond. Voorgaande jaren was dit niet het geval, hiervoor was niks opgenomen in de begroting.

Toerekening rente vanuit Activa (nadeel 79.011)

Lagere toerekening van rente vanuit activa veroorzaakt door vanuit 2021 doorgeschoven investeringen. Hier staan voor hetzelfde bedrag voordelen op de diverse andere taakvelden tegenover.

Het gaat dan met name om investeringen in wegen (Centrumplan, Dillenburgplein, Buitenruimte sporthal Drievliet), Uitbreiding begraafplaats Vredehof, Realisatie Waalvisie en de Nieuwbouw Gemini.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 21.867)

Toelichting 0.61 OZB woningen

Omschrijving	Vershil 2022
0.61:OZB woningen	
Lasten	-972
Baten	31.455
Totaal 0.61:OZB woningen	30.483

OZB woningen (voordeel 31.455)

Bij de OZB woningen heeft een hogere definitieve totale WOZ-waarde van de woningen geleid tot een extra OZB-opbrengst woningen.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 972)

Toelichting 0.62 OZB niet-woningen

Omschrijving	Vershil 2022
0.62:OZB niet-woningen	
Lasten	6.281
Baten	-104.379
Totaal 0.62:OZB niet-woningen	-98.098

OZB Niet Woningen (nadeel 104.379)

Als gevolg van de afhandeling van WOZ bezwaarschriften zijn in 2022 over voorgaande jaren (2020 en 2021) enkele correcties en verminderingen doorgevoerd.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 6.281)

Toelichting 0.63 Parkeerbelasting

Omschrijving	Vershil 2022
0.63:Parkeerbelasting	
Lasten	6.678
Baten	-10.989
Totaal 0.63:Parkeerbelasting	-4.311

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 4.311)

Toelichting 0.64 Belastingen overig

Omschrijving	Vershil 2022
0.64:Belastingen overig	
Lasten	58.507
Baten	-51.197
Totaal 0.64:Belastingen overig	7.310

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 7.310)

Toelichting 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds

Omschrijving	Vershil 2022
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	
Baten	4.518.286
Totaal 0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	4.518.286

Algemene uitkering (voordeel 4.518.286)

De positieve afwijking op het gemeentefonds wordt met name veroorzaakt door de positieve mutaties van de september- en decembercirculaire 2022, die niet meer tijdig in de begroting konden worden opgenomen. Voor de mutaties wordt verwezen naar de Raadsinformatiebrieven van 4 oktober 2022 en 27 januari 2023.

Toelichting 0.8 Overige baten en lasten

Omschrijving	Vershil 2022
0.8:Overige baten en lasten	
Lasten	-630.834
Baten	20.031
Totaal 0.8:Overige baten en lasten	-610.803

Onvoorzien (voordeel 25.000)

Er zijn geen kosten ten laste gebracht van de post onvoorzien.

Stelposten (voordeel 65.800)

Na doorverdeling van de indexering voor de begroting 2022 is er sprake van een positief restantsaldo van de stelpost indexering.

Dubieuze debiteuren (nadeel 755.291)

Het nadeel op de post dubieuze debiteuren is het gevolg van de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren ten behoeve van de vorderingen uit het financiële pakket Key2Financiën. De hoogte van de voorziening wordt bepaald aan de hand van een ouderdomsanalyse. Vorderingen waarvan bekend is dat deze dubieus zijn, worden voor 100% van het bedrag voorzien. Vorderingen ouder dan 12 maanden worden ook voor 100% voorzien en vorderingen tussen 6 – 12 maanden worden voor 35% van het bedrag voorzien. Als gevolg van corona is er in de afgelopen jaren minder ingevorderd en is de schuldenlast opgelopen. De benodigde voorziening dubieuze debiteuren is hierdoor hoger.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 45.135)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 8.553)

Toelichting 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Omschrijving	Vershil 2022
0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	
Lasten	30.752
Totaal 0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	30.752

Heffing vennootschapsbelasting (Vpb) (voordeel 30.752)

De definitieve Vpb 2021 is recentelijk bij de Belastingdienst ingediend. Hier kwam een positief verschil uit ten opzichte van de voorlopige berekeningen eerder in 2022. Meer recente(re) meerjarenprognose grondexploitaties, met fluctuerende belastbare winst(en,) zorgen vooral voor de afwijking. Tot en met het boekjaar 2020 heeft de Belastingdienst de aanslagen vennootschapsbelasting conform onze aangiften opgelegd.

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Vershil 2022
0.10:Mutaties reserves	
Onttrekkingen	-421.689
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-421.689

Algemene reserve

Implementatie Omgevingswet (overhead) (nadeel 101.401)

Door uitstel van werkzaamheden in het kader van de Omgevingswet is ook de aanwending van de algemene reserve ter dekking hiervan lager.

Reserve groot onderhoud gebouwen, Gemeentehuis (nadeel 304.989)

Vanwege het doorschuiven van werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie van het gemeentehuis hoeft er voor de dekking ook minder aan de reserve groot onderhoud gebouwen te worden onttrokken.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 15.299)

Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	Waarde
77	Demografische druk	Waarstaatjegemeente.nl	In % De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar	83,0%
78	Formatie	BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners	6,9
79	Bezetting	BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners	6,7
80	Apparaatskosten	BAR-organisatie	In euro 's	617
81	Externe inhuur	BAR-organisatie	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten	0,9%
82	Overhead	BAR-organisatie	% van totale lasten	49,3%

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staat informatie over het gevoerde beleid en de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Lokale heffingen zijn te verdelen in heffingen waarvan de besteding gebonden of ongebonden is. De gebonden heffingen worden besteed aan een aanwijsbare taak, zoals de afvalstoffenheffing, rioolbelasting, leges, begraafrechten, markt- en kadegelden. Deze heffingen worden daarom niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen, zoals de onroerendezaakbelastingen (OZB) en parkeerbelasting worden wel tot de algemene

dekkingsmiddelen gerekend. De besteding van deze heffingen is niet gebonden aan een bepaalde taak.

Overzicht geraamde en gerealiseerde opbrengsten belastingen en lokale heffingen

Ongebonden heffingen

Het overzicht van de geraamde en de gerealiseerde opbrengsten van de ongebonden heffingen ziet er als volgt uit. Bij een onder- of overschrijding van meer dan € 25.000 wordt er een toelichting gegeven.

Ongebonden heffingen	Progr.	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Financiering en algemene dekkingsmiddelen					
Onroerendezaakbelasting	buiten	12.421.700	12.088.600	12.015.677	-72.923
Baatbelasting	buiten	1.300	1.300	1.946	646
Straatparkeren/parkeerboetes	buiten	407.200	332.200	321.211	-10.989
Economische zaken					
Reclamebelasting	4	114.700	0	0	0

Toelichtingen ongebonden heffingen

Onroerendezaakbelasting

Een hogere definitieve totale WOZ-waarde van de woningen heeft geleid tot een incidentele extra OZB-opbrengst woningen. Daartegenover is er sprake van een incidenteel mindere opbrengst OZB niet-woningen. Deze mindere opbrengst is het gevolg van de afhandeling van bezwaren niet-woningen in 2022 en over voorgaande jaren (2020 en 2021), waarbij

toekenning van bezwaren heeft geresulteerd in OZB-verminderingen. Per saldo is er sprake van een incidenteel mindere OZB-opbrengst.

Gebonden heffingen

De geraamde en de gerealiseerde opbrengsten van de gebonden heffingen zien er als volgt uit. Een onder- of overschrijding van meer dan € 25.000 wordt toegelicht.

Gebonden heffingen	Progr.	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Bestuur en (overheids)participatie					
Leges Burgerzaken	1	527.300	527.300	650.396	123.096
Veiligheid					
Leges WABO-vergunningen/APV	2	932.500	934.200	1.499.138	564.938
Economische zaken					
Marktgeden	4	42.100	42.100	32.396	-9.704
Gezondheid en duurzaamheid					
Afvalstoffenheffing	8	6.775.200	6.775.200	7.021.249	246.049
Rioolheffing	8	4.408.800	4.408.800	4.403.237	-5.563
Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed					
Lijkbezorgingsrechten	9	772.400	772.400	1.320.908	548.508

Toelichtingen gebonden heffingen

Leges Burgerzaken

Er zijn veel meer reisdocumenten aangevraagd dan begroot. Het hogere aantal wordt veroorzaakt doordat er weer gereisd kon worden na het opheffen van de coronamaatregelen.

Leges WABO-vergunningen/APV

Er zijn aan het einde van 2022 een aantal grote bouwplannen ingediend. Deze leges zijn in verband met het voorzichtigheidsprincipe niet geraamd vanwege de onzekerheid van het moment van aanvragen.

Afvalstoffenheffing

Het variabel tarief afvalstoffenheffing is in 2022 nieuw ingevoerd. Bij het opstellen van de begroting 2022 is een voorzichtige inschatting van het te verwachten aantal ledigingen/klepbewegingen gemaakt, waarop de opbrengstenraming is gebaseerd. Op basis van de werkelijke realisatie blijkt dat er meer ledigingen/klepbewegingen hebben plaatsgevonden. Daarnaast is bij het opstellen van de opbrengstenraming voor het vaste tarief afvalstoffenheffing uitgegaan van een wat hoger aantal eenpersoonshuishoudens en logischerwijs een wat lager aantal meerpersoonshuishoudens, dan bij de realisatie het geval was. Het voorgaande hebben ertoe geleid dat er een incidentele extra opbrengst afvalstoffenheffing is gerealiseerd van € 246.049.

Lijkbezorgingsrechten

In 2022 is administratief een inhaalslag gemaakt, waardoor de inkomsten voor de afkoop van onderhoud aan graven fors hoger waren dan begroot. Ook zijn er meer graven uitgegeven dan waarvan uit is gegaan.

Beleid lokale heffingen

Uitgangspunten begroting 2022

Voor de OZB-tarieven geldt in het begrotingsjaar 2022 dat het niet meer dan trendmatig zullen stijgen (inflatiecorrectie). De zogenoemde inflatiecorrectie voor 2022 ten opzichte van 2021 is 1,4%.

De gebonden heffingen (Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Lijkbezorgingsrechten, Marktgeden en Leges) mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn, inclusief toe te rekenen compensabele btw, mutaties in voorzieningen en reserves en toe te rekenen kosten voor overhead.

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemeenteraad heeft in december 2021 de tarieven voor 2022 vastgesteld. De tarief- en woonlastenontwikkeling van de verschillende huishoudens worden in onderstaande tabel weergegeven.

Kostendekkendheid

Kostendekkendheid gebonden heffingen	Baten	Lasten	Dekking in %
Leges Burgerzaken	650.396	-778.093	84%
Leges WABO-vergunningen/APV	1.499.138	-2.085.058	72%
Marktgeden	32.396	-36.545	89%
Afvalstoffenheffing	7.021.249	-7.433.336	94%
Rioolheffing	4.403.237	-4.403.237	100%
Lijkbezorgingsrechten	1.320.908	-1.439.300	92%

Lokale lastendruk

Heffingen eigenaar-bewoner en huurder-bewoner

Heffing eigenaar-bewoner	Tarief-ontwikkeling	Woonlasten	Woonlasten perc. tov vorig jaar
Onroerendezaakbelasting woningen	-9,8%	328	0,9%
Rioolheffing	4,2%	186	4,2%
Afvalstoffenheffing eenpersoons	-0,6%	224	-0,6%
Afvalstoffenheffing variabel deel eenpersoons*	n.v.t.	9	n.v.t.
Afvalstoffenheffing meerpersoons	1,1%	311	1,1%
Afvalstoffenheffing variabel deel meerpersoons*	n.v.t.	18	n.v.t.
Totale gemeentelijke lasten eenpersoonshuishoudens		747	1,2%
Totale gemeentelijke lasten meerpersoonshuishoudens		842	1,6%

* Voor het bereken van het variabele deel is baseerd COELO zich op het gemiddelde afvalaanbod door huishoudens in de gemeente volgens het CBS. Dit betreffen gegevens met twee jaar vertraging.

Heffing huurder-bewoner	Tarief-ontwikkeling	Woonlasten	Woonlasten perc. tov vorig jaar
Rioolheffing	4,2%	93	4,2%
Afvalstoffenheffing eenpersoons	0,6%	224	0,6%
Afvalstoffenheffing variabel deel eenpersoons*	n.v.t.	9	n.v.t.
Afvalstoffenheffing meerpersoons	1,1%	311	1,1%
Afvalstoffenheffing variabel deel meerpersoons*	n.v.t.	18	n.v.t.
Totale gemeentelijke lasten eenpersoonshuishoudens		326	0,8%
Totale gemeentelijke lasten meerpersoonshuishoudens		421	1,7%

* Voor het bereken van het variabele deel baseert het COELO zich op het gemiddelde afvalaanbod door huishoudens in de gemeente volgens het CBS. Dit betreffen gegevens met twee jaar vertraging.

Lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) van de Rijksuniversiteit van Groningen brengt jaarlijks het niveau en de ontwikkeling van de lokale lasten in beeld. Bij het vergelijken van de woonlasten wordt er onder andere gekeken naar de OZB, afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Het Coelo brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland.

In deze jaarrekening is een vergelijking gemaakt tussen de lokale lastendruk van de gemeente Ridderkerk met die van omliggende gemeenten en een vergelijking met gemeenten met de laagste en de hoogste woonlasten.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

- Eenpersoonshuishouden en meerpersoonshuishouden met een koopwoning

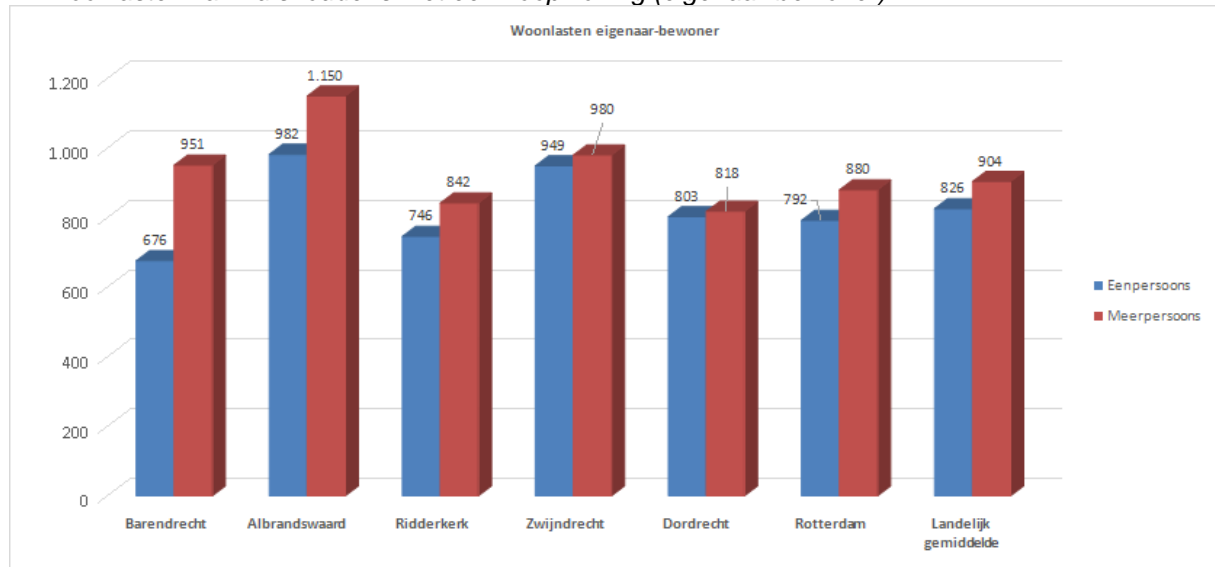
B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

- Eenpersoonshuishouden en meerpersoonshuishouden met een huurwoning

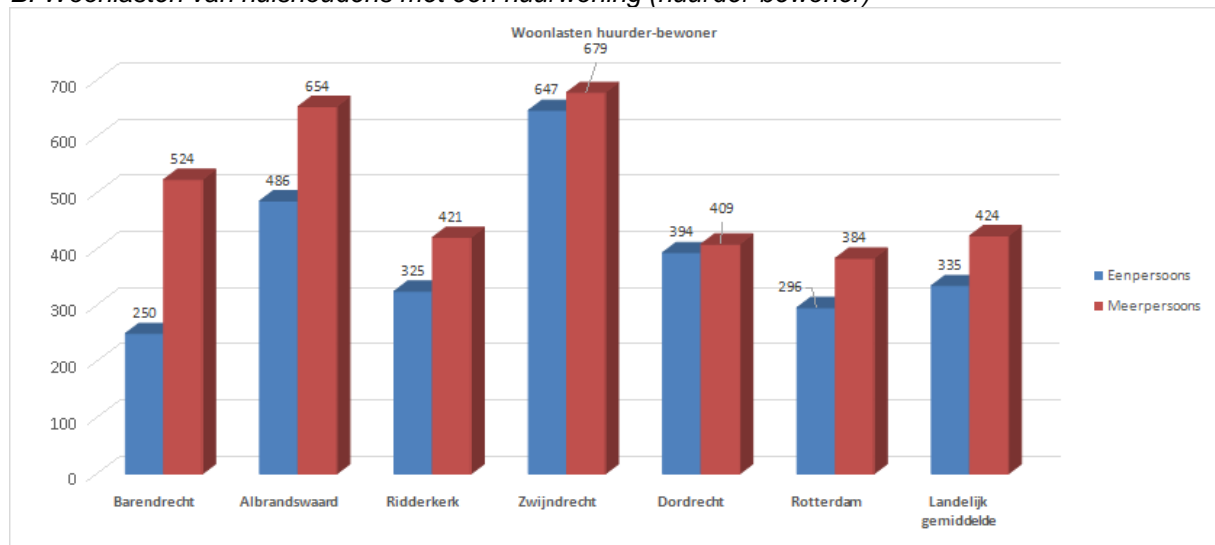
De geselecteerde gemeenten zijn bedoeld om een beeld te geven van:

- Woonlasten van Ridderkerk in vergelijking met die van de aangrenzende gemeenten en;
- Vergelijking met woonlasten in de goedkoopste en duurste gemeenten in het land.

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

Toelichting vergelijking woonlasten buurgemeenten

Een vergelijking met de woonlasten van de omliggende gemeenten in 2022 laat in het Coelo rapport het volgende beeld zien:

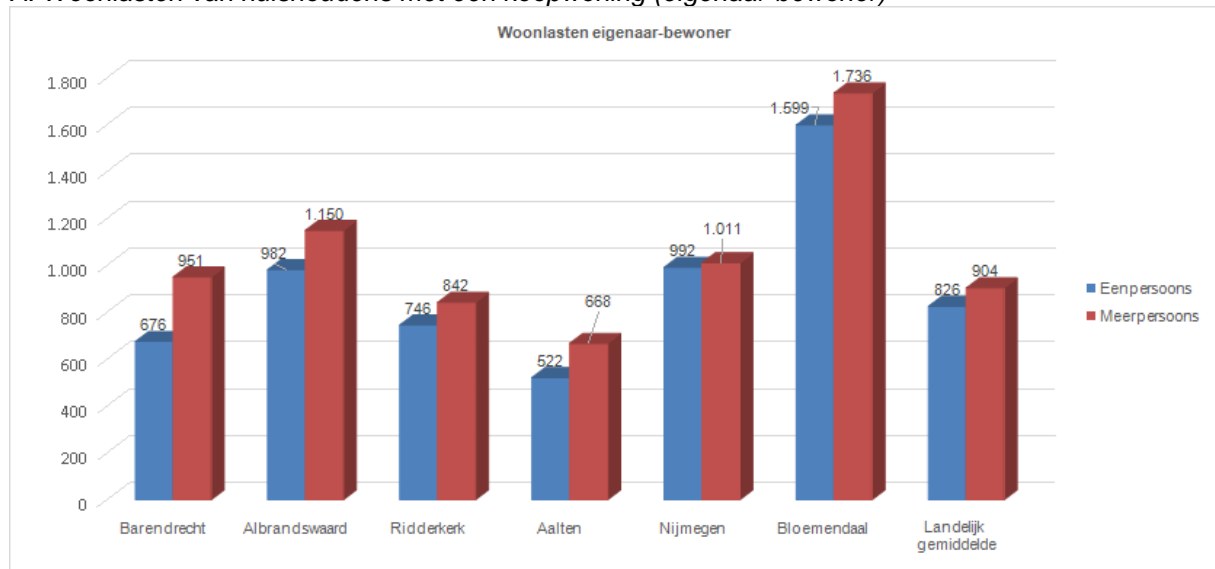
- De woonlasten van woningeigenaren in Ridderkerk zijn lager dan de het landelijk gemiddelde woonlasten. Eenpersoonshuishoudens betalen de laagste woonlasten in Barendrecht en meerpersoonshuishoudens kennen de laagste woonlasten in Dordrecht.
- De woonlasten van huurders in Ridderkerk zijn nagenoeg gelijk met het landelijk gemiddelde woonlasten; Eenpersoonshuishoudens die huurder zijn,

betalen de laagste woonlasten in Barendrecht. Meerpersoonshuishoudens kennen de laagste woonlasten in Rotterdam.

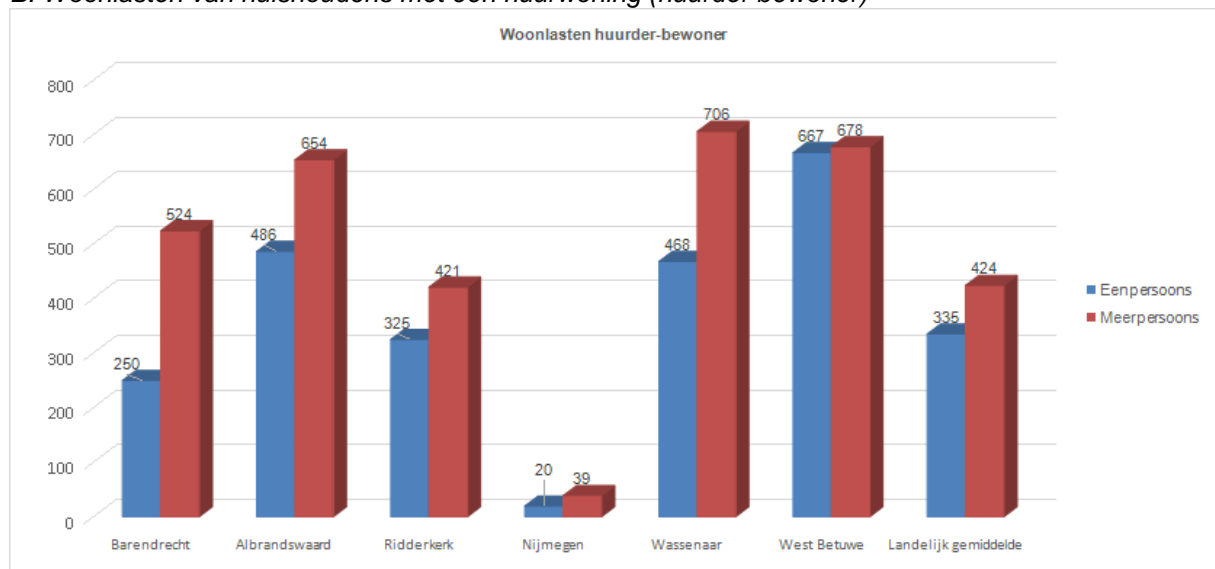
Landelijke woonlastenvergelijking

In de vergelijking die hierna volgt zijn ter vergelijking de gemeenten Aalten en Nijmegen opgenomen als de gemeenten met de laagste woonlasten en de gemeenten Bloemendaal en Wassenaar met de hoogste woonlasten. Woningeigenaren hebben de laagste woonlasten in Aalten. Huurders in Nijmegen hebben de laagste woonlasten. Hoogste woonlasten hebben huishoudens met eigen woning in de gemeente Bloemendaal en huurders in de gemeente Wassenaar betalen de meeste woonlasten. De volgende grafieken laten dit zien.

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder bewoner)

Landelijk neemt Ridderkerk met woonlasten van € 842 een positie in van de 88e (vergelijk in 2021: 115e) plaats als het gaat om een gezinshuishouden dat eigenaar-bewoner is. Ter vergelijking: Aalten staat op de 2e plaats met de laagste woonlasten van € 668 en Bloemendaal op de 349e plek met € 1.736 aan woonlasten. Gaat het om een gezinshuishouden dat huurder-bewoner is, dan staat Ridderkerk met woonlasten van € 421 op plaats 175e (vergelijk in 2021: 196e). Ter vergelijking: Nijmegen staat op de 1e plaats met de laagste woonlasten van € 39 en Wassenaar op de 354e plek met de hoogste woonlasten van € 706.

Een huishouden in Ridderkerk betaalt minder aan woonlasten dan het landelijk gemiddelde aan woonlasten. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde betaalt een eenpersoonshuishouden met een huurwoning in Ridderkerk € 10 minder en een gezinshuishouden € 3 minder aan woonlasten. De woonlasten van een huishouden (eenpersoons- of gezinshuishouden) met eigen koopwoning betalen tussen € 60 - € 80 minder dan de landelijk gemiddelde woonlasten. Dit blijkt uit het overzicht hieronder:

Categorie	Ridderkerk	Landelijk gemiddeld
Eénpersoonshuishouden met een huurwoning	325	335
Meerpersoonshuishouden met een huurwoning	421	424
Eénpersoonshuishouden met een koopwoning	746	826
Meerpersoonshuishouden met een koopwoning	842	904

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige door financiële omstandigheden een belastingaanslag niet (of slechts deels) kan betalen, kan kwijtschelding worden verleend. Ridderkerk hanteert de maximale normbedragen bij de toetsing van kwijtscheldingsverzoeken.

Naast automatische kwijtscheldingstoets, die wordt uitgevoerd door de (landelijke) Stichting Inlichtingenbureau, is er de mogelijkheid een handmatige beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken te hanteren. Deze laatst genoemde mogelijkheid voorziet in de behoefte voor maatwerk bij de beoordeling van individuele gevallen.

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de daadwerkelijk toegekende kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Kwijtschelding lokale heffingen	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Onroerend zaakbelasting	-2.600	-2.600		2.600
Afvalstoffenheffing	-246.800	-246.800	-254.828	-8.028
Rioolheffing	-49.800	-50.100	-64.384	-14.284

Aantallen

Toelichting kwijtschelding

Het aantal ingediende bezwaren en toegekende kwijtscheldingen is ten opzichte van 2021 stabiel gebleven. Het aantal ingediende verzoeken is gestegen met vier verzoeken om kwijtschelding. Het percentage toegekende kwijtscheldingsverzoeken blijft op hetzelfde niveau als vorig jaar. Zowel in 2021 als in 2022 is 70% (991 van de 1.425) van de ingediende kwijtscheldingsverzoeken in aanmerking gekomen voor kwijtschelding.

Jaar	Verzoeken	Toegewezen	Percentage
2019	1.120	866	77%
2020	1.218	966	79%
2021	1.421	1.001	70%
2022	1.425	991	70%

Toelichting verzoeken kwijtschelding

Toelichting kwijtschelding

Het aantal ingediende bezwaren en toegekende kwijtscheldingen is ten opzichte van 2021 stabiel gebleven. Het aantal ingediende verzoeken is gestegen met vier verzoeken om kwijtschelding. Het percentage toegekende kwijtscheldingsverzoeken blijft op hetzelfde niveau als vorig jaar. Zowel in 2021 als in 2022 is 70% (991 van de 1.425) van de ingediende kwijtscheldingsverzoeken in aanmerking gekomen voor kwijtschelding.

Paragraaf 2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Wij voeren actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Gekeken wordt naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Dit is het weerstandsvermogen. Op basis van de continu geïnventariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandvermogen berekend. In dit risicoprofiel worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen benoemd en meegewogen.

Risicoprofiel

Door actieve risicobeheersing heeft de gemeente in beeld wat de risico's zijn en is het mogelijk om het weerstandsvermogen te bepalen. Alle risico's worden voor zover mogelijk twee maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Het getoonde risicoprofiel is bepaald vanuit de inventarisatie en analyse zoals uitgevoerd tot en met 6 februari 2023. We kijken zowel terug als vooruit met als doel een actueel

risicoprofiel te presenteren in deze jaarrekening. De gevolgen van de oorlog in de Oekraïne zoals onder andere de hoge grond- en brandstofprijzen, de mogelijke onzekerheden over beschikbaarheid ervan maar ook de over 2022 hoog oplopende inflatie wegen mee en zijn op diverse manieren van invloed op prestaties, resultaten en onzekerheden. De nasleep van de coronapandemie wordt ook meegewogen en is als risico nog steeds van invloed, maar over de hele breedte sterk afgenomen in het afgelopen jaar.

In het volgende overzicht worden de belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij ieder risico worden kort de beheersmaatregelen weergegeven. De lijst met belangrijkste risico's omvat circa 91% van alle geïdentificeerde risico's.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 11.501.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Nr. Risico	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
1 Risicocluster tekorten uitvoering gedecentraliseerde taken sociaal domein	BAR-organisatie, monitoring/ benchmarking, business intelligence, competentie-ontwikkeling, Strategisch PersoneelsPlanning	4	max. € 1.500.000	20,31%
2 Risico dat de BAR-organisatie haar taken niet kan uitvoeren binnen het beschikbaar gestelde budget	BAR-organisatie, monitoring, business intelligence, competentieontwikkeling	4	max. € 1.360.000	19,16%
3 Risicocluster uitvoering wet- en regelgeving beveiliging data/ informatie/ gegevens/ privacy	BAR-organisatie, Proces meldpunt datalekken, beheer register gegevensverzamelingen, Compliance	4	max. € 1.000.000	14,57%
4 Risicocluster uitvoering Jeugdwet-tekorten die ontstaan in de uitvoering van de Jeugdwet	Beperkte invloed, BAR-organisatie, transformatie keten, monitoring/benchmarking, business intelligence	4	max. € 1.000.000	11,30%
5 Risico tekorten in open eind-regelingen Schulddienstverlening, Schuldhulpverlening, bijzondere bijstand	Schulddienstverlening: preventie, competentieontwikkeling, business intelligence	4	max. € 400.000	6,71%
6 Risico's niet te dekken binnen grondexploitaties	Uitkomst risico-inventarisatie	4	max. € 247.000	5,73%
7 Financiële en imago-risico's op door de gemeente gesubsidieerde instellingen	Frequent toepassen audits, voortgangsrapportages van instellingen	4	max. € 400.000	4,49%
8 Cluster WMO gerelateerde risico's. Overschrijding van budget(ten)	Beperkte invloed, BAR-organisatie, monitoring, business intelligence	4	max. € 400.000	4,47%
9 Cluster Corona risicodekking Ridderkerk	Uitkomst van coronarisicosimulatie	3	max. € 500.000	2,79%
10 Arbeidsongeschiktheid van collegelid/ -leden	Geaccepteerd risico in plaats van verzekeren	1	max. € 1.287.000	1,61%

Totaal alle risico's: € 11.501.000

Het voorgaande overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De telling

onder het overzicht is het totaal van alle bekende risico's, niet alleen de genoemde top 10. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de

kans is in lengte van tijd en hoe de spreiding in tijd is terug te vertalen.

Kwantiteit	Referentie-beelden	Kans-klasse	Toelichting kansklasse
10%	0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5 - 10 jaar	2	Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
50%	1 keer per 2 - 5 jaar	3	Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1 - 2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of meer	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Risicosimulatie

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 11.501.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Trends en ontwikkeling risicoprofiel

In deze paragraaf worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen in relatie gebracht met de risico's van de gemeente. De gemeente kan onzekerheden positief beïnvloeden door investeringen en maatregelen te treffen. In deze paragraaf worden onzekerheden en risico's toegelicht en daarbij worden negatieve scenario's als input gebruikt.

Risico decentralisaties in het sociaal domein

Het doel van de decentralisaties in het sociaal domein (gestart in 2015) was/is om het beleid dichterbij de burgers te brengen en de zorg beter op de lokale behoeften af te stemmen. Inmiddels is duidelijk dat de verwachte effecten van de decentralisaties nog niet op orde zijn. Er is nog steeds sprake van een toenemend gebruik van de jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning.

Decentraliseren in algemene zin is bedoeld om beter te voorzien in spreiding van bevoegdheden om zo het functioneren en presteren van het openbaar bestuur (en zijn beleid en regelgeving) te verbeteren. In praktijk blijkt dat de mate waarmee de gemeente inhoudelijk en financieel

kan sturen, maar beperkt is en/of zelfs weer is afgenomen. Als er knelpunten zijn, worden deze op landelijk niveau opgepakt en vindt er op dat niveau bijstelling plaats. De stevige risico's, die lokaal bestaan binnen de decentralisaties, zijn hierdoor evengoed beperkt te beïnvloeden en blijven onveranderd stevig.

Bedrijfsvoeringsrisico's BAR-organisatie

De risico's, die bestaan binnen de bedrijfsvoeringorganisatie, zijn in 2022 wat toegenomen. Het goed beveiligen van gegevens en de regelgeving hieromtrent is van invloed op de ontwikkeling van de risico's in dit cluster. Er moeten continu stappen worden gemaakt om beheersing op een hoog niveau te houden. Dit vraagt om investeringen en doorontwikkeling op veel bedrijfsvoering elementen. Denk hierbij onder meer aan nieuwe taken, het compliant worden, zijn en blijven ten aanzien van wijzigende en nieuwe wet- en regelgeving, het beschikbaar hebben en houden van de juiste competenties en de hoge eisen aan technische oplossingen en beveiliging van data. Het risico en de onzekerheid dat dit niet of maar beperkt haalbaar is, is reëel.

De arbeidsmarkt wordt gekenmerkt door schaarste op veel specialismen binnen alle domeinen en dwingt vaker tot kostbare inhuur. Het ziekteverzuim over 2022 was hoog en is nog steeds hoog. De beoogde prestaties in de dienstverlening staan hierdoor onder druk. De project risico's voortvloeiend uit de op handen zijnde reorganisatie van de BAR-organisatie zijn in deze analyse nog niet uitgewerkt, omdat deze nog niet te kwantificeren zijn. Deze risico's treft u aan in een volgende bestuurlijke verslaglegging onder project nieuwe organisaties 2024.

Risicocluster uitvoering wet- en regelgeving beveiliging data/informatie/gegevens/privacy

Dit risico hangt samen met de bedrijfsvoeringsrisico's BAR-organisatie. De gemeente draagt echter de wettelijke aansprakelijkheid. Er is sprake van een verhoogd risico door toename gebruik digitale technologie, online informatie en thuiswerken. De digitale dienstverlening gekoppeld aan de uitvoering van de wetten en regels blijft zich in rap tempo ontwikkelen. Deze digitale transformatie van de overheidsdienstverlening resulteert meer vraag van en naar medewerkers met ict-kennis en goed ontwikkelde digitale beheersvaardigheden. Het risico dat we niet volledig aan de wetten en regels kunnen voldoen en hierdoor schade oplopen is reëel.

Risicocluster uitvoering Jeugdwet- tekorten die ontstaan in de uitvoering van de Jeugdwet

Voor kinderen en jongeren onder de 18 jaar is er

de jeugdwet. In deze wet is bijna alle zorg en ondersteuning geregeld voor deze groep. Het Rijk heeft de afgelopen jaren extra incidentele middelen voor de Jeugdzorg beschikbaar gesteld. Deze dekken de structureel toenemende kosten echter niet. Een verdere toename op aanspraak van Jeugdzorg blijft daarmee nog steeds een groot risico.

Risico tekorten in opneinderegelingen Schulddienstverlening, Schuldhulp- verlening, bijzondere bijstand

De gemeente kent naast de risicoclusters met betrekking tot de Jeugdwet en de Wmo meer opneinderegelingen waarvoor risico's zijn geclusterd. De kans dat we in de open einderegelingen van dit cluster buiten de budgetten lopen is, nu het leven in 2022 veel duurder is geworden, toegenomen.

Risico's niet te dekken binnen grondexploitaties

Op het moment van opstellen is er nog geen actualisatie van dit risico. Het betreft hier een risico-inschatting op onverhoopte overschrijding van projectreserves.

Cluster corona risicodekking Ridderkerk

De risico's met betrekking tot de gevolgen van de coronapandemie zijn in 2022 afgenomen. De maatregelen zijn nagenoeg volledig afgeschaald met het uitblijven van een nieuwe grote besmettingsgolf. Het is wel duidelijk dat er op verschillende vlakken langzaam gevolgen zichtbaar worden in de samenleving. Het risico blijft hierdoor nog steeds aanwezig met een positieve bijstelling van de kans en daarmee de impact.

Arbeidsongeschied van collegeleden

Dit is een geaccepteerd risico. Hiervoor wordt gekozen in plaats van een kostbare verzekering.

Oorlog in Oekraïne

De oorlog en de hier opvolgende sancties die aan Rusland zijn en worden opgelegd raken uiteindelijk iedereen in meer of mindere mate. De beschikbaarheid en de hier aan gekoppelde prijsstijgingen van levensmiddelen, bouw-, grond- en brandstoffen spelen een hoofdrol in de financiële gevolgen. Het leven is ontzettend duur geworden op alle vlakken. Begin 2023 lijkt de inflatie iets af te nemen, maar tikt nog steeds historisch hoge waarden aan. Dit alles werkt ook door in de risico's die over de hele breedte zijn toegenomen.

Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Het totaal van de stortingen en onttrekkingen in de algemene reserve is terug te vinden in de Jaarrekening onder het hoofdstuk Toelichting op de balans per 31 december, Overzicht mutaties in de algemene reserve.

Weerstands- vermogen	Startcapa- citeit	Stortingen	Onttrek- kingen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	32.631.841	3.929.479	3.803.063	32.758.257
Onvoorzien	25.000	0	0	25.000
Totaal weerstands- capaciteit	32.656.841	3.929.479	3.803.063	32.783.257

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Uit de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.144.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

Percentage	Bedrag
10%	2.910.000
25%	3.450.000
50%	4.042.000
75%	4.625.000
90%	5.144.000
95%	5.440.000

$$\text{Ratio weerstands- vermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{32.783.257}{5.144.000} = 6,4$$

Het ratio weerstandsvermogen van de gemeente Ridderkerk valt met ratio 6,4 ruim binnen klasse A, wat staat voor een uitstekend weerstandsvermogen.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

De financiële positie van de gemeente wordt onder andere in beeld gebracht met kengetallen. Deze kengetallen worden voorgeschreven in het BBV. De gehanteerde kengetallen worden berekend op basis van de balans, het overzicht van baten en lasten en het overzicht van incidentele baten en lasten.

De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

De normeringen bij deze kengetallen geven een indicatie van de houdbaarheid van de financiën. De kengetallen samen geven een algemeen beeld over de financiële gezondheid. Op één kengetal (categorie B) na komen de kengetallen allemaal in categorie A uit. Samen met de goede reservepositie geeft dit een positief beeld van de financiële positie.

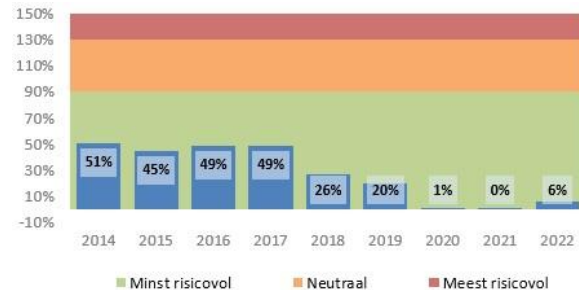
Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Kengetallen	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Netto schuldquote	0,3%	71,0%	6,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd	-0,9%	69,8%	2,1%
Solvabiliteitsratio	58,6%	38,7%	59,3%
Grondexploitatie	-3,0%	-4,6%	-4,6%
Structurele exploitatieruimte	1,6%	2,5%	1,2%
Belastingcapaciteit	96,8%	97,1%	98,2%

Netto schuldquote

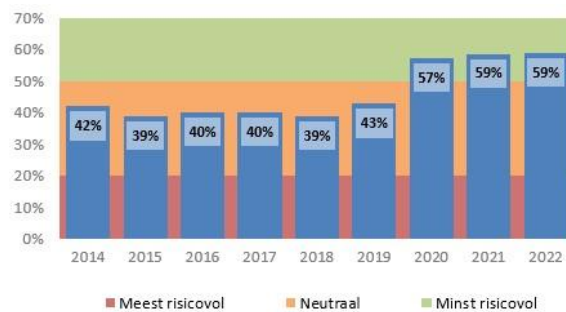
De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de opbrengsten. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

De schuldquote blijft ruim binnen categorie A. Het verschil tussen de begroting en realisatie is het gevolg van het niet aantrekken van leningen. Deze leningen zijn niet nodig geweest, omdat er minder geïnvesteerd is dan waar eerder rekening mee gehouden is.

Solvabiliteitsratio

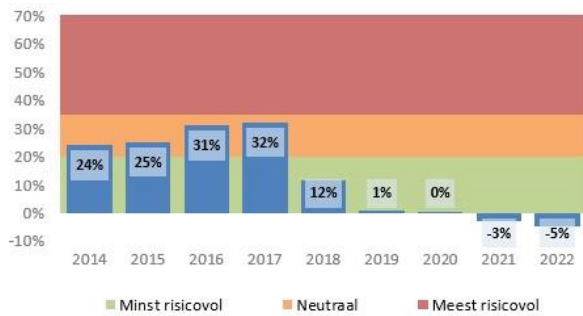
De **solvabiliteitsratio** geeft aan in welke mate de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Anders gezegd, 59% van het totale vermogen is eigen vermogen. Een goede score en in lijn met de begroting.

Grondexploitatie

Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond, kosten minus de opbrengsten in de grondexploitaties, is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De (licht) negatieve uitkomst in het jaar 2022 is de vertaling van gunstige, winstgevende, boekwaardes. Het kengetal grondexploitatie valt daardoor in categorie A.

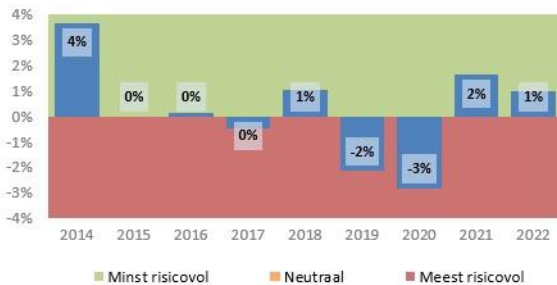
Belastingcapaciteit

De benutte **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 2022 (€ 904). Als dit percentage laag ligt, betekent dit dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit het Rijk (art. 12-status), moeten de lokale belastingen ten minste 120% van het landelijk gemiddelde zijn.

De belastingdruk ligt nog onder het landelijke gemiddelde, maar wel in categorie B.

Structurele exploitatieruimte

De **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen of de structurele ruimte voldoende is om structurele lasten te dragen. De marge tussen categorie A en C is klein. De positieve uitkomst laat zien dat er voldoende structurele baten zijn tegenover de structurele lasten. Maar de kleine marge maakt dat de uitgaven van de gemeente nauwgezet gemonitord worden.

Conclusie over huidig risicoprofiel

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel en het benodigde weerstandsvermogen en zijn de financiële kengetallen uitgelicht. Gesteld kan worden dat we een financieel gezonde gemeente zijn.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Deze openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen. Dit zijn wegen, openbare verlichting, riolering, civiele kunstwerken, water, groen en gebouwen. Kapitaalgoederen hebben onderhoud nodig, zodat wij een veilig gebruik kunnen waarborgen. Zowel meerjarig groot onderhoud als klein onderhoud. De kosten daarvan en de planning worden vastgelegd in beheerplannen. Onze uitgangspunten daarbij

zijn: het actuele beleidskader, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, de nota Reserves en Voorzieningen 2021-2024 en de Financiële Verordening 2017 (inclusief afschrijvingstabel). In het kader van het financieel toezicht hecht ook de provincie grote waarde aan actuele beheerplannen. De beheerplannen laten zien of de budgetten de komende jaren voldoende zijn om aan de vastgestelde beleidskaders te voldoen. In onderstaande tabel zijn de beschikbare beheerplannen weergegeven.

Beheerplannen	Vastgesteld	Looptijd t/m	Herziening in	Reserve
Openbare verlichting	2020	2024	2024	Nee
Civiele kunstwerken	2020	2024	2024	Nee
Groen- en recreatiegebieden	2020	2024	2024	Nee
Speelterrinen	2020	2024	2024	Nee
Wegen	2020	2024	2023	Ja
Programma Stedelijk Water (voorheen GRP)	2017	2022	2023	Ja
Waterhuishouding	2020	2024	2024	Nee
Haven	2018	2023	2023	Ja
Meerjarenonderhoudsplannen gebouwen	2018	2021	2022	Ja
Meerjarenonderhoudsplannen sportaccommodaties	2018	2021	2023	Ja

Openbare verlichting

Kerncijfers

- 8.419 armaturen
- 8.503 lampen
- 8.253 lichtmasten

Beheer

Naast de gemeente zijn ook andere beheerders verantwoordelijk voor de openbare ruimte met openbare verlichting. Zoals bijvoorbeeld de wegen met verlichting in eigendom van het Waterschap Hollandse Delta. De lichtmasten worden gemiddeld elke vier jaar visueel geïnspecteerd tijdens de lampvervangings. Stabiliteits-/sterktemetingen van lichtmasten vinden plaats wanneer lichtmasten 40 jaar oud zijn. Onveilige situaties, vaak gemeld door burgers en bedrijven, worden veelal direct opgelost. Armaturen hebben een gemiddelde levensverwachting van 25 jaar.

Terugblik

Verspreid over de gemeente zijn diverse lampen vervangen. Ook zijn er functionele aanpassingen gedaan, zoals aan de Oosterparkweg en de Steur. Daar zijn enkele extra lichtmasten bij geplaatst. Vervanging van lichtmasten en armaturen is grotendeels doorgeschoven naar 2023.

Budget

Openbare verlichting	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	241.000	199.736
Groot onderhoud	382.300	338.663
Investeringen	560.800	132.677
Totaal openbare verlichting	1.184.100	671.076

Civiele kunstwerken

Kerncijfers

- 65 fiets-/voetbruggen
- 23 verkeersbruggen/viaducten
- 163 overige kunstwerken

Beheer

Onder de categorie civiele kunstwerken vallen bruggen, tunnels, viaducten, duikers, damwanden, kademuren, steigers en dijktrappen. Een civiel kunstwerk wordt elke vijf jaar uitgebreid geïnspecteerd volgens de CUR 117 aanbeveling categorie B2 (toestandsinspectie), B5 (herstel advies) en C2 (meerjarenonderhoudsplanning en budgetraming). Houten bruggen en kunstwerken, die meer onderhoud vragen, worden in de tussenliggende periode een aantal keer visueel geschouwd. Op basis van de inspectieresultaten worden de jaarlijkse onderhouds- en vervangingsmaatregelen bepaald. Deze

maatregelen kunnen variëren van klein onderhoud tot grootschalige vervangingen.

Terugblik

De dekdelen van de fiets-voetbrug aan de Clara Wichmannstraat en de voetbrug in de Gorzen zijn vervangen. De fiets-voetbrug bij de Gorzenweg is voorzien van nieuwe leuningen. Langs de Ringdijk zijn ter hoogte van nummer 176 en 202 nieuwe dijktrappen aangebracht.

Budget

Civiele kunstwerken	Begroting na wijziging	Realisatie
Investerings	2.641.700	1.916.368
Totaal civiele kunstwerken	2.641.700	1.916.368

Openbaar groen, inclusief recreatiegebieden

Kerncijfers

- 18.209 bomen
- 279.798 m2 cultuurbeplanting
- 1.414.306 m2 gras
- 8.165 m2 haag
- 343.351 m2 natuurlijke beplanting

Beheer

De gemeente beheert twee recreatiegebieden, namelijk de Gorzen/Ridderhaven en het Reijerpark. De Grienden en de Crezéepolder zijn in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap. De Donckse Velden, het Oosterpark en de Wevershoek zijn in beheer bij het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het Donckse Bos valt onder de Stichting Het Huys ten Donck. Voor het Waalbos is een beheerovereenkomst afgesloten met Staatsbosbeheer. De surfbocht bij het Waalbos is in beheer van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ). Er vindt nog overleg plaats over de toekomst van het NRIJ. De kwaliteit van het bomenbestand wordt bewaakt door middel van boomveiligheidscontrole-onderzoeken. Uit deze 3-jaarlijkse controles volgen de maatregelen die genomen moeten worden om het bomenbestand vitaal en veilig te houden. In sommige gevallen is het nodig om bomen te kappen. In veel gevallen kan worden volstaan met snoeionderhoud.

Terugblik

Totaal zijn er vanuit de boomveiligheidscontrole en boomvervangingsprojecten 188 bomen gerooid en 190 bomen aangeplant. Zoals de takbreukgevoelige populieren langs de Populierenlaan. Deze zijn vervangen door verschillende boomsoorten die beter geschikt zijn voor deze locatie. Langs de Visvliet zijn bomen

geplant zodat de groene hoofdstructuur wordt versterkt. In de Brasem zijn bomen vervangen waarbij ook de groeiplaatsen zijn verbeterd. Ook in de Dennenstraat hebben de nieuw bomen een grotere groeiplaats gekregen, zodat de wortelopdruk problematiek is opgelost. Daarnaast zijn er in de wijken verschillende groenvakken opgeknapt. En is het gazon van een aantal speelplekken en trapvelden gerenoveerd. Door het droge warme weer dit jaar is er veel meer watergegeven dan voorgaande jaren. Langs het Droogdok is een bijvriendelijk bloembollenmengsel aangeplant. In het vroege voorjaar profiteren de bijen daar van. In deze straat is ook een berm ingezaaid met een bloemenmengsel. In de Havenstraat is dit ook gedaan.

Budget

Openbaar groen	Begroting na wijziging	Realisatie
Onderhoud, incl. groot onderhoud	3.295.400	3.238.508
Totaal openbaar groen	3.295.400	3.238.508

Speel terreinen

Kerncijfers

- 175 speelplekken
- 803 speeltoestellen
- 38.534 m2 kunstmatige valondergrond

Beheer

De speeltoestellen worden jaarlijks vier keer op veiligheid geïnspecteerd. Aan de hand van de resultaten van de laatste veiligheidsinspectie van het jaar wordt de jaarplanning gemaakt. Naast veiligheid kunnen sterk gewijzigde demografische gegevens in een wijk of het einde van de levensduur van de speeltoestellen een aanleiding zijn om een speelplek in de planning voor herinrichting op te nemen. Tijdens de voorbereidingen voor de herinrichting van een speelplek worden de gebruikers en buurtbewoners bij het proces betrokken. Eerst wordt de mogelijkheid geboden ideeën kenbaar te maken. Daarna worden op basis van de meest realistische ideeën twee ontwerpen met speeltoestellen gemaakt. Tenslotte kan iedereen, maar bij voorkeur de kinderen, hieruit een keuze maken. Het ontwerp met de meeste stemmen wordt aangelegd.

Terugblik

De volgende locaties zijn geheel gerenoveerd in samenspraak met de bewoners:

- Colijnstraat
- Rosmolen 8
- Rosmolen 178

- Boezemkade
- Electrostraat
- Meerkoet
- Karper 141
- Karper 5
- Forel 136
- Anjerstraat

De speelplek aan het Scheldeplein en aan het Droogdok zijn voorzien van drainage en graszoden. Daarnaast is het kunstgrasveld bij het Huygensplantsoen vervangen. Bij de Pruiwendijk is in samenwerking met de bewoners een toestel geplaatst. Tot slot is er op diverse speelplekken Tigermulch aangelegd. Dit is een slijtvaste valdempende ondergrond.

Budget

Speelvoorzieningen	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	420.800	407.413
Groot onderhoud	24.000	27.475
Investerings	508.600	494.642
Totaal speelvoorzieningen	953.400	929.530

Wegen, fiets- en voetpaden (verhardingen)

Kerncijfers

- 586.045 m2 asfalt
- 1.763.481 m2 bestrating
- 1.109 m goot
- 21.069 kolken
- 45.743 m2 overige verharding

Beheer

Het uitvoeringsprogramma wordt bepaald op basis van de jaarlijkse inspecties, onderzoeken, levensduur, uitstraling (kwaliteitsniveau) en binnenstedelijke ontwikkelingen.

Bij asfalt is het belangrijk om uitstel van het noodzakelijke onderhoud te voorkomen, anders is er sprake van kapitaalvernietiging. Want dan zijn zwaardere of duurdere maatregelen nodig om het asfalt te herstellen. Elementenverharding (stenen, klinkers, tegels) kent geen kapitaalvernietiging. Bij uitstel loopt enkel de beeldkwaliteit terug.

Naast groot onderhoud vindt er klein onderhoud plaats. Waar groot onderhoud gericht is op het in goede staat brengen, is klein onderhoud gericht op het in goede staat houden. Bijvoorbeeld door plaatselijk herstel van verzakte bestrating. Binnen het dagelijks onderhoud worden gevaarlijke situaties direct verholpen. Waar de veiligheid in het geding is, wordt dus direct onderhoud gepleegd. Dit kan bijvoorbeeld een spoelgat in de weg of losse tegels door boomwortels zijn.

Terugblik

Totaal is dit jaar aan 44.286 m2 bestrating aangepakt. Het betreft:

- Bolnes 3.144 m2 (onder andere trottoir en parkeervakken Boelewerf, trottoir Donckselaan, en parkeervakken, trottoir en fietspad aan de Spuistraat).
- Centrum 1.865 m2 (onder andere Koninginneweg, Jhr. de Savornin Lohmanstraat, het pad langs de Jhr. van Karnebeekweg en de Willem Dreesstraat).
- Donkersloot 1.328 m2 (onder andere de parkeerplaatsen in de Haven en de trottoirs aan de Havenstraat, Noordenweg en Scheepmakerstraat).
- Drievliet 6.540 m2 (onder andere het vervangen van een drempel in de Windmolen, en diverse verharding in de Brasem, Karper, Zalm en Pelikaan).
- Het Zand 3.777 m2 (onder andere het trottoir en fietspad aan de Clara Wichmanstraat en diverse verharding van het Erasmuspark, Lorentzstraat en van Leeuwenhoekstraat).
- Oost 4.247 m2 (onder andere Plein Oost, de Burgemeester de Zeeuwstraat, Geerlaan, Herman de Manstraat, Klooslaan).
- Oostendam 300 m2 (Het Ambachtsepad).
- Slikkerveer 12.052 m2 (onder andere Dillenburgerplein, Benedenrijweg, Bernhard Zweersstraat, Brahmstraat, Brederodestraat, Brucknerstraat, Graaf Janstraat, Juliana van Stolberglaan en Prinses Margrietstraat).
- West 11.033 m2 (onder andere Dennenstraat, Goudenregenlaan, Jasmijnstraat en Prunuslaan).

Op de volgende locaties is de deklaag vervangen door stilasfalt:

- Rijksstraatweg, tussen de Waalweg en de Achterambachtse weg.
- Sportlaan, tussen de Groen van Prinsterenweg en de Koninginnenweg.
- Burgemeester de Zeeuwstraat, tussen De Savornin Lohmanstraat en de Karnebeekstraat.
- Geerlaan, tussen de Jan Luykenstraat en de Vondellaan.
- Geerlaan, tussen de Vondellaan en het viaduct over de A16.

Op andere asfaltverhardingen zijn scheuren gevuld waar dat nodig was, totaal 3.250 meter.

Budget

Wegen	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	1.820.700	1.743.870
Groot onderhoud	1.963.500	1.953.116
Investerings	5.338.500	2.455.931
Saldo van storting en onttrekking reserve	-882.800	-858.516
Totaal wegen	8.239.900	5.294.401

Stand reserve per 1 januari 2022	5.035.824
Storting	1.094.600
Onttrekking	-1.953.116
Stand reserve per 31 december 2022	4.177.307

Riolering

Kerncijfers

- 288 km riolering
- 18 km drukleiding en 31 km persleiding
- 22.000 rioolaansluitingen
- 13 eindgemalen en 33 tussengemalen
- 119 drukrioleringspompen
- 2 tunnelgemalen
- 4 oppervlaktegemalen, 3 drainagegemalen en 1 fontein
- 9 bergbezinkvoorzieningen
- 2 bergingsriolen

Beheer

Riolering is van belang voor de volksgezondheid, de kwaliteit van de leefomgeving, de bodem en het grond- en oppervlaktewater. De gemeente is verantwoordelijk voor de inzameling van het stedelijk afvalwater en hemelwater. Daarnaast proberen we eventuele nadelige gevolgen van de grondwaterstand te beperken.

Bij rioolvervangingsprojecten proberen we klimaatadaptieve maatregelen zoveel als mogelijk (en indien noodzakelijk) in te bedden. Dit doen we in samenspraak met onze inwoners, ondernemers en woningbouwverenigingen. De gemeente heeft hierbij een stimulerende rol, bijvoorbeeld in het vergroenen van tuinen en het afkoppelen van daken.

Eind 2020 is de stresstest wateroverlast opgeleverd. In nieuwe ruimtelijke ontwerpen wordt rekening gehouden met de kwetsbaarheden (wateroverlast) die uit de stresstest naar voren zijn gekomen.

Terugblik

In 2022 zijn diverse rioolvervangingen voltooid, zoals het werk aan de Witbloemstraat en Blauwbloemstraat. Met het vervangen van het riool aan de Blaak is een start gemaakt. De geplande uitvoering heeft vertraging opgelopen

door vertraging van de sloop van de appartementen aan de Blaak.

De rioolaanpassingen in de Donckselaan en omgeving en het vervangen van het riool in de Bloemenbuurt, Markstraat en Rivierenbuurt zijn opgestart. Vanwege een langere voorbereidingstijd worden deze projecten in 2023 uitgevoerd. Verder is de voorbereiding van het vergroten van het riool aan de Noordenweg opgestart. In Donkersloot is op grote schaal onderhoud uitgevoerd naar aanleiding van de rioolinspectie 2021.

Er is een start gemaakt met de integrale herstructurering in de wijk West/Centrum. Binnen dit project worden riolering en wegverharding vervangen en krijgt de wijk een klimaatrobuuste inrichting.

In 2022 is het grondwatermeetnet vernieuwd. Binnen dit project zijn aanvullend op bestaande peilbuizen nieuwe peilbuizen inclusief meetapparatuur geplaatst. De meetapparatuur wordt uitgelezen en data wordt ontsloten via een webportaal. Het grondwatermeetnet geeft ons informatie over grondwaterstanden. De informatie wordt gebruikt voor ontwerpen van nieuwe rioolstelsels en voorziet in een eventuele informatiebehoefte richting onze inwoners. In het afgelopen jaar zijn diverse rioolpompen vervangen, een aantal drukrioleringsclusters geoptimaliseerd en alle bergbezinkleidingen voorzien van nieuwe meetapparatuur. Tevens zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart voor de renovatie van gemaal P42 in de Haven en het vijzelgemaal aan de Burgemeester de Zeeuwstraat. Tevens is een nieuw onderhoudsmanagementsysteem geïmplementeerd. Hierdoor ontstaat meer inzicht in de status van de pompinstallaties en kan het onderhoud doelmatiger uitgevoerd worden. De afspraken met het waterschap over het transport en zuiveren van afvalwater zijn geactualiseerd. In december is daartoe het afvalwaterakkoord door beide partijen ondertekend.

Budget

Riolering	Begroting na wijziging	Realisatie
Onderhoud	1.686.700	1.599.633
Investerings	2.741.300	479.358
Totaal riolering	4.428.000	2.078.991

Waterhuishouding

Kerncijfers

- 44.219 m natuurlijke oever
- 14.148 m natuurvriendelijke oever
- 27.646 m oeverbeschoeiing
- 339.338 m² watergangen

Beheer

Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en de waterkwantiteit van al het water in de gemeente. Daarbij onderhoudt het waterschap de hoofdwatgangen. Het overige water wordt grotendeels door de gemeente onderhouden. Maar ook Rijkswaterstaat, de provincie, diverse natuurorganisaties en particulieren zijn deels verantwoordelijk voor het onderhoud van sommige watgangen.

Het waterschap controleert of het onderhoud naar behoren wordt uitgevoerd. Zo mogen er bijvoorbeeld niet te veel bagger of waterplanten aanwezig zijn in het water. Het beleid van het waterschap is daarom sterk richtinggevend voor het waterbeheer van de gemeente. Op basis van metingen van de baggeraanwas op de waterbodem bepalen we welke watgangen worden gebaggerd. Het waterschap baggert zelf de hoofdwatgangen. Is de aanliggende grond van de gemeente, dan zijn wij verplicht deze bagger te ontvangen. De gemeente betaalt dan ook voor het transporteren en afvoer ervan. Beschoeiingen worden op basis van inspecties vervangen. Daarbij is veiligheid vaak doorslaggevend. Voordat over wordt gegaan tot vervanging wordt onderzocht of het mogelijk is een natuurlijke oever te maken. Dan is geen nieuwe beschoeiing nodig en krijgt de flora en fauna een kans beter tot ontwikkeling te komen.

Terugblik

In 2022 is er door de gemeente in een beperkt aantal watgangen gebaggerd. Ook het waterschap heeft slechts beperkt baggerwerk uitgevoerd. Dit is met name het gevolg van de PFA- problematiek, waardoor de afzet van bagger bij baggerdepots of verspreiding in (weiland)depots lastig is.

In alle watgangen heeft regulier maaionderhoud plaats gevonden. Riet en waterplanten worden verwijderd, waarbij er vaak delen blijven staan (gefaseerd maaien). Hierbij is aandacht voor vislocaties.

In de omgeving van het Electropark en de Marnixstraat is de beschoeiing vervangen.

Budget

Waterhuishouding	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	368.150	369.450
Groot onderhoud	177.000	110.362
Investerings	162.300	46.373
Totaal waterhuishouding	707.450	526.185

Afvalinzameling

Kerncijfers

647 verzamelcontainers in beheer van de NV BAR-Afvalbeheer, waarvan 42 glas, 134 oud papier/karton, 250 gft en 221 PMD+restafval. Ook zijn er in Ridderkerk 28 textielcontainers welke worden beheerd door Opnieuw & Co.

Beheer

In de huidige situatie is het onderhoud, de reiniging en de garantie van de ondergrondse containers geborgd in een onderhoudsovereenkomst van de gemeente met de leverancier. Het betreft in totaal 618 containers voor restafval, papier/karton, gft en glas. De (ondergrondse) container is onderdeel van de openbare ruimte (onroerende goederen) en komt als investering ten laste van de gemeente. De N.V. BAR-Afvalbeheer faciliteert de gemeente in de aanschaf, plaatsing en het onderhoud van de ondergrondse containers.

Haven

Kerncijfers

De gemeente Ridderkerk bezit een eigen haven aan de rivier De Noord. Twee delen zijn te onderscheiden. Aan de noordzijde een industriehaven met twee watergebonden bedrijven en een passantensteiger. Aan de zuidzijde een recreatiehaven met twee jachthavens. Behalve de passantensteiger worden de overige delen verhuurd.

Beheer

Als gevolg van onder andere toename van scheepsbewegingen bij De Noord, onzekerheden over de aanwas van baggerslib en verplaatsing van baggerslib binnen de haven, worden er sinds 2021 1 á 2 keer per jaar dieptemetingen uitgevoerd om de baggeraanwas te kunnen monitoren. Doelstelling hiervan is het structureel prognosticeren van de hoeveelheid baggerslib en de baggerfrequentie. Binnen het groot onderhoud (reserve) wordt nu nog gerekend met het eens in de vijf jaar baggeren van de haven.

De aanwezige constructies worden incidenteel vervangen. Hier worden geen structurele middelen voor gereserveerd. Indien nodig wordt extra budget aangevraagd.

Terugblik

In 2022 is de volledige haven gebaggerd. De met de partijen in de industrie- en jachthaven contractueel afgesproken diepte is hersteld. In een eerste fase zijn 5 afmeerpalen vervangen die in zeer slechte staat verkeerden. In een tweede fase worden in 2023 de overige

afmeerpalen vervangen. Voor wat betreft het beheer, het onderhoud en het verhuur, is een stabiele situatie bereikt, ook financieel. De inspanningen zijn gericht op instandhouding.

Budget

Haven	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	477.400	219.625
Investerings	50.000	41.720
Saldo van storting en onttrekking reserve	-417.300	-153.953
Totaal haven	110.100	107.392

Stand reserve per 1 januari 2022	1.066.866
Storting	32.700
Onttrekking	-186.653
Stand reserve per 31 december 2022	912.913

Gebouwen

Kerncijfers

In 2022 zijn de meer jarenonderhoudsplannen (MJOP's) voor de gebouwen vastgesteld. Hiervoor zijn de benodigde financiële reserves op orde gebracht. Het onderhoud zal conform het MJOP worden uitgevoerd.

Op 31 december 2022 had de gemeente 52 accommodaties in eigendom. Dit zijn:

- Het gemeentehuis en de voormalige gemeentewerf.
- (Voormalige) onderwijsgebouwen.
- Binnensportaccommodaties (gymzalen/sporthallen).
- Sportcomplexen.
- Peuterspeelzaal en kinderdagverblijven.
- Wijkcentra.
- Een rouwcentrum.
- Enkele bedrijfsruimten.
- Enkele woningen.

Beheer

In april 2016 is het uitvoeringsprogramma van het Integraal Accommodatieplan Ridderkerk (IAP) vastgesteld. Het IAP is in het voorjaar van 2019 geactualiseerd (AIAP) en vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin wordt richting gegeven aan de toekomst van verschillende gemeentelijke gebouwen. Voor een groot aantal gemeentelijke gebouwen (waarvoor in het kader van het IAP geen ingrijpende wijzigingen worden voorgesteld) is een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. In het MJOP zijn de kwaliteitscriteria voor de gebouwen die van strategisch belang zijn

vastgesteld. De algemene conditie van onze gebouwen is tussen 5 (matig) tot 3 (voldoende). Op basis van het beleid passen wij duurzaam beheer toe en voldoen we aan de Arbo- en veiligheidsvoorschriften.

Onderwijsgebouwen

Jaarlijks stelt de gemeente een jaarprogramma vast op basis van aanvragen door schoolbesturen. In dit jaarprogramma zijn alle uitbreidingen en nieuwbouw van schoolgebouwen opgenomen, inclusief de financiële consequenties daarvan. De aanvragen voor het jaarprogramma worden getoetst aan Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Ridderkerk 2021.

Sport- en Welzijnsaccommodaties

Voor een groot aantal gemeentelijke gebouwen (waarvoor in het kader van het IAP geen ingrijpende wijzigingen worden voorgesteld) is een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld.

Rouwcentrum

Bij de begraafplaats Vredenhof bevindt zich een rouwcentrum voor rouwbezoeken en uitvaartplechtigheden. Het rouwcentrum wordt gebruikt voor diensten voorafgaande aan een begrafenis op Vredenhof en Rusthof, maar ook als wordt gekozen voor crematie of elders begraven is de aula geschikt voor een plechtigheid vooraf.

Terugblik

Met het uitkomen van het collegeprogramma 2022-2026 'Hart voor een toekomstig Ridderkerk' zijn nieuwe uitgangspunten gesteld voor het Maatschappelijk Vastgoed. Zo moet de Huishoudschool aan de Koninginneweg een primaire woonbestemming krijgen, worden verschillende toekomstscenario's opgesteld voor recreatiecentrum de Fakkelt, wordt de Randweg geschikt gemaakt voor een maatschappelijke bestemming en zijn nieuwe kaders gesteld inzake het herhuisvesten van Honk- en softbalvelden in het Oosterpark waarbij onderzocht moet worden of het Essenlaantje kan worden behouden. In 2022 zijn we dan ook gestart met diverse onderzoeken inzake bovenstaande casussen.

We zijn in 2022 gestart met de renovatie van Sporthal Drievliet. Naar verwachting zal deze in 2023 gereed zijn. Daarnaast hebben onderhouds- en renovatiewerkzaamheden plaatsgevonden bij diverse sportaccommodaties en is de nieuwbouw sportzaal Gemini opgeleverd.

In 2022 zijn we gestart met het opstellen van het Meerjarenonderhoudsplan van de gebouwen en

overige accommodaties. Naar verwachting zal deze in 2023 formeel worden vastgesteld.

Budget

Gemeentelijke gebouwen	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	2.692.100	2.761.398
Groot onderhoud	567.400	251.583
Investerings	1.109.600	93.287
Saldo van storting en onttrekking reserve	118.200	423.189
Totaal gemeentelijke gebouwen	4.487.300	3.529.457

Stand reserve per 1 januari 2022	3.674.864
Storting	492.100
Onttrekking	-68.911
Stand reserve per 31 december 2022	4.098.052

Sportaccommodaties	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	2.147.400	2.293.109
Groot onderhoud	311.800	401.451
Investerings	6.483.900	3.595.286
Saldo van storting en onttrekking reserve	-59.600	-59.600
Totaal sportaccommodaties	8.883.500	6.230.246

Stand reserve per 1 januari 2022	1.433.020
Storting	250.000
Onttrekking	-309.600
Stand reserve per 31 december 2022	1.373.420

Onderwijsgebouwen	Begroting na wijziging	Realisatie
Onderhoud	1.852.300	1.919.743
Investerings	7.745.800	6.802.400
Totaal onderwijsgebouwen	9.598.100	8.722.143

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

In deze financieringsparagraaf beschrijven we in hoeverre de plannen en acties, die we in de begroting 2022 hebben beschreven, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uit maken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

Wettelijke kaders en treasurystatuut

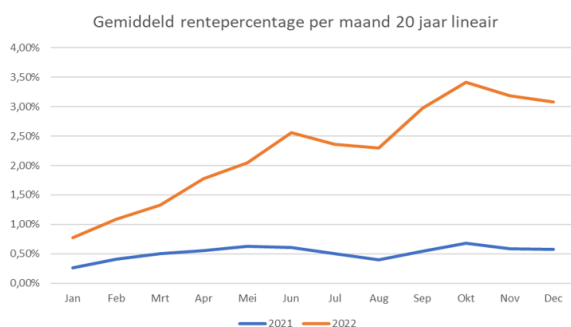
De kaders voor de uitvoering van de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de financiële verordening en uitgewerkt in het treasurystatuut (beide vastgesteld in 2017). Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) van toepassing. Deze wet stelt de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's.

Rentevisie en rentebeleid

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn belangrijk vanwege de risico's die ze voor ons in kunnen houden. Wij volgen de renteontwikkelingen daarom ook nauwlettend. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de informatie van geldverstrekkers, waarbij we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen volgen.

Als gevolg van de stijgende inflatie heeft de Europese Centrale Bank gedurende 2022 de officiële tarieven een aantal malen verhoogd. Daardoor zijn zowel de korte als lange rente gestegen.

In de tabel geven wij u inzicht in het renteverloop van lineaire leningen met een looptijd van 20 jaar in de jaren 2021 en 2022. Af te lezen is dat de rente in 2022 een sterk oplopende trend laat zien.

Renterisicobeheer

Algemeen

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet fido. Voor de bepaling van de renterisico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn twee normen verplicht gesteld: De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar en de kasgeldlimiet op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. Het doel van deze normen is om de budgettaire risico's als gevolg van rentestijging te beperken.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet heeft de wetgever een norm gesteld voor het maximum bedrag aan kortlopende middelen (looptijd tot maximaal een jaar) waarmee de gemeente haar activiteiten mag financieren. Het doel van deze limiet is het risico te voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient dit te worden gemeld bij de toezichthouder, de Provincie, inclusief een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

In onderstaand overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2022 opgenomen. Doordat we in 2022 geen kortlopende leningen hebben afgesloten zijn we het hele jaar binnen de norm gebleven.

Overzicht Kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Totaal vlottende schuld	0	0	0	0
2. Totaal vlottende middelen	23.621.000	25.928.000	30.257.000	19.336.000
3. Gemiddeld saldo schuld (-) of overschot	23.621.000	25.928.000	30.257.000	19.336.000
4a. Begrotingstotaal 2022	132.665.000			
4b. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5%			
4. Kasgeldlimiet	11.276.500	11.276.500	11.276.500	11.276.500
Toets Kasgeldlimiet				
5a. Ruimte onder kasgeldlimiet (4+3)	34.897.500	37.204.500	41.533.500	30.612.500

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel de risico's te beperken van een toekomstig stijgende kapitaalmarktrente bij herfinanciering (van aflossingen op bestaande leningen) en renteherzieningen op bestaande langlopende leningen.

Door toepassing van deze norm ontstaat een goede spreiding van de langlopende leningenpositie, waardoor dit renterisico gelijkmatig over de jaren wordt verdeeld. Jaarlijks komt maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking voor herfinanciering en/of renteherziening. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Onder herfinanciering verstaan we het afsluiten van nieuwe leningen ter vervanging van bestaande financieringen en/of aflossingen op de bestaande leningenportefeuille.

Bij de begroting 2022 was op grond van onder andere de investeringsplanning de verwachting dat we in 2022 voor een bedrag van circa € 50 miljoen aan langlopende financiering nodig hadden. Het investeringsvolume is in 2022 echter achtergebleven. In 2022 zijn mede daardoor geen langlopende leningen noodzakelijk gebleken.

In het volgende overzicht geven we u een beeld van de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm. Ook dit jaar zijn we onder de renterisiconorm gebleven.

Renterisico op vaste schuld		2022
1.	Netto renteherziening op vaste schuld	0
2.	Betaalde aflossingen	3.753.780
3.	Renterisico op vaste schuld (1+2)	3.753.780
Renterisiconorm		
4.	a. Begrotingstotaal 2022	132.665.000
4.	b. Vastgesteld percentage	20,0%
4.	Renterisiconorm	26.533.000
Toets renterisiconorm		
5.	Ruimte onder renterisiconorm (4-3)	22.779.220

De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

Algemeen

De financieringsbehoefte van de gemeente is afhankelijk van diverse factoren welke de inkomende en uitgaande kasstromen beïnvloeden, zoals de investeringsplanning, de

inkomsten en uitgaven van grondexploitaties en mutaties in de geldleningenportefeuille. We maken gebruik van een liquiditeitsplanning om zicht te krijgen en houden op de financieringsbehoefte.

Leningenportefeuille

In 2022 zijn, in tegenstelling tot de verwachte financieringsbehoefte in de begroting 2022, geen langlopende leningen afgesloten en is de totale omvang van onze leningenportefeuille verder afgenomen. In onderstaand overzicht is het verloop van de opgenomen langlopende leningen zichtbaar. Het gemiddelde van de rente (op basis van de stand per 1 januari) op langlopende leningen is licht gedaald naar 2,93% ten opzichte van 2,95% in 2021.

Overzicht langlopende leningen	2022
Stand leningen per 1-1	35.844.674
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	3.753.780
Stand leningen per 31-12	32.090.894

Verstreckte leningen

In 2014 is een lening verstrekt aan de BAR-organisatie voor de financiering van de materiële vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-organisatie. Deze lening is in 2022 geheel afgelost.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van deze lening weergegeven.

Naam geldnemer	%	Begin 2022	Mutaties	Eind 2022
BAR-organisatie	N.v.t.	8.700	-8.700	0
Totaal verstreckte geldleningen		8.700	-8.700	0

Renteomslag

In de paragraaf financiering van de begroting 2022 heeft u inzicht gekregen in de rentelasten en het renteresultaat. Ook de manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, programma's en taakvelden hebben wij daarin beschreven.

Bij de begroting 2022 is de omslagrente vastgesteld op 1,1%. Het werkelijke percentage voor 2022 is 1,03%, zoals in onderstaand overzicht te zien is.

Schema rentetoerekening		
Externe rentelasten	+/+	1.051.533
Externe rentebaten	-/-	71.996
Saldo rentelasten en rentebaten		979.537
Rente die doorberekend wordt aan de grondexploitaties	-/-	-47.837
Rente projectfinanciering	-/-	

Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.027.374
Rente over het eigen vermogen	+/+	
Rente over voorzieningen	+/+	117.114
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.144.488
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.239.189
Renteresultaat op het taakveld treasury		-94.701
Toe te rekenen rente		1.144.488
Boekwaarde per 1-1-2022		110.967.509
Renteomslagpercentage		1,03%

Schatkistbankieren

Op grond van de Regeling Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal. Met onze huisbankier, de BNG, is afgesproken dat dagelijks automatisch wordt afgeroomd naar de schatkist wanneer het saldo hoger is dan € 400.000.

In de toelichting op de balans in deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. Uit het daar opgenomen overzicht blijkt dat het drempelbedrag in 2022 in geen enkel kwartaal is overschreden.

Garantstelling

Met het oog op de financiële risico's die de gemeente hierbij loopt, gaan wij terughoudend om met het honoreren van aanvragen voor garantstellingen. Alleen als het maatschappelijk belang ermee gediend is en er voldoende zekerheden gesteld worden, wordt een garantie verleend.

Per 31 december 2022 is het totaal van de directe garantstellingen € 46,7 miljoen. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw was € 40,1 miljoen. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van ons weerstandvermogen.

Kas- en relatiebeheer

Wat betreft het kasbeheer hanteren we al een aantal jaren de volgende uitgangspunten:

- Het aantal bankrelaties en bankrekeningen wordt tot een minimum beperkt.
- Maandelijks worden liquiditeitsoverzichten opgesteld.

Met onze huisbankier, de BNG, vindt periodiek overleg plaats, waarbij eventuele nieuwe ontwikkelingen worden besproken. Verschillende kredietverstrekkers geven regelmatig adviezen over het aantrekken en uitzetten van gelden. Ook in 2022 is gebruik gemaakt van de verschillende adviserende instanties, om zodoende optimaal te kunnen profiteren van de beschikbare financiële instrumenten. In ons treasurystatuut hebben wij de administratieve organisatie, interne controle en informatievoorziening tevens uitvoerig beschreven.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt vanaf 1 januari 2014 door de BAR-organisatie uitgevoerd. Voor een toelichting op de bedrijfsvoering verwijzen wij u naar de jaarrekening 2022 van de BAR-organisatie.

De bijdrage aan onze organisatie voor de bedrijfsvoering wordt getoond in onderstaande tabel.

Bijdrage	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil
Bijdrage GR BAR-organisatie	-32.140.300	-36.536.100	-36.835.103	-299.003

Verdeling van de BAR-bijdrage over de taakvelden

Van de gehele BAR-bijdrage wordt de bijdrage voor personeelskosten verdeeld over de taakvelden. De overhead wordt niet verdeeld.

Programma/taakveld	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
1 Bestuur en (overheids)participatie				
0.1:Bestuur	18.557.500	22.274.400	22.069.487	-204.913
0.2:Burgerzaken	-679.800	-811.300	-779.732	31.568
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	17.877.700	21.463.100	21.289.754	-173.346
2 Veiligheid				
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-74.400	-87.300	-78.194	9.106
1.2:Openbare orde en veiligheid	-955.100	-1.164.600	-1.264.202	-99.602
Totaal 2 Veiligheid	-1.029.500	-1.251.900	-1.342.396	-90.496
3 Verkeer, vervoer en wegen				
2.1:Verkeer en vervoer	-1.773.100	-2.149.200	-2.231.196	-81.996
2.2:Parkeren	-82.200	-86.300	-23.991	62.309
2.3:Recreatieve havens	-36.600	-41.000	-26.657	14.343
2.4:Economische havens en waterwegen	-39.300	-43.800	-26.657	17.143
2.5:Openbaar vervoer	-5.100	-7.100	-12.236	-5.136
Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	-1.936.300	-2.327.400	-2.320.737	6.663
4 Economische zaken				
0.2:Burgerzaken	-206.900	-305.900	-588.219	-282.319
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-291.600	-325.400	-202.791	122.609
3.1:Economische ontwikkeling	-160.800	-195.000	-203.482	-8.482
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-66.800	-82.000	-91.819	-9.819
3.4:Economische promotie	-26.900	-31.300	-26.361	4.939
Totaal 4 Economische zaken	-753.000	-939.600	-1.112.672	-173.072
5 Onderwijs				
4.1:Openbaar basisonderwijs	-15.000	-17.500	-15.402	2.098
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-54.600	-57.100	-12.476	44.625
Totaal 5 Onderwijs	-69.600	-74.600	-27.877	46.723
6 Cultuur, sport en groen				
5.1:Sportbeleid en activering	-36.800	-41.000	-23.399	17.601
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-20.700	-23.700	-16.883	6.817
5.4:Musea	-15.000	-17.500	-15.402	2.098
5.5:Cultureel erfgoed	-75.600	-88.800	-79.083	9.717
5.6:Media	-36.400	-39.900	-21.326	18.574
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.870.200	-2.279.600	-2.434.678	-155.078
Totaal 6 Cultuur, sport en groen	-2.054.700	-2.490.500	-2.590.770	-100.270
7 Sociaal domein				
2.5:Openbaar vervoer	-21.800	-27.300	-33.081	-5.781
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-28.900	-29.900	-4.852	25.048
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-59.000	-65.500	-34.210	31.290
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.843.800	-2.197.800	-2.127.382	70.418
6.3:Inkomensregelingen	-182.200	-190.800	-37.172	153.628

Programma/taakveld	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
6.4:WSW en Beschut werk	-169.200	-195.000	-156.092	38.908
6.5:Arbeidsparticipatie	-2.179.000	-2.670.300	-2.945.013	-274.713
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-760.700	-768.700	-38.801	729.899
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	-86.900	-92.700	-27.990	64.710
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	-215.000	-220.800	-31.544	189.256
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	-24.000	-24.200	-148	24.052
6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-43.200	-43.600	-444	43.156
7.1:Volksgezondheid	-36.700	-38.200	-7.351	30.849
Totaal 7 Sociaal domein	-5.650.400	-6.564.800	-5.444.080	1.120.720
8 Gezondheid en duurzaamheid				
1.2:Openbare orde en veiligheid	-118.600	-149.900	-188.904	-39.004
7.1:Volksgezondheid	-2.300	-2.800	-2.719	81
7.2:Riolering	-633.300	-784.900	-914.041	-129.141
7.3:Afval	-378.600	-464.600	-519.368	-54.768
7.4:Milieubeheer	-266.200	-317.900	-306.260	11.640
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	-1.399.000	-1.720.100	-1.931.292	-211.192
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk				
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-507.800	-651.600	-864.529	-212.929
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-128.400	-155.700	-164.237	-8.537
4.2:Onderwijshuisvesting	-235.000	-287.200	-315.738	-28.538
5.2:Sportaccommodaties	-368.100	-446.900	-469.905	-23.005
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	-555.500	-678.800	-737.660	-58.860
8.1:Ruimtelijke ordening	-1.323.700	-1.612.200	-1.632.893	-20.693
8.3:Wonen en bouwen	-1.218.100	-1.488.000	-1.617.047	-129.047
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk	-4.336.600	-5.320.400	-5.802.009	-481.609
13 Buiten programma's				
0.5:Treasury	-60.000	-73.500	-81.748	-8.248
0.61:OZB woningen	-273.800	-325.800	-311.591	14.209
0.62:OZB niet-woningen	-150.700	-179.700	-173.419	6.281
0.63:Parkeerbelasting	-15.000	-16.600	-9.922	6.678
0.64:Belastingen overig	-136.200	-164.800	-172.975	-8.175
0.8:Overige baten en lasten	-12.900	-13.400	31.735	45.135
Totaal 13 Buiten programma's	-648.600	-773.800	-717.921	55.879
Totaal	0	0	0	0

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming

zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het college op 22 februari 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3%) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.343.300.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot

stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie (€ 1.743.540)
- Programma 2 Veiligheid (€ 95.292)
- Programma 4 Economische zaken (€ 168.444)
- Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed (€ 235.500)
- Niet in de programma's opgenomen baten en lasten (€ 541.125)
- Investerings (€ 729.180)

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Voorgaande tekst is een verplichte tekst volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.

De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd. Volgens de financiële verordening 2017 is dat op programmaniveau. Daarnaast is er het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021-2024 met duidelijke en concrete spelregels met betrekking tot het begrotingscriterium.

Op basis van bovenstaande is er een onrechtmatigheid geconstateerd van € 1.969.057. Dit is een "geschoond" saldo. Alle individuele posten zijn bekeken en langs de spelregels gehouden om te zien wat als rechtmatig of als onrechtmatig bestempeld wordt.

Programma	Begroting na wijziging		Rekening 2022		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheidsoordeel
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
1 Bestuur en (overheids)participatie	-5.096.500	1.543.800	-6.840.040	3.336.053	-1.743.540	1.792.253	0
2 Veiligheid	-3.970.100	958.500	-4.065.392	1.590.348	-95.292	631.848	-65.063
3 Verkeer, vervoer en wegen	-13.450.250	5.542.400	-12.720.718	5.249.366	729.532	-293.034	
4 Economische zaken	-2.578.700	1.537.500	-2.747.144	1.479.379	-168.444	-58.121	-177.847
5 Onderwijs	-3.956.478	2.406.978	-3.243.806	1.759.390	712.672	-647.588	
6 Cultuur, sport en groen	-10.486.600	746.300	-10.280.967	579.807	205.633	-166.493	
7 Sociaal domein	-67.334.471	19.348.833	-64.667.747	20.064.251	2.666.724	715.418	
8 Gezondheid en duurzaamheid	-15.259.802	15.713.702	-13.816.598	14.226.448	1.443.204	-1.487.254	
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-22.120.200	12.258.100	-22.355.700	12.279.046	-235.500	20.946	-612.994
Niet in de programma's opgenomen baten en lasten	-16.740.900	100.233.000	-17.282.025	104.485.245	-541.125	4.252.245	0
Totaal	-160.994.001	160.289.113	-158.020.136	165.049.333	2.973.865	4.760.220	-855.904

Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag.

Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.

Programma			Begroting na wijziging		Rekening 2022		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheids-oordeel
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
3	Verkeer, vervoer en wegen	Snelfietsroute F15 IJsselmonde	-224.000	224.000	-532.553	88.251	-308.553	-135.749	-308.553
		HOV Populierenlaan-Verbindingsweg voorbereiding	-100.000	50.000	-134.477	0	-34.477	-50.000	
6	Sport, cultuur en groen	Reijerpark kunstgrasveld	-154.000	0	-540.150	94.526	-386.150	94.526	0
	Totaal		-478.000	274.000	-1.207.180	182.777	-729.180	-91.223	-308.553

Toelichting op de geconstateerde afwijkingen

Programma's

Programma 2 Veiligheid

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 95.292. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn de bijdrage aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), incidenten, lasten voor leges en vergunningen APV, SPUK naleving controle CTB 2022 en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

De overschrijdingen op de bijdrage aan de VRR (€ 10.514) en de post incidenten (werkzaamheden voor een drugsdumping, € 13.104) betreffen uiteraard activiteiten die binnen het beleid passen, maar zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen. Ditzelfde geldt voor de post leges en vergunningen APV. Hier is ook sprake van bestaand beleid, maar niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt.

Tegenover de overschrijding van de lasten SPUK Naleving controle CTB 2022 (€ 41.445) staan direct gerelateerde opbrengsten. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024 is dit een kostenoverschrijding die geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en daarmee een rechtmatige begrotingsafwijking. Ditzelfde geldt voor de posten Participatiebudget besturen en Secretarieleges Burgerzaken. Ook hier staat een opbrengst tegenover de last en is een rechtmatige begrotingsafwijking. De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het

geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Programma 4 Economische zaken

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 168.444. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn omzetting benzinstations, overige gebouwen, gemeentewerf P.C. Hoofdstraat, marktinitiatieven en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

De overschrijdingen op de posten omzetting benzinstations (€ 42.000), gemeentewerf P.C. Hoofdstraat (€ 44.029) en marktinitiatieven (€ 91.818) zijn activiteiten die binnen het beleid passen, maar zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen.

De overschrijding op de lasten op Overige gebouwen staan opbrengsten tegenover. Het Controleprotocol geeft aan dat kostenoverschrijdingen die geheel worden gecompenseerd door directe opbrengsten als rechtmatig beschouwd worden.

De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

De lasten van dit programma zijn inclusief reserves overschreden met € 235.500. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn het zwembad en sportaccommodaties, marktinitiatieven,

Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard en de toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's.

Tegenover de overschrijding van de post Zwembaden en sportaccommodaties staan opbrengsten van de specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden en specifieke uitkering Sport. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024 is dit een kostenoverschrijding die geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten en daarmee een rechtmatige begrotingsafwijking. Ook de overschrijding op de posten begraafplaatsen en gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard heeft een opbrengst tegenover zich staan. Hiervoor geldt ook dat dit een rechtmatige begrotingsafwijking is, volgens het hiervoor genoemde protocol.

Er zijn facturen binnengekomen voor een btw-correctie over de jaren 2020 tot en met 2022 voor sportaccommodaties. Deze kostenoverschrijding, geconstateerd na het verantwoordingsjaar, betreffen activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat hier door de belastingdienst nog nader onderzoek naar is gedaan. Volgens het Controleprotocol wordt deze overschrijding als rechtmatig beschouwd.

Er zijn wel kosten die tot een onrechtmatigheid gerekend worden. Er zijn kosten (€ 83.355) voor de tijdelijke sporthal gemaakt, voor onderhoud aan groene sportvelden (€ 98.501), die voortvloeien uit beleid en kosten die gemaakt zijn voor marktinitiatieven (€ 431.137). De kosten zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen.

De toerekening van de BAR-bijdrage naar programma's is een verplichting en over het geheel budgettair neutraal. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige begrotingsafwijking.

Niet in de programma's opgenomen baten en lasten

De lasten van de niet in de programma 's opgenomen baten en lasten zijn overschreden met € 541.125. Onderwerpen die deel uitmaken van de overschrijding zijn dubieuze debiteuren, juridische zaken en overhead vanuit de BAR-organisatie.

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de benodigde toevoeging aan de

voorziening dubieuze belastingdebiteuren voor het op peil brengen van deze voorziening en afboeking van oude vorderingen op belastingdebiteuren vanwege oninbaarheid. Het betreft een kostenoverschrijding met een open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening waarbij de overschrijding niet eerder werd geconstateerd. Volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021-2024 is het een rechtmatige begrotingsafwijking. De overschrijding op overhead vanuit de BAR-organisatie is toegelicht onder de algemene toelichting BAR-bijdrage incl. overhead. Deze verdeling valt onder het geformuleerde beleid en is volgens het controleprotocol een rechtmatige afwijking.

Investerings

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Het investeringskrediet voor de Snelfietsroute F15 IJsselmonde is overschreden door prijsstijgingen en cofinanciering. De overschrijding passen binnen het beleid passen, maar zijn niet tijdig gemeld of via een begrotingsaanpassing kenbaar gemaakt. Het zijn, volgens het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 - 2024, daarmee niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen.

Het investeringskrediet HOV Populierenlaan-Verbindingsweg is overschreden door extra voorbereidingskosten. De kosten voor de werkzaamheden vallen binnen het beschikbaar gestelde krediet. Hierdoor kan deze kostenoverschrijding, volgens het Controleprotocol, als rechtmatig worden beschouwd.

Programma 6 Sport, cultuur en groen

Het investeringskrediet voor Reijerpark kunstgrasveld betreft een gecombineerd krediet. De overschrijding op het ene onderdeel wordt opgeheven door een onderschrijding op een ander onderdeel. De kosten voor de werkzaamheden vallen binnen het beschikbaar gestelde krediet. Hierdoor kan deze kostenoverschrijding, volgens het Controleprotocol, als rechtmatig worden beschouwd.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag,

administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Uit het rapport van bevindingen van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) en bij de controle ten behoeve van de jaarstukken 2022 zijn geen (financiële) onrechtmatigheden met betrekking tot het voorwaarden criterium ontdekt.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen. Uit het rapport van bevindingen van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) en controle ten behoeve van de jaarstukken 2022 zijn geen bevindingen met betrekking tot het M&O-criterium.

Aanbevelingen

Begrotingscriterium

Binnen de bestaande processen voor het budgetbeheer en de planning en control cyclus is veel aandacht voor de budgetoverschrijdingen. Het doorontwikkelen van de rapportages en het verbeteren van de informatie met prognoses moet bijdragen aan een eerdere signalering van overschrijdingen. Hier zal de komende tijd meer aandacht aan worden besteed.

ENSIA

Verklaring

Inleiding/aanleiding:

- VNG resolute "Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente"
Met de VNG resolute "Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente" van 2013 hebben de gemeenten afgesproken de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG) te implementeren. De BIG is de kern van de verantwoording over informatieveiligheid aan de gemeenteraad. De horizontale verantwoording bestaat uit de zelfevaluatie, en IT-audit, en verklaring van het college van burgemeester en wethouders en een passage over informatieveiligheid in het jaarverslag.
Van BIG naar BIO
Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO vervangt de bestaande baselines informatieveiligheid voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies. Van BIG, BIR, BIR2017, IBI en

BIWA naar BIO. Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO normatiek.

- Verantwoordingsverplichting ENSIA
Om aan te tonen dat de gemeente Ridderkerk werkt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, interne regels en gedragscodes worden gemeenten sinds 2017 jaarlijks onderworpen aan de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information) audit. Deze ENSIA-audit bestaat uit een zelfevaluatie over de mate waarin de gemeente voldoet aan de afspraken in de BIO, en horizontale verantwoording aan de gemeenteraad en een verticale verantwoording aan de landelijke toezichthouders zoals LOGIUS (DigiD) en het ministerie (inspectie) van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Suwinet).

IB-beleid, doelstellingen en afspraken

Gemeenten beschikken over uiterst gevoelige informatie van burgers en hebben zowel de wettelijke als morele plicht om daar zorgvuldig mee om te gaan. Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Ridderkerk draagt als eigenaar van gemeentelijke informatieprocessen en (informatie)systemen de politieke verantwoordelijkheid voor en passend niveau van informatieveiligheid en privacybescherming. 100%-veilig bestaat niet. Risico's worden doelbewust en proactief geaccepteerd en beheerst. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk stelt, op basis van landelijke en Europese wet- en regelgeving en landelijke normenkaders zoals de BIO, de kaders ten aanzien van informatieveiligheid en privacybescherming voor de gemeente vast. De belangrijkste gemeentelijke informatiebeveiligingsdoelstellingen zijn:

- Het zorgvuldig omgaan met informatie en deze gegevens beschermen ten onrechtmatige toegang en/ of misbruik en/of manipulatie.
- Het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van deze (persoons)gegevens en de continuïteit van de dienstverlening van de gemeente Ridderkerk.
- Het voldoen aan wet- en regelgeving.
- Het beheersen van risico's.

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Ridderkerk bevat de kaders voor het treffen en onderhouden van en samenhangend pakket van maatregelen teneinde de

betrouwbaarheid (beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid) van de informatievoorziening te waarborgen.

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Ridderkerk is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Algemeen beeld en resultaten afgelopen periode

Informatieveiligheid reikt veel verder dan het implementeren van technische informatiebeveiligingsmaatregelen. Het is namelijk een groot misverstand om te denken dat informatieveiligheid iets technisch is.

Beheersmaatregelen IB

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste beheersmaatregelen die bijdragen aan het realiseren van de IB-doelstellingen van de gemeente Ridderkerk:

- Creëren van Opzet op de BIO-normering en op delen het Bestaan.
- Verbeterplan BMC (onder andere beschikbaar stellen van structureel budget en opzetten en inrichten van een team Informatieveiligheid en Privacy (I&P).
- Het creëren van bewustzijn binnen de organisatie door regelmatig op intranet te communiceren over informatieveiligheid.
- In 2022 hebben de CPO, ISO en Privacy Officer meerdere verwerkingsovereenkomsten beoordeeld/opgesteld, inclusief het voeren van de gesprekken met leveranciers en externe partijen hierover.
- Het adviseren bij en het opstellen van het pakket van eisen rondom informatieveiligheid en privacybescherming bij inkoop trajecten.
- Wet Politie Gegevens (WPG)-audit.
- Verbeterplan opgesteld naar aanleiding van audit Suwinet.
- Bewustwordingsprogramma 2023.
- Beleid Incidentmanagement vastgesteld.
- Beleid op Logging en Monitoring vastgesteld.
- Beleid Logische Toegangsbeveiliging vastgesteld.
- Authenticatiebeleid vastgesteld.
- Wijzigingsbeleid (Changemanagement) vastgesteld.
- Op technisch gebied veel maatregelen genomen.
- Acht puntenplan van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC).
- IT Audit Deloitte op Key2Financien.

Realisatie doelstellingen IB-beleid (effectiviteit beheersmaatregelen en risico's)

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste IB-doelstellingen die zijn gerealiseerd:

- De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is in 2022 verder geïmplementeerd binnen de gemeente Ridderkerk, op gebied van de Opzet.
- Het beoordelen en afhandelen van datalekmeldingen en informatiebeveiligingsincidenten (inclusief de vertrouwelijke cyberdreigingen overeenkomstig het Traffic Light Protocol (TLP4) afkomstig van de informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten" (IBD).
- Het adviseren van het (lijn)management/proceseigenaren over de implementatie van informatiebeveiligings- en privacybeschermende beheersmaatregelen voor hun verantwoordelijkheidsgebieden.
- De ISO/Coördinator ENSIA heeft samen met de domeindeskundige medewerkers van de verschillende afdelingen (ICT, HRM, Backoffice, Sociaal Domein, informatiemanagement) over het jaar 2022 de zelfevaluatie ENSIA uitgevoerd.

Incidenten(afhandeling)

Cybercriminaliteit heeft de laatste jaren en grote vlucht genomen en geen enkele overheidsorganisatie ontkomt aan pogingen van onbevoegden om informatie buit te maken of om de bedrijfsvoering te verstoren. Cybercriminaliteit is inmiddels "BIG business" en een serieus verdienmodel voor criminelen. Daarmee is een permanente wedloop ontstaan tussen het implementeren en in stand houden van informatiebeveiligingsmaatregelen en de innovatie in het hacken van organisaties. Ook gemeenten worden hiervan het slachtoffer en staan bloot aan deze cyberdreigingen. We ervaren binnen de gemeente Ridderkerk een toename van het aantal cybercrime dreigingen/aanvallen. Helaas betreft het voorkomen van onrechtmatige toegang (door cyberaanvallen/hacking/fraude/ondermijnende activiteiten) tot onze gegevens en het treffen van passende beveiligingsmaatregelen en bewegend doel, waardoor we nooit "klaar" zijn. De dreigingen, kwetsbaarheden en technische mogelijkheden veranderen namelijk constant.

Doorkijk prioriteiten voor 2023 informatieveiligheid

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste IB-doelstelling voor 2023. Voor informatieveiligheid zijn de prioriteiten:

- Ontvlechting BAR-organisatie: op 150 applicaties inzet en capaciteit leveren vanuit Informatiebeveiliging en Privacy.
- Bewustwordingsprogramma 2023 uit te voeren acties (onder andere Cyber barometer).
- Implementatie Multi-Factor Authenticatie (MFA) en Mobile Device Management (MDM).
- NIS2 (Netwerk- en informatiesystemen/Europese Wetgeving).
- Maken Cyberplan Digitaal 2023-2025).
- Nieuwe BIO 2.0 Implementeren en de ENSIA-gevolgen en Audit.
- Ondersteunen werkgroepen 'Nieuwe organisaties 2024' op het gebied van I&P.
- Borgen van I&P in 'Nieuwe Organisaties 2024'.
- Wet Digitale Overheid (WDO) en verplichtingen op Audit informatiebeveiliging organisatiebreed.
- De uitvoering van de ENSIA-cyclus voor de verantwoording over het jaar 2023.
- Enz.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Visie verbonden partijen

Ten behoeve van de periode 2022-2026 wordt er een 'Adviesnota Verbonden Partijen' opgesteld met daarin aandacht voor doel, inhoud en strekking van de verschillende handelingsperspectieven. Hiernaast bevat deze adviesnota een voorstel ten aanzien van de organisatie, inrichting en rollen die het beleid ten aanzien van de verbonden partijen mogelijk maken.

Deze adviesnota dient als 'kwartiermaker' voor de kadernota voor de periode 2022-2026 en bouwt voort op de vorige kadernota.

De nota Verbonden partijen sluit aan bij de Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 juli 2022 van kracht is en tot doel heeft de democratische legitimatie te versterken. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen, is het onvermijdelijk dat (volledige) directe

invloed/sturing door de gemeente niet langer aan de orde is. Dit omdat de verbonden partij een eigen bestuur heeft waarin meerdere gemeenten zijn vertegenwoordigd. Om de invloed van de gemeente op verbonden partijen te optimaliseren is in de nota een methodiek opgenomen die deze optimalisatie van invloed moet bewerkstelligen. De invloed van het gemeentebestuur op een verbonden partij is het grootst als deze zich richt op de voorkant van de processen van de verbonden partij. De methodiek die kan worden ingezet om de invloed passend te laten zijn bij de situatie bestaat uit: het proces van positiebepaling; een governance-scan, het bepalen van een passend aansturingsscenario en het daarbij passende instrumentarium.

Besteding per verbonden partij

In het volgende overzicht zijn de verbonden partijen opgenomen met de geraamde en gerealiseerde bijdrage van de gemeente, c.q. het te ontvangen en ontvangen dividend.

Verbonden partij	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Gemeenschappelijke regelingen			
Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	-2.289.500	-2.300.014	-10.514
DCMR Milieudienst Rijnmond	-979.600	-966.779	12.821
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde	-355.300	-342.291	13.009
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond	-331.700	-338.702	-7.002
Jeugdhulp Rijnmond	-9.012.500	-8.852.461	160.039
Nieuw Reijerwaard			0
Metropoolregio Rotterdam Den Haag	-134.500	-129.262	5.238
BAR-organisatie	-36.536.100	-36.835.103	-299.003
Vennootschappen en corporaties			
Stedin Groep	41.000	41.492	492
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	204.000	203.182	-818
N.V. BAR-Afvalbeheer	-3.394.000	-3.212.166	181.834
Oasen N.V.			0
Sportservice Ridderkerk	-2.273.200	-2.280.085	-6.885
Stichtingen en verenigingen			
Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond	-1.658.200	-1.535.273	122.927
Overige verbonden partijen			
Landschapstafel IJsselmonde	-23.000	0	-23.000

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)		Vestigingsplaats Rotterdam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten uit het Rijnmond gebied nemen deel aan de VRR				
Stemverhouding	3%				
Openbaar belang					
(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongeval slachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de Gemeenschappelijke meldkamer. De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.					
Bestuurlijk belang					
Burgemeester is lid van dagelijks bestuur en algemeen bestuur. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.					
Actuele ontwikkelingen					
Verschuiving van de klassieke branden, hulpverleningen en ander onheil, naar 'nieuwe crises'. Nieuwe crises vragen om een andere aanpak. Een aanpak vanuit meerdere disciplines, die met spoed samen aan de slag moeten.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	5.085.000	6.157.000	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	96.225.000	107.479.000	Bijdrage gemeente 2022	2.300.014	
Resultaat 2022	976.000				
Risico's					
Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's. Het gaat hier om juridische gevolgrisco's, zoals claims. Wegvallen en niet toereikend zijn van LEC-gelden. Inwerkingtreding Omgevingswet. Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg. Gevolgen van (veranderde) wet- en regelgeving niet tijdig op kunnen vangen. Vertraagd tempo en/of onvoldoende aanpassing bijdragen van stakeholders van de VRR t.b.v. kostenontwikkeling. Deeltijdregeling brandweervrijwilligers. Alarmering bevolking. Personele capaciteit brandweer. Bestaansrecht organisatie / Ontwikkelagenda VRR. Duurzame Piketorganisatie. Vakbekwaamheid. Effecten en kosten als gevolg van grote crises (bv. Griep пандеміе). Financiële gevolgen van schade die niet meer of beperkt verzekeraar is.					

DCMR milieudienst Rijnmond		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland				
Stemverhouding	1,8%				
Openbaar belang					
Advies en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken. De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken als gevolg van de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeente bij de uitvoering van het Besluit Bodemkwaliteit.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Milieu is lid van het algemeen bestuur en oefent in die functie invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
De invoering van de Omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2024. Dit vraagt steeds om nadenken en anticiperen op kosten, voorbereiding en uitvoering. Samen met alle participanten bereidde DCMR zich voor op de naderende wetswijziging, o.a. door inzicht te krijgen in de (milieu)kwaliteit van het gebied op basis van toegankelijke data. De DCMR ontwikkelt zich steeds meer tot een datagedreven organisatie. Het toezicht wordt weer gebiedsgericht georganiseerd, met behulp van steeds meer innovatie rond meldkamer en toezichtinstrumenten.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	4.866.000	4.403.000	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	16.158.000	13.801.000	Bijdrage gemeente 2022	966.779	
Resultaat 2022	584.000				
Risico's					
Controle over en sturing op het financieel resultaat. De komst van de Omgevingswet zorgt voor wat onzekerheid in deze. Ook Corona heeft hier wat aan bijgedragen in 2022.					

Natuur- en recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Rotterdam, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland				
Stemverhouding	14%				
Openbaar belang					
Ontwikkelen en in stand houden van intergemeentelijke buitenstedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap. Beheer, ontwikkeling en onderhoud van recreatieve groengebieden op IJsselmonde en specifiek voor Ridderkerk (Donckse Velden, Oosterpark, Wevershoek, Waalbocht)					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Beheer openbare ruimte en een raadslid zijn lid van het algemeen bestuur/dagelijks bestuur. Op deze wijze wordt invloed uitgeoefend op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Bezuinigingen vormgegeven in verband met verwachte afname budget					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	4.398.368	4.403.659	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	318.796	273.918	Bijdrage gemeente 2022	342.291	
Resultaat 2022	98.068				
Risico's					
Inkomsten na 2025.					

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD-RR)		Vestigingsplaats Rotterdam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten, regio Rijnmond				
Stemverhouding	6,7%				
Openbaar belang					
Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid. De doelstelling: een evenwichtig productenaanbod zoveel mogelijk gericht op lokale problematiek. In zijn algemeenheid het verbeteren van de volksgezondheid van de bevolking.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Volksgezondheid is lid van het algemeen bestuur en oefent op deze wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
De GGD is in 2022 gestart met een traject GGD 3.0. Aanleiding voor dit traject waren de gevolgen op langere termijn van de coronacrisis en landelijke maatregelen om de afdelingen infectieziekten van GGD-en verplicht te verstevigen. In dit traject zijn 3 scenario's uitgewerkt. Gekozen is voor het scenario om het minimale basistakenpakket in stand te houden, wat betekent dat de GGD bepaalde toepassingen uit de coronaorganisatie niet kan behouden, maar wel een stap voorwaarts zet t.o.v. de GGD van vóór de coronapandemie. Aan ambities die benoemd staan in GGD 3.0 wordt geen invulling gegeven. De meerkosten voor de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn onvermijdbaar om als GGD alle basistaken die bij de GGD belegd zijn conform wet- en regelgeving en geldende kwaliteitskaders uit te kunnen voeren per 2024 en verder.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen			Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen			Bijdrage gemeente 2022	338.702	
Resultaat 2022					
Risico's					
In tegenstelling tot andere gemeenschappelijke regelingen zijn op dit moment niet de deelnemende gemeenten risicodragend voor de GGD-RR, maar is dit de gemeente Rotterdam. De GGD-RR is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam en legt verantwoording af aan het college van de gemeente Rotterdam. Hoewel op dit punt momenteel geen veranderingen verwacht worden blijven wij hier alert op.					

Jeugdhulp Rijnmond		Vestigingsplaats Rotterdam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaarding en Westvoorne.				
Stemverhouding	3%				
Openbaar belang					
De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop van jeugdhulp zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten. Doel:					
<ul style="list-style-type: none"> · Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 24/7 crisisopvang. · Het realiseren van schaalvoordelen. · Het delen van kennis en expertise. 					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Jeugd is lid van het algemeen bestuur en oefent op die wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Er is sprake van stijging van intensieve zorgbehandeling. De oorzaak moet nog onderzocht worden. Ook heeft de gemeente te maken met overschrijding door de wets-aanpassing van het woonplaatsbeginsel. Tevens zijn op verzoek van de Tweede Kamer, de lonen in de zorg dit jaar extra verhoogd en extra indexatie toegevoegd.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen			Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen			Bijdrage gemeente 2022		8.852.461
Resultaat 2022					
Risico's					
Alle deelnemende gemeenten zijn volledig risicocragend. Het zorgverbruik wordt echter per gemeenten afgewikkeld. In 2022 zijn er stappen gezet om de managementinformatie over het zorgverbruik en wachttijden te verbeteren waardoor gedurende het jaar steeds beter inzicht is in het zorgverbruik. Middels power BI zijn inmiddels diverse dashboards operationeel. Het analyseren en prognosticeren blijft een nadrukkelijk aandachtspunt.					

Nieuw Reijerwaard (GRNR)		Vestigingsplaats Ridderkerk		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam				
Stemverhouding	33,3%				
Openbaar belang					
De gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam hebben gezamenlijk de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard op zich genomen. Hiertoe hebben zij per 1 januari 2012 de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard (GRNR) opgericht.					
Bestuurlijk belang					
Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. De raden van Ridderkerk en Barendrecht wijzen, uit hun midden en uit wethouders, elk vier leden en twee plaatsvervangende leden aan. De raad van Rotterdam wijst twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Van deze vier leden respectievelijk twee plaatsvervangende leden dienen ten minste twee leden respectievelijk één plaatsvervangend lid deel uit te maken van het college van burgemeester en wethouders. De raad van Rotterdam wijst uit de voorzitter van de raad en uit de wethouders, twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks.					
Actuele ontwikkelingen					
Positief. Aantal (voor)reserveringen, verkopen zijn gestegen ten opzichte van 2020. Verder blijft de interesse voor een kavel onverminderd groot.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen		33% van verlies
Vreemd vermogen	131.580.000	119.458.000	Bijdrage gemeente 2022		
Resultaat 2022	444.000				
Risico's					
Afnemende interesse in kavels door economische ontwikkelingen. De schaarste in grondstoffen en mankracht hebben een prijsopdrijvend effect, waardoor de bouwkosten verder zullen stijgen.					

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)		Vestigingsplaats Den Haag		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen		23 gemeenten in Rotterdam Rijnmond en Haaglanden			
Stemverhouding		3,47%			
Openbaar belang					
Verbetering van het economisch vestigingsklimaat en de bereikbaarheid van de regio.					
Bestuurlijk belang					
De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. De wethouder Verkeer is lid van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit en het Presidium en de wethouder Regionale economie is lid van de bestuurscommissie Economisch vestigingsklimaat. In die functies oefenen zij invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
De afname van het aantal reizigers door corona herstelt zich niet wat kan leiden tot minder opbrengsten voor vervoersbedrijven. De MRDH financiert zowel in railvoertuigen en infrastructuur wat kan leiden tot een kredietrisico.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	32.507.907	33.872.157	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	1.435.141.064	1.546.599.982	Bijdrage gemeente 2022	129.262	
Resultaat 2022	483.000				
Risico's					
Een te kleine risicobuffer binnen een bepaald project, kan leiden tot vertraging of een lagere bijdrage voor andere projecten. Door Corona is het aantal reizigers in het OV afgenomen, wat voor de vervoersondernemingen op termijn kan leiden tot minder opbrengsten, met indirecte gevolgen voor de MRDH. De MRDH financiert zowel investeringen in railvoertuigen en -infrastructuur als bussen, wat kan leiden tot een kredietrisico.					

BAR-organisatie		Vestigingsplaats Ridderkerk		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen		Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk			
Stemverhouding		33,3%			
Openbaar belang					
Doel van de regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken. <ul style="list-style-type: none"> · In samenwerking ten behoeve van de drie gemeenten het werkgeverschap en de inkoopfunctie uit te voeren; · Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden; · Er wordt invulling gegeven op de zeven inhoudelijk verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's zijn: Duurzaamheid, Veiligheid, Economie, Maatschappij, Voorzieningen, Ruimte en Mobiliteit. 					
Bestuurlijk belang					
Het algemeen bestuur van de BAR-organisatie bestaat uit de colleges van de drie gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk). Het Dagelijks bestuur bestaat uit zes leden (van het algemeen bestuur), twee van elke deelnemende gemeente, te weten één wethouder en de burgemeester, de voorzitter meegerekend. Op deze wijze oefent iedere deelnemende gemeente in gelijke mate invloed uit op de besluitvorming in de BAR-organisatie.					
Actuele ontwikkelingen					
Corona heeft slechts heel beperkt effect gehad op. Er is veel inzet geplegd op het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne. Daarbovenop is een beroep op de gemeenten gedaan om extra asielzoekers op te vangen omdat de asielzoekerscentra overliepen. De huidige economische ontwikkelingen, zoals de schaarste in grondstoffen en menskracht, hebben een prijsopdrijvend effect waardoor de inflatie naar recordhoogte is gestegen. Dit heeft direct effect op de positie van onze inwoners door met name fors gestegen energiekosten. hiervoor heeft het Rijk diverse compensatieregelingen in het leven geroepen waar de BAR uitvoering aan heeft gegeven namens de deelnemende gemeenten.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	319.300	1.337.400	Bijdrage gemeente 2022	36.835.103	
Resultaat 2022	-642.700				
Risico's					
Continuïteit en rechtmatigheid als gevolg van het ontvlechtingproces, ICT risico's gerelateerd aan ICT, achterblijvende ontwikkeling bedrijfsprocessen, aansprakelijkheid als gevolg van handelen door medewerkers, schaarste op de arbeidsmarkt, niet kunnen implementeren en voldoen aan wet- en regelgeving.					

Stedin Groep		Vestigingsplaats Rotterdam		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	44 gemeenten				
Stemverhouding	1,13%				
Openbaar belang					
Stedin Groep (Netwerkbetrijf) draagt zorg voor de gas- en elektriciteitsnetten binnen haar voorzieningsgebied. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat dit maatschappelijk nut heeft. Daarnaast zorgt ze voor financiële opbrengsten (dividend). Door de splitsing van Eneco en Stedin per 31 januari 2017 is geen discussie ontstaan over een verkoop van Stedin. De gemeenten mogen uiteraard hun aandelen te koop aanbieden, maar uitsluitend aan publieke partijen en niet aan private partijen.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
Om de versnelling van de energietransitie mogelijk te maken, de economische groei te faciliteren en de kwaliteit van het huidige netwerk te borgen, zal naar verwachting van 2023 tot en met 2030 ruim € 8 miljard nodig zijn om te investeren in de netten. De komende jaren is € 1,8 miljard nodig. Daarover is Stedin in gesprek met huidige en mogelijke nieuwe aandeelhouders zoals het Rijk, provincies en niet-aandeelhoudende gemeenten.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal	3.394.450	
Eigen vermogen	2.764.000.000	2.836.000.000	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	4.040.000.000	4.539.000.000	Dividend	41.492	
Resultaat 2022	44.000.000				
Risico's					
Stedin heeft een laag risicoprofiel als gevolg van een gereguleerde markt. Er is echter sprake van sterk gereguleerde nettarieven waarin de gemaakte kosten niet direct of gedurende een langere periode aan de klant mogen worden doorgerekend. Door toename investeringsvolume, geopolitieke onrust en flink stijgende energieprijzen, stijgen de kosten en staan financiering en dividenduitkering onder forse druk.					

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		Vestigingsplaats Den Haag		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	355 gemeenten				
Stemverhouding	0,16%				
Openbaar belang					
BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijke belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
BNG Bank heeft haar strategie aangescherpt om zich exclusief te richten op de publieke sector. Daarbij ligt de focus op vier Sustainable Development Goals (SDG's).					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal	225.500	
Eigen vermogen	5.062.000.000	4.615.000.000	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	143.995.000.000	107.459.000.000	Dividend	203.182	
Resultaat 2022	300.000.000				
Risico's					
Er is sprake van onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten. De BNG heeft voldoende buffers en een AAA-rating. Voor verliesmakende klanten treft de BNG jaarlijks een voorziening, maar op het totale krediet is het percentage oninbare leningen erg laag. De kredietportefeuille blijft kwalitatief sterk.					

N.V. BAR-Afvalbeheer		Vestigingsplaats Albrandswaard		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk				
Stemverhouding	33,3%				
Openbaar belang					
Inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen op een duurzame manier tegen zo laag mogelijke tarieven.					
Bestuurlijk belang					
De NV BAR-Afvalbeheer is een zelfstandige uitvoeringsorganisatie die werkt binnen de kaders die de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk voor hun eigen gemeente stellen. Het lokale afvalbeleid is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De colleges van burgemeester en wethouders van de drie gemeenten zijn aandeelhouder en worden vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder milieu. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
De verwerkingsprijzen van afval en de opbrengsten van grondstoffen fluctueren. Stijgende prijzen brandstof, energie, materialen en cao ontwikkelingen.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal	100.000	
Eigen vermogen	300.000	300.000	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen	0	0	Bijdrage gemeente 2022	3.212.166	
Resultaat 2022	222.000				
Risico's					
Risico's zijn beperkt. Het eigendom van het afval en dus risico op extra verwerkingskosten ligt bij de gemeente. De NV kent vooral bedrijfsvoeringaangelegenheden.					

Oasen N.V.		Vestigingsplaats Gouda		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	De gemeenten in het voorzieningsgebied				
Stemverhouding	6,28%				
Openbaar belang					
Oasen draagt zorg voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied. Oasen maakt drinkwater voor 750.000 mensen en 7.200 bedrijven, in 24 gemeenten waaronder Ridderkerk. Het gaat om totaal zo'n 45 miljard liter drinkwater. Hiervoor worden zeven zuiveringsstations, negen pompstations en een watertoren gebruikt. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat het bedrijf nut heeft voor de inwoners van onze gemeente en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
Voor drinkwater is sprake van een gebonden klantenmarkt (monopolie) met (streng) gereguleerde tarieven. Er wordt vol ingezet op verbetering en innovatie; robuust en duurzaam om meer circulair met water om te gaan.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen			Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen			Bijdrage gemeente 2022		
Resultaat 2022					
Risico's					
Drinkwater en de tarieven worden gereguleerd. Met name de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft een grote invloed op de tariefstelling en daarmee op de resultaten. Vervuiling van drinkwater kan zorgen voor hogere reinigingskosten. Hierdoor kunnen tijdelijk activiteiten stilvallen, kunnen (lopende) projecten vertragen en in specifieke segmenten kan sprake zijn van vraaguitval.					

Sport Service Ridderkerk B.V.	Vestigingsplaats Ridderkerk		Besloten vennootschap	
Deelnemende partijen	Ridderkerk			
Stemverhouding	100%			
Openbaar belang				
Het exploiteren en coördineren van het sport gerelateerd maatschappelijk vastgoed in Ridderkerk.				
Bestuurlijk belang				
Vertegenwoordiging in het bestuur door de wethouders Sport, Maatschappelijk vastgoed en Financiën.				
Actuele ontwikkelingen				
De coronabeperkingen zijn opgeheven. De bezoekers vinden mondjes maat de weg naar het zwembad weer terug.				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal	100
Eigen vermogen			Leningen/garantstellingen	
Vreemd vermogen			Bijdrage gemeente 2022	2.280.085
Resultaat 2022				
Risico's				
De terugloop van de zwemsport en de explosief stijgende energieprijzen en onderhouds- en materiaalkosten. In december 2022 heeft de gemeenteraad daarom voor het jaar 2023 een aanvullende exploitatiebijdrage van 1.270.000 beschikbaar gesteld. Let op dit antwoord gaat over 2023, maar is om inzicht te geven in de risico's die de enorme prijsstijgingen met zich mee brengen.				

Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond (CJG)	Vestigingsplaats Rotterdam		Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.			
Stemverhouding	3,6%			
Openbaar belang				
CJG Rijnmond treedt op als uitvoerder van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. Het CJG is de plek waar ouders en verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen voor ondersteuning en advies over opgroeien, opvoeden en gezondheid.				
Bestuurlijk belang				
Vertegenwoordiging in de Raad voor het Publiek Belang				
Actuele ontwikkelingen				
Stabiel				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal	
Eigen vermogen	2.714.112	2.883.772	Leningen/garantstellingen	
Vreemd vermogen	6.812.164	6.902.276	Bijdrage gemeente 2022	1.535.273
Resultaat 2022	169.660			
Risico's				
Onzekerheid over de kostenstijgingen door inflatie, macro-economische ontwikkelingen of overheidsmaatregelen, en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt die hun impact kunnen hebben op de financiën.				

Landschapstafel IJsselmonde		Vestigingsplaats Rotterdam		Bestuursovereenkomst	
Deelnemende partijen		Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Rotterdam en Zwijndrecht.			
Stemverhouding		Alleen besluiten op basis van unanimitieit (consensus)			
Openbaar belang					
1. Komen tot afstemming van beleid, uitvoering en monitoring ten aanzien van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde ten einde de kwaliteit van het landschap in stand te houden c.q. te verbeteren;					
2. Samen werken aan het Uitvoeringsprogramma 'Groen IJsselmonde' om een stimulant te geven aan en te komen tot een recreatief aantrekkelijk, toegankelijk en bruikbaar groen landschap, waardoor ook kan worden bijgedragen aan de economische ontwikkeling van IJsselmonde;					
3. Inzetten op afstemming van het beheer van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde, het stellen van kaders voor het beheer en streven naar een verbetering van de efficiëntie in beheer in overleg met de terreinbeherende instanties.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Buitenruimte vertegenwoordigt de gemeente in de landschapstafel en oefent op deze wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Nieuwe reden om bijeen te komen wegens Nationaal Plan Landelijk Gebied.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2022	31-12-2022	Aandelenkapitaal		
Eigen vermogen	168.412	97.705	Leningen/garantstellingen		
Vreemd vermogen			Bijdrage gemeente 2022		
Resultaat 2022	70.707				
Risico's					

Paragraaf 7 Grondbeleid

Doel

- *Algemeen doel:* met de informatie uit deze paragraaf kan de gemeenteraad beleidslijnen vast- en bijstellen. Het is een middel om te sturen.
- *Specifiek doel:* regie houden op ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente, zowel inhoudelijk als financieel.
- *Achtergrondinformatie:* het grondbeleid kan zowel tot (extra) baten als tot (extra) lasten leiden. De financiële gevolgen van het gevoerde grondbeleid kunnen een belangrijke invloed hebben op de totale financiële positie van de gemeente, vanwege de vaak grote bedragen die ermee zijn gemoeid.

Inleiding

Het grondbeleid van de gemeente voor 2022 ligt vast in de Nota Grondbeleid 2020 - 2023 van 19 november 2020. De voortgang van de grondexploitaties is opgenomen in de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG). De geactualiseerde grondexploitaties heeft de gemeenteraad op 30 juni 2022 vastgesteld. Daarnaast gebruikten we voor de grondprijzen in 2022 de door de gemeenteraad op 27 januari 2022 vastgestelde Nota Richtlijnen Grondprijzen 2022.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen uit de programma's

Ridderkerk voert in sommige gevallen een actief grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente actief locaties (her)ontwikkelt om zodoende de gewenste ruimtelijke ontwikkeling te bewerkstelligen. Niet altijd is de gemeente eigenaar van de grond. Wanneer een ontwikkeling wel gewenst is sluiten we daarover een overeenkomst ex artikel 6.24 Wet ruimtelijke ordening met derden. Soms in combinatie met een samenwerkingsovereenkomst.

Dit leidt tot:

- Een verantwoorde strategie voor aankoop van grond.
- Een verantwoord financieel beheer over de grond die de gemeente in bezit heeft.
- En actieve rol in de planontwikkeling in samenwerking met marktpartijen.
- Uitgifte van bouwrijp gemaakte grond, meestal door verkoop, incidenteel door erfpacht.

Strategische aankopen

Het kan voorkomen dat bij het aankopen van gronden om strategische redenen snelle actie is geboden. Dit kan betekenen dat er geen tijd is om het gebruikelijke traject - bestemmingsplan, exploitatieopzet - met de gemeenteraad te doorlopen. In dat geval is het college gemachtigd de gronden aan te kopen. Het college overlegt hier dan eerst over met het Presidium.

Financiële risico's

Op basis van het huidige uitvoeringsstadium zijn de risico's van de diverse grondexploitaties hieronder beschreven. Het gaat daarbij niet om het feit of een complex al dan niet verlies zal opleveren. Het gaat om de risico's die er zijn ten aanzien van het bereiken van het te verwachten eindresultaat.

Prognose en analyse van de grondexploitaties

Het Zand

Stand van zaken project.

De zesde fase bestaat uit 58 appartementen en 37 eengezinswoningen. De appartementen zijn in aanbouw en worden begin 2023 opgeleverd. De eengezinswoningen zijn klaar en het openbaar gebied rond deze woningen is voltooid. De zevende (laatste) fase van Het Zand is uitgegeven en op deze locatie wordt een Knarrenhof gebouwd met daarin 27 woningen.

Het planonderdeel Driehoek Het Zand (projectnaam Binnenrijk), bestaande uit 91 appartementen en 42 eengezinswoningen, verdeeld over drie bouwblokken is gestart.

Risico's

In de jaarrekening 2022 is de voorziening met € 477.388 verlaagd van € 640.780 naar € 163.392. Deze verbetering van het negatieve resultaat is grotendeels veroorzaakt door een wijziging van de doorbelastingssystematiek van uren en door het deels vrijvallen van de civiele kostenraming.

Cornelisland

Stand van zaken project

Er is in 2022 wederom een bouwkaavel verkocht, voor een totaalbedrag van € 1.381.000. De gerealiseerde grondprijs komt daarmee € 6.875 hoger uit dan de raming. Daarnaast is de grondverkoop uit 2021 met € 43.210 naar beneden bijgesteld. De gemeente is in gesprek met twee partijen voor de uitgifte van de laatste twee kavels. De verwachting is dat deze in 2023 worden uitgegeven.

Er is bij de Jaarrekening 2022 wederom tussentijds winst genomen, namelijk voor € 428.888. Er is nu in totaal voor € 15.236.688 tussentijds winst genomen in deze grondexploitatie. Eind 2023 wordt bij afsluiting van de grondexploitatie nog een winstneming verwacht van € 2.302.379. In totaal wordt derhalve een positief eindresultaat verwacht van € 17.539.067.

Subsidie duurzaamheid Cornelisland

In 2022 is voor € 40.845 subsidie verleend voor duurzame maatregelen. Er is nog ruim € 1.340.000 beschikbaar voor bedrijven voor de stimulering van gebruik van duurzame maatregelen.

Risico's

Grote delen van Cornelisland zijn al bouw- en woonrijp gemaakt. In de ramingen van de nog te maken kosten zitten daarom niet veel risico's meer. Door de omvangrijke grondverkopen in de afgelopen jaren, is intussen een hoge opbrengst gerealiseerd. Hierdoor is de boekwaarde van de grondexploitatie intussen negatief geworden (meer opbrengsten dan kosten). Dit is gunstig voor de financieringskosten. Ook kan tussentijds winst worden genomen.

Een kans bestaat dat de subsidie Duurzaam Cornelisland niet volledig is uitbetaald, waardoor deze raming vrijvalt bij het afsluiten van de grondexploitatie.

Onderbouwing winstneming of verlies

Winstneming

Voor het nemen van winst in grondexploitaties zijn voorschriften opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording. Deze voorschriften gelden vanaf 1 januari 2017. De gemeente is verplicht tussentijds winst te nemen op basis van het percentage gerealiseerde kosten en het percentage gerealiseerde opbrengsten.

Bij realisatie van:

- 20% van de geraamde opbrengst, en
- 70% van de geraamde kosten, dient
- 14% (20% * 70%) van de geraamde winst genomen te worden aan het eind van het betreffende jaar.

Tussentijdse winstnemingen worden verantwoord in de jaarrekening. Bij afsluiting van een grondexploitatie vindt de eindafrekening plaats. Dit is meestal aan het einde van het boekjaar, bij het opstellen van jaarrekening.

Verlies

Als in een grondexploitatie een verlies wordt verwacht, wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het te verwachten verlies. Het verlies wordt genomen bij afsluiting van een grondexploitatie. Meestal vindt dit plaats aan het einde van een boekjaar, bij het opstellen van de jaarrekening. De getroffen verliesvoorziening wordt dan aangewend om het verlies te dekken. Soms is er sprake van een verschil tussen het daadwerkelijke verlies en de getroffen verliesvoorziening. In zo'n geval komt het verschil ten gunste of ten laste van het resultaat van de jaarrekening.

Paragraaf 8 Wet open overheid

Inleiding

De Wet Open Overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid. De wet vereist dat in de begroting en de jaarrekening wordt aangegeven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. In de begroting 2023 is voor het eerst een openbaarheidsparagraaf opgenomen. De jaarrekening 2022 is de eerste jaarrekening met een openbaarheidsparagraaf.

De Wet Open Overheid kent een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

Per 1 mei 2022 hebben wij deze rol ingevuld door middel van externe inhuur. Op deze wijze hebben we voldaan aan de wettelijke verplichting. Bovendien hebben we gedurende 2022 de rol en positie binnen de organisatie vorm kunnen geven en is in deze periode gezocht naar een definitieve oplossing. In november 2022 is het sollicitatieproces voor een definitieve invulling van deze rol succesvol afgerond.

Passieve openbaarmaking

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn in 2022 doorgevoerd in onze processen. In onze gemeente respectievelijk de BAR-organisatie ging het in 2022 om de volgende aantallen:

	Ontvangen	Afgedaan*	Op tijd %	Ingetrokken
Ridderkerk	35	26	73	5
BAR-organisatie	1	1	0	0

* exclusief ingetrokken verzoeken

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting is in 2022 nog niet ingegaan. De wet zegt hierover dat voor het publiceren een landelijk platform (het Platform Open Overheidsinformatie - PLOOI) gebruikt dient te worden. Het adviescollege ICT-toetsing (AcICT) heeft een advies uitgebracht over het Platform Open Overheidsinformatie. Het AcICT adviseert om de huidige ontwikkeling van het Platform stop te zetten en een simpeler variant te maken die sneller te realiseren is. Op 23 december 2022 heeft minister Hanke Bruins Slot (BZK) een brief gestuurd aan de Tweede Kamer waarin zij aangeeft dit advies over te nemen. Ongewijzigd is dat overheidsorganisaties wordt aangeraden om door te gaan met voorbereidingen en zelf te publiceren via de eigen website.

Dit betekent dat een datum waarop actief publiceren verplicht wordt, nog altijd niet bekend is. Wel duidelijk is dat deze verplichting niet voor alle elf categorieën tegelijk zal gelden. De eerste vier categorieën zijn wel benoemd: Raadsstukken, Organisatiegegevens, Convenanten, Woo-verzoeken. Vanuit het BAR-organisatie programma "openbaar" is in 2022 gewerkt aan de implementatie van actieve openbaarmaking. In 2022 hebben wij het publiceren van raadsstukken en organisatiegegevens geïmplementeerd via de gemeentelijke website. Op convenanten en Woo-verzoeken hebben we ons in 2022 inhoudelijk en technisch vergaand voorbereid.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat overheidsorganisaties hun digitale informatiehuishouding binnen acht jaar (vanaf 1 mei 2022) op orde brengen. In 2022 is het actieplan "houdbaar" opgesteld; een concreet actieplan gericht op dit lange termijn doel. In december 2022 is het sollicitatieproces voor een informatiebeheerder Wet open overheid succesvol afgerond.

Jaarrekening

Balans

Hieronder vindt u de presentatie van de balanspositie van de gemeente. De balans is

opgesteld volgens de in het BBV geldende regels voor het opstellen van de balans.

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
<u>Immaterieel</u>	496.503	255.425
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	486.293	244.648
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	10.210	10.777
<u>Materieel</u>	119.194.874	107.196.483
• Investerings met economisch nut	85.835.595	77.806.142
• Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.344.407	16.948.327
• Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	17.014.872	12.442.014
<u>Financieel</u>	6.217.057	5.256.378
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	3.515.601	3.515.601
• Leningen aan openbare lichamen	0	8.765
• Overige langlopende leningen	2.701.456	1.732.012
Totaal vaste activa	125.908.434	112.708.286
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>	-7.152.076	-4.582.150
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-7.152.076	-4.582.150
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>	34.460.947	47.817.300
• Vorderingen op openbare lichamen	17.467.860	14.108.375
• Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	340.086	479.404
• Uitzettingen in de Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	12.021.733	28.008.163
• Overige vorderingen	3.996.159	4.431.006
• Overige uitzettingen	635.109	790.352
<u>Liquide middelen</u>	417.792	423.697
• Kassaldi	8.666	13.109
• Banksaldi	409.126	410.588
<u>Overlopende activa</u>	6.795.050	3.488.765
• Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ontvangen van <ul style="list-style-type: none"> ◦ overige Nederlandse overheidslichamen ◦ het Rijk 	648.005	823.958
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.969.000	1.624.312
Totaal vlottende activa	34.521.713	47.147.612
Totaal algemeen	160.430.147	159.855.898

PASSIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
<u>Eigen vermogen</u>		95.155.580		93.695.088
• Algemene reserve	32.758.257		32.631.841	
• Bestemmingsreserves	55.368.126		56.344.268	
• Gerealiseerd resultaat volgens programmarekening	7.029.197		4.718.979	
<u>Voorzieningen</u>		14.092.989		14.030.781
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.349.814		4.380.068	
• Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.743.175		9.650.713	
<u>Vaste schuld met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</u>		32.103.934		35.857.714
• Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	32.090.894		35.844.674	
• Waarborgsommen	13.040		13.040	
Totaal vaste passiva		141.352.503		143.583.583
Vlottende passiva				
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		7.626.745		5.458.746
• Overige schulden	7.626.745		5.458.746	
<u>Overlopende passiva</u>		11.450.899		10.813.569
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten en daaraan gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.298.213		8.263.018	
• Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	3.969.930		2.453.888	
• Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	1.134.792		79.911	
• Overige vooruitontvangen bedragen die ten baten van volgende begrotingsjaren komen	47.964		16.752	
Totaal vlottende passiva		19.077.644		16.272.315
Totaal algemeen		160.430.147		159.855.898
Gewaarborgde geldleningen		46.736.700		48.750.726
Indirecte garanties Waarborgfonds Soc. Woningbouw 25%		40.077.125		40.868.646
Hypotheke		629.680		889.202

Overzicht van baten en lasten

De analyse van de verschillen is opgenomen in de programma's en maakt deel uit van de jaarstukken.

Baten en lasten per programma

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
1 Bestuur en (overheids)participatie				
Lasten	-4.524.300	-5.048.000	-6.791.540	-1.743.540
Baten	1.093.700	962.600	2.874.846	1.912.246
Saldo - Lasten en baten	-3.430.600	-4.085.400	-3.916.694	168.706
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	-3.430.600	-4.085.400	-3.916.694	168.706
2 Veiligheid				
Lasten	-3.637.000	-3.970.100	-4.065.392	-95.292
Baten	956.800	958.500	1.590.348	631.848
Saldo - Lasten en baten	-2.680.200	-3.011.600	-2.475.044	536.556
Totaal 2 Veiligheid	-2.680.200	-3.011.600	-2.475.044	536.556
3 Verkeer, vervoer en wegen				
Lasten	-8.547.500	-11.081.650	-10.352.118	729.532
Baten	475.400	1.508.300	1.676.139	167.839
Saldo - Lasten en baten	-8.072.100	-9.573.350	-8.675.979	897.371
Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	-8.072.100	-9.573.350	-8.675.979	897.371
4 Economische zaken				
Lasten	-1.890.500	-2.578.700	-2.747.144	-168.444
Baten	1.383.000	1.387.500	1.445.194	57.694
Saldo - Lasten en baten	-507.500	-1.191.200	-1.301.950	-110.750
Totaal 4 Economische zaken	-507.500	-1.191.200	-1.301.950	-110.750
5 Onderwijs				
Lasten	-1.912.000	-3.956.478	-3.243.806	712.672
Baten	577.100	2.406.978	1.759.390	-647.588
Saldo - Lasten en baten	-1.334.900	-1.549.500	-1.484.416	65.084
Totaal 5 Onderwijs	-1.334.900	-1.549.500	-1.484.416	65.084
6 Cultuur, sport en groen				
Lasten	-8.693.900	-10.484.500	-10.278.867	205.633
Baten	15.800	199.300	157.192	-42.108
Saldo - Lasten en baten	-8.678.100	-10.285.200	-10.121.675	163.525
Totaal 6 Cultuur, sport en groen	-8.678.100	-10.285.200	-10.121.675	163.525
7 Sociaal domein				
Lasten	-57.097.200	-66.334.471	-63.667.747	2.666.724
Baten	14.531.900	17.291.433	18.575.193	1.283.760
Saldo - Lasten en baten	-42.565.300	-49.043.038	-45.092.554	3.950.484
Totaal 7 Sociaal domein	-42.565.300	-49.043.038	-45.092.554	3.950.484
8 Gezondheid en duurzaamheid				
Lasten	-14.003.500	-15.259.802	-13.816.598	1.443.204
Baten	12.676.900	13.508.602	13.047.318	-461.285
Saldo - Lasten en baten	-1.326.600	-1.751.200	-769.280	981.920
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	-1.326.600	-1.751.200	-769.280	981.920
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk				
Lasten	-15.696.600	-21.350.800	-21.662.100	-311.300
Baten	6.783.800	11.017.400	11.412.475	395.075
Saldo - Lasten en baten	-8.912.800	-10.333.400	-10.249.625	83.775
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk	-8.912.800	-10.333.400	-10.249.625	83.775
13 Buiten programma's				

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lasten	-15.492.300	-16.740.900	-17.282.025	-541.125
Baten	88.082.400	98.155.800	102.829.734	4.673.934
Saldo - Lasten en baten	72.590.100	81.414.900	85.547.709	4.132.809
Totaal 13 Buiten programma's	72.590.100	81.414.900	85.547.709	4.132.809
Saldo van baten en lasten	-4.918.000	-9.408.988	1.460.493	10.869.481

Reservemutaties per programma

Reserves	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
1 Bestuur en (overheids)participatie				
Stortingen	-48.500	-48.500	-48.500	0
Onttrekkingen	0	581.200	461.208	-119.992
Saldo - Reserves	-48.500	532.700	412.708	-119.992
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	-48.500	532.700	412.708	-119.992
3 Verkeer, vervoer en wegen				
Stortingen	-1.016.400	-2.368.600	-2.368.600	0
Onttrekkingen	1.735.900	4.034.100	3.573.227	-460.873
Saldo - Reserves	719.500	1.665.500	1.204.627	-460.873
Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	719.500	1.665.500	1.204.627	-460.873
4 Economische zaken				
Onttrekkingen	0	150.000	34.186	-115.814
Saldo - Reserves	0	150.000	34.186	-115.814
Totaal 4 Economische zaken	0	150.000	34.186	-115.814
6 Cultuur, sport en groen				
Stortingen	0	-2.100	-2.100	0
Onttrekkingen	300.000	547.000	422.614	-124.386
Saldo - Reserves	300.000	544.900	420.514	-124.386
Totaal 6 Cultuur, sport en groen	300.000	544.900	420.514	-124.386
7 Sociaal domein				
Stortingen	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0
Onttrekkingen	1.306.000	2.057.400	1.489.058	-568.342
Saldo - Reserves	306.000	1.057.400	489.058	-568.342
Totaal 7 Sociaal domein	306.000	1.057.400	489.058	-568.342
8 Gezondheid en duurzaamheid				
Onttrekkingen	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
Saldo - Reserves	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	1.994.700	2.205.100	1.179.131	-1.025.969
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk				
Stortingen	-769.400	-769.400	-693.600	75.800
Onttrekkingen	1.747.400	1.240.700	866.571	-374.129
Saldo - Reserves	978.000	471.300	172.971	-298.329
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk	978.000	471.300	172.971	-298.329
13 Buiten programma's				
Onttrekkingen	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Saldo - Reserves	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Totaal 13 Buiten programma's	2.522.500	2.077.200	1.655.511	-421.689
Saldo van stortingen en onttrekkingen	6.772.200	8.704.100	5.568.705	-3.135.395

Gerealiseerd resultaat

Resultaat	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lasten	-131.494.800	-156.805.401	-153.907.336	2.898.065
Baten	126.576.800	147.396.413	155.367.828	7.971.415
Stortingen	-2.834.300	-4.188.600	-4.112.800	75.800

Resultaat	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Onttrekkingen	9.606.500	12.892.700	9.681.505	-3.211.195
Gerealiseerd resultaat	1.854.200	-704.888	7.029.197	7.734.085

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. De

gemeente mag deze dus vrij besteden, in tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen.

*) Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo van de betaalde en ontvangen rente.

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	13.025.000	12.502.200	12.367.091	-135.109
Algemene uitkeringen	74.018.100	84.201.600	88.719.886	4.518.286
Dividend	334.000	245.000	244.674	-326
Saldo van de financieringsfunctie*	292.500	77.100	172.180	95.080
Overige algemene dekkingsmiddelen	77.300	640.100	607.696	-32.404
Totaal	87.746.900	97.666.000	102.111.527	4.445.527

Overzicht overhead

De overhead bestaat uit alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (BBV art. 1, lid 1 onderdeel I). In de notitie overhead worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende

taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).

- Sturende taken vervult door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.

De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Lasten overhead	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Bestuursondersteuning	-157.100	-163.100	-159.980	3.120
Representaties en overige kosten bestuur	-32.000	-32.200	-21.461	10.739
Kosten voormalig personeel	0	0	-1.422	-1.422
communicatie en voorlichting	-116.300	-117.100	-121.244	-4.144
Gemeente-app	-16.000	-16.000	-16.704	-704
Juridische zaken	-83.600	-150.600	-197.661	-47.061
Overhead vanuit de BAR	-12.914.500	-13.732.700	-14.035.821	-303.121
Doorbel.Gemeentehuis Koningsplein(0.4 Overhead)	-1.072.500	-1.279.100	-997.050	282.050
Totaal	-14.392.000	-15.490.800	-15.551.343	-60.543

Heffing vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vennootschapsbelasting (Vpb) betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten wordt behaald. Dit is een gevolg van de 'Wet

modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen'. De Vpb moet jaarlijks worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Hierin zijn standpunten van de belastingdienst betreffende het wel of niet in aanmerking mogen nemen van baten en lasten voor de fiscale winstbepaling van groot belang.

Lasten vennootschapsbelasting	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Vennootschapsbelasting (VpB)	-66.000	-66.000	-35.248	30.752
Totaal	-66.000	-66.000	-35.248	30.752

Onvoorzien

De post onvoorzien is een verplichte post volgens het BBV. Er is geen verplicht bedrag dat hiervoor geraamd moet worden. De provinciale

toezichthouder hanteert als vuistregel € 1,00 per inwoner, wat gezien onze sterke reservepositie aan de hoge kant is. Er is daarom gekozen voor een bedrag van € 25.000.

Onvoorzien	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil 2022
Onvoorzien	-25.000	-25.000	0	25.000
Totaal	-25.000	-25.000	0	25.000

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 18 mei 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- De algemene uitkering gemeentefonds is opgenomen conform de in het jaar 2022 laatst gepubliceerde accresmelding in de decembercirculaire van 2022.
- De wetgever heeft bepaald dat het vaststellen van de eigen bijdragen in het Sociaal Domein de bevoegdheid is van Centraal Administratie Kantoor en niet die van de gemeente. De gemeente heeft voor deze opbrengst daardoor geen juistheid op persoonsniveau kunnen vaststellen. Over de hoogte en omvang van deze post in de jaarstukken is dan ook geen zekerheid verkregen.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin

uitbetaling plaatsvindt. Dit is bijvoorbeeld de ziektekostenpremie voor gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op een ander wijze een verplichting opgenomen.

- Doordat de verplichtingen voor wethouderpensioenen wel sterk kunnen fluctueren en dit een periode langer dan vier jaar betreft is voor deze verplichtingen wel een voorziening gevormd.
- Kosten van geldleningen worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.
- Gebeurtenissen die na balansdatum bekend zijn geworden zijn in de jaarrekening verwerkt.

Balans

Vaste activa

Algemeen

De raad heeft op 16 september 2021 de Nota activabeleid vastgesteld. Het beleid dat hierin beschreven is, is van toepassing op alle investeringen waarvoor vanaf 2021 voor het eerst uitgaven zijn gedaan.

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Overige vaste activa worden geactiveerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.

Investeringen worden geactiveerd vanaf een bedrag van € 25.000 en een minimale gebruiksduur van drie jaar. Investeringen kleiner dan € 25.000 en met een kortere gebruiksduur dan drie jaar worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijdragen van derden die in directe relatie met een vast actief staan worden op de aanschafwaarde van dat actief in mindering gebracht; een eventueel restant wordt afgeschreven.

Voor de investeringen waarvoor in 2020 en voorgaande jaren uitgaven zijn gedaan blijft het beleid gelden van de nota van 26 mei 2016.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Nieuwe vaste activa die in 2021 voor het eerst afschrijvingslasten geven, worden afgeschreven

volgens de afschrijvingstabel van de Nota activabeleid 2021. De afschrijving van nieuwe vaste activa begint op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

Alle vaste activa worden lineair afgeschreven, uitgezonderd de bouw van het gemeentehuis en de parkeergarage onder het gemeentehuis die annuïtair worden afgeschreven.

Op grond en waardepapieren wordt niet afgeschreven, behalve grond onder activa in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die wordt afgeschreven overeenkomstig die activa. Op vaste activa waarop in 2020 of eerdere jaren al is afgeschreven blijven de oude afschrijvingsregels van toepassing.

Samenvatting afschrijvingstermijnen

Activum	Termijn in jaren
Onderzoek- en ontwikkeling	5
Gronden en terreinen	0 - 20
Bedrijfsgebouwen	10 - 50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10 - 60
Vervoermiddelen	5 - 8
Machines, apparaten en installaties	4 - 15
Overige materiële vaste activa	5 - 15

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in bv's of nv's worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. Winsten uit grondexploitaties worden alleen genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daar geen sprake van is worden verkregen verkoopopbrengsten op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Producten die gereed zijn, worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor openstaande vorderingen uit gemeentelijke heffingen wordt een voorziening in mindering gebracht ter grootte van het historisch percentage van oninbaarheid. Voor overige vorderingen wordt een voorziening in mindering gebracht op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen. De onderhoudsreserves zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen. Wanneer voorzieningen tegen contante waarde zijn gewaardeerd is dit bij de toelichting op de desbetreffende voorziening vermeld.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Vlottende schulden en overlopende passiva

Vlottende passiva zijn tegen nominale waarde op de balans vermeld.

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde onder verminderingen van de gedane aflossingen en voor het rentepercentage van de gewaarborgde lening.

Toelichting op de balans per 31 december

Activa

Vaste activa

Hieronder een specificatie van de vaste activa, onderverdeeld naar immateriële vaste activa met een maatschappelijk nut, materiële vaste activa

met een economisch nut en een maatschappelijk nut en financiële vaste activa.

In de kolom Bijdragen van derden zijn de bedragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2022	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2022	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2022	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde eind 2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	291.248	258.236			549.484	46.600		16.591		244.648	486.293
Financieel: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	68.067				68.067	57.290		567		10.777	10.210
Totaal: Immateriële vaste activa Maatschappelijk nut	359.315	258.236	0	0	617.551	103.890	0	17.158	0	255.425	496.503
Materieel economisch nut: Gronden en terreinen eigendom	14.270.935	666.777		112.007	14.825.705	3.186.528		428.233		11.084.407	11.210.944
Materieel economisch nut: Gronden en terreinen erfpacht	296.905				296.905	256.941		0		39.964	39.964
Materieel economisch nut: Woningen	220.120				220.120	94.659		6.273		125.461	119.188
Materieel economisch nut: Bedrijfsgebouwen	78.469.341	9.176.780		151.192	87.494.929	20.405.448		1.553.035		58.063.893	65.536.446
Materieel economisch nut: Machines, apparaten en installaties	14.719.800	780.723		40.591	15.459.932	7.579.396		1.071.810		7.140.404	6.808.726
Materieel economisch nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	21.146.205	951.765			22.097.970	7.850.783		502.741		13.295.422	13.744.446
Materieel economisch nut: overig materieel	7.186.929	152.510		2.172	7.337.267	2.182.010		434.969		5.004.919	4.720.288
Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	136.310.235	11.728.555	0	305.962	147.732.828	41.555.765	0	3.997.061	0	94.754.470	102.180.002
Materieel maatschappelijk nut: Gronden en terreinen eigendom	887.071	359.031			1.246.102	34.245		50.143		852.826	1.161.714
Materieel maatschappelijk nut: Machines, apparaten en installaties	1.011.000	194.483		22.207	1.183.276	107.600		46.761		903.400	1.028.915
Materieel maatschappelijk nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.481.350	3.022.218		235.216	14.268.352	2.719.736		440.315		8.761.614	11.108.301
Materieel maatschappelijk nut: Overig materieel	3.042.957	1.976.624			5.019.581	1.118.783		184.856		1.924.174	3.715.942
Totaal: Materiële vaste activa Maatschappelijk nut	16.422.378	5.552.356	0	257.423	21.717.311	3.980.364	0	722.075	0	12.442.014	17.014.872

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2022	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2022	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2022	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde eind 2022
Financieel: Effecten	2.259.724				2.259.724	0				2.259.724	2.259.724
Financieel: Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.255.878				1.255.878	1				1.255.877	1.255.877
Financieel: Overige langlopende leningen	1.891.375	1.242.626	273.182		2.860.819	159.363				1.732.012	2.701.456
Uitgezette geldlening Activa naar BAR	2.845.060				2.845.060	2.836.295			8.765	8.765	0
Totaal: Financiële vaste activa	8.252.037	1.242.626	273.182	0	9.221.481	2.995.659	0	0	8.765	5.256.378	6.217.057
Totaal	161.343.965	18.781.773	273.182	563.385	179.289.171	48.635.678	0	4.736.294	8.765	112.708.287	125.908.434

Materiële vaste activa economisch nut met/zonder tariefheffing

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2022	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2022	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2022	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde eind 2022
Materieel economisch nut zonder tariefheffing	111.615.457	11.500.048		285.735	122.829.770	33.809.313		3.184.862		77.806.144	85.835.595
Materieel economisch nut met tariefheffing	24.694.778	228.507		20.227	24.903.058	7.746.452		812.199		16.948.326	16.344.407
Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	136.310.235	11.728.555	0	305.962	147.732.828	41.555.765	0	3.997.061	0	94.754.470	102.180.002

Materiële vaste activa maatschappelijk nut voor 2017/vanaf 2017

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2022	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2022	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2022	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde eind 2022
Materieel maatschappelijk nut voor 2017	6.804.366	9.130			6.813.496	3.544.200		341.292		3.260.166	2.928.004
Materieel maatschappelijk nut vanaf 2017	9.618.012	5.543.226		257.423	14.903.815	436.164		380.783		9.181.848	14.086.868
Totaal: Materiële vaste activa maatschappelijk nut	16.422.378	5.552.356	0	257.423	21.717.311	3.980.364	0	722.075	0	12.442.014	17.014.872

Vlottende activa Vorraden - onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Dit betreft de boekwaarden van de grondexploitaties Het Zand/Driehoek 't Zand en Cornelisland. Voor de grondexploitatie Cornelisland is een winstneming geboekt van € 428.888. Voor grondexploitatie Het

Zand/Driehoek 't Zand kan de vorig jaar gevormde verliesvoorziening worden verlaagd door de wijziging van de doorbelastingsmethodiek en de vrijval van de civiele kostenraming. Hierdoor valt € 477.388 vrij uit de voorziening ten gunste van de exploitatie.

Toelichting prognoses

Het geraamde eindresultaat in voorgaande prognose is een winst. Bij deze prognoses is rekening gehouden met een kostenstijging van 4,0% en een opbrengstenstijging van 0,0%. Het gehanteerde rentepercentage is 1,21%.

Specificaties voorraden

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde begin 2022	Investerings 2022	Opbrengsten 2022	Winstuitname 2022	Boekwaarde eind 2022	Voorziening verlieslatende grexen	Balanswaarde eind 2022	Prognose afsluitingsjaar
Het Zand/Driehoek 't Zand	1.067.852	-925.913	3.439.113		-1.445.348	-163.392	-1.608.740	2024
Cornelisland	-5.009.222	-375.663	1.338.665	428.888	-5.543.337		-5.543.337	2023
Totaal	-3.941.370	-1.301.576	4.777.778	428.888	-6.988.684	-163.392	-7.152.076	

Prognoses	Boekwaarde eind 2022	Resterende kosten	Resterende opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Bouwgronden in exploitatie	-6.988.684	-8.082.356	3.232.658	-2.138.986

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Op de nominale waarden van de vorderingen zijn de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid

gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2022 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening 2017 gemeente Ridderkerk.

Uitzettingen	Saldo eind 2022	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo eind 2022	Gecorrigeerd saldo eind 2021
RC verhouding met niet financiële instellingen	340.086		340.086	479.404
Uitzettingen in 's Rijkschatkist	12.021.733		12.021.733	28.008.163
Vorderingen op openbare lichamen	17.467.860		17.467.860	14.108.375
Overige vorderingen	4.768.159	772.000	3.996.159	4.431.006
Overige uitzettingen	635.109		635.109	790.352
Totaal	35.232.947	772.000	34.460.947	47.817.300

Toelichting

De vorderingen op openbare lichamen betreffen nog te ontvangen compensabele BTW 2022 en diverse vorderingen op ministeries en andere overheden. De BCF declaratie bedraagt € 15.174.708. Deze wordt op 30 juni 2023 uitgekeerd.

De overige debiteuren worden berekend op basis van ouderdom. De stand van de voorziening per 31 december 2022 bedraagt € 772.000. De overige uitzettingen betreffen vorderingen Sociaal Domein.

Rekening courant verhoudingen

Rekening courant verhouding met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	Saldo begin 2022	Verstreken nieuwe leningen	Aflossingen	Afroken rekening courant	Rente baten	Beheer kosten	Saldo eind 2022
Startersleningen - oud	27.760		49.341		29.743	2.925	103.919
Startersleningen - nieuw	192.016	547.964	69.695	-310.000	879	4.134	20.492
Blijversleningen	60.000				181		60.181
Duurzaamheidsregelingen	113.374	694.424	152.404	-500.000	967	3.333	68.988
Stimuleringsfonds Verzilverlening	86.254	238			584	94	86.506
Totaal	479.404	1.242.626	271.440	-810.000	32.354	10.486	340.086

Liquide middelen

Liquide middelen is een verzamelnaam voor al het geld dat de gemeente heeft. Zowel in de kas als op de bankrekeningen van de gemeente.

Liquide middelen	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Kassaldi	13.109	8.666
Banksaldi	410.588	409.126
Totaal	423.697	417.792

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat de tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Het drempelbedrag bepaalt tot welke bedrag de gemeente een positief banksaldo voor het betalingsverkeer op eigen bankrekening mogen aanhouden. Dat drempelbedrag bedraagt 2,0% van het begrotingstotaal (bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen).

Drempelbedrag schatkistbankieren Ridderkerk	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Op dagbasis buiten de Rijks schatkist gehouden middelen	432.304	410.158	418.819	387.603
Drempelbedrag	2.653.300	2.653.300	2.653.300	2.653.300
Ruimte onder drempelbedrag	2.220.996	2.243.142	2.234.481	2.265.697
Overschrijding van het drempelbedrag				

EMU-saldo

EMU-saldo

De commissie BBV heeft een gestandaardiseerde berekening opgesteld voor het berekenen van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is geen telling van de bedragen uit onderstaande tabel. De formule voor de berekening is: 1-2+3-4-5.

Omschrijving	Volgens realisatie 2021	Volgens realisatie 2022	Volgens meerjarenraming in begroting 2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.897.893	1.460.493	1.937.447
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.903.293	12.239.469	36.780.200
3. Mutatie voorzieningen	-1.035.516	62.208	-340.700
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-5.243.277	-2.569.926	1.156.500
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	4.213.161	-8.146.842	-36.339.953

Overlopende activa

Overlopende activa	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ontvangen van		
Overige nederlandse overheidslichamen	823.958	648.005
Het Rijk	1.040.495	178.045
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	1.624.312	5.969.000
Totaal	3.488.765	6.795.050

Nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2022	Ontvangsten	Naar vooruit ontvangen	Nog te ontvangen	Saldo eind 2022
Metropool Regio, subsidie buurtbus lijn 601	51.458	51.458			0
Metropool Regio, BDU snelfietsroute F15	165.500				165.500
Landschapstafel, bijdrage snelfietsroute F15	100.000				100.000
Provincie ZH, bijdrage snelfietsroute F15	507.000	272.000		88.251	323.251
Ministerie SZ&W, bedrijfskapitalen 2021	62.460				62.460
Ministerie SZ&W, TOZO-uitkeringen	778.813	778.813			0
Ministerie SZ&W, toeslagenaffaire	199.222	142.334		58.697	115.585
COA - Asielboot				30.619	30.619
MRDH subsidie bushaltes				28.635	28.635
Totaal	1.864.453	1.244.605	0	206.202	826.050

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Vooruitbetaalde marktinitiatieven	136.394	197.437
Opvang vluchtelingen Oekraïne		3.649.197
N.V. BAR-Afvalbeheer	63.013	
Diverse WABO-leges	334.097	620.491
Nedvang	155.174	224.791
Aafje, HH Zin afrekening 2020	63.767	
GRJR - raming minder jeugdkosten		288.110
Overige overlopende activa	871.867	988.974
Totaal	1.624.312	5.969.000

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Opbouw eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn verbijzonderd in onderhoudsreserves, afschrijvingsreserves en overige bestemmingsreserves. Het verloop van deze reserves is in het onderstaande overzicht weergegeven.

Omschrijving	Saldo begin 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Bestemming resultaat 2021	Saldo eind 2022
Algemene reserve	32.631.841		-3.803.063		3.929.479	32.758.257
Totaal algemene reserve	32.631.841	0	-3.803.063	0	3.929.479	32.758.257
Baggeren haven	1.066.866	32.700	-186.653			912.913
Verhardingen	5.035.824	1.094.600	-1.953.116			4.177.307
Groot onderhoud sportaccommodaties	1.433.020	250.000	-309.600			1.373.420
Groot onderhoud gebouwen	3.674.864	492.100	-68.911			4.098.052
Totaal onderhoudsreserves	11.210.573	1.869.400	-2.518.280	0	0	10.561.692
Kapitaallasten (herwaardering)	405.053		-37.189			367.865
Uitbreiding Vredeshof	133.257		-33.314			99.943
Bouw Voorn 10 - WAC Drievliet	123.658		-11.242			112.417
Begraafplaats Vredeshof	112.960		-7.060			105.900
Rouwcentrum	76.637		-15.327			61.310
Herbouw de Piramide	300.750		-12.030			288.720
Ds. Kerstenschool gebouw	424.966		-14.654			410.312
Kunstgrasveld Rijsoord	23.120		-5.780			17.340
Parkeergarage gemeentehuis	2.282.591		-57.749			2.224.843
Jongeren centrum PC Hoofdstraat	528.121		-71.526			456.595
Fietsroute Molensteeg, Benedenrijweg, St. Jorisstraat	25.886		-2.876			23.009
Blok- en buurtspeel terreinen 2010, 2011	44.981		-18.750			26.231
Uitbreiding Farelcollege	224.122		-7.471			216.651
Snelfietsroute F15	98.800					98.800
Perm. Lucht-/geluidmeetpunt Nieuw Reijerwaard	74.565		-10.652			63.913
Geluidswal Drievliet	285.037		-15.002			270.035
Bereikbaarheid sportpark Reijerpark	366.722		-19.301			347.420
Geluidsscherm West A15/A16	1.050.000	1.241.300				2.291.300
Incidentele en toekomstige investeringen	22.500.000					22.500.000
Overrente	5.832.172		-997.500			4.834.672
Uitvoering Waalvisie	475.000					475.000
Totaal afschrijvingsreserves	35.388.399	1.241.300	-1.337.423	0	0	35.292.276
Beeldende kunst	4.763				5.000	9.763
Innovatiefonds Sociaal domein	799.058	1.000.000	-209.925			1.589.133
Ondergronds brengen hoogspanningsleidingen	880.000		-85.728			794.272
Actualisatie Integraal Accommodatieplan	1.335.915					1.335.915
Vpb grondexploitaties	0				74.500	74.500
Groenvisie	1.056.070	2.100	-372.629			685.540
Warmtevisie (Klimaatgelden)	3.959.692		-705.470			3.254.222
Bodemonderzoek Wooncompas	450.000					450.000
Afbouw dekking GREXEN	0		-236.900		710.000	473.100
Bestemming afvalstoffenheffing	1.259.800		-412.087			847.713
Totaal overige bestemmingsreserves	9.745.297	1.002.100	-2.022.738	0	789.500	9.514.158
Totaal reserves	88.976.109	4.112.800	-9.681.505	0	4.718.979	88.126.383

Toelichting op de reserves en mutaties

Inleiding

Bestedingsoverzichten

De raad heeft als voorwaarde gesteld dat het (bestedings)doel van een bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve

en de reserve wordt onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter heeft.

In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- Het doel, aard en reden.
- De mutaties in het jaar 2022.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van reserves. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting reserves

Het doel van het doorlichten van reserves is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een reserve en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. Ook als een reserve het karakter heeft van een algemeen dekkingsmiddel voor onvoorziene toekomstige gebeurtenissen is het onmogelijk om een doorlichting op te stellen. Waar een doorlichting om genoemde redenen niet aan de orde is, is geen uitgebreide toelichting gegeven.

Afschrijvingsreserves investeringen met economisch nut

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de begroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven, is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd, tegenwoordige afschrijvingsreserves genoemd. Ook wanneer van nieuwe investeringen is besloten om deze ten laste van de reserves te brengen, wordt daartoe een afzonderlijke afschrijvingsreserve gevormd. De onttrekkingen aan een afschrijvingsreserve volgen de afschrijving van het actief waarvoor de reserve is ingesteld.

Er zijn in 2022 geen reserves vervallen of gevormd.

Algemene reserve

Algemene reserve

Doel, aard en reden van deze reserve

De algemene reserve is voor het laatst herzien in de door de raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2021-2024.

Daarin staat dat de algemene reserve dient om middelen zonder bestemming achter de hand te hebben die als dekkingsmiddel kunnen worden ingezet. Dit kan gaan om onverwachte tekorten, ruimte voor nieuw beleid en het opvangen van risico's die zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De raad heeft in 2021 bepaald dat de ondergrens van de Algemene reserve € 20 miljoen blijft.

Mutaties Algemene reserve

Stortingen	
Bestemmen jaarresultaat 2021	3.929.479
Totaal stortingen	3.929.479
Onttrekkingen	
Dekking schaatsbaan	-25.000
Dekking implementatie Omgevingswet	-7.707
Dekking optimaliseren fiscale beheersing	-12.200
Dekking herindicaties Wmo begeleiding, dagbesteding, huishoudelijke hulp	-350.000
Dekking uitvoeringsplan Infoveiligheid en Privatisering	-24.600
Dekking uitvoeringskosten TOZO	-20.300
Dekking uitvoeringsmiddelen TOZO	-201.257
Dekking TOZO heroriëntatie	-39.861
Dekking verduurzamen bedrijventerrein Donkersloot	-10.000
Dekking project digitalisering bouwdoSSIers	-85.500
Dekking opstellen BasisGeluidEmissie	-40.922
Dekking herstel damwand Werfkade/Ankerplaats	-90.000
Dekking voor toevoeging aan afschrijvingsreserve Geluidsscherm A15	-1.241.300
Dekking uitvoering Mobiliteitsplan	-7.230
Dekking subsidieregeling huurcompensatie Corona	-34.186
Dekking kosten Kerkervisie	-15.583
Dekking implementatie binnen/buiten signing bibliotheek	-34.402
Omzetten structurele lasten Innovatie	-1.000.000
Dekking pilot ter voorkoming van dak- en thuisloosheid	-9.822
Dekking aanpak bestrijding eenzaamheid	-28.193
Dekking voor afbouw dividendinkomsten	-525.000
Totaal onttrekkingen	-3.803.063
Saldo mutaties algemene reserve	126.416

Onderhoudsreserves

Reserve Onderhoud en baggeren haven

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient om periodiek de haven te kunnen baggeren. De reserve valt onder programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Conform de raming wordt € 32.700 in de reserve gestort. Ter dekking van baggerwerkzaamheden in de haven wordt € 186.653 aan de reserve onttrokken.

Reserve Onderhoud verhardingen

Doel, aard en reden van deze reserve

Ook deze reserve is ingesteld in 2008. De

reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud en/of vervanging van elementen- en asfaltverhardingen van wegen, straten en pleinen. De omvang wordt berekend in het MJOP. De reserve valt onder programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Conform de raming na wijziging wordt € 1.094.600 in de reserve gestort. Ter dekking van onderhoud aan verhardingen wordt € 1.953.116 aan de reserve onttrokken.

Reserve Groot onderhoud sportaccommodaties

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de sportaccommodaties. De reserve valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Conform de raming wordt € 250.000 in de reserve gestort. Ter dekking van groot onderhoud aan sportaccommodaties wordt € 309.600 aan de reserve onttrokken.

Reserve Groot onderhoud gebouwen

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de gebouwen. De reserve valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Op grond van de begroting 2022 wordt, inclusief de toevoeging ten behoeve van Bibliotheek aan zet, € 492.100 in de reserve gestort. Ter dekking van Groot onderhoud aan het gemeentehuis wordt € 68.911 aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserves

Reserve Beeldende kunst

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve dient voor dekking van de kosten van kunstopdrachten c.q. kunstaankopen. De reserve wordt inmiddels wegens bezuinigingen niet meer jaarlijks gevoed. Aanwending zal plaatsvinden met de aankoop van een kunstwerk op het Koningsplein na de oplevering van de laatste woningen in het Centrumplan. Daarna wordt de reserve opgeheven. De reserve valt onder programma 6 Cultuur, sport en groen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Uit de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 heeft de raad besloten om € 5.000 aan de reserve toe te voegen.

Reserve Innovatiefonds Sociaal Domein

Doel, aard en reden van deze reserve

Om de leer- en experimenteeruimte te faciliteren is deze reserve bij de begroting 2020 ingesteld. Doordat de samenleving complex is geworden en ook steeds complexer wordt, vraagt 'mee kunnen doen' meer van eigen vaardigheden, zelfredzaamheid en regie van de mensen. Binnen het sociaal domein hebben we te maken met de uitdaging om met schaarse financiële middelen en meer burgerkracht sociale vraagstukken adequaat op te lossen. Dit lukt alleen als we een transformatie van het zorg-, ondersteunings- en welzijnssysteem weten te realiseren. De reserve valt onder programma 7 Sociaal domein.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

In het kader van de omzetting van een structurele innovatielast naar een reserve wordt, conform begroot, € 1.000.000 in de reserve gestort. Ter dekking van de pilot praktijkondersteuning huisarts GGZ-jeugd, innovatiesubsidies en extra inzet ter voorkoming van problematische schulden wordt in totaal € 209.925 aan de reserve onttrokken.

Reserve Ondergronds brengen hoogspanningsleidingen

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 10 september 2015. Doel is de dekking van het aandeel van de gemeente in het ondergronds brengen van een hoogspanningsleiding bij Oostendam. De reserve valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Ter dekking van kosten voor het amoveren van de hoogspanningsleiding Walburg-Slikkerveer is € 85.728 aan de reserve onttrokken.

Reserve Actualisatie integraal accommodatieplan

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken voor het optimaliseren van het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Ridderkerk.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Vpb grondexploitaties

Doel, aard en reden van deze reserve

Deze reserve is ingesteld bij de 2e Tussenrapportage 2018 en heeft als doel om verwachte vennootschapsbelasting op grondexploitaties te kunnen dekken. De reserve valt buiten de programma's.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Uit de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 heeft de raad besloten om € 74.500 aan de reserve toe te voegen.

Reserve Nieuw Reijerwaard

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve dient ter dekking van komende investeringen die de ontwikkeling van het gebied ten goede komen, zodat in alle opzichten een goed functionerend bedrijventerrein wordt gerealiseerd. De reserve valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Groenvisie

Doel, aard en reden van deze reserve

Doel is om het uitvoeringsprogramma Groenvisie uit te voeren dat leidend is in alle projecten en bij het dagelijks beheer en onderhoud van het groen. Jaarlijks worden de resultaten gemonitord door een ecooloog. De reserve valt onder programma 6 Cultuur, sport en groen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Conform de begroting 2022 na wijziging wordt € 2.100 indexering aan de reserve toegevoegd. Ter dekking van kosten in het kader van de Groenvisie wordt € 372.629 aan de reserve onttrokken.

Reserve Warmtevisie (Klimaatgelden)

Doel, aard en reden van deze reserve

Doel van de reserve is om uitvoering te geven aan de opdrachten omtrent de klimaatvisie, zodra deze door de raad is vastgesteld. Thema's daarbij zijn de warmtevisie, klimaatplannen, circulaire economie en voedsel. De reserve valt

onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Ter dekking van kosten voor duurzaamheid wordt € 705.470 aan de reserve onttrokken.

Reserve bodemonderzoek Wooncompas

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft tot doel om de declaraties te kunnen dekken die voortvloeien uit de aanwezigheid van bodemverontreiniging bij woningen overgedragen aan Wooncompas. De reserve valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Bestemmingsreserve Afbouw dekking grondexploitaties

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft tot doel om de afbouw van de dekking van de kosten voor grondexploitaties te kunnen dekken. De reserve valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Uit de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2021 heeft de raad besloten om € 710.000 aan de reserve toe te voegen. Conform de begroting na wijziging wordt € 236.900 aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing

Doel, aard en reden van deze reserve

Het doel van deze reserve is het gefaseerd invoeren van tariefstijgingen tot 2025 als gevolg van sterke kostenstijgingen. De reserve valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Ter dekking van het resultaat op afval is € 412.087 aan de reserve onttrokken.

Voorzieningen

Opbouw voorzieningen

Inleiding

Methode van waarderen

De voorzieningen zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen. De in de voorziening onderhoud graven gestorte afkoopsommen zijn gebaseerd op een oneigenlijke annuïteit waarbij de jaarlijkse aanwending groeit met inflatie. De contante waarde hiervan is op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2021-2024

De raad heeft op 11 februari 2021 de Nota reserves en voorzieningen 2021-2024 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans per ultimo 2022 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

In de toelichting per voorziening is informatie opgenomen over:

- Het doel, aard en reden.
- De mutaties in het jaar 2022.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van voorzieningen. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichten voorzieningen

Het doel van het doorlichten van voorzieningen is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een voorziening en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is bepaald dat alle voorzieningen toereikend moeten zijn voor de achterliggende verplichtingen. Daarom moeten in principe alle voorzieningen bij de jaarrekening worden doorgelicht.

Omschrijving	Saldo begin 2022	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Bestemming resultaat 2021	Saldo eind 2022
Wethouderspensioenen	4.188.771	926.137	-926.137	-1.342.038		2.846.733
Wachtgelden vm wethouders	8.696	581.678	-140.596			449.778
Afwikkelkosten Centrumplan	32.600					32.600
Inrichting gebied Windmolen 110	150.000		-129.298			20.702
Totaal voorzieningen voor verplichtingen en risico 's	4.380.068	1.507.815	-1.196.031	-1.342.038	0	3.349.814
Onderhoud graven 10/20 jaar derden	4.038.411	884.166	-704.350			4.218.227
Vervanging riolering	0	352.710	-352.710			0
Beklemden middelen riolering	5.612.302	912.646				6.524.948
Totaal voorzieningen middelen derden met bestedingsverplichting	9.650.713	2.149.522	-1.057.060	0	0	10.743.175
Totaal voorzieningen	14.030.781	3.657.336	-2.253.091	-1.342.038	0	14.092.989

Overzicht investeringen direct ten laste van de voorziening Riolering

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Werkelijke uitgaven 2022	Vershil 2022
Rioolrenovatie en -reparaties	-200.000	-200.000	0	200.000
Kleine projecten	-125.000	-125.000	-32.335	92.665
Riolering Blaak	-150.000	-150.000	-67.576	82.424
Riolering Bloemenbuurt	-400.000	-400.000	0	400.000
Riolering Oost	-50.000	-50.000	0	50.000
Riolering Bolnes	-300.000	-600.000	-14.795	585.205
Riolering Slikkeveer (i.r.t. woningbouwprojecten)	-50.000	-50.000	0	50.000
Riolering n.t.b. (wegbeheer/ruimtelijke ontwikkeling)	-755.000	-755.000	-238.004	516.996
Totaal generaal	-2.030.000	-2.330.000	-352.710	1.977.290

Toelichtingen

Rioolrenovatie en reparaties

Op basis van rioolinspecties is geconcludeerd dat een grote rioolrenovatie niet nodig was. Wel zijn kleine reparaties uitgevoerd, maar deze zijn verantwoord op het dagelijks onderhoud.

Kleine projecten

In 2022 is het grondwatermeetnet aangebracht.

Riolering Blaak

Door vertraging van de sloop van de appartementen aan de Blaak kon het riool niet vervangen worden in 2022. Er zijn in 2022 wel onderzoeken en voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd.

Riolering bloemenbuurt

Er is vertraging in de start van het werk ontstaan ten gevolge van werkzaamheden van nutsbedrijven en weersomstandigheden. Uitvoering start 1e kwartaal 2023.

Riolering Oost

Vorbereiding is niet gestart. Project schuift door. Planperiode wordt heroverwogen ten gevolge van ontwikkeling van ruimtelijke plannen.

Riolering Bolnes

De start van uitvoering is uitgesteld ten gevolge van vertraging van de voorbereiding. Door gebrek aan capaciteit bij de gecontracteerde bureaus zijn de voorbereidende onderzoeken (bodem en kabels & leidingen) vertraagd.

Riolering Slikkerveer (i.r.t. woningbouwprojecten)

Vorbereiding is niet gestart. Project schuift door. Planperiode wordt heroverwogen ten gevolge van ontwikkeling van ruimtelijke plannen.

Riolering n.t.b. (wegbeheer/ruimtelijke ontwikkeling)

Hier vallen verschillende rioolvervangingsprojecten onder. De projecten Westmolendijk en Rijnsoord zijn in 2022 afgerond. De projecten Donckselaan, Markstraat-Dintelstraat, Noordenweg en West-Centrum zijn in voorbereiding.

In het project West-Centrum is vertraging in de voorbereiding ontstaan. Hier zijn extra onderzoeken uitgevoerd met betrekking tot bodemdaling en klimaatadaptatie. De uitkomsten van deze onderzoeken zijn bepalend voor het definitieve ontwerp.

Algemeen

Ten opzichte van de begroting 2022 (circa € 2,3 miljoen) is slechts circa € 350.000 besteed. Naast de specifiek genoemde argumenten per project hebben het integreren van de ambities uit de groenvisie, klimaatadaptatie, duurzaamheid,

bodemdalingsaspecten en ruimtelijke plannen van derden de voortgang in de ambitieuze rioolplanning vertraagd.

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's

Voorziening wethouderspensionen

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de jaarrekening 2004.

Deze voorziening dient om toekomstige pensioenuitkeringen (concrete verplichtingen) aan (voormalige) wethouders te verstrekken c.q. om opgebouwde rechten te kunnen betalen wanneer deze worden opgevraagd voordat de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt. De voorziening valt onder programma 1 Bestuur en (overheids)participatie.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

De uitgaven voor wethouderspensionen ten laste van de voorziening bedragen € 164.632 voor pensioenlasten van voormalig bestuurders en € 761.505 voor de waardeoverdracht van de pensioenaanspraak van een voormalig wethouder aan het ABP. Hiervoor wordt in de voorziening gestort. De voorziening valt voor € 1.342.038 vrij, door een verplichte jaarlijkse renteherrekening van de voorziening voor reeds ingegane en toekomstige pensionen en mutaties hierin.

Voorziening wachtgeld vm. wethouders

Doel, aard en reden van deze voorziening

Voor het wachtgeld van de wethouders is op basis van het wettelijk kader, zoals opgenomen in het BBV, de gemeente verplicht om een voorziening te vormen voor verplichtingen waarvan de omvang per 31 december redelijk in te schatten is. De gerelateerde kosten die in de volgende begrotingsjaren zullen worden gemaakt komen ten laste van deze voorziening. Om die reden is de gemeente verplicht om de kosten van het wachtgeld niet via de exploitatiekosten te nemen maar via een voorziening. De voorziening valt onder programma 1 Bestuur en (overheids)participatie.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

De uitgaven ten laste van de voorziening voor wachtgeld van 3 voormalig wethouders bedragen voor 2022 € 140.596. Op grond van de prognose tot en met 2025 voor wachtgeldverplichtingen, dient € 581.678 in de voorziening te worden gestort.

Voorziening Afwikkelkosten Centrumplan

Doel, aard en reden van deze voorziening

Er zijn afrondende werkzaamheden in de grondexploitatie van het Centrumplan, waarvoor de benodigde budgetten die hiervoor nodig zijn middels deze voorziening beschikbaar zijn. De voorziening valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze voorziening.

Voorziening Inrichting gebied Windmolen 110

Doel, aard en reden van deze voorziening

Vorming van de voorziening voor de inrichting van het gebied rond Windmolen 110. De voorziening valt onder programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

De uitgaven ten laste van de voorziening bedragen € 129.298.

Voorzieningen voor middelen derden met bestedingsverplichtingen

Voorziening Onderhoud graven 10/20 jaar

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening dient om toekomstige verplichtingen ten aanzien van onderhoud aan graven te kunnen blijven bekostigen. De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

De storting in de voorziening van € 884.166 bestaat met name uit in 2022 ontvangen afkoopsommen voor toekomstig onderhoud aan graven en de bespaarde rente over het saldo van de voorziening per 1 januari 2022 (contante waarde). De onttrekking aan de voorziening van € 704.350 is ter dekking van de onderhoudslasten van de begraafplaatsen.

Voorziening Vervanging riolering

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij het GRP-V en dient ter dekking van de vervangingskosten van

rioleringen. De dotatie aan de voorziening is afhankelijk van de werkelijke uitgaven. De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

De storting in de voorziening ad € 352.710 is ter dekking van de uitgaven voor rioolvervangingen.

Voorziening Beklemde middelen riolering

Doel, aard en reden van de voorziening

Doel van deze voorziening is dat door de inzet ervan de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven. In 2018 is het GRP vastgesteld. Daarbij is over een periode van 40 jaar een doorrekening gemaakt van de noodzakelijke onttrekkingen en stortingen aan deze voorziening. De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2022

Het voordelig resultaat op riolering ad € 912.646 is aan de voorziening bekleemde middelen riolering toegevoegd.

Vaste schuld met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer Onderhandse leningen

Onze langlopende leningen vallen onder de noemer Onderhandse leningen.

Overzicht langlopende leningen	Saldo begin 2022	Nieuwe leningen	Reguliere aflossingen	Saldo eind 2022
Langlopende leningen	35.844.674		-3.753.780	32.090.894

Waarborgsommen

Waarborgsommen	Saldo begin 2022	Vermeerderingen	Aflossing	Saldo eind 2022
Ontvangen waarborgsommen	13.040			13.040

Flottende passiva Netto-flottende schulden

Overige schulden

De openstaande crediteuren ad. € 7.626.745 zijn eind februari 2023 volledig voldaan.

Overige schulden	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Crediteuren (semi) overheid	5.458.746	7.626.745
Totaal	5.458.746	7.626.745

Nog te betalen bedragen

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	8.263.018	6.298.213
Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	2.453.888	3.969.930
Van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	79.911	1.134.792
Overige overlopende passiva	16.752	47.964
Totaal	10.813.569	11.450.899

Specificatie verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
VWS - regeling specifieke uitkering stimulering sport	835.766	493.767
Diverse aanbieders - inzet in wijkteams	471.113	437.705
BNG - transitorische rente langlopende leningen	481.690	431.560
GR Jeugdhulp Rijnmond	951.714	
Diverse aanbieders WMO, jeugd en mantelzorg	1.574.651	1.431.970
Vooruitontvangen marktinitiatieven	175.430	121.686
Onderhoud openbare ruimte	865.776	447.289
Sportservice Ridderkerk BV	1.393.691	353.378
BAR-organisatie	499.359	947.477
N.V. BAR-Afvalbeheer	204.466	
Belastingcrediteuren definitieve aanslag afvalstoffenheffingen		444.356
GRNR - OZB 2019 - 2022		518.400
Overige nog te betalen	809.362	670.625
Totaal	8.263.018	6.298.213

Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2022	Lasten	Baten	Correctie/ terugbetalen	Saldo eind 2022
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) vanaf 2019	1.139.954	-1.469.726	1.954.431		1.624.659
Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (NPO)	173.425	-169.264	414.620		418.781
Ministerie BZK, specifieke uitkering RRE(W)	884.830	-601.685	42.514		325.659
Ministerie Fin, uitkering toeslagenproblematiek	158.410	-217.107		58.697	0
Ministerie VWS, Regeling sportakkoord	28.944	-28.944	520.464		520.464
Ministerie VWS, Preventieakkoord	612	-30.068	33.670		4.214
Ministerie VWS, Gezonde leefstijlinterventie	67.713	-67.713			0
SPUK Inburgering (Sisa)		-49.048	344.168		295.120
SUVIS21 Rehobothschool Verl.Kerkweg			46.065		46.065
Tijdelijke onderwijshuisvesting Oekraïners			60.000		60.000
Energiearmoede		-73.887	748.855		674.968
Totaal	2.453.888	-2.707.442	4.164.787	58.697	3.969.930

Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2022	Lasten	Baten	Naar nog te ontvangen / correctie	Saldo eind 2022
Extra DUVO-middelen Veilig Thuis	67.295	-67.295			0
COA - Asielboot	12.616	-44.505	1.270	30.619	0
Metropoolregio - verbeteren verkeersveiligheid		-3.086	900.000		896.914
SPUK Naleving controle			132.877		132.877
Rotterdam - Project jong vermogen			105.000		105.000
Totaal	79.911	-114.886	1.139.147	30.619	1.134.791

Overige overlopende passiva

Overige overlopende passiva	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Diverse debiteuren	0	9.560
Tussenrekening KBG	0	18.627
Publiekszaken PIN-betalingen	0	3.453
Parkeerbelastingen	16.752	16.324
Totaal	16.752	47.964

Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen met borgstellingen en garanties

Staat van gewaarborgde geldleningen

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Nummer raadsbesluit	Rente-percentage	Restant begin 2022	Totaalbedrag van de aflossing	Restant eind 2022 totaal	Leningvorm en einddatum
6.150.587	Herfinanciering lening Bouw 81 woningen Mauritshoek	Stichting Wooncompas	25-05-1998, nr. 15	5,495	846.200	-411.800	434.400	annuïtair tot 1-7-2023
299.495	Bouw Sporthal Reijerpark	Stichting sporthal Reijerpark	24-02-1998, nr. 986	3,2	107.900	-14.000	93.900	annuïtair tot 1-5-2028
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 17-12-2002	5,159	3.994.100	-584.900	3.409.200	annuïtair tot 1-11-2027
10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Wooncompas	b.en w. 2-12-2003	4,88	2.671.900	-621.000	2.050.900	annuïtair tot 12-3-2025
10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Wooncompas	b.en w. 2-12-2003	5,075	5.790.500	-362.200	5.428.300	annuïtair tot 12-9-2033
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 10-5-2005	4,29	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 14-6-2030
10.000.000	Herfinanciering 3 leningen	Stichting Wooncompas	b.en w. 23-8-2005	3,985	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 2-1-2032
7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 25-4-2006	4,364	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2026
7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 25-4-2006	4,414	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2036
200.000	bouw clubhuis	Korfbal Combinatie Ridderkerk	b.en w. 28-2-2017	1,750	160.000	-13.300	146.700	lineair tot 2-1-2038
200.000	bouw clubhuis	Korfbal Combinatie Ridderkerk	b.en w. 28-2-2017	2,300	180.000	-6.700	173.300	lineair tot 2-1-2048
					48.750.600	-2.013.900	46.736.700	

Indirecte garantstellingen Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum ondertekening of storting	Rente-percentage	Restant begin 2022	Totaalbedrag van de aflossing	Restant eind 2022 totaal	Maximaal risico schade gemeente 25%	Leningvorm
6.155.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,81	2.922.900	-245.600	2.677.300	669.325	Annuïteit
10.797.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,915	5.064.600	-507.800	4.556.800	1.139.175	Annuïteit
7.504.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,25	3.687.000	-284.200	3.402.800	850.700	Annuïteit
3.170.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	4,86	2.042.200	-103.700	1.938.500	484.625	Annuïteit
4.495.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	8-10-2003	3,10	3.234.600	-104.700	3.129.900	782.475	Annuïteit
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-10-2007	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-10-2007	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum ondertekening of storting	Rente-percentage	Restant begin 2022	Totaalbedrag van de aflossing	Restant eind 2022 totaal	Maximaal risico schade gemeente 25%	Leningvorm
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-7-2008	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-7-2008	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	22-1-2008	4,77	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
10.186.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	18-5-2010	3,77	4.476.300	-427.000	4.049.300	1.012.325	Annuiteit
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	20-12-2010	3,44	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-8-2012	3,95	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	3,75	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	1,65	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	1,65	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2016	1,82	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2015	1,84	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2016	1,86	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-9-2016	1,47	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
2.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2017	2,10	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
3.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	30-3-2017	2,04	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-4-2017	2,07	2.000.000	0	2.000.000	500.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	27-9-2017	1,76	3.000.000	0	3.000.000	750.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	16-10-2017	1,79	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	14-9-2018	1,80	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
8.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	25-6-2019	1,25	8.000.000	0	8.000.000	2.000.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	20-9-2019	0,43	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-12-2020	0,27	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-12-2020	0,26	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
1.275.122	Bedrijfsfinanciering	St. Patrimonium	1-12-1987	4,13	1.275.100	-1.275.100	0	0	fixe-lening
7.512.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	>1-8-2021		5.772.000	-227.000	5.545.000	1.386.250	fixe-lening
22.390.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Vestia	>1-8-2021	3,55	0	0	9.000	2.250	fixe-lening
					163.474.700	-3.175.100	160.308.600	40.077.125	

Overzicht van hypotheekgaranties inzake eigenwoningbezit

Naam van de geldgever	Restant begin 2022	Restant einde 2022	Bedrag opgebouwde waarden 2022	Gewaarborgd eind 2022
Centraal beheer	77.143	0		0
ING	460.990	332.345		332.345
Rabobank Eindhoven	12.985	12.985		12.985
Rabobank Ridderkerk	59.862	82.192		82.192
Stater	913.287	723.331	521.174	202.158
Totaal	1.524.267	1.150.853	521.174	629.680

Toelichting op het overzicht van lasten en baten

Analyse afwijkingen tussen begroting en jaarstukken

Op 2 juli 2020 heeft de raad het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021-2024 vastgesteld. In het protocol zijn de criteria opgenomen om begrotingsafwijkingen te categoriseren in rechtmatige en onrechtmatige begrotingsafwijkingen. Hieronder zijn deze criteria opgenomen.

Rechtmatige begrotingsafwijkingen

- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid.
- Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.
- Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen.
- Kostenoverschrijdingen, geconstateerd na het verantwoordingsjaar, betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing).
- Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet), waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in de volgende jaren.

Niet-rechtmatige begrotingsafwijkingen

- Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.
- Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de

accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd.

- Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.
- Kostenoverschrijdingen, geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar, betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing).
- Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet), waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf.

De gemeenteraad heeft in het controleprotocol voor fouten een tolerantiegrens vastgesteld van 1% van het totaal van de lasten. De commissie BBV heeft in een stellige uitspraak gesteld dat het totaal van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves is.

De accountant heeft de tolerantiegrens voor de jaarrekening 2022 vastgesteld op € 1.343.300. Blijft het totaal van de financiële onrechtmatigheden binnen dit bedrag dan kan een goedkeurende controleverklaring op de financiële rechtmatigheid door de accountant worden afgegeven.

Toelichtingen bij de programma's

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de financiële begrotingsrechtmatigheid. Voor het bepalen van een onrechtmatigheid wordt allereerst gekeken naar een overschrijding op de lasten van een bepaald programma. Wordt er een overschrijding geconstateerd, dan wordt bepaald wat de overschrijding veroorzaakt. De overschrijding wordt getoetst aan de criteria uit het controleprotocol.

Programma	Begroting na wijziging		Rekening 2022		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheidsoordeel
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
1 Bestuur en (overheids)participatie	-5.096.500	1.543.800	-6.840.040	3.336.053	-1.743.540	1.792.253	0
2 Veiligheid	-3.970.100	958.500	-4.065.392	1.590.348	-95.292	631.848	-65.063
3 Verkeer, vervoer en wegen	-13.450.250	5.542.400	-12.720.718	5.249.366	729.532	-293.034	
4 Economische zaken	-2.578.700	1.537.500	-2.747.144	1.479.379	-168.444	-58.121	-177.847
5 Onderwijs	-3.956.478	2.406.978	-3.243.806	1.759.390	712.672	-647.588	
6 Cultuur, sport en groen	-10.486.600	746.300	-10.280.967	579.807	205.633	-166.493	
7 Sociaal domein	-67.334.471	19.348.833	-64.667.747	20.064.251	2.666.724	715.418	
8 Gezondheid en duurzaamheid	-15.259.802	15.713.702	-13.816.598	14.226.448	1.443.204	-1.487.254	
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-22.120.200	12.258.100	-22.355.700	12.279.046	-235.500	20.946	-612.994
Niet in de programma's opgenomen baten en lasten	-16.740.900	100.233.000	-17.282.025	104.485.245	-541.125	4.252.245	0
Totaal	-160.994.001	160.289.113	-158.020.136	165.049.333	2.973.865	4.760.220	-855.904

Toelichtingen bij de investeringen

Programma	Begroting na wijziging		Rekening 2022		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheidsoordeel
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
3 Verkeer, Snel fietsroute F15 vervoer IJsselmonde en wegen	-224.000	224.000	-532.553	88.251	-308.553	-135.749	-308.553
HOV Populierenlaan-Verbindingsweg voorbereiding	-100.000	50.000	-134.477	0	-34.477	-50.000	
6 Sport, cultuur en groen Reijerpark kunstgrasveld	-154.000	0	-540.150	94.526	-386.150	94.526	0
Totaal	-478.000	274.000	-1.207.180	182.777	-729.180	-91.223	-308.553

Overzicht aanwending bedrag onvoorzien

Onvoorzien

Er heeft dit jaar geen mutatie voorgedaan waarvoor het bedrag voor onvoorziene posten is aangesproken.

Onvoorzien	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Onvoorzien	-25.000	-25.000	0
Totaal	-25.000	-25.000	0

Het overzicht incidentele baten en lasten is gebaseerd op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van augustus 2018 en de verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten van de toezichthouders van de twaalf provincies, waarin nieuwe criteria voor het onderscheid in structurele en incidentele mutaties zijn gegeven. Onder incidentele mutaties vallen ook lasten en baten die over een langere periode van jaren lopen, maar wel eindig zijn.

Overzicht incidentele baten en lasten

In het volgende overzicht staan de baten en lasten die naar de aard van de raming (soort of de eigenschap van een begrotingspost) éénmalig zijn en € 50.000 of meer bedragen.

Omschrijving	Toelichting eenmalige last of baat	Lasten	Baten
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie			
	Enmalige lasten kleiner dan € 50.000	-3.752	
	Enmalige baten kleiner dan € 50.000		7.200
Totaal Programma 1		-3.752	7.200
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen			
Aanleg glasvezelnetwerk	Kosten en degeneratie-inkomsten	-175.809	1.155.252
Totaal Programma 3		-175.809	1.155.252
Programma 6 Cultuur, sport en groen			
SPUK Sportakkoord	Kosten en vergoeding tijdelijke regeling Sportakkoord	-58.821	58.821
SPUK Leefstijlinterventies	Kosten en vergoeding tijdelijke regeling Leefstijlinterventies	-54.470	54.470
	Enmalige lasten kleiner dan € 50.000	-30.068	
	Enmalige baten kleiner dan € 50.000		30.068
Totaal Programma 6		-143.359	143.359
Programma 7 Sociaal domein			
Opvang Oekraïners	Kosten en vergoeding opvang vluchtelingen uit Oekraïne	-2.283.878	2.283.878
Totaal Programma 7		-2.283.878	2.283.878
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid			
SPUK Verlaging Energierekening	Tijdelijke regeling ter voorkoming van energiearmoede	-73.887	73.887
Totaal Programma 8		-73.887	73.887
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed			
Uitkoop woningen onder hoogspanningsleidingen	Amoveren van de hoogspanningslijn Slikkerveer-Walburg	-85.728	
Totaal Programma 9		-85.728	0
Totaal eenmalige lasten en baten programma's		-2.766.412	3.663.575

Omschrijving	Toelichting eenmalige last of baat	Lasten	Baten
Algemene reserve	Dekking herindicaties Wmo begeleiding, dagbesteding, huishoudelijke hulp		350.000
Algemene reserve	Dekking project digitalisering bouwdoosiers		85.500
Algemene reserve	Dekking herstel damwand Werfkade/Ankerplaats		90.000
Algemene reserve	Dekking toevoeging aan afschrijvingsreserve geluidsscherm A15-A16		1.241.300
Algemene reserve	Dekking uitvoeringsmiddelen TOZO		201.257
Algemene reserve	Dekking ten behoeve van reserve innovatiefonds sociaal domein inzake omzetting structurele last innovatie naar reserve		1.000.000
Algemene reserve	Afbouw in 8 jaar van dividendinkomsten		525.000
Reserve onderhoud baggeren haven	Dekking van baggerwerkzaamheden in de haven		186.653
Reserve onderhoud verharding	Storting in de reserve onderhoud verharding	-1.094.600	
Reserve onderhoud verharding	Onttrekking aan reserve onderhoud verharding ter dekking van planmatig onderhoud		1.953.116
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	Jaarlijkse storting in de reserve groot onderhoud sportaccommodaties	-250.000	
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	Onttrekking aan reserve groot onderhoud sportaccommodaties ter dekking van planmatig onderhoud		309.600
Reserve groot onderhoud gebouwen	Jaarlijkse storting in de reserve groot onderhoud gebouwen en storting ten behoeve van Bibliotheek aan zet	-492.100	
Reserve groot onderhoud gebouwen	Onttrekking aan reserve groot onderhoud gebouwen ter dekking van planmatig onderhoud aan het gemeentehuis		68.911
Reserve innovatiefonds sociaal domein	Storting in de reserve innovatiefonds sociaal domein	-1.000.000	
Reserve innovatiefonds sociaal domein	Dekking van de pilot praktijkondersteuning huisarts GGZ-jeugd, innovatiesubsidies en extra inzet ter voorkoming van problematische schulden		209.925

Omschrijving	Toelichting eenmalige last of baat	Lasten	Baten
Reserve ondergronds brengen hoogspanningsleidingen	Dekking van kosten voor het amoveren van de hoogspanningsleiding Walburg-Slikkerveer		85.728
Reserve Groenvisie	Dekking van kosten in het kader van de Groenvisie		372.629
Reserve Warmtevisie (Klimaatgelden)	Dekking van gemaakte kosten voor duurzaamheid		705.470
Reserve afbouw dekking grondexploitaties	Onttrekking conform de begroting aan de reserve afbouw dekking grondexploitaties		236.900
Reserve bestemming afvalstoffenheffing	Onttrekking aan de reserve bestemming afvalstoffenheffing ter dekking van het resultaat op afval		412.087
Afschrijvingsreserve geluidsscherm West A15/A16	Storting uit de algemene reserve in de reserve geluidsscherm West A15/A16	-1.241.300	
	Stortingen in reserves kleiner dan € 50.000	-34.800	
	Onttrekkingen aan reserves kleiner dan € 50.000		310.006
Totaal reservemutaties		-4.112.800	8.344.081

Totaal alle eenmalige lasten en baten	-6.879.212	12.007.657
--	-------------------	-------------------

Presentatie van het structureel rekeningssaldo	2022
Saldo lasten en baten	1.460.493
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	5.568.705
Rekeningssaldo na bestemming	<u>7.029.197</u>
Waarvan eenmalige lasten en baten (saldo)	5.128.444
Structureel rekeningssaldo	1.900.753

Structurele reservemutaties	Toelichting	Lasten 2022	Baten 2022
Afschrijvingsreserves	Totaal onttrekking ter dekking van afschrijvingen		1.337.423
Totaal structurele reservemutaties		0	1.337.423

Toelichting op overzicht incidentele baten en lasten

- De aanleg van een glasvezelnetwerk is incidenteel van aard. Hier staan incidentele degeneratie-inkomsten tegenover (vergoeding die een gemeente ontvangt voor graafwerkzaamheden in bestaande bestrating).
- Specifieke uitkeringen met een incidenteel karakter zijn ontvangen voor het Sportakkoord, Leefstijlinterventies, Opgang vluchtelingen uit Oekraïne en de tijdelijke
 - regeling ter voorkoming van energiearmoede. De hieraan gerelateerde uitgaven zijn ook incidenteel van aard.
- Voor de aanpassing van de hoogspanningslijn tussen Slikkerveer en Walburg zijn in 2022 incidentele kosten gemaakt.
- Alle reservemutaties, met uitzondering van de onttrekkingen aan afschrijvingsreserves, moeten als incidentele mutaties worden beschouwd.

Informatie Wet normering topinkomens

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen voor de (semi)publieke sector (WNT) moet in de jaarrekening verslag gedaan worden van de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen en van eenieder van wie de bezoldiging van zijn functie of functies de

maximale bezoldiging te boven is gegaan. De maximale bezoldiging bedraagt in 2022 € 216.000.

De wet heeft betrekking op de bezoldiging van de gemeentesecretaris en de griffier.

	H.W.J. Klaucke	J. van Straalen
Functiegegevens 2022	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2022		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	128.443,89	94.239,34
Beloningen betaalbaar op termijn*	22.130,40	16.323,12
<i>Subtotaal</i>	<i>150.574,29</i>	<i>110.562,46</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2022	150.574,29	110.562,46
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2021 (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	119.099,35	89.270,88
Beloningen betaalbaar op termijn*	21.775,08	16.427,16
Totale bezoldiging 2021	140.874,43	105.698,04
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000

* Voornamelijk de werkgeversbijdrage aan een pensioenvoorziening

Staat van investeringen

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2022	Doorgeschoven bedragen uit 2021	Mutaties 2022	Geraamde bedragen 2022	Werkelijke bedragen 2022	Restant geraamde bedragen 2022	Door te schuiven bedrag vanuit 2022	Afsluiten J/N
	Energiebesparende maatregelen Gemeentehuis	-36.800		-24.800	0	-24.800	0	24.800	-24.800	N
	Vervangen camerasysteem in raadzaal	-25.000	-25.000	0	0	-25.000	-21.563	3.437		J
	I-pads voor raadsleden en burgerleden	-80.000	-56.000	0	-24.000	-80.000	-79.591	409		J
	subtotaal programma 1 Bestuur en participatie	-141.800	-81.000	-24.800	-24.000	-129.800	-101.154	28.646	-24.800	
1	Mobiele Camera Unit	-56.200		0	-56.200	-56.200	0	56.200	-56.200	N
	subtotaal programma 2 Veiligheid	-56.200	0	0	-56.200	-56.200	0	56.200	-56.200	
	Fietshighway Lagendijk	-388.900	0	-8.300	0	-8.300	-9.131	-831	0	J
2	VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg	-65.700	-27.100	0	0	-27.100	0	27.100	-27.100	N
	VRI Industrieweg-Rotterdamseweg	-67.500	-21.400	0	0	-21.400	0	21.400	0	J
3	VRI Donkersloot-, Gilden-, Rotterdamseweg	-159.600	-85.900	0	0	-85.900	0	85.900	-85.900	N
4	Snelfietsroute F15 IJsselmonde	-2.865.700	-514.000	290.000	0	-224.000	-532.553	-308.553	0	N
4	Snelfietsroute F15 IJsselmonde (bate)	2.568.300	654.200	-430.200	0	224.000	88.251	-135.749	135.700	N
	Vervangen 2 dijktrappen Ringdijk	-35.000	0	0	-35.000	-35.000	-32.727	2.273	0	J
5	Ren sprthl Drievliet herin openbare ruimte	-485.000	-97.000	-333.300	0	-430.300	-180.293	250.007	-250.000	N
	Aanpassen bushaltes en doorsteek Geerlaan	-85.000	0	0	-1.000	-1.000	-2.499	-1.499	1.500	N
	Centrum fietsenstalling, gebouw	-130.000	-54.000	-74.600	128.600	0	-1.394	-1.394	1.400	N
	Centrum fietsenstalling, installatie	-80.000	-80.000	0	80.000	0	0	0	0	N
6	Ontwikkeling Dillenburgplein	-2.000.000	-1.800.000	-190.300	0	-1.990.300	-576	1.989.724	-1.989.700	N
7	Geluidsscherm Oosterpark/A15	-8.735.000	-7.295.000	-322.600	7.095.600	-522.000	-105.881	416.119	-416.100	N
	Zonnepanelen geluidsscherm Oosterpark	-6.900	-495.000	-48.900	543.100	-800	-699	101	0	J
	HOV Voorbereiding Nieuwe Centrumhalte	-100.000	-100.000	0	100.000	0	0	0	0	N
	HOV Voorbereiding Nieuwe Centrumhalte (bate)	50.000	50.000	0	-50.000	0	0	0	0	N
8	HOV Voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat	-100.000	-40.000	-1.600	0	-41.600	0	41.600	-41.600	N
8	HOV Voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat (bate)	50.000	25.000	25.000	0	50.000	0	-50.000	50.000	N
	HOV Vondellaan-de Zeeuwstraat uitvoering	0	0	0	0	0	-5.064	-5.064	5.100	N
9	HOV PopulierenIn-Verbindingsweg voorbereid.	-100.000	-100.000	0	0	-100.000	-134.477	-34.477	34.500	N
9	HOV PopulierenIn-Verbindingsweg voorbereid. (bate)	50.000	50.000	0	0	50.000	0	-50.000	50.000	N
	HOV Infrastructuur first en last mile 2022	-166.700	-166.700	0	166.700	0	0	0	0	N
	Verbeteren verkeersstructuur Centrum onderz	-100.000	-99.300	18.100	60.000	-21.200	-672	20.528	-20.500	N
	Verbeteren verkeersstruc Centrum-uitvoer	-3.000.000	-2.000.000	0	2.000.000	0	0	0	0	N
	Centrum deelgeb 4 Koningsplein onderzoek	-100.000	-100.000	0	100.000	0	0	0	0	N
	Onderzoek wegcategorisering 30 km tenzij	-50.000	-50.000	0	50.000	0	0	0	0	N

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2022	Doorgeschoven bedragen uit 2021	Mutaties 2022	Geraamde bedragen 2022	Werkelijke bedragen 2022	Restant geraamde bedragen 2022	Door te schuiven bedrag vanuit 2022	Afsluiten J/N
	Barrièrewerking auto verminderen	-166.700	-166.700	0	166.700	0	0	0	0	N
	Stadslogistiek onderzoek	-50.000	-50.000	0	50.000	0	0	0	0	N
	Uitbreiden infrastructuur oplaadpalen	-30.000	-30.000	0	0	-30.000	-35.960	-5.960	0	J
10	Ontbrekende schakels fietsnetwerk 2022	-626.800	-526.800	-100.000	600.000	-26.800	0	26.800	-26.800	N
	Ontbrekende schakels fietsnetwerk onderzoek	-50.000	-50.000	0	50.000	0	-4.650	-4.650	4.700	N
	Aanpak Veiligheidsknelpunten 2022	-600.000	-500.000	-99.600	599.600	0	0	0	0	N
	Onderzoek fietsparkeren winkelcentra	-50.000	0	-50.000	40.000	-10.000	-4.500	5.500	-5.500	N
	Aanpassing kruising Waalweg-Rijksstraatweg	-120.000	0	-147.300	30.000	-117.300	-117.280	20	0	J
	Snelheidsafwaardering Riederwerf	-38.000	0	-38.000	0	-38.000	-38.000	0	0	J
	Voetgangersoversteekplaats Jan Luykenstraat	-60.000	0	0	-60.000	-60.000	-81.581	-21.581	0	J
11	Vervangen brug De Gorzen 043601	-41.900	-41.900	0	0	-41.900	0	41.900	0	J
12	Keerwand Donckse Bos	-127.000	0	-119.500	0	-119.500	-51.800	67.700	-67.700	N
13	Snelheidsremmende maatregelen Erasmuslaan	-50.000	-48.000	0	0	-48.000	0	48.000	-48.000	N
	Aanpassen V.O.P.s incl. zwart-wit kokers	-500.000	0	0	0	0	0	0	0	N
	Uniform inrichten schoolzones	-200.000	0	0	-75.000	-75.000	-55.776	19.224	-19.200	N
14	Rehabilitaties wegen	-2.286.400	-941.700	-39.900	-450.000	-1.431.600	-1.008.236	423.364	-423.400	N
15	Openbare verlichting	-560.800	-386.300	-174.500	0	-560.800	-154.884	405.916	-405.900	N
	Openbare verlichting, bate	0	0	0	0	0	22.207	22.207	0	N
16	HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota)	-100.000	0	-29.300	0	-29.300	0	29.300	-29.300	N
16	HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota), bate	50.000	0	50.000	0	50.000	0	-50.000	50.000	N
	HOV Vlietlaan uitvoering	-2.000.000	0	0	0	0	-192	-192	200	N
	HOV Vlietlaan uitvoering, bate	1.000.000	0	0	0	0	0	0	0	N
17	Centrum deelgebied 1 Parkeerplaats	-1.986.800	-1.744.900	-180.000	1.600.000	-324.900	-35.319	289.581	-289.600	N
	Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein onderzoek	-100.000	-50.000	-34.800	0	-84.800	-67.453	17.347	-17.300	N
	Centrum deelgebied 3 Entree Joris-, Schoutstr onderz	-100.000	-50.000	-49.700	99.700	0	0	0	0	N
	Centrum deelgeb 2 Sint Jorisplein uitvoer	-2.000.000	-2.000.000	100	1.999.900	0	-192	-192	200	N
	Centrum geb 3 Entree Joris-Schoutstr uitv.	-2.000.000	-2.000.000	0	2.000.000	0	0	0	0	N
18	Stimulering Verkeersveiligheid 2022	-200.000	-200.000	0	0	-200.000	-3.086	196.914	-196.900	N
18	Stimulering Verkeersveiligheid 2022 (bate)	200.000	150.000	0	50.000	200.000	3.086	-196.914	196.900	N
19	Aanleg vrijliggende fietspaden Erasmuslaan	-650.000	-600.000	0	400.000	-200.000	-59.491	140.509	-140.500	N
20	Aanpas. Voet- fietspad Donkersloot-Vondelln	-950.000	-875.000	0	700.000	-175.000	-10.889	164.111	-164.100	N
21	Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km	-145.300	0	-145.300	0	-145.300	-103.233	42.067	-42.000	N
	Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km (bate)	130.700	0	130.700	-130.700	0	0	0	0	N
	Verbreden fietspad Sportlaan	-50.000	0	0	-50.000	-50.000	-50.048	-48	0	J
22	Tijdelijke loopstrook Oosterparkweg	-50.000	0	0	-50.000	-50.000	-3.440	46.560	-46.600	N

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2022	Doorgeschoven bedragen uit 2021	Mutaties 2022	Geraamde bedragen 2022	Werkelijke bedragen 2022	Restant geraamde bedragen 2022	Door te schuiven bedrag vanuit 2022	Afsluiten J/N
	Renovatie aanlegsteiger waterbushalte	-500.000	-500.000	0	500.000	0	0	0	0	N
23	Toegankelijke bushaltes Ridderkerk	-276.000	0	-271.600	0	-271.600	-52.822	218.778	-218.800	N
23	Toegankelijke bushaltes Ridderkerk (bate)	138.000	0	138.000	0	138.000	28.636	-109.364	109.400	N
	Parkeerplaats + omgevingsvoorz. Oosterpark	-698.000	-682.700	-1.300	674.700	-9.300	-937	8.363	-8.400	N
	Ketenvoorzieningen Openbaar Vervoer	-100.000	0	0	0	0	-1.206	-1.206	1.200	N
24	Geluidsscherm A15	-2.291.300	-854.500	-868.800	-200.000	-1.923.300	-1.725.960	197.340	-197.300	N
	Parkeermaatregelen De Fakkel	-50.000	0	0	-500	-500	-96	404	-400	N
	IKC de Noord openbare ruimte	-200.000	0	0	0	0	-6.144	-6.144	6.100	N
	Vervangen houten meerpalen	-50.000	0	0	-50.000	-50.000	-41.720	8.280	0	J
25	Drainage/Suppletiegemalen	-78.000	-44.600	-33.400	0	-78.000	-3.639	74.361	-74.400	N
26	Vervangen beschoeiingen 2022	-84.300	-57.100	-27.200	0	-84.300	-42.734	41.566	-40.000	N
	subtotaal programma 3 Verkeer, vervoer en wegen	-34.801.300	-24.596.400	-3.168.100	18.732.400	-9.032.100	-4.625.054	4.407.046	-4.646.100	
27	Grond tbv erfpacht RENGIE (Renes/Engie)	-5.200.000	-5.200.000	0	0	-5.200.000	0	5.200.000	-5.200.000	N
28	Grond tbv erfpacht AFL Barendrecht	-7.400.000	-7.400.000	0	0	-7.400.000	0	7.400.000	-7.400.000	N
29	Grond tbv erfpacht Renes 2e fase	-3.075.000	0	0	-3.075.000	-3.075.000	0	3.075.000	-3.075.000	N
	Vorbereidingskrediet grondposities	-456.000	-181.000	-229.900	350.000	-60.900	-46.485	14.415	-14.400	N
	subtotaal programma 4 Economische zaken	-16.131.000	-12.781.000	-229.900	-2.725.000	-15.735.900	-46.485	15.689.415	-15.689.400	
30	Herbestemming voormalige huishoudschool	-100.000	0	0	-100.000	-100.000	0	100.000	-100.000	N
31	Elektronische installaties voor inhuizing bibliotheek	-49.800	0	-31.000	0	-31.000	0	31.000	-31.000	N
32	Bouw Sportzaal Gemini bouw	-2.174.900	-848.000	-358.700	650.000	-556.700	-366.882	189.818	-189.800	N
	Bouw Sportzaal Gemini bouw, bate	0	0	0	0	0	15.494	15.494	0	N
33	Bouw Sportzaal Gemini installatie	-626.400	-404.100	16.500	-100.000	-487.600	-455.659	31.941	-52.300	N
	Bouw Sportzaal Gemini installatie, bate	0	0	0	0	0	20.364	20.364	0	N
34	Bouw Sportzaal Gemini inrichting	-169.000	-158.000	-5.000	0	-163.000	-77.193	85.807	-88.000	N
	Bouw Sportzaal Gemini inrichting, bate	0	0	0	0	0	2.172	2.172	0	N
35	Energiebesparende maatregelen De Fakkel	-46.500	0	-46.500	0	-46.500	0	46.500	-46.500	N
36	Renovatie sporthal Drievliet	-5.524.400	-4.700.000	-102.000	1.802.000	-3.000.000	-1.873.184	1.126.816	-1.259.300	N
36	Renovatie sporthal Drievliet	0	0	0	0	0	132.500	132.500	0	N
36	Renovatie sporthal Drievliet installaties	-2.397.000	-1.488.000	0	488.000	-1.000.000	0	1.000.000	-1.000.000	N
	Renovatie sporthal Drievliet inrichting	-175.000	-145.000	0	145.000	0	0	0	0	N
	Gymlokaal de Noord	-1.473.300	-320.000	-47.000	327.000	-40.000	-44.328	-4.328	1.100	N
	Gymlokaal de Noord, bate	0	0	0	0	0	3.197	3.197	0	N
	Gymlokaal de Noord installaties	-420.000	-130.000	0	130.000	0	0	0	0	N
	Gymlokaal de Noord inrichting	-100.000	0	0	0	0	0	0	0	N
37	Reijerpark kunstgras ondergrond+inrichting	-315.000	0	0	-315.000	-315.000	-14.978	300.022	0	J

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2022	Doorgeschoven bedragen uit 2021	Mutaties 2022	Geraamde bedragen 2022	Werkelijke bedragen 2022	Restant geraamde bedragen 2022	Door te schuiven bedrag vanuit 2022	Afsluiten J/N
37	Reijerpark kunstgras ondergrond+inrichting, bate	0	0	0	0	0	2.621	2.621	0	J
37	Reijerpark kunstgrasveld 1 toplaag	-154.000	0	0	-154.000	-154.000	-540.150	-386.150	0	J
37	Reijerpark kunstgrasveld 1 toplaag, bate	0	0	0	0	0	94.526	94.526	0	J
	Sportpark Rijsoord veld C	-95.000	0	0	-95.000	-95.000	-88.625	6.375	0	J
	Sportpark Rijsoord veld C, bate	0	0	0	0	0	11.853	11.853	0	J
38	Inr Sportpark RK buitenruimte buiten hekwrk	-567.900	-450.000	-141.700	82.100	-509.600	-325.134	184.466	-184.500	N
	Inr. Sportpark RK, tbv Gemini buitenruimte	-258.300	0	0	-99.300	-99.300	-87.107	12.193	-12.200	N
	Inr. Sportpark RK, tbv Gemini buitenruimte, bate	0	0	0	0	0	15.244	15.244	0	N
39	Vervangen opstallen dierenweide Lohmanpark	-75.000	0	-75.000	0	-75.000	0	75.000	-75.000	N
	Oosterpark fase 1 Rondom Rowdies	-550.000	-300.000	0	298.200	-1.800	-4.165	-2.365	2.400	N
40	Oosterpark fase 2 Langs geluidsscherm park	-680.000	-100.000	0	0	-100.000	-5.008	94.992	-95.000	N
	Buurtsport Driehoek Zand 2020	-30.200	-30.200	0	30.200	0	0	0	0	N
	Skateboardbaan Vlietlaan	-31.000	-30.900	100	30.800	0	0	0	0	N
	Kunstgrasondergronden speelterreinen 2022	-160.500	-160.500	0	0	-160.500	-138.303	22.197	-22.200	N
	Aanpassen ondergronden speelplaatsen 2022	-144.000	-144.000	0	0	-144.000	-152.554	-8.554	0	J
	Aanschaf speeltoestellen 2022	-140.600	-140.600	0	0	-140.600	-144.783	-4.183	0	J
	Vervangen toplagen kunstgrasveldjes 2022	-63.500	-63.500	0	0	-63.500	-59.002	4.498	0	J
	subtotaal programma 6 Cultuur, sport en groen	-16.521.300	-9.612.800	-790.300	3.120.000	-7.283.100	-4.079.084	3.204.016	-2.772.700	
	Aanschaf AED's	-70.000	0	-70.000	0	-70.000	-70.021	-21	0	J
41	Ondergrondse containers papier	-624.700	0	0	-37.500	-37.500	-11.972	25.528	-25.500	N
41	Toegangscontrole ondergrondse containers	-266.100	0	0	-12.000	-12.000	-6.316	5.684	-5.600	N
41	Ondergrondse containers rest hoogbouw	-500.300	0	0	-57.000	-57.000	-31.929	25.071	-25.000	N
41	GFT-cocons 2021	-451.400	0	-58.800	0	-58.800	-31.417	27.383	-27.300	N
	Toegangscontrole GFT-cocons	0	0	0	0	0	0	0	0	J
	Toegangscontrole GFT-cocons 2021	-207.700	0	-37.300	37.300	0	0	0	0	J
42	Gemalen mechanisch	-196.300	-121.600	-74.700	0	-196.300	-46.616	149.684	-149.700	N
43	Gemalen elektrisch	-215.000	-115.000	-100.000	0	-215.000	-100.259	114.741	-114.700	N
	Gemalen elektrisch (bate)	0	0	0	0	0	20.227	20.227	0	N
	Uitbreiding begraafplaats	-917.200	0	-815.300	0	-815.300	-833.333	-18.033	0	J
	Ruimen graven	-46.300	0	-76.400	76.400	0	0	0	0	J
44	Inrichting uitbreiding begraafpl. Vredehof	-310.000	-310.000	29.400	248.300	-32.300	-76.713	-44.413	44.400	N
	Vervangen Columbarium1986 Vredehof	-53.900	0	-23.200	23.200	0	0	0	0	N
	subtotaal programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	-3.858.900	-546.600	-1.226.300	278.700	-1.494.200	-1.188.349	305.851	-303.400	
	Herstel Huishoudschool	-250.000	0	-235.500	205.500	-30.000	-7.254	22.746	-22.700	N

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2022	Doorgeschoven bedragen uit 2021	Mutaties 2022	Geraamde bedragen 2022	Werkelijke bedragen 2022	Restant geraamde bedragen 2022	Door te schuiven bedrag vanuit 2022	Afsluiten J/N
	Nieuwbouw Kinderopvang IKC de Driemaster	-880.000	-200.000	0	200.000	0	0	0	0	N
	Ventilatie Rehobothschool Verlengde Kerkweg (bate)	0	0	0	0	0	0	0	0	N
	Vervangende nieuwbouw Driemaster	-2.840.000	-625.000	0	625.000	0	0	0	0	N
	Nieuwbouw De Driemaster buitenruimte	-200.000	0	0	0	0	-3.299	-3.299	3.300	N
	IKC De Noord basisschool	-4.635.000	-1.000.000	-74.600	901.900	-172.700	-186.041	-13.341	13.300	N
	IKC De Noord kindercentrum	-1.240.000	-300.000	-26.400	284.000	-42.400	-27.279	15.121	-15.100	N
	Basisschool de Wingerd	-3.858.000	-1.712.000	0	1.712.000	0	0	0	0	N
45	Disloc Wingerd Nieuwbw/renov. Klimop Cntrm	-2.532.800	-191.000	0	100.000	-91.000	0	91.000	-91.000	N
46	De Regenboog	-4.000.000	-200.000	0	100.000	-100.000	-384	99.616	-99.600	N
47	Nw.bouw Gemini bouwkundig	-17.178.500	-6.880.000	-2.089.700	1.630.000	-7.339.700	-6.576.186	763.514	-763.500	N
	Uitbreiding Gemini College	0	0	0	0	0	-9.211	-9.211	9.200	N
	Honkbal- en softbalvelden Rowdies	-1.203.600	-1.049.100	-47.200	1.079.100	-17.200	-23.024	-5.824	2.800	N
	Honkbal- en softbalvelden Rowdies, bate	0	0	0	0	0	3.007	3.007	0	N
	Sportpark Bolnes tennisbanen 1+2	-70.000	-70.000	0	70.000	0	0	0	0	N
	Sportpark Oosterpark tennisbanen 1-6	-215.000	-215.000	0	215.000	0	0	0	0	N
48	Aankoop Schoolgebouw Rijksstraatweg	-755.000	0	0	-755.000	-755.000	0	755.000	-755.000	N
	Jongerencentrum De Loods / Gooth	-4.640.000	0	-53.800	-40.000	-93.800	-84.639	9.161	-9.200	N
49	Realisatie Waalvisie	-868.400	0	-301.200	0	-301.200	-121.334	179.866	-179.800	N
49	Realisatie Waalvisie (bate)	231.700	0	0	0	0	100.000	100.000	0	N
	subtotaal programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-45.134.600	-12.442.100	-2.828.400	6.327.500	-8.943.000	-6.935.644	2.007.356	-380.300	
	Totaal	-116.645.100	-60.059.900	-8.267.800	25.653.400	-42.674.300	-16.975.770	25.698.530	-25.779.500	

Toelichting op staat van investeringen

- 1. Mobiele Camera Unit**
De aanbesteding van de MCU heeft meer tijd gekost dan verwacht, De aanbesteding is inmiddels succesvol afgerond en de MCU wordt voor eind februari, begin maart opgeleverd.
- 2. VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg**
Door schuiven naar 2023. Dit had een relatie met HOV. Was nog niet duidelijk of het tracé tot hier zou lopen. Dat is nu wel duidelijk. Wordt in 2023 verder uitgewerkt.
- 3. VRI Donkersloot-, Gilden-, Rotterdamseweg**
Langs de Donkersloot worden voetpaden en fietspaden aangelegd. Hiervoor moet de VRI installatie aangepast worden. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen. In 2023 wordt het werk uitgevoerd.
- 4. Snelfietsroute F15 IJsselmonde**
De aanleg van de snelfietsroute F15 is een meerjarig project dat loopt sinds 2016. Voor dit project ontvangt de gemeente diverse subsidies. De gemeente moet zelf ook een aandeel leveren in het budget voor dit project (cofinanciering). In 2022 zijn de uitgaven ruim € 300.000 hoger dan begroot. In het budget voor het project is onvoldoende rekening gehouden met de cofinanciering vanuit de gemeente. Daarnaast zijn door prijsstijgingen de projecten in 2022 25% duurder geworden. Door discussies over openstaande herstelpunten bij projecten is de uitvoering (kosten en planning) met drie maanden vertraagd.
In 2023 wordt nog ongeveer € 135.000 aan gefactureerde uitgaven verwacht. Het benodigde budget hiervoor wordt bij de 1e Tussenrapportage 2023 overgeheveld vanuit het investeringsbudget voor Rehabilitaties wegen. De subsidie van de MRDH van € 135.000 voor deze werkzaamheden schuift door naar 2023.
- 5. Ren sprthl Drievliet herinr openbare ruimte**
Het budget schuift door naar 2023. De werkzaamheden en planning aan de openbare ruimte is mede afhankelijk van de renovatie van Sporthal Drievliet.
- 6. Ontwikkeling Dillenburgplein**
Er was door prioriteitstelling geen projectleider beschikbaar voor de uitvoering voor het ontwerp van het Dillenburgplein. Om die reden is het budget in 2022 niet gebruikt. In afwachting van een projectleider en prioritering schuift het budget door naar 2023.
- 7. Geluidsscherm Oosterpark/A15**
In 2023 wordt gestart met de voorbereiding van het project. Hierbij wordt in een bouwteamverband het ontwerp en bijbehorende berekeningen gemaakt. In 2024 zal de uitvoering starten van de aanleg van de bouwweg en het geluidsscherm. Het budget voor deze werkzaamheden is opnieuw aangevraagd (ongeveer € 9,5 miljoen); gemeenteraad heeft hier op 26 januari 2023 positief over beslist. Hierdoor schuift het krediet door naar 2023.
- 8. HOV Voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat**
Uitvoering vindt gefaseerd plaats in 2023 – 2024, zie ook de toelichting bij HOV PopulierenIn-Verbindingsweg voorbereid.
- 9. HOV PopulierenIn-Verbindingsweg voorbereid**
De voorbereiding is gestart. Voor de voorbereiding zijn meerdere investeringsbudgetten beschikbaar gesteld (zie ook HOV voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat en HOV voorbereiding Vlietlaan). Alle voorbereidingskosten zijn op deze investering verantwoord waardoor een overschrijding is ontstaan. De overschrijding wordt gedekt uit de onderschrijving op de andere investeringen. Bij de 1e tussenrapportage 2023 zullen alle voorbereidingsbudgetten worden samengevoegd. In 2022 is de subsidieaanvraag ingediend, de geraamde subsidie schuift door naar 2023.
- 10. Ontbrekende schakels fietsnetwerk 2022**
Doorschrijven naar 2023. Dit is een uitwerking van het mobiliteitsplan en collegeprogramma. Hier wordt in 2023 verder invulling aan gegeven.
- 11. Vervangen brug De Gorzen**
Voor De Gorzen wordt in 2024 een Gebiedsvisie opgesteld. De vervanging van deze brug wordt hierin meegenomen. Dit investeringsbudget vervalt en naar aanleiding van de gebiedsvisie zal een nieuw (aangepast) investeringsbudget worden aangevraagd.
- 12. Keerwand Donckse Bos**
In november 2022 is opdracht gegeven voor de uitvoering van dit project. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het 1e kwartaal 2023. Het restantbudget moet daarom doorschuiven naar 2023.
- 13. Snelheidsremmende maatregelen Erasmuslaan**
Het project is in 2022 voorbereid en wordt in 2023 uitgevoerd.
- 14. Rehabilitaties wegen**
Voor rehabilitaties is totaal € 1.431.600 geraamd, hiervan is in 2022 € 1.008.200 uitgegeven. Het restantbudget van € 423.400 betreft budget voor de groenvisie. In de 1e Tussenrapportage 2022 is voor het implementeren van de ambities uit de

- Groenvisie budget toegevoegd aan diverse rehabilitatieprojecten.
Dit budget was voor de start van de voorbereiding van de projecten noodzakelijk. Dit om al in het ontwerp rekening te kunnen houden met de ambities uit de Groenvisie (onder andere meer en kwalitatief beter en biodiverser groen). Naast hogere kosten om de ambities uit te voeren is tevens een deel van het budget bedoeld om in het ontwerp waardevol groen te kunnen behouden. De uitvoering kan hierdoor duurder worden. Nu de uitvoering van projecten later start is het extra budget Groenvisie in 2022 slechts beperkt gebruikt als bijdrage aan de ontwerpkosten. Het totale restantbudget schuift door naar 2023.
15. *Openbare verlichting*
De grootschalige OVL-vervanging is vertraagd als gevolg van intern capaciteitsgebrek. De achterstallige werkzaamheden worden in 2023 uitgevoerd. De levering van OVL-materialen en uitvoering project Donckselaan schuift door naar 2023. Dit project is vertraagd als gevolg van aangetroffen bodemverontreiniging.
 16. *HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota)*
Uitvoering vindt gefaseerd plaats in 2023 – 2024, zie ook de toelichting bij HOV PopulierenIn-Verbindingsweg voorbereid.
 17. *Centrum deelgebied 1 Parkeerplaats*
Het definitief ontwerp is bestuurlijk vastgesteld na de collegewisseling. Als gevolg hiervan is de uitvoering doorgeschoven naar 2023.
 18. *Stimulering Verkeersveiligheid 2022*
Sommige projecten zijn ingewikkelder en kosten meer capaciteit om op te starten. Omdat er veel projecten (inclusief meldingen) zijn ontstaat soms een capaciteit probleem. Hierdoor ontstaat er vertraging. Er is geen standaard oplossing voor het stimuleren van de verkeersveiligheid. Elk knelpunt heeft een andere oplossing. Soms is dit voorlichting en soms moet de weg gereconstrueerd worden. Hierbij wordt zo veel mogelijk gekeken of werk met werk gemaakt dan worden, bijvoorbeeld met onderhoud, HOV of andere project.
 19. *Aanleg vrijliggende fietspaden Erasmuslaan*
De prognose is dat de voorbereiding in 2023 afgerond wordt. De realisatie wordt in twee fasen uitgevoerd in verband met werkzaamheden Driehoek het Zand. Na aanbesteding verwachting 3e-4e kwartaal 2023. Start realisatie 4e kwartaal 2023 en loopt door naar 2024.
 20. *Aanpassing Voet- fietspad Donkersloot-Vondellaan*
Het voorbereidingskrediet is vrijgemaakt om in 2022 het ontwerp, werktekeningen en ramingen op te stellen. In de voorbereiding moeten diverse onderzoeken worden uitgevoerd, waaronder een BEA en een bodemonderzoek. Het ontwerpproces heeft vertraging opgelopen, waardoor tekeningen, ramingen en onderzoeken niet zijn gemaakt en/of uitgevoerd. Het resterende bedrag is noodzakelijk voor de afronding van de voorbereiding.
 21. *Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km*
Sommige projecten zijn ingewikkelder en kosten meer capaciteit om op te starten. Omdat het team Verkeer en Mobiliteit veel projecten (incl. meldingen) heeft ontstaat soms capaciteit probleem. Hierdoor ontstaat vertraging. Het project heeft meer tijd gekost dan gepland. Met name hoe het profiel er uit moest komen te zien. Het communiceren met onder andere bewoners heeft meer tijd gekost dan geraamd.
 22. *Tijdelijke loopstrook Oosterparkweg*
Dit project is in 2022 voorbereid. Het ontwerp dat is opgesteld heeft juridisch gezien wat kanttekeningen. De raad wordt hier middels een RIB over geïnformeerd. In 2023 zullen we verdere invulling geven aan dit project.
 23. *Toegankelijke bushaltes Ridderkerk*
Sommige projecten zijn ingewikkelder en kosten meer capaciteit om op te starten. Omdat het team Verkeer en Mobiliteit veel projecten (incl. meldingen) heeft ontstaat soms capaciteit probleem. Hierdoor ontstaat vertraging. Het probleem bij toegankelijkheid is dat het openbaar vervoer de laatste jaren de nodige routewijzigingen gaan en zijn ontstaan. Investeren in een halte die komt te vervallen is niet handig. Op dit moment worden alleen de haltes opgepakt waarvan wij zeker weten dat een bus blijft rijden en ook dat de halte geen onderdeel is van HOV haltes. Hierdoor ontstaat ook vertraging.
 24. *Geluidsscherm A15*
De aannemer was eind 2022 klaar met de bouw van het geluidsscherm. De eindafrekening volgt nog in 2023, vandaar dat het budget doorschuift.
 25. *Drainage/Suppletiegemalen*
Door problemen met levering van computeronderdelen zijn er dit jaar geen geplande vervangingen uitgevoerd. Restantkrediet schuift door naar 2023.
 26. *Vervangen beschoeiingen 2022*
Niet alle geplande werkzaamheden konden worden uitgevoerd door problemen met de levering van bouwstoffen en personeelsgebrek. Graag restantkrediet doorschuiven naar 2023.

27. *Grond tbv erfpacht RENGIE (Renes/Engie)*
Dit betreft een grondaankoop door de gemeente Ridderkerk van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard. De grond wordt vervolgens in erfpacht uitgegeven aan Renes. Renes is nog bezig met de ontwikkeling van het plan. De aankoop van de grond is daarom doorgeschoven naar 2023.
28. *Grond tbv erfpacht AFL Barendrecht*
Dit betreft een voorgenomen grondaankoop door de gemeente Ridderkerk van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard. De grond wordt vervolgens aan AFL Barendrecht in erfpacht uitgegeven. Het is AFL Barendrecht in 2022 niet gelukt om te komen tot een definitief plan. De grondaankoop is daarom doorgeschoven naar eerste kwartaal 2023.
29. *Grond tbv erfpacht Renes 2e fase*
Dit betreft een grondaankoop door de gemeente Ridderkerk van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard. De grond wordt vervolgens in erfpacht uitgegeven aan Renes. Omdat de planontwikkeling nog niet is afgerond schuift de grondaankoop door naar 2023.
30. *Herbestemming voormalige huishoudschool*
In 2022 is het budget van €100.000 nog niet aangewend, omdat de besluitvorming over de ontwikkeling van de Koninginneweg in 2023 plaats gaat vinden. Om deze reden wordt het krediet doorgeschoven naar 2023.
31. *Elektronische installaties voor inhuizing bibliotheek*
Project zal later worden uitgevoerd in verband met leveringsproblemen van de juiste materialen, daarom het krediet doorschuiven naar 2023.
32. *Bouw Sportzaal Gemini bouw*
Het gebouw is opgeleverd in oktober 2022. Het budget dient te blijven staan voor afrekening van meer- en minderwerk in 2023.
33. *Bouw Sportzaal Gemini installatie*
Het gebouw is opgeleverd in oktober 2022. Het restant van het budget is nodig voor monitoring en aanpassingen van de installaties om een goed werking daarvan te kunnen waarborgen.
34. *Bouw Sportzaal Gemini inrichting*
Het gebouw is opgeleverd in oktober 2022. Nagekomen kosten op restpunten van de inrichting komen nog in 2023. Daarom dit bedrag doorschuiven.
35. *Energiebesparende maatregelen De Fakkel*
Krediet doorschuiven naar 2023, de uitvoering van de werkzaamheden is gepland in de voorjaarsvakantie, begin maart 2023.
36. *Renovatie sporthal Drievliet*
Het project zou in juni beginnen. Maar uiteindelijk is het project gestart in augustus. Dat verklaart het overschot, wat doorschuift naar 2023. De opleverdatum wordt geschat op medio juli 2023.
37. *Reijerpark kunstgrasveld*
Dit betreft een gecombineerd krediet bestaande uit top- en onderlaag. Tijdens de uitvoering van het project is gebleken dat de onderlaag in een goede conditie was, waardoor dit gedeelte van het krediet beperkt is aangewend. De toplaag is echter duurder uitgevallen dan begroot. Oorzaken daarvan zijn de extreem gestegen prijzen voor de materialen, overige grondstoffen en arbeid. Het totale project is binnen het budget afgerond. Dit krediet kan worden afgesloten.
38. *Inr Sportpark RK buitenruimte buiten hekwerk*
Doorschuiven naar 2023 voor nog aankomende termijnen voor civiele werkzaamheden en werkzaamheden aan de groenvoorziening.
39. *Vervangen opstallen dierenweide Lohmanpark*
In 2022 zijn concept plannen opgesteld voor de aanpassing van de opstallen. Alvorens hieraan uitvoering gegeven wordt, wordt de aangrenzende weide aangepast om de regelmatige wateroverlast te voorkomen. De uitvoering van het aanpassen van de weide is verschoven van eind 2022 naar voorjaar 2023. Uitvoering opstallen is gepland in het najaar van 2023.
40. *Oosterpark fase 2 Langs geluidsscherm park*
De faseringen binnen het Oosterpark zijn door bestuurlijke keuzes gewijzigd. Voor dit project worden in 2023 geen uitgaven verwacht. De planning is ontwerp in 2024 en start uitvoering eind 2024. Het werk zal naar verwachting voorjaar 2025 zijn gereed. Restant budget schuift hierdoor door naar 2024.
41. *Ondergrondse containers papier/Toegangscontrole ondergrondse containers/Ondergrondse containers rest hoogbouw/GFT-cocons 2021*
Na het plaatsen van de containers dient er nog een finetuning plaats te vinden. Voor deze werkzaamheden dient het resterende budget doorgeschoven te worden naar 2023.
42. *Gemalen mechanisch*
Er zijn diverse projecten die uitgezet zijn maar in de loop van 2023 uitgevoerd worden door personeelstekort bij de aannemers. In

- 2023 zullen er meerdere projecten uitgezet worden die in 2023 uitgevoerd worden.
43. *Gemalen elektrisch*
Er zijn projecten uitgezet die pas in de loop van 2023 uitgevoerd worden door personeelstekort bij de aannemers. Hierdoor wordt het budget doorgeschoven.
44. *Inrichting uitbreiding begraafpl. Vredehof*
In het 1e en 2e kwartaal 2023 wordt verder gegaan met de voorbereidende werkzaamheden. Hiervoor is al krediet beschikbaar in 2023. In het 3e kwartaal is de aanbesteding en in het 4e kwartaal starten de werkzaamheden. De civiele werkzaamheden zullen naar verwachting in het 2e kwartaal van 2024 afgerond zijn. Leveren en aanbrengen wachtruimte wordt mogelijk later.
45. *Disloc Wingerd Nieuwbw/renov. Klimop Centrum*
Schoolbestuur PCPO is nog niet gestart met de voorbereidingen voor de nieuwbouw/renovatie van De Klimop Centrum. Het is de verwachting dat het schoolbestuur in 2023 start met de voorbereiding en daarom moet dit budget doorgeschoven worden naar 2023.
46. *De Regenboog*
Schoolbestuur PCPO is nog niet gestart met de voorbereiding voor de nieuwbouw/renovatie van De Regenboog. Inmiddels is deze wel opgestart en
- verwachten we uitgaven in 2023. Daarom dit budget doorschuiven naar 2023.
47. *Nw.bouw Gemini bouwkundig*
Het gebouw is opgeleverd in oktober 2022. Het budget dient te blijven staan voor de afrekening van meer- en minderwerk.
48. *Aankoop Schoolgebouw Rijksstraatweg*
De aankoop van het pand laat nog op zich wachten aanhangig de lopende rechtszaak.
49. *Realisatie Waalvisie*
Het saldo wordt doorgeschoven naar 2023 voor de realisatie en optimalisatie van de verschillende sleutelplekken aan de Waal te Ridderkerk.
Het kostenbudget is benodigd voor:
- De ambtelijke uren voor de (juridische)begeleiding van het oneigenlijk gebruik aan de Waal.
 - De cofinanciering voor de vissteigers ten behoeve van de visvereniging Ridderkerk.
 - De ecologische compensatie (onder andere toevoegen van bomen en rietkragen) voor de aanleg van de vissteigers.
 - Het realiseren van een weg - en berm afscheiding om onjuist parkeergebruik aan de Waalweg tegen te gaan.
 - Verdere inrichting van de Waaloevers op de openbaarheid en toegankelijkheid van de Waal te verbeteren

SiSa-bijlage bij de jaarrekening

Gemeenten moeten elk jaar aan de Rijksoverheid melden of en hoe ze extra geld voor specifiek beleid, de specifieke uitkeringen, hebben besteed. Dit doen zij via de methodiek SiSa:

single information, single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. Deze verantwoording hoort als bijlage bij de jaarstukken die gemeenten

maken. Deze bijlage wordt door de Rijksoverheid aangeleverd.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A13/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A13/05</i>	
			€ 45.459		€ 0	€ 45.459	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitkeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/06</i>
			€ 2.565.700	€ 995.087	€ 0	€ 0	€ 0	€ 156.017
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

			verstrekkingen (jaar T) POO	geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Som indicatoren 01 t/m 08			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A16/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A16/11</i>	
			€ 0	€ 88.410	€ 3.805.214	€ 3.805.214	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/06</i>
			30	228	25	55	Ja	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/09</i>			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)

			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
			€ 170.654	€ 202.630	€ 215.581	€ 237.101	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
			€ 11.400	€ 86.640	€ 86.700	€ 190.740	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>	
			<i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>	
					€ 0	€ 0	€ 484.335	
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>
			RREW2020-00450483	€ 549.846	€ 635.551	6.167	96% van de beoogde woningen is bereikt	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid,				

				onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			<i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i>				
			5.988	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			276	€ 73.886	€ 73.886	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende	Het aantal grote(re) gasbesparende	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende	Het aantal gegeven adviezen met directe	Het aantal overige energierekening

			maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	maatregelen (w.o. LED-lampen) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	verlaging energieverbruik/energieretening tot gevolg. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	verlagende maatregelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
			0	0	0	0	325	200
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaflaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				
			€ 7.398	Nee				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
		Gemeenten	€ 483.473	€ 0	€ 986.254	€ 0	€ 1.139.954	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	

			matie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	onderwijsachterstanden beleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	matie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	onderwijsachterstanden beleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>
			1				
			2				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>
			€ 141.299	€ 1.600	€ 27.975	€ 0	€ 173.425
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	
			1				
			2				
			10				
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

			<i>Aard controle R Indicator: D19/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 lenW/BSK-2018/128772	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>		
		1 lenW/BSK-2018/128772	€ 2.700	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: G2/06
			€ 12.946.661	€ 201.603	€ 730.748	€ 8.468	€ 316	€ 505
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/11	Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> Indicator: G2/12
€ 157.441	€ 8.087	€ 0	€ 475.932	€ 7.437	€ 13.173			
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G2/14							
€ 0	Ja							
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020	Baten vanwege vóór 1 januari 2020	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten

		kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Gemeente	Gemeente	artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	
			€ 10.607	€ 12.807	€ 26.984	€ 0	€ 0	€ 0	
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkings (BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

	uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			<i>Indicator: G4/01</i>	<i>Indicator: G4/02</i>	<i>Indicator: G4/03</i>	<i>Indicator: G4/04</i>	<i>Indicator: G4/05</i>	<i>Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.839	€ 0	€ 9.749	€ 30.539	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.562	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.075	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 1.839	€ 0	€ 10.824	€ 36.101	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
		6	Totaal	1	0			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>			

			Indicator: G4/11	Indicator: G4/12	Indicator: G4/13	Indicator: G4/14	Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 13.348	€ 13.348	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>			
			€ 13.173	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>	
			€ 35.700	€ 35.700	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				

		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
		€ 1.392.724	€ 898.957				
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
1	Bouw sportzaal Gemini - bouw	€ 15.494	€ 15.494	€ 15.494			
2	Bouw sportzaal Gemini - installaties	€ 20.364	€ 20.364	€ 20.364			
3	Bouw sportzaal Gemini - inrichting	€ 2.172	€ 2.172	€ 2.172			
4	IKC de Noord Gymlokaal - bouwkundig	€ 3.197	€ 3.197	€ 3.197			
5	Honkbal- en softbalvelden Rowdies	€ 3.007	€ 3.007	€ 3.007			
6	Reijerpark kunstgras ondergrond + inrichting	€ 2.621	€ 2.621	€ 2.621			
7	Reijerpark kunstgrasveld 1 toplaag	€ 94.526	€ 94.526	€ 94.526			
8	Sportpark Rijsoord veld C	€ 11.853	€ 11.853	€ 11.853			
9	Inrichting Sportpark Ridderkerk, tbv Gemini buitenruimte	€ 15.244	€ 15.244	€ 15.244			
10	Renovatie Sporthal Drievliet	€ 132.500	€ 132.500	€ 132.500			
11	Gymlokaal Reijerweg 241 De Werf	€ 3.293	€ 3.293	€ 3.293			
12	Gymlokaal P.C. Hoofdstraat 5	€ 695	€ 695	€ 695			
13	Sporthal en binnenbad de Fakkel	€ 20.178	€ 20.178	€ 20.178			

14	Groene sportvelden en terreinen Ridderkerk	€ 33.575	€ 33.575			
15	Zwembaden	€ 202		€ 202		
16	Binnensportaccommodaties	€ 325		€ 325		
17	Gymlokaal Reijerweg 241 De Werf	€ 3.824		€ 3.824		
18	Gymlokaal Linnenstraat 4	€ 253		€ 253		
19	Gymlokaal P.C. Hoofdstraat 5	€ 1.177		€ 1.177		
20	Gymlokaal van den Broekstraat 2	€ 323		€ 323		
21	Sporthal en binnenbad de Fakkel	€ 26.034		€ 26.034		
22	Sporthal Drievliet	€ 17.474		€ 17.474		
23	Buurtsportlocatie Bolnes	€ 2.915		€ 2.915		
24	Buurtsportlocatie Slikkerveer	€ 2.798		€ 2.798		
25	Sporthal de Wissel	€ 202		€ 202		
26	Groene sportvelden en terreinen - Ridderkerk	€ 33.956		€ 33.956		
27	Gemeentwerf Ridderkerk, P.C. Hoofdstraat 2 (= tijdelijk onderkomen ivm renovatie Sporthal Drievliet)	€ 11.664		€ 11.664		
28	Sport Service Ridderkerk B.V.	€ 353.378			€ 353.378	
29	Mengpercentage	€ 143.452			€ 143.452	
30	Regels 6 tm 16 MJOP noodzakelijk in mindering op posten beheer en exploitatie. Sluit hiermee ook aan op alle specificaties en wijze van verantwoordingen ook bij SPUK 2019 tot en met 2021.	-€ 57.739	-€ 57.739			

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 beschikingsnummer 1042043, relatienummer 2005052, verplichtingsnummer 560131876	€ 56.575	€ 0	€ 58.821	€ 0	€ 58.821
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 beschikingsnummer 1042043, relatienummer 2005052, verplichtingsnummer 560131876	Nee				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 30.068	Ja	Nee			
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale cumulatieve besteding			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/03</i>			
			1 2020	0	€ 0			

			2	2021	0	€ 0			
				Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding (jaar T) per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	Vershil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/09</i>
			1						
			2						
			50						
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)		Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Totale definitieve exploitatietekort <i>Automatisch berekend</i>	Totale cumulatieve besteding <i>Automatisch berekend</i>	Eindverantwoording	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1	SPUKIJZ21-22111 / 560146253	-€ 433.157	€ 433.157	€ 433.157	Ja	
				Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
			1	Zwembad De Fakkell	Nov + dec 2021	€ 280.710	€ 280.710	€ 280.710	€ 280.710
			2	Zwembad De Fakkell	44562	€ 152.447	€ 152.447	€ 152.447	€ 152.447
			50						

Bijlage overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

De gemeente is verplicht in de jaarrekening een bijlage Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakvelden op te nemen.

Het totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld omvat dezelfde totaalbedragen als opgenomen in het jaarverslag onder de programma's.

Het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld is gelijk aan

het principe dat de BAR-organisatie hanteert. De taakvelden zijn 53 (in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voorgeschreven zorggebieden die betrekking hebben op taken en daaraan gerelateerde activiteiten. De directe kosten zijn naar de taakvelden verdeeld aan de hand van de staat van personeelslasten en een opgave van de managers en teamleiders over de werkzaamheden die de medewerkers verrichten.

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
0.1:Bestuur				
Lasten	-3.509.900	-3.710.300	-5.410.911	-1.700.611
Baten	566.400	435.300	2.224.236	1.788.936
Saldo - Lasten en baten	-2.943.500	-3.275.000	-3.186.675	88.325
Totaal 0.1:Bestuur	-2.943.500	-3.275.000	-3.186.675	88.325
0.2:Burgerzaken				
Lasten	-1.355.500	-1.803.600	-2.093.479	-289.879
Baten	540.400	540.400	661.159	120.759
Saldo - Lasten en baten	-815.100	-1.263.200	-1.432.321	-169.121
Totaal 0.2:Burgerzaken	-815.100	-1.263.200	-1.432.321	-169.121
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden				
Lasten	-2.159.100	-2.251.500	-2.476.959	-225.459
Baten	991.100	996.800	969.618	-27.182
Saldo - Lasten en baten	-1.168.000	-1.254.700	-1.507.341	-252.641
Totaal 0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-1.168.000	-1.254.700	-1.507.341	-252.641
0.4:Overhead				
Lasten	-14.392.000	-15.490.800	-15.551.343	-60.543
Baten	517.200	378.300	611.497	233.197
Saldo - Lasten en baten	-13.874.800	-15.112.500	-14.939.846	172.654
Totaal 0.4:Overhead	-13.874.800	-15.112.500	-14.939.846	172.654
0.5:Treasury				
Lasten	10.600	-226.900	-177.893	49.007
Baten	518.300	437.900	475.429	37.529
Saldo - Lasten en baten	528.900	211.000	297.536	86.536
Totaal 0.5:Treasury	528.900	211.000	297.536	86.536
0.61:OZB woningen				
Lasten	-295.100	-377.200	-378.172	-972
Baten	6.105.500	6.105.500	6.136.955	31.455
Saldo - Lasten en baten	5.810.400	5.728.300	5.758.783	30.483
Totaal 0.61:OZB woningen	5.810.400	5.728.300	5.758.783	30.483
0.62:OZB niet-woningen				
Lasten	-150.700	-179.700	-173.419	6.281
Baten	6.316.200	5.983.100	5.878.721	-104.379
Saldo - Lasten en baten	6.165.500	5.803.400	5.705.302	-98.098
Totaal 0.62:OZB niet-woningen	6.165.500	5.803.400	5.705.302	-98.098
0.63:Parkeerbelasting				
Lasten	-15.000	-16.600	-9.922	6.678
Baten	407.200	332.200	321.211	-10.989
Saldo - Lasten en baten	392.200	315.600	311.289	-4.311
Totaal 0.63:Parkeerbelasting	392.200	315.600	311.289	-4.311

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
0.64:Belastingen overig				
Lasten	-229.700	-283.800	-225.293	58.507
Baten	196.100	81.400	30.203	-51.197
Saldo - Lasten en baten	-33.600	-202.400	-195.090	7.310
Totaal 0.64:Belastingen overig	-33.600	-202.400	-195.090	7.310
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds				
Baten	74.018.100	84.201.600	88.719.886	4.518.286
Saldo - Lasten en baten	74.018.100	84.201.600	88.719.886	4.518.286
Totaal 0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	74.018.100	84.201.600	88.719.886	4.518.286
0.8:Overige baten en lasten				
Lasten	-354.400	-99.900	-730.734	-630.834
Baten	3.800	635.800	655.831	20.031
Saldo - Lasten en baten	-350.600	535.900	-74.903	-610.803
Totaal 0.8:Overige baten en lasten	-350.600	535.900	-74.903	-610.803
0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)				
Lasten	-66.000	-66.000	-35.248	30.752
Saldo - Lasten en baten	-66.000	-66.000	-35.248	30.752
Totaal 0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	-66.000	-66.000	-35.248	30.752
0.10:Mutaties reserves				
Stortingen	-2.834.300	-4.188.600	-4.112.800	75.800
Onttrekkingen	9.606.500	12.892.700	9.681.505	-3.211.195
Saldo - Reserves	6.772.200	8.704.100	5.568.705	-3.135.395
Totaal 0.10:Mutaties reserves	6.772.200	8.704.100	5.568.705	-3.135.395
0.11:Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Lasten	-132.300	-70.700	0	70.700
Baten	-1.721.900	775.588	0	-775.588
Saldo - Lasten en baten	-1.854.200	704.888	0	-704.888
Totaal 0.11:Resultaat van de rekening van baten en lasten	-1.854.200	704.888	0	-704.888
1.1:Crisisbeheersing en brandweer				
Lasten	-2.425.400	-2.376.800	-2.436.943	-60.143
Baten	0	0	45.460	45.460
Saldo - Lasten en baten	-2.425.400	-2.376.800	-2.391.483	-14.683
Totaal 1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-2.425.400	-2.376.800	-2.391.483	-14.683
1.2:Openbare orde en veiligheid				
Lasten	-1.317.900	-1.697.100	-1.765.738	-68.638
Baten	40.200	41.900	21.274	-20.626
Saldo - Lasten en baten	-1.277.700	-1.655.200	-1.744.464	-89.264
Totaal 1.2:Openbare orde en veiligheid	-1.277.700	-1.655.200	-1.744.464	-89.264
2.1:Verkeer en vervoer				
Lasten	-7.393.200	-9.333.600	-9.064.355	269.245
Baten	199.900	1.212.800	1.379.469	166.669
Saldo - Lasten en baten	-7.193.300	-8.120.800	-7.684.886	435.914
Totaal 2.1:Verkeer en vervoer	-7.193.300	-8.120.800	-7.684.886	435.914
2.2:Parkeren				
Lasten	-271.800	-276.100	-215.900	60.200
Saldo - Lasten en baten	-271.800	-276.100	-215.900	60.200
Totaal 2.2:Parkeren	-271.800	-276.100	-215.900	60.200
2.3:Recreatieve havens				
Lasten	-36.600	-41.000	-26.657	14.343
Saldo - Lasten en baten	-36.600	-41.000	-26.657	14.343
Totaal 2.3:Recreatieve havens	-36.600	-41.000	-26.657	14.343
2.4:Economische havens en waterwegen				
Lasten	-571.700	-1.066.350	-726.093	340.257
Baten	167.800	167.800	184.380	16.580

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Saldo - Lasten en baten	-403.900	-898.550	-541.714	356.836
Totaal 2.4:Economische havens en waterwegen	-403.900	-898.550	-541.714	356.836
2.5:Openbaar vervoer				
Lasten	-730.300	-829.200	-566.505	262.695
Baten	107.700	127.700	112.290	-15.410
Saldo - Lasten en baten	-622.600	-701.500	-454.214	247.286
Totaal 2.5:Openbaar vervoer	-622.600	-701.500	-454.214	247.286
3.1:Economische ontwikkeling				
Lasten	-404.800	-696.400	-545.420	150.981
Baten	200.000	200.000	188.430	-11.570
Saldo - Lasten en baten	-204.800	-496.400	-356.990	139.411
Totaal 3.1:Economische ontwikkeling	-204.800	-496.400	-356.990	139.411
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Lasten	-453.400	-3.778.400	-2.040.742	1.737.658
Baten	0	3.287.700	1.781.553	-1.506.147
Saldo - Lasten en baten	-453.400	-490.700	-259.189	231.511
Totaal 3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-453.400	-490.700	-259.189	231.511
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
Lasten	-79.500	-94.700	-98.911	-4.211
Baten	275.400	275.400	293.399	17.999
Saldo - Lasten en baten	195.900	180.700	194.489	13.789
Totaal 3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	195.900	180.700	194.489	13.789
3.4:Economische promotie				
Lasten	-26.900	-31.300	-26.361	4.939
Saldo - Lasten en baten	-26.900	-31.300	-26.361	4.939
Totaal 3.4:Economische promotie	-26.900	-31.300	-26.361	4.939
4.1:Openbaar basisonderwijs				
Lasten	-199.500	-203.300	-187.027	16.273
Saldo - Lasten en baten	-199.500	-203.300	-187.027	16.273
Totaal 4.1:Openbaar basisonderwijs	-199.500	-203.300	-187.027	16.273
4.2:Onderwijshuisvesting				
Lasten	-2.069.900	-2.239.200	-2.236.978	2.222
Baten	9.000	9.100	52.587	43.487
Saldo - Lasten en baten	-2.060.900	-2.230.100	-2.184.390	45.710
Totaal 4.2:Onderwijshuisvesting	-2.060.900	-2.230.100	-2.184.390	45.710
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				
Lasten	-2.163.800	-4.208.378	-3.497.250	711.128
Baten	577.100	2.406.978	1.759.390	-647.588
Saldo - Lasten en baten	-1.586.700	-1.801.400	-1.737.861	63.539
Totaal 4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.586.700	-1.801.400	-1.737.861	63.539
5.1:Sportbeleid en activering				
Lasten	-1.159.400	-1.292.200	-1.183.236	108.964
Baten	0	183.400	143.359	-40.041
Saldo - Lasten en baten	-1.159.400	-1.108.800	-1.039.878	68.922
Totaal 5.1:Sportbeleid en activering	-1.159.400	-1.108.800	-1.039.878	68.922
5.2:Sportaccommodaties				
Lasten	-4.128.800	-4.314.200	-5.621.890	-1.307.690
Baten	1.408.900	1.418.800	2.356.657	937.857
Saldo - Lasten en baten	-2.719.900	-2.895.400	-3.265.234	-369.834
Totaal 5.2:Sportaccommodaties	-2.719.900	-2.895.400	-3.265.234	-369.834
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie				
Lasten	-821.400	-860.000	-775.708	84.292
Saldo - Lasten en baten	-821.400	-860.000	-775.708	84.292
Totaal 5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-821.400	-860.000	-775.708	84.292

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
5.4:Musea				
Lasten	-101.200	-146.800	-134.347	12.453
Saldo - Lasten en baten	-101.200	-146.800	-134.347	12.453
Totaal 5.4:Musea	-101.200	-146.800	-134.347	12.453
5.5:Cultureel erfgoed				
Lasten	-75.600	-88.800	-79.083	9.717
Saldo - Lasten en baten	-75.600	-88.800	-79.083	9.717
Totaal 5.5:Cultureel erfgoed	-75.600	-88.800	-79.083	9.717
5.6:Media				
Lasten	-1.190.100	-1.279.200	-1.239.045	40.155
Saldo - Lasten en baten	-1.190.100	-1.279.200	-1.239.045	40.155
Totaal 5.6:Media	-1.190.100	-1.279.200	-1.239.045	40.155
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie				
Lasten	-5.346.200	-6.817.500	-6.867.447	-49.947
Baten	15.800	15.900	13.834	-2.066
Saldo - Lasten en baten	-5.330.400	-6.801.600	-6.853.614	-52.014
Totaal 5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.330.400	-6.801.600	-6.853.614	-52.014
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie				
Lasten	-4.725.700	-7.652.253	-7.032.081	620.172
Baten	0	2.447.000	3.866.550	1.419.550
Saldo - Lasten en baten	-4.725.700	-5.205.253	-3.165.531	2.039.722
Totaal 6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-4.725.700	-5.205.253	-3.165.531	2.039.722
6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
Lasten	-4.535.800	-4.623.800	-4.673.062	-49.262
Baten	0	0	352.395	352.395
Saldo - Lasten en baten	-4.535.800	-4.623.800	-4.320.667	303.133
Totaal 6.2:Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-4.535.800	-4.623.800	-4.320.667	303.133
6.3:Inkomensregelingen				
Lasten	-16.610.900	-20.719.333	-20.362.514	356.819
Baten	14.034.600	14.253.833	13.460.326	-793.507
Saldo - Lasten en baten	-2.576.300	-6.465.500	-6.902.188	-436.688
Totaal 6.3:Inkomensregelingen	-2.576.300	-6.465.500	-6.902.188	-436.688
6.4:WSW en Beschut werk				
Lasten	-249.200	-275.500	-228.784	46.716
Saldo - Lasten en baten	-249.200	-275.500	-228.784	46.716
Totaal 6.4:WSW en Beschut werk	-249.200	-275.500	-228.784	46.716
6.5:Arbeidsparticipatie				
Lasten	-3.093.700	-3.610.785	-3.531.285	79.500
Baten	0	0	421	421
Saldo - Lasten en baten	-3.093.700	-3.610.785	-3.530.864	79.921
Totaal 6.5:Arbeidsparticipatie	-3.093.700	-3.610.785	-3.530.864	79.921
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)				
Lasten	-1.858.900	-1.974.500	-1.171.321	803.179
Baten	9.700	9.700	11.946	2.246
Saldo - Lasten en baten	-1.849.200	-1.964.800	-1.159.374	805.426
Totaal 6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.849.200	-1.964.800	-1.159.374	805.426
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+				
Lasten	-11.117.100	-12.048.700	-10.651.119	1.397.581
Baten	452.600	545.700	491.056	-54.644
Saldo - Lasten en baten	-10.664.500	-11.503.000	-10.160.063	1.342.937
Totaal 6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	-10.664.500	-11.503.000	-10.160.063	1.342.937
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-				
Lasten	-10.441.700	-10.934.100	-11.219.766	-285.666
Baten	0	0	357.299	357.299

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Vershil 2022
Saldo - Lasten en baten	-10.441.700	-10.934.100	-10.862.467	71.633
Totaal 6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	-10.441.700	-10.934.100	-10.862.467	71.633
6.81:Geëscaleerde zorg 18+				
Lasten	-99.300	-100.000	-44.111	55.889
Baten	35.000	35.200	35.200	0
Saldo - Lasten en baten	-64.300	-64.800	-8.911	55.889
Totaal 6.81:Geëscaleerde zorg 18+	-64.300	-64.800	-8.911	55.889
6.82:Geëscaleerde zorg 18-				
Lasten	-2.207.400	-2.207.800	-2.843.316	-635.516
Saldo - Lasten en baten	-2.207.400	-2.207.800	-2.843.316	-635.516
Totaal 6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-2.207.400	-2.207.800	-2.843.316	-635.516
7.1:Volksgezondheid				
Lasten	-1.704.500	-1.727.700	-1.614.832	112.868
Saldo - Lasten en baten	-1.704.500	-1.727.700	-1.614.832	112.868
Totaal 7.1:Volksgezondheid	-1.704.500	-1.727.700	-1.614.832	112.868
7.2:Riolering				
Lasten	-4.162.100	-4.819.600	-3.795.895	1.023.705
Baten	5.243.000	5.751.400	4.442.023	-1.309.377
Saldo - Lasten en baten	1.080.900	931.800	646.128	-285.672
Totaal 7.2:Riolering	1.080.900	931.800	646.128	-285.672
7.3:Afval				
Lasten	-6.695.000	-6.902.600	-6.763.615	138.985
Baten	7.428.900	7.474.900	7.907.288	432.388
Saldo - Lasten en baten	733.900	572.300	1.143.673	571.373
Totaal 7.3:Afval	733.900	572.300	1.143.673	571.373
7.4:Milieubeheer				
Lasten	-2.517.800	-2.861.902	-2.619.657	242.245
Baten	5.000	282.302	681.812	399.510
Saldo - Lasten en baten	-2.512.800	-2.579.600	-1.937.846	641.754
Totaal 7.4:Milieubeheer	-2.512.800	-2.579.600	-1.937.846	641.754
7.5:Begraafplaatsen en crematoria				
Lasten	-1.624.600	-1.925.800	-2.348.574	-422.774
Baten	1.419.800	1.419.800	2.167.418	747.618
Saldo - Lasten en baten	-204.800	-506.000	-181.156	324.844
Totaal 7.5:Begraafplaatsen en crematoria	-204.800	-506.000	-181.156	324.844
8.1:Ruimtelijke ordening				
Lasten	-1.461.500	-1.902.000	-2.304.334	-402.334
Baten	136.400	109.800	306.248	196.448
Saldo - Lasten en baten	-1.325.100	-1.792.200	-1.998.086	-205.886
Totaal 8.1:Ruimtelijke ordening	-1.325.100	-1.792.200	-1.998.086	-205.886
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)				
Lasten	-3.527.000	-4.626.700	-4.265.125	361.575
Baten	3.661.900	4.623.200	4.711.553	88.353
Saldo - Lasten en baten	134.900	-3.500	446.427	449.927
Totaal 8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	134.900	-3.500	446.427	449.927
8.3:Wonen en bouwen				
Lasten	-1.378.400	-1.715.500	-1.838.933	-123.433
Baten	967.800	967.800	1.559.466	591.666
Saldo - Lasten en baten	-410.600	-747.700	-279.467	468.233
Totaal 8.3:Wonen en bouwen	-410.600	-747.700	-279.467	468.233

Bijlagen

Bijlage 1 Doorgeschoven prestaties van 2022 naar 2023

Exploitatie

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Rekenkamer	Bij het vaststellen van de Verordening op de rekenkamercommissie Ridderkerk 2015 heeft de raad herbevestigd dat van het jaarsaldo van de rekenkamercommissie, tot een maximum van € 10.000 wordt toegevoegd aan het budget van volgend jaar. Het restant van € 3.600 wordt toegevoegd aan het budget van volgend jaar.		3.600
BAR-bijdrage, Implementatie Omgevingswet	In 2023 gaat de voorbereiding op de implementatie van de nieuwe Omgevingswet verder. Het budget zal worden ingezet voor ICT (Toepasbare regels), processen (vergunningen, Omgevingstafel) en planvorming (Omgevingsplan).		117.000
BAR-bijdrage, Optimalisatie fiscale beheersing	De geringe vertraging in dit traject heeft te maken met het feit dat de interne communicatie en de integraliteit van de fiscaliteiten wat meer tijd hebben gevegd dan vooraf werd ingeschat. Er is ook een directe afhankelijkheid van de doorlooptijd bij de BAR-reorganisatie en de bestuurlijke aspecten die daarbij spelen. De verwachting is dat het volledige traject medio 2023 is afgerond.		6.400
BAR-bijdrage, Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)	In 2022 is gestart met de ontwikkeling van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). In de LIOR wordt aangegeven aan welke eisen en randvoorwaarden een nieuw of te vernieuwen stuk openbare ruimte moet voldoen. De planning van het project loopt tot de zomer van 2023.		5.700
BAR-bijdrage, Implementatie nieuwe wet Inburgering	De implementatie van de nieuwe wet ondervond vertraging en is nog niet afgerond. De implementatie gaat verder in 2023.		11.400
BAR-bijdrage, Uitvoeringskosten Einde Lening, nog inburgeringsplicht (ELIP - klantmanager	Deze regeling maakt onderdeel uit van de overgang van de oude naar de nieuwe Wet Inburgering en is bedoeld voor statushouders die 75% of meer van hun DUO-lening hebben verbruikt en/of bij wie de inburgeringstermijn bijna of helemaal verstreken is. Ze riskeren een boete als zij hun inburgering niet op tijd behalen of afronden. In 2022 waren er weinig gevallen waar deze situatie op van toepassing is, maar naar verwachting is dat in 2023 wel het geval. Vandaar het doorschuiven van middelen naar 2023.		7.100
Gemeentehuis Ridderkerk, Koningsplein 1	Vanwege het doorschuiven van werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie van het gemeentehuis is er sprake van een voordeel op planmatig onderhoud ten opzichte van de raming van € 305.000.		305.000
Totaal programma 1 Bestuur en (overheids)participatie			456.200
			0
Integraal veiligheidsbeleid	Ter uitvoering van de motie aanpak jeugdcriminaliteit heeft de raad € 68.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is € 22.510 reeds uitgegeven. Het overige deel (€ 45.490) wordt na oplevering van het onderzoeksrapport in 2023 betaald.		45.500
Totaal programma 2 Veiligheid			45.500
			0
Planmatig onderhoud wegen	De Rotterdamseweg is in beheer bij het Waterschap Hollandse Delta (WSHD). In 2022 waren onderhoudswerkzaamheden voor het gedeelte Randweg-Rijnsingel gepland. Omdat er nog geen onderhoud noodzakelijk was heeft het WSHD deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2023. De bijdrage van de gemeente voor geluid reducerend asfalt van € 102.000 schuift hierdoor ook door naar 2023.		102.000
Verkeersplan en -veiligheid	Restant doorschuiven naar 2023 voor maatregelen sluiptverkeer Rijsoord. (in de eerste tussenrapportage is hier € 50.000 voor aangevraagd en in de tweede tussenrapportage is € 35.000 doorgeschoven naar 2023). Het onderzoek en de resultaten daarvan hebben langer op zich laten wachten dan vooraf verwacht. Om deze reden hebben we in 2022 geen maatregelen kunnen uitvoeren.		11.000
Mobiliteitsplan	Het plan bevat werkzaamheden die verspreid over meerdere jaren worden uitgevoerd. De uitwerking van het Mobiliteitsplan staat ook genoemd in het collegeprogramma. In 2023/2024 gaan we verder met de uitwerking van dit plan. Doorschuiven naar 2023.		230.900
Openbaar vervoer	Het bedrag van € 48.500 voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer en kan worden doorgeschoven naar 2023.		48.500
Openbaar vervoer	In 2022 zijn voor buurtbus 610 € 19.500 (MRDH) en € 8.000 (WSHD) subsidie ontvangen. Het restant bedrag aan MRDH € 47.300 subsidie voor buslijnen 608 en 609 volgt in 2023. Dit bedrag doorschuiven naar 2023.		-47.300
Totaal programma 3 Verkeer, vervoer en wegen			392.400
			-47.300
Overige gebouwen	Het onderzoek naar de bestemming voormalig schoolgebouw aan de Rijkstraatweg 101, gepland in 2022, zal worden uitgevoerd in 2023. Het budget van € 50.000 wordt doorgeschoven naar 2023.		50.000

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Uitwerking Rivieroevers	Door omstandigheden kon het onderzoek voor aanleg getijdenpark nog niet starten. Dit wordt betrokken bij reconstructieproject Werfkade dat in 2023 wordt uitgevoerd. We willen werk met werk maken. Tevens is budget nodig voor toegezegde bijdrage aan mobiliteitsstrategie die in 2023 wordt afgerond.	50.000	
Totaal programma 4 Economische zaken		100.000	0
Culturele vorming	In 2022 is eenmalig extra € 50.000 beschikbaar gesteld voor de subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen'. Na de coronacrisis konden inwoners en cultuur- en maatschappelijke partners extra subsidie aanvragen binnen deze regeling. Ons doel was om meer cultuur als middel bij onze Ridderkerkers te brengen als preventieve kracht. Op deze manier werd cultuur verstevigd en gaven wij een extra impuls om eenzaamheid tegen te gaan. Op deze manier hebben wij bijgedragen aan de positieve gezondheid van inwoners. Onvoorziene tegenwerkende krachten 2022 Capaciteitstekort (zowel bestuursleden, vrijwilligers en personeel is zeer schaars) bij onze cultuur- en maatschappelijke partners heeft ervoor gezorgd dat we slechts een deel van het budget hebben kunnen inzetten. Het restant € 30.400 hevelen we over naar 2023.	30.400	
Groenvisie	In 2022 zijn veel vergroeningsprojecten ten laste van de Groenvisie gekomen. De realisatie van een deel van deze projecten loopt door in 2023. Binnen het budget Groenvisie is jaarlijks een post onvoorzien van € 50.000. Dit is in 2022 maar beperkt aangesproken. Dit bedrag komt in 2023 en 2024 ten gunste van 'Werken vanuit ecologie'. Tevens zijn er geen vergroeningsinitiatieven vanuit basis- en middelbare scholen ontvangen. Het restantbudget schuift door naar 2023. De kosten worden gedekt uit de reserve Groenvisie.	85.500	
Totaal programma 6 Cultuur, sport en groen		115.900	0
BAR-bijdrage, Uitvoeringskosten Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	In 2022 is budget beschikbaar gesteld, omdat de Tozo-bedrijfskredieten nog terugggevorderd moesten worden. Er zijn nasleepwerkzaamheden in 2023 om de regeling goed te kunnen afronden. Het restantbudget zal daarom in 2023 verder worden uitgegeven.	61.900	
Mantelzorg en vrijwilligersbeleid	We hadden € 82.700 beschikbaar voor de Aanpak Eenzaamheid Ridderkerk 2022. We hebben een bedrag van € 28.192,75 besteed aan de activiteiten in het kader van de Campagne Aanpak Eenzaamheid. Om de voortgang van deze activiteiten in 2023 te borgen stellen we voor om een bedrag van € 8.500 te laten overhevelen naar 2023.	8.500	
Wmo algemene voorzieningen	In 2022 is voor € 74.500 voor een tweetal innovatieve samenwerkingsprojecten een subsidie verleend. De overige middelen uit het innovatiebudget worden meegenomen naar 2023. De dekking komt uit de reserve innovatiefonds sociaal domein.	167.200	
Minimabeleid	We zien een overschot op het minimabudget, dit wordt veroorzaakt door de rijksregeling eenmalige energietoeslag 2022. De uitvoering van deze regeling en de bijbehorende uitgaven lopen door in 2023. We vragen daarom het bedrag van € 122.200 door te schuiven naar de begroting 2023.	122.200	
Schuldhelpverlening	We zijn later gestart dan gepland met de uitvoering van de pilot opkopen schulden. Dit doordat we vertraging hebben opgelopen in de implementatie van de daarvoor benodigde applicatie. Doordat we later zijn gestart met de pilot opkopen schulden jongeren, zijn niet alle middelen benut. Omdat het project 2 jaren in beslag neemt, wordt het restant incidentele middelen a € 82.700 doorgeschoven naar 2023.	82.700	
Lokaal Preventief Jeugd	De gemeente heeft in 2022 extra middelen van het Rijk ontvangen ten behoeve van de uitvoering van het actieprogramma Kansrijke Start, waarbij interventies doorlopen in 2023. Gemeente Ridderkerk zet deze middelen vanaf 1 januari 2023 in voor de erkende interventie Nu Niet Zwanger. Conform de intenties van het Rijk wil de gemeente dit bekostigen vanuit de middelen die reeds in 2022 zijn ontvangen. Daarom wordt verzocht om: - Restant incidenteel budget van € 24.000,- (via 2e tussenrapportage 2022 geraamd) door te schuiven naar 2023. - De incidentele benodigde middelen via de decembercirculaire 2022 (zie RIB) van € 22.000,- via resultaatbestemming door te schuiven naar 2023	24.000	
Totaal programma 7 Sociaal domein		466.500	0
Bodem	Eerder is budget bijgeraamd (€ 111.000) om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend in 2022, maar volgt waarschijnlijk in 2023. Het resterend budget van 2022 overhevelen naar 2023. Ook de dekking uit de reserve bodemonderzoek wooncompas schuift door.	111.000	

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Geluid	Totaal restant budget doorschuiven naar 2023. Hiervan moet 40.000 euro doorgeschoven worden voor verkeerstellingen. Het overige restant (77.000 euro) is voor het verder uitwerken en afronden van de basis geluidemissie (bge) onder de Omgevingswet en het opstellen van het nieuwe Programma Geluid & Lucht.	117.000	
Totaal programma 8 Gezondheid en duurzaamheid		228.000	0
Huisvestingskosten OBO	Budget voor uitvoeringskosten van € 100.000 voor de tijdelijke huisvesting van de Noord moet doorgeschoven worden naar 2023. In 2022 is nog niet gestart met de realisatie, omdat de voorbereidingen nog niet zijn afgerond. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	100.000	
Totaal programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed		100.000	0
BAR-bijdrage, Implementatie Omgevingswet (overhead)	In 2023 gaat de voorbereiding op de implementatie van de nieuwe wet verder. Het budget zal worden ingezet voor ICT (Toepasbare regels), processen (vergunningen, Omgevingstafel) en planvorming (Omgevingsplan).	113.500	
BAR-bijdrage, Optimalisatie fiscale beheersing (overhead)	De geringe vertraging in dit traject heeft te maken met het feit dat de interne communicatie en de integraliteit van de fiscaliteiten wat meer tijd hebben gevergd dan vooraf werd ingeschat. Er is ook een directe afhankelijkheid van de doorlooptijd bij de BAR-reorganisatie en de bestuurlijke aspecten die daarbij spelen. De verwachting is dat het volledige traject medio 2023 is afgerond.	6.200	
BAR-bijdrage, Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) (overhead)	In 2022 is gestart met de ontwikkeling van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). In de LIOR wordt aangegeven aan welke eisen en randvoorwaarden een nieuw of te vernieuwen stuk openbare ruimte moet voldoen. De planning van het project loopt tot de zomer van 2023.	5.500	
BAR-bijdrage, Implementatie nieuwe wet Inburgering (overhead)	De implementatie van de nieuwe wet ondervond vertraging en is nog niet afgerond. De implementatie gaat verder in 2023.	11.000	
BAR-bijdrage, Uitvoeringskosten Einde Lening, nog inburgeringsplicht (ELIP - klantmanager (overhead)	Deze regeling maakt onderdeel uit van de overgang van de oude naar de nieuwe Wet Inburgering en is bedoeld voor statushouders die 75% of meer van hun DUO-lening hebben verbruikt en/of bij wie de inburgeringstermijn bijna of helemaal verstreken is. Ze riskeren een boete als zij hun inburgering niet op tijd behalen of afronden. In 2022 waren er weinig gevallen waar deze situatie op van toepassing is, maar naar verwachting is dat in 2023 wel het geval. Vandaar het doorschuiven van middelen naar 2023.	6.900	
Totaal buiten de programma 's		143.100	0
Totaal alle programma's		2.047.600	-47.300

Reservemutaties

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Reserve innovatiefonds sociaal domein	Doorschuiven van de dekking uit de reserve innovatiefonds sociaal domein voor innovatieprojecten		167.200
Reserve Groenvisie	Doorschuiven van de dekking uit de reserve Groenvisie voor vergroeningsprojecten		85.500
Reserve bodemonderzoek wooncompas	Eerder is budget bijgeraamd (€ 111.000) om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend in 2022, maar volgt waarschijnlijk in 2023. Het resterend budget van 2022 overhevelen naar 2023. Ook de dekking uit de reserve bodemonderzoek wooncompas schuift door.		111.000
Reserve groot onderhoud gebouwen	Vanwege het doorschuiven van werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie van het gemeentehuis is er sprake van een voordeel op planmatig onderhoud ten opzichte van de raming van € 305.000		305.000
Algemene reserve	Dekking uit algemene reserve		1.331.600
Totaal reserves		0	2.000.300

Bijlage 2 Overzicht verstrekte subsidies

Programma	Organisatie	Omschrijving/activiteit	Subsidie
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie 2022	21.022
Totaal Bestuur en (overheids)participatie			21.022
Programma 5 Onderwijs	Bibliotheek Aanzet	WEB 2022	65.700
Programma 5 Onderwijs	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Prenataal huisbezoek	103.312
Programma 5 Onderwijs	Dr. Schaepmanschool RVKO	Diversen OAB 2022	12.000
Programma 5 Onderwijs	Hadassa Kinderopvang	Subsidie VVE diversen 2022	38.643
Programma 5 Onderwijs	KDV De Bron	Subsidie VVE diversen 2022	27.729
Programma 5 Onderwijs	KDV Mundo (BSO de Buurvrouw)	Subsidie VVE diversen	49.842
Programma 5 Onderwijs	Kibeo	Subsidie VVE diversen 2022	8.082
Programma 5 Onderwijs	Rehobothschool	Extra kwaliteitsimpuls taal	17.000
Programma 5 Onderwijs	SKR kinderopvang	Subsidie VVE diversen 2022	193.419
Programma 5 Onderwijs	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie 2022	43.072
Programma 5 Onderwijs	Stichting OZHW voor PO en VO	Kwaliteitsimpuls OAB	108.000
Programma 5 Onderwijs	Stichting OZHW voor PO en VO	Schakelklas 2022	62.500
Programma 5 Onderwijs	Stichting PCPO	Kwaliteitsimpuls OAB	96.000
Programma 5 Onderwijs	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Gilde Samenspraak	10.000
Programma 5 Onderwijs	Stichting Prokino	Subsidie VVE diversen 2022	23.526
Programma 5 Onderwijs	YES kinderopvang	Subsidie VVE diversen 2022	167.863
Totaal Onderwijs			1.026.688
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Andriessen	Initiatiefsubsidie 2022 Inzake parkinson boksen	1.200
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Bestebreurtje - Baas	Initiatiefsubsidie 2022 70-jarig bestaan Passage Rijsoord	1.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Bibliotheek Aanzet	Jaarlijkse subsidie 2022	1.122.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Bout	Initiatiefsubsidie 2022	1.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Chr. Muziekvereniging Harpe Davids	Jaarlijkse subsidie 2022	6.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Chr. Muziekvereniging Sursum Corda	Jaarlijkse subsidie 2022	5.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Chr. Oratoriumvereniging Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	4.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Geus - Brinkers	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Hagendijk	Gemeentelijke monumenten 2022	1.460
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Hervormde Gemeente te Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2022 Markt goede doel GZB	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Invaliden Sport Ridderkerk ISR	Jaarlijkse subsidie 2022	8.750
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Jansen	Initiatiefsubsidie 2022 Walking Football ouderen in beweging Ridderkerk	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Kelderhuis - Kievit	Initiatiefsubsidie 2022 Burendag	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Kelderhuis - Kievit	Initiatiefsubsidie 2022 Koningsdag	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Koor de Dukdalf	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Kuipers	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Maliepaard	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Muziekvereniging Harmonie Slikkerveer	Jaarlijkse subsidie 2022	6.581
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Muziekvereniging Excelsior Bolnes	Jaarlijkse subsidie 2022/huurcompensatie	9.470
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Natuurvereniging Eiland IJsselmonde	Initiatiefsubsidie 2022	1.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Natuurvereniging Eiland IJsselmonde	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Onnink	Initiatiefsubsidie 2022	1.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Overbeek	Initiatief subsidie 2022 Koningsdag Noordstraat	2.037
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Paul	Gemeentelijke monumenten 2022	5.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	RADAR	Jaarlijkse subsidie 2022	17.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Ridderkerks Symfonie Orkest	Jaarlijkse subsidie 2022	9.000

Programma	Organisatie	Omschrijving/activiteit	Subsidie
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Rijploeg 2Wielers	Initiatiefsubsidie 2022 Cyclo cross 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	S.V. Slikkerveer	Initiatiefsubsidie 2022 Open dag SV Slikkerveer	1.480
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Speciaal kindcentrum De Burcht	Initiatiefsubsidie 2022 Koningsspelen	1.209
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting AAVB	Jaarlijkse subsidie 2022	9.930
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Ars Musica Koorschool	Uitvoering Matthäus Passion/Project Koorschatten	5.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Blues & Rootsmuziek Ridderkerk	Bluezy Bluesfestival	2.550
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Building Arts	Jaarlijkse subsidie 2022/Cultuureducatie 2022	30.744
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Buurtpreventie Bolnes	Initiatiefsubsidie 2022 Presentatie Boeologo scheepswerf Bolnes	690
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Buurtpreventie Bolnes	Onderkomen line dance	740
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Cultuureducatie SCE	Cultuur voor iedereen 2022	12.358
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie 2022	27.100
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Islamitisch Centrum Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Kunstroute	Jaarlijkse subsidie 2022	2.940
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie 2022/Cultuureducatie 2022	50.841
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lokale Omroep Ridderkerk RTV	Jaarlijkse subsidie 2022	29.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Multicultureel Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2022 Diverse activiteiten	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Natuurbeheer Waalbos	Initiatiefsubsidie 2022	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Oud Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	17.450
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Gilde CMC	1.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Voedselbank Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2022 Voedselbank	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting voor Cultuureducatie Zuid Holland Zuid	Cultuur dichtbij Ridderkerk 2022-2023	4.194
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting voor Cultuureducatie Zuid Holland Zuid	Jaarlijkse subsidie 2022	552.667
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Welzijn Ridderkerk Facet Ridderkerk	DansMee 60+	13.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Teeuw	Initiatiefsubsidie 2022 Online kerstconcerten	1.300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Vereniging Anyam	Jaarlijkse subsidie 2022	6.276
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Vereniging voor Interkerkelijke Jeugdevangelisatie	Initiatiefsubsidie 2022	850
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Visser	Initiatiefsubsidie inzake tentweek Wilhelminakerk	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Vrouwen van Nu	Initiatiefsubsidie 2022 Kerstviering	600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Werkgroep openluchtdienst Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2022	1.000
Totaal Cultuur, sport en groen			2.000.417
Programma 7 Sociaal domein	Antes B.V.	LZN Jaarlijkse subsidie 2022	19.913
Programma 7 Sociaal domein	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Aanvullend preventief pakket en huisvesting	194.899
Programma 7 Sociaal domein	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Basispakket en rijksvaccinatieprogramma	1.222.400
Programma 7 Sociaal domein	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Subsidie RVP jongens 2022	7.267
Programma 7 Sociaal domein	Het Doktershuis 3 Maatschap Hoegen	Subsidie 2022 POH GGZ Jeugd	40.068
Programma 7 Sociaal domein	Het Doktershuis 5 Maatschap Hoegen	Subsidie 2022 POH GGZ Jeugd	25.662
Programma 7 Sociaal domein	MEE Rotterdam Rijnmond	Clientondersteuning diveren	91.800
Programma 7 Sociaal domein	NPV Nederlandse Patiëntenvereniging, afdeling Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	2.650
Programma 7 Sociaal domein	Scouting Sint Joris ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	3.000
Programma 7 Sociaal domein	Speeltuinenvereniging Dillenburg	Jaarlijkse subsidie 2022	2.152
Programma 7 Sociaal domein	st. de Sociale Basis	BSR	46.345

Programma	Organisatie	Omschrijving/activiteit	Subsidie
Programma 7 Sociaal domein	st. de Sociale Basis	Reset	30.486
Programma 7 Sociaal domein	St. Riederborgh	Sociale alarmering 2022	11.250
Programma 7 Sociaal domein	St. samen ondernemend leren SOL	Innovatiesubsidie 2022	22.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Aafje	Toch Thuis Ridderkerk 2022	126.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Beter voor Elkaar	Projecten Kledingbank Ridderkerk en FoodCompany	24.940
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Beter voor Elkaar	Kansrijke start	1.863
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Diakonale Projecten Ridderkerkse Kerken	Huur Voedselbank	4.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Enver	Jaarlijkse subsidie 2022 Pak Je Kans	42.811
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie 2022	22.350
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Foodcompany	Subsidie 2022	4.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Gaan en doen	Jaarlijkse subsidie 2022	8.610
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Humanitas	Eenmalige subsidie 2022	2.178
Programma 7 Sociaal domein	Stichting IJsselmonde Oost Stichting De Overburen	Preventie dak- en thuisloosheid 2021/2022 voorschot pilot Buut vrij	15.371
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Integratie in Ridderkerk SIR	Jaarlijkse subsidie 2022	15.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie 2022	6.242
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Pameijer	Lokaal Zorgnetwerk LZN/Buurtcirkel 2022	18.080
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Present Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	21.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Coach 4 you/Werkgroep Gilde	9.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Samenredzaamheid bij Schulden	Eenmalige subsidie HOE campagne	12.300
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Samenredzaamheid bij Schulden	Jaarlijkse subsidie 2022	24.250
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Slachtofferhulp	Jaarlijkse subsidie 2022	13.414
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Vluchtelingenwerk	Jaarlijkse subsidie 2022	81.330
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Wereldwerk Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie 2022	2.700
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Wijkactiviteiten Slikkerveer (SWS)	Jaarlijkse subsidie 2022	70.811
Programma 7 Sociaal domein	Trefpunt Oost (WAVO)	Jaarlijkse subsidie 2022	27.224
Programma 7 Sociaal domein	Vereniging van en voor Lichamelijk Gebrekkigen VVLG	Jaarlijkse subsidie 2022	500
Programma 7 Sociaal domein	Wijkvereniging Drievliet 't Zand	Jaarlijkse subsidie 2022	68.465
Totaal Sociaal domein			2.344.031
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	EHBO vereniging Bolnes	Jaarlijkse subsidie 2022	2.430
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	EHBO-vereniging Ridderkerk	Subsidieaanvraag 2022 voor AED	3.750
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	EHBO-vereniging Rijsoord	Subsidieaanvraag 2022 voor AED	1.750
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	EHBO-vereniging Slikkerveer	Subsidieaanvraag 2022 voor AED	3.750
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	Stichting Chris en Voorkom!	Jaarlijkse subsidie 2022	21.547
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	Stichting Chris en Voorkom!	Eenmalige subsidie Chris en Voorkom!	11.624
Totaal Gezondheid en duurzaamheid			44.851
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	Stichting Buurtpreventie Bolnes	Huur de Klinker	10.000
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed			10.000
Eindtotaal			5.447.009

Bijlage 3 Overzicht verworven subsidies

Subsidie verlener	Lopende subsidie	Bedrag	Subsidiejaar
Ministerie van BZK	Regeling reductie energiegebruik woningen (RREW)	595.978	apr 2021 - dec 2022
Ministerie van BZK	SPUK verlaging energierekening	748.855	feb 2022 - dec 2024
Ministerie van BZK	Regeling reductie energiegebruik	999.360	2020-21
Ministerie van Infrastruct. en Waterst.	Impulsregeling Klimaatadaptatie Herinrichting West fase 1 & 2	161.667	2022-2027
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaï, Koninginneweg	9.850	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaï, Rijkstraatweg 1	19.730	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaï, Rijkstraatweg 2	13.464	2014
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie de Nes	163.500	2019
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie brug naar de Nes	27.500	2020
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie Waalvisie Ridderkerk	225.520	2018
Provincie Zuid Holland	Groen doet Goed 2023 Natuur in de Buurt Ridderkerk	18.750	2023
Provincie Zuid Holland	Groen doet Goed 2022 Natuur in de Buurt Ridderkerk	20.725	2022
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 609 (Ridderkerk de Schans - Barendrecht NS)	25.729	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 608 (Ridderkerk west - Barendrecht Centrum)	25.729	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 610 (Barendrecht NS - Waterschap - Cornelisland)	19.499	2022
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 609 (Ridderkerk de Schans - Barendrecht NS)	23.650	2022
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 608 (Ridderkerk west - Barendrecht Centrum)	23.650	2022
Metropoolregio R'dam Den Haag	Haltetoegankelijkheid Ridderkerk 2020	138.000	2022
Provincie Zuid Holland	F15 Ridderkerk aanvullend - Pruiwendijk	605.000	2020
Provincie Zuid Holland	F15 Ridderkerk aanvullend - Rijkstraatweg fase 3	210.000	2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	F15 Ridderkerk aanvullend - Rijkstraatweg fase 2	165.500	2020
Landschapstafel	F15 Ridderkerk - Pruiwendijk	100.000	2020
Provincie Zuid-Holland	Subsidieregeling Woonvormen senioren Z-H t'Zand (fase 7 Knarrenhof)	50.000	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Verkeersveiligheid (SPUK) 2021 Ridderkerk	87.000	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Verkeersveiligheid (SPUK) 2025 Ridderkerk	1.817.000	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Schoolzones Ridderkerk 2022	40.000	2022
Metropoolregio R'dam Den Haag	Haltetoegankelijkheid HOV Ridderkerk 2020	138.000	2023
Metropoolregio R'dam Den Haag	Fietspaden Rijkstraatweg Ridderkerk fase 3 te Rijsoord	135.000	2023
Metropoolregio R'dam Den Haag	Tweerichting fietspad Donkerslootweg en voetpaden	450.000	2024
Rijksdienst voor het Cultuur Erfgoed	Subsidieregeling Instandhouding monumenten (SIM)	44.343	2022-2027
Waterschap Hollandse Delta	Samenwerkingsovereenkomst WSHD fase 2 De Nes en KRW Water	145.000	2022
Totaal		7.247.999	

Subsidie verlener	Afgeronde subsidie	Bedrag	Subsidiejaar
Provincie Zuid Holland	Driehoeksveer	20.000	2022
Provincie Zuid Holland	Driehoeksveer	20.000	2023
Totaal		40.000	

Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over de actuele stand van zaken en specifieke aandachtspunten voor uw gemeente met betrekking tot het generiek interbestuurlijk toezicht (IBT).

Context

In 2021 gingen wij met uw gemeente de *Bestuursvereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022* aan. Uitgangspunt hiervan is dat we bij het IBT samenwerken vanuit vertrouwen. In de bestuursvereenkomst is onder andere vastgelegd hoe provincie en gemeenten samenwerken om een goede uitvoering van de wettelijke medebewindstaken te bevorderen en welke uitgangspunten daarbij gelden. De bestuursvereenkomst sluit aan bij de actielijnen van het landelijke traject *Agenda Toekomst van het Toezicht (ATT)*. De uitwerking van het toezichtproces binnen Zuid-Holland is vastgelegd in het [Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022](#).

Met het IBT werken wij samen met u aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit onze eigen rol. Het IBT brengt verbeterpunten in kaart, waarover wij met uw gemeente in gesprek kunnen gaan.

U vindt de bestuursvereenkomst, het uitvoeringsprogramma en andere relevante informatie over IBT op onze website: <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/interbestuurlijk/>

Onderdeel van de gemaakte afspraken is dat wij u minimaal één keer per jaar informeren over aandachtspunten met betrekking tot het IBT. Wij informeren u met deze brief aan het begin van het jaar, zodat u deze informatie kan betrekken bij de behandeling van de jaarstukken van uw gemeente later dit jaar. Het is ook mogelijk de raad op een andere wijze dan bij de jaarstukken te informeren.

Deze brief gaat niet over financieel toezicht op uw gemeente, omdat dat specifiek toezicht betreft. Specifiek toezicht maakt geen onderdeel uit van de bestuursvereenkomst en het uitvoeringsprogramma, die over het generieke toezicht gaan. Over de resultaten van het financieel toezicht ontvangt u van ons twee keer per jaar een afzonderlijke brief.

Informereren gemeenteraad

Een belangrijk uitgangspunt van het IBT is versterking van de horizontale verantwoording door uw college aan de gemeenteraad. Vanuit die gedachte vragen wij u om uw gemeenteraad in kennis te stellen van het actuele beeld van uw gemeente en de inhoud van deze brief. Zelf informeren wij Provinciale Staten over het totaalbeeld van alle Zuid-Hollandse gemeenten.

Uitvoeringsprogramma

In 2023 werken wij samen met gemeenten aan een actualisatie van het *Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022*. Een actualisatie is noodzakelijk omdat er landelijk basisafspraken worden gemaakt over het toezicht op monumentenzorg en archeologie, die wij vertalen naar de Zuid-Hollandse praktijk. Ook voor omgevingsrecht is er behoefte aan een actualisatie, vanwege de komst van de Omgevingswet.

Alle wijzigingen in het uitvoeringsprogramma komen tot stand in overleg met de gemeenten. In eerste instantie stemmen wij de ideeën hierover af met de ambtelijke Klankbordgroep IBT, waarin een aantal Zuid-Hollandse gemeenten is vertegenwoordigd. Als de wijzigingen verder zijn uitgewerkt, presenteren wij die tijdens een provincie brede ambtelijke bijeenkomst of Webinar. Op die manier vragen wij feedback aan gemeenten en gaan wij na in hoeverre er draagvlak is voor de voorgestelde wijzigingen. Voor het zomerreces van 2023 zal GS de wijzigingen vaststellen. In september 2023 heeft u de gelegenheid bestuurlijk op het gewijzigde uitvoeringsprogramma te reageren. Als de bestuurlijke reacties aanleiding zijn voor aanvullende besluitvorming door GS, vindt dat in het najaar van 2023 plaats. Het gewijzigde uitvoeringsprogramma treedt op 1 januari 2024 in werking.

Hoe staat uw gemeente ervoor?

Wij vormen een totaalbeeld op basis van de volgende vijf generieke toezichtgebieden:

1. Ruimtelijke ordening
2. Omgevingsrecht
3. Monumentenzorg en archeologie
4. Archief- en informatiebeheer
5. Huisvesting vergunninghouders.

Op basis van de beschikbare informatie en door u aangeleverde informatie en documenten, voeren wij de afspraken zoals opgenomen in de bestuursovereenkomst en het uitvoeringsprogramma per toezichtgebied uit. Onderdeel hiervan is plaatsing op de IBT-ladder. Plaatsing op trede 1 of hoger van de IBT-ladder gebeurt wanneer de wettelijke taakuitvoering (mogelijk) niet op orde is. Dit hoeft niet persé te betekenen dat sprake is van taakverwaarlozing, maar er zijn mogelijk wel risico's. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de provincie nog niet over alle benodigde informatie beschikt. Ook kan sprake zijn van een tijdelijke achterstand, waarbij uw gemeente zelf al stappen heeft gezet om deze in te lopen of een verbeterplan heeft opgesteld.

In het uitvoeringsprogramma is per toezichtgebied uitgewerkt hoe de IBT-ladder werkt. Hierin is ook beschreven welk oordeel aan iedere trede van de ladder is gekoppeld. Het oordeel wordt weergegeven met de kleuren groen, geel, oranje en rood. Hoe hoger u op de IBT-ladder van een toezichtgebied staat, hoe aannemelijker het is dat er daadwerkelijk sprake is van tekortkomingen bij de uitvoering van de desbetreffende medebewindstaak.

Alle informatie over uw gemeente vindt u getotaliseerd en per toezichtgebied op het [IBT-dashboard](#). Ieder jaar nemen wij als vertrekpunt voor het IBT de plaatsing op de IBT-ladder per 31 december van het voorgaande jaar, zoals deze gepubliceerd is op het dashboard. Daarna actualiseren wij het dashboard meerdere keren per jaar. De eerste actualisatie heeft in februari 2023 plaatsgevonden en geeft voor uw gemeente het volgende beeld.

Toezichtgebied	Oordeel	Trede IBT-ladder
Ruimtelijke ordening	Groen	0 Geen interventie
Omgevingsrecht	Groen	0 Geen interventie
Monumentenzorg en archeologie	Groen	0 Geen interventie
Archief- en informatiebeheer	Geel	2a Informatie opvragen
Huisvesting vergunninghouders	Groen	0 Geen interventie

Naast de stand van zaken met betrekking tot het toezicht op bovenstaande generieke toezichtgebieden vindt u op het IBT-dashboard ook op hoofdlijnen de uitkomsten van het financieel toezicht.

Aanvullend op de informatie op het IBT-dashboard volgen hieronder de voor uw gemeente relevante informatie en eventuele aandachtspunten per generiek toezichtgebied.

Specifieke aandachtspunten per toezichtgebied

Ruimtelijke ordening

Alle bestemmingsplannen voldoen aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Een mooi resultaat binnen het IBT-domein Ruimtelijke ordening. U hoeft niets te doen.

Omgevingsrecht

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is een instrument waarmee een veilige en gezonde fysieke leefomgeving kan worden beschermd en bevorderd. Het omgevingsrecht kent regels waaraan overheden zich moeten houden bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provincie beoordeelt of gemeenten de uitvoering van VTH-taken zodanig hebben ingericht dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten.

Wij zijn blij te constateren dat uw gemeente in 2022 (en ook in 2021) voldeed aan de criteria die de provincie hanteert op het toezichtgebied omgevingsrecht. Ook dit jaar heeft u het vereiste uitvoeringsprogramma 2023 tijdig vastgesteld. Wij hebben vertrouwen dat het jaarverslag over 2022 ook tijdig zal worden vastgesteld en dat de gemeenteraad en de provincie tijdig zullen worden geïnformeerd.

Monumentenzorg en archeologie

Het IBT keek op het terrein van monumentenzorg en archeologie uitsluitend naar het bestaan en de deskundigheid van een gemeentelijke monumentencommissie. Dat bleek de afgelopen jaren in alle gemeenten geen reden tot zorg. De provincie Zuid-Holland is, mede gebaseerd op landelijke evaluaties, voornemens de bestaande systematiek te wijzigen. Dit jaar zal daartoe onze werkwijze worden afgestemd met de andere provincies. In ieder geval moet in het kader van de invoering van de Omgevingswet de gemeentelijke adviescommissie expliciet opnieuw ingesteld worden.

Dit betekent dat de huidige beoordeling ongewijzigd blijft en nog is gebaseerd op het bestaan van een deskundige gemeentelijke monumentencommissie in 2021.

Archief- en informatiebeheer

Het antwoord op de vraag of het archief- en informatiebeheer van uw gemeente op orde is moet blijken uit de verantwoording van uw college aan de gemeenteraad en het daaraan ten grondslag liggende inspectieverslag van uw gemeentearchivaris. De provincie toetst of u de gemeenteraad informeert en de aanbevelingen uit het inspectieverslag oppakt. In uw geval is het verslag over 2020 in 2021 behandeld in uw college en vervolgens aan de raad en de provincie aangeboden. Uit het verslag van de archiefinspecteur komt naar voren dat de gemeente in 2020 nog niet geheel aan de eisen van de Archiefwet voldeed. Sindsdien heeft de gemeentelijke organisatie gewerkt aan de verbetering van de informatiehuishouding. In 2023 zal een nieuwe inspectie door de gemeentearchivaris plaatsvinden, waarvan het verslag aan uw college zal worden aangeboden.

Huisvesting vergunninghouders

Vier keer per jaar ontvangt u van ons een toezichtbrief over huisvesting vergunninghouders. Voor specifieke aandachtspunten verwijzen wij naar deze brieven.

Tot slot

De informatie die wij op het IBT-dashboard en in deze brief hebben verwerkt is gebaseerd op de feitelijke informatie die wij tot onze beschikking hebben. Onze beoordeling hebben wij zo zorgvuldig mogelijk gegeven en vooraf ambtelijk met uw gemeente afgestemd. Desondanks kan de gebruikte informatie onjuist, onvolledig of verouderd zijn. In dat geval stellen wij het zeer op prijs hiervan ambtelijk op de hoogte te worden gesteld, zodat wij de noodzakelijke correcties op het IBTdashboard en/of onze beoordeling kunnen aanbrengen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard zijn wij altijd bereid om een nadere toelichting te geven. U kunt hiervoor via uw IBT-coördinator contact opnemen met de coördinator interbestuurlijk toezicht van de Provincie Zuid-Holland, of door een mail te sturen naar zuidholland@pzh.nl of het [contactformulier](#) in te vullen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,
R. Baatenburg de Jong
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Bijlage 5 Indicatoren

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Burgers en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren	Burgerpeiling	Gemiddelde score (1-5) • Helemaal eens (%)	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1	3,0	*
2	% inwoners dat vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd	Burgerpeiling	• Heel veel • Niet veel/niet weinig • Nauwelijks tot geen	35,0%	38,0%	33,0%	28,0%	35,0%	25,0%	26,0%
				51,0%	46,0%	49,0%	51,0%	47,0%	52,0%	52,0%
				14,0%	12,0%	18,0%	21,0%	18,0%	23,0%	22,0%
3	Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening	Burgerpeiling	Score 1-10	6,9	6,9	6,9	6,8	6,8	6,6	6,7
4	Waardering van de inwoners voor de communicatie.	Burgerpeiling	Score 1-10	6,9	6,9	7,1	6,8	6,8	6,7	6,3
5	Waardering door inwoners voor De Blauwkai	Burgerpeiling	Score 1-10	7,2	7,3	7,2	7,2	7,1	7,2	7,1
6	Tevredenheid over de dienstverlening via de digitale faciliteiten (website)	Burgerpeiling	Score 1-10	6,9	7,0	7,1	6,8	6,8	6,7	6,7
7	Klanttevredenheid (balie)contact	Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10	7,8	8,2	7,9	8,4	8,3	8,3	8,1
	Totaal oordeel klantcontact	Burgerpeiling	Score 1-10	7,0	6,9	6,9	6,7	6,7	6,5	6,5
8	Klanttevredenheid telefonisch contact	Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10	6,7	7,7	7,2	7,7	7,9	7,3	7,7
9	Waardering maatschappelijke organisatie en instellingen contact met de gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10 • Mogelijkheden om met ambtenaren in contact te komen • Mogelijkheden om met bestuurders, zoals burgemeester en wethouder in contact te komen	6,5			6,4			
				7,0			7,0			
10	Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening	Ondernemerspeiling	Score 1-10	5,8			6,6			
11	Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	6,0	5,0	4,3	4,9	4,9	4,2	4,2
12	Veiligheidsgevoel van inwoners	Burgerpeiling	% inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt	84,0%	83,0%	85,0%	79,0%	81,0%	77,0%	83,0%
13	Verwijzingen Halt	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar	7,0	8,0	10,0	7,0	4,0	5,0	
14	Winkeldiefstallen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	0,9	0,6	0,7	0,9	1,0	1,3	0,7

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15	Geweldsmisdrijven	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	3,9	3,3	3,5	3,6	4,8	4,4	4,1
16	Diefstallen uit woning	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners	3,1	2,6	2,0	1,8	1,3	1,8	1,2
17	Mate van overlast van buurtbewoners	Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van buurtbewoners	7,0%	7,0%	8,0%	5,0%	9,0%	8,0%	13,0%
18	Mate van overlast van hangjongeren	Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van hangjongeren	8,0%	10,0%	9,0%	10,0%	11,0%	12,0%	8,0%
19	Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	Burgerpeiling	% inwoners dat zich soms wel soms niet veilig voelt in de buurt	15,0%	15,0%	13,0%	19,0%	16,0%	20,0%	15,0%
20	Waardering bereikbaarheid bedrijfslocaties voor bevoorrading	Ondernemerspeiling	Score 1-10	7,1			7,2			
21	Mate waarin inwoners tevreden zijn over de bereikbaarheid	Burgerpeiling	% inwoners dat tevreden of heel tevreden is	76,0%	91,0%	86,0%	86,0%	90,0%	84,0%	72,0%
22	Bereikbaarheid met de auto	Burgerpeiling	Score 1-10	8,1	8,0	8,0	7,9	8,0	8,0	7,9
23	Bereikbaarheid met het openbaar vervoer	Burgerpeiling	Score 1-10	7,1	7,2	6,8	6,9	6,9	6,6	6,6
24	Hoe wordt de verkeersveiligheid ervaren/beleving aantal onveilige verkeerssituaties in de buurt	Burgerpeiling	% inwoners die vaak onveilige verkeerssituaties ervaren	19,0%	21,0%	19,0%	22,0%	20,0%	23,0%	29,0%
25	Waardering ondernemingsklimaat gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10	6,8			6,7			
26	Funciemenging	Waarstaatjegemeente.nl	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken) Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen (in %)	50,0%	50,1%	50,3%	50,2%	50,2%	49,9%	
27	Vestigingen van bedrijven	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	111,2	114	117,6	123,6	128,4	134,6	
28	Leegstand winkels	MRDH-cijfers o.b.v. Locatus via afdeling Ruimte	% van totale winkelvloeroppervlakte		13,0%		11,2%			11,6%
29	Leegstand kantoren	Public Tableau	% van totale verhuurbare kantoorvloeroppervlakte	21,0%	26,0%	18,0%	12,0%	12,0%	6,0%	6,0%
30	Waardering vestigingsklimaat gemeente	Ondernemerspeiling	Score 1-10 De mate waarin locatie en vestigingsfactoren op orde zijn	6,5			6,4			
31	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Waarstaatjegemeente.nl	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,7%	2,0%	2,2%	2,0%	1,3%	2,5%	
32	Absoluut verzuim	Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen		0,8	1,6		1,2	1,1	
33	Relatief verzuim	Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen	23,0	26,0	29,0	26,0	29,0	24,0	
34	Laaggeletterdheid	Geletterdheidinzicht	Geschatte percentage volwassenen dat laaggeletterd is	11-13% (2013)				11,0%	12,0%	12,0%

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
35	Waardering voor de (kwaliteit van de) buitenruimte in Ridderkerk	Burgerpeiling	Score 1-5 • Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden • Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar • In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot • Mijn buurt is schoon	3,6	3,6	3,6	3,4	3,5 3,4	3,5 3,4	*
						67,0%	54,0%	60,0%	61,0%	55,0%
36	Niet-sporters (%)	Waarstaatjegemeente.nl	% inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners	54,9%				59,1%		
37	Actieve deelname verenigingsleven de afgelopen 12 maanden in Ridderkerk	Burgerpeiling	In %	50,0%	56,0%	53,0%	54,0%	51,0%	50,0%	50,0%
38	Voldoende mogelijkheden voor sportbeoefening in Ridderkerk	Burgerpeiling	Aanbod voorzieningen • Helemaal eens in % • Helemaal eens in score 1-5	76,0% 3,8	76,0% 3,7	70,0% 3,6	68,0% 3,6	72,0% 3,7	60,0% 3,6	*
39	Voldoende mogelijkheden voor deelname aan kunst- en cultuureducatie in Ridderkerk	Burgerpeiling	Eens in %	36,0%	65,0%	64,0%	71,0%	58,0%	56,0%	39,0%
40	Werkloze jongeren	Waarstaatjegemeente.nl	% in de leeftijd van 16-22 jaar	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	1,0%	
41	Kinderen in uitkeringsgezinnen	Waarstaatjegemeente.nl	% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen	6,0%	6,0%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%	
42	Jongeren met een delict voor de rechter	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren van 12-21 jaar	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	
43	Meldingen kindermishandeling in Ridderkerk	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal meldingen van mishandelde kinderen tot 18 jaar dat bij de bureaus Advies- en Meldpunt Kindermishandeling is gemeld				216	325	354	
44	Jongeren met jeugdhulp	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	8,1%	8,2%	8,4%	8,7%	8,8%	10,4%	8,7%
45	Jongeren met jeugdbescherming	Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	0,9%	1,0%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	0,8%
46	Jongeren met jeugdreclassering	Waarstaatjegemeente.nl	% van alle jongeren van 12-23 jaar	0,4%	0,5%	0,4%	0,6%	0,7%	0,6%	0,5%
47	Alcohol en drugsmisbruik onder jongeren in Ridderkerk	Gezondheidsonderzoek Wmo	Binge-drinken Dronken of aangeschoten Wietgebruik		22,0%	22,0%	5,0%/ 25,0%	7,0%/ 25,0%		
					15,0%	20,0%	2,7%/ 20,0%			
					9,0%	9,0%	9,0%	2,7%/ 2,5%		
48	Tevredenheid Ridderkerkse cliënten	Cliëntervaringsonderzoek Wmo	Score 1-10	7,7		7,6	7,7	7,7	7,5	7,5

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
49	Schoon huis (huishoudelijke hulp)	Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	In %	95,0%		97,8%	98,0%	91,0%	91,1%	94,0%
50	Wmo-cliënten met individuele maatwerkarrangementen	Monitor Sociaal Domein Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	680,0	740,0	730,0	790,0	810,0	820,0	770,0
51	Mate waarin mantelzorgers zich door de gemeente Ridderkerk ondersteund en gewaardeerd voelen	Burgerpeiling	In %	7,0%						**
52	Banen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	746,7	750,8	760,6	759,1	759,9	758,8	
53	Netto arbeidsparticipatie	Waarstaatjegemeente.nl	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	66,9%	67,9%	69,0%	69,5%	69,6%	69,7%	72,1%
54	Personen met een bijstandsuitkering	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners	280,8	306,0	306,6	304,4	312,5	381,2	
55	Personen met lopende re-integratietraject	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	332,0	395,5	461,3	299,2	269,9	182,1	174,2
56	Aantal huishoudens in Ridderkerk dat in armoede leeft	Gemeente (armoedemonitor)	Huishoudens met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm)	1.302,0	1.472,0	1.449,0	1.469,0	1.501,0	1.476,0	
57	Ridderkerkse uitstroom naar werk	Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van de behaalde uitstroom	46,5%	47,2%	43,6%	46,0%	28,1%	33,3%	
58	Uitstroom naar werk	Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van het klantenbestand	13,8%	12,6%	11,1%	9,0%	6,1%	7,1%	
59	Hoeveelheid restafval uit Ridderkerk dat vanuit afval aanbestedstation in verbrandingsoven terecht komt	NV BAR Afvalbeheer	In kg	1.414.000	1.439.000	728.000	741.000	936.000	935.000	905.000
60	Vergroten van het afvalscheidingspercentage in Ridderkerk	NV BAR Afvalbeheer	In %	51,0%	53,0%	51,7%	54,3%	67,5%	67,8%	69,2%
61	Omvang huishoudelijk afval	NV BAR Afvalbeheer	Hoeveelheid restafval per inwoner in kg		225,0	233,0	243,0	177,5	175,5	131,8
62	Waardering van de kwaliteit van de gemeentelijke begraafplaatsen en rouwcentra in Ridderkerk	Burgerpeiling	In % (helemaal) mee eens (helemaal) oneens	79,0%	90,0%	94,0%	93,0%	94,0%	93,0%	73,0%
63	Waardering algehele persoonlijke gezondheid in Ridderkerk	Burgerpeiling	Score 1-10	7,7	7,7	7,7	7,6	7,7	7,6	7,6
64	Hernieuwbare elektriciteit	Waarstaatjegemeente.nl	In %	1,1%	1,7%	3,0%	4,6%	6,5%		
65	CO2-uitstoot	Waarstaatjegemeente.nl	Miljoen kg				5,4		4,6	
66	Aantal opgevangen zwerfdieren	Gemeente		37	25	19	16	24	28	
67	Koopwoningen binnen de bewoonde woningvoorraad	Waarstaatjegemeente.nl	In %	53,4%	53,4%	54,2%	56,2%	56,7%	56,7%	
68	Particuliere huurwoningen ten opzichte van sociale huurwoningen	Waarstaatjegemeente.nl	In %	6,5%	6,5%	5,5%	4,2%	4,3%	4,5%	

Nr.	Omschrijving	Bron	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
69	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	549	659	663	685	747	785	842
70	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	474	586	591	612	662	694	746
71	Uitvoering Wet WOZ	Waarderingskamer	Waardering	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
72	Afgeronde bezwaarschriften WOZ voor eind oktober van het jaar	Gemeente	In %	95,0%	98,0%	85,0%	76,0%	95,0%	94,0%	95,0%
73	Bezwaarschriften WOZ onder het landelijke afwijkingpercentage	Gemeente	In %	0,8%	0,8%	1,0%	1,9%	1,8%	1,8%	1,6%
			Aantal bezwaarschriften	169	180	230	487	360	591	542
74	Gemiddelde WOZ-waarde	Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's	186.000	188.000	195.000	213.000	235.000	257.000	286.000
75	Nieuw gebouwde woningen	Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 woningen	8,2	10,2	8,5	1,6	17,0	9,0	6,2
76	Woonlasten in vergelijking met omliggende gemeenten	Coelo	Vergelijking gemaakt met Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (Zie paragraaf Lokale heffingen)							
77	Demografische druk	Waarstaatjegemeente.nl	In % De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar	78,6%	79,4%	79,8%	80,9%	82,4%	82,6%	83,0%
78	Formatie	BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners		6,6	6,6	6,4	6,8	6,9	6,9
79	Bezetting	BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners		6,4	6,4	6,3	6,7	6,8	6,7
80	Apparaatskosten	BAR-organisatie	In euro 's			538	560	626	654	617
81	Externe inhuur	BAR-organisatie	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten			1,0%	1,2%	11,5%	12,4%	0,9%
82	Overhead	BAR-organisatie	% van totale lasten			38,0%	43,4%	50,2%	47,4%	49,3%

* Door een andere onderzoeksmethode zijn deze resultaten komen te vallen.

** Deze informatie is via de burgerpeiling niet meer beschikbaar.

Bijlage 6 Bestuursrapportage Sociaal Domein

Bestuursrapportage Sociaal Domein
2022

Gemeente Ridderkerk

Inhoud

Inleiding.....	2
Samenvatting.....	2
1 Werk en inkomen, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening.....	4
1.1 Ontwikkeling van het uitkeringsbestand.....	4
1.2 Segmentatie	8
1.3 In- en Uitstroom	11
1.4 Arbeidsbeperkten.....	14
1.5 Minimabeleidsvoorzieningen	15
1.6 Schuldhulpverlening.....	16
2 Jeugdhulp en Wijkteams	17
2.1 Leeftijdsverdeling	17
2.2 Unieke cliënten.....	18
2.3 Unieke cliënten per perceel	19
2.4 Aantal unieke cliënten per wijk	21
2.5 Verwijzers	23
2.6 Wachtijd	25
2.7 Hulpverlening vanuit de wijkteams.....	26
2.8 Cliëntervaring Jeugdwet 2022.....	27
3. Wmo en doelgroepenvervoer	30
3.1 Trends en ontwikkelingen	30
3.2 Wmo cliënten per wijk	31
3.3 Leeftijdsopbouw Wmo	31
3.4 Zorgstapeling Wmo	32
3.5 Beschikkingen Wmo	33
3.6 Cliëntervaring Wmo 2022	34
3.7 Doelgroepenvervoer - Resultaat	35
3.7 Doelgroepenvervoer - Klachten	36

Bestuursrapportage Sociaal Domein 2022

Inleiding

Eind 2017 is gestart met het ontwikkelen van een rapportage Sociaal Domein, die is gekoppeld aan de P&C cyclus. De ontwikkeling van de bestuursrapportage is een continu proces. Elke nieuwe versie van de bestuursrapportage wordt beter en specifieker. We starten de rapportage met een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Vervolgens treft u de cijfers aan over 2022 van het Sociaal Domein. Deze cijfers gaan over een aantal inhoudelijke onderwerpen: Werk en inkomen, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening, Jeugdhulp en wijkteams en WMO en doelgroepenvervoer. In de tabellen in deze bestuursrapportage zijn de cijfers opgenomen over 2022.

Wij zijn ons ervan bewust dat veel wordt verklaard en toegeschreven aan de coronamaatregelen. Echter, de consequenties van deze maatregelen zijn binnen het sociaal domein goed te zien en daarom van belang om te vermelden.

Samenvatting

Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen per aandachtsgebied in het sociaal domein kort samengevat.

Participatie

Het uitkeringsbestand is stabiel gebleven. Er zijn geen grote dalingen of stijgingen te zien. Dit is niet conform de landelijke trend. Dit heeft geleid tot het aanvragen van een vangnetuitkering. Uitkeringsgerechtigden in Ridderkerk hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit zien we ook terug in de instroom. Ondanks de krappe arbeidsmarkt is het genereren van uitstroom van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een uitdaging gebleken. De mensen die uitstromen doen dit doorgaans wel op een duurzame wijze.

Verder is er in 2022 een hoge instroom van statushouders geweest middels de huisvestingstaakstelling. Ridderkerk heeft gehoor gegeven aan de oproep om vooruit te werken op de huisvestingstaakstelling om de asielketen te verlichten. Dit betekent dat er meer mensen ingestroomd zijn in de uitkering. Deze mensen zijn niet direct bemiddelbaar naar werk. Er wordt ingezet op duale trajecten voor deze groep, maar inburgeren heeft in eerste instantie voorrang op het vinden van werk. Het betekent ook dat er in 2023 verhoudingsgewijs minder mensen gehuisvest hoeven te worden.

Het aandeel jongeren in het uitkeringsbestand is binnen de gestelde kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) gebleven maar wel gestegen. Dit heeft onze aandacht. Om de aandacht te behouden wordt er gekeken om de KPI in 2023 aan te scherpen.

Voor het minimale beleid zien we in 2022 een stijging als het gaat om het aantal aanvragen bijzondere bijstand en overige minimaregelingen.

Jeugdwet

In het jaar 2022 is er, ten opzichte van 2021, sprake van een toename van het aantal cliënten dat gebruik maakt van lokaal gecontracteerde zorg of een combinatie van zowel lokaal als regionaal ingekochte zorg. De stijging is vooral zichtbaar in het perceel "jeugdhulp voor jeugdigen met een beperking of stoornis" en bij "dyslexie".

De inzet van de regionaal ingekochte zorg is ten opzichte van 2021 gedaald. In 2022 is namelijk minder gebruik gemaakt van pleegzorg en ambulante hulpverlening. Daarentegen is het aantal cliënten bij "opname", "steun, hulp of behandeling overdag" en "landelijk ingekochte jeugdhulp" gestegen t.o.v. 2021.

De gemeente en de huisarts blijven de belangrijkste verwijzers. Ook in het afgelopen jaar is ingezet op een betere samenwerking en afstemming met de Ridderkerkse huisartsen.

Het beroep op de wijkteams was ook het afgelopen jaar hoog. De wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning hebben in samenwerking met het gezin en betrokken partners hulpverlening geboden. Door het beter positioneren van het Jeugdbeschermingsplein en de aanstelling van wijkteammedewerkers Zorg & Veilig hebben we hulpvragen op het gebied van veiligheid eerder kunnen oppakken en is het aantal meldingen op het Jeugdbeschermingsplein afgenomen.

Om de vragen, die bij de Toegang zijn binnengekomen, te kunnen beantwoorden is in het afgelopen jaar extra capaciteit ingezet.

Wet maatschappelijke ondersteuning

De lange termijn verwachting blijft dat het aantal cliënten en de zorgstapeling zullen toenemen. De toename zal vooral toe te schrijven zijn aan autonome trends en ontwikkelingen zoals de vergrijzing en de ambulantisering van zorg.

In de meeste wijken neemt het aantal cliënten in zorg dan ook over de jaren toe. Het beeld over de gehele gemeente in 2022 is dat het aantal cliënten licht is gestegen. Verreweg het grootste gedeelte van de cliënten is 60 jaar of ouder.

In lijn met de lange termijn verwachting was in 2022 sprake van een lichte toename in individuele maatwerkvoorzieningen (zie tabel zorgstapeling 3.4). Dit komt vooral door de toename van de cliënten die gebruik maken van de diensten Hulp bij het Huishouden. Bij het aantal openstaande en nieuwe beschikkingen zijn de grootste stijgers de Algemene schoonmaakvoorziening en de Woonvoorzieningen.

Het gebruik van het Wmo-vervoer is nog niet volledig genormaliseerd ten opzichte van vóór corona. Mede door toename van de doelgroep en complexere zorgbehoefte is het landelijke en regionale beeld dat het gebruik van het leerlingen- en jeugdvervoer voor een toename heeft gezorgd. Het aantal leerlingen en jeugdigen dat gebruik heeft gemaakt van vervangend vervoer is in januari t/m december 2022 toegenomen met circa 14,2%. De verwachting is dat door vergrijzing en geen corona maatregelen het Wmo-vervoer een lichte autonome stijging laat zien van het aantal gereden ritten. Het jeugd- en leerlingenvervoer zal naar alle waarschijnlijkheid verder stijgen.

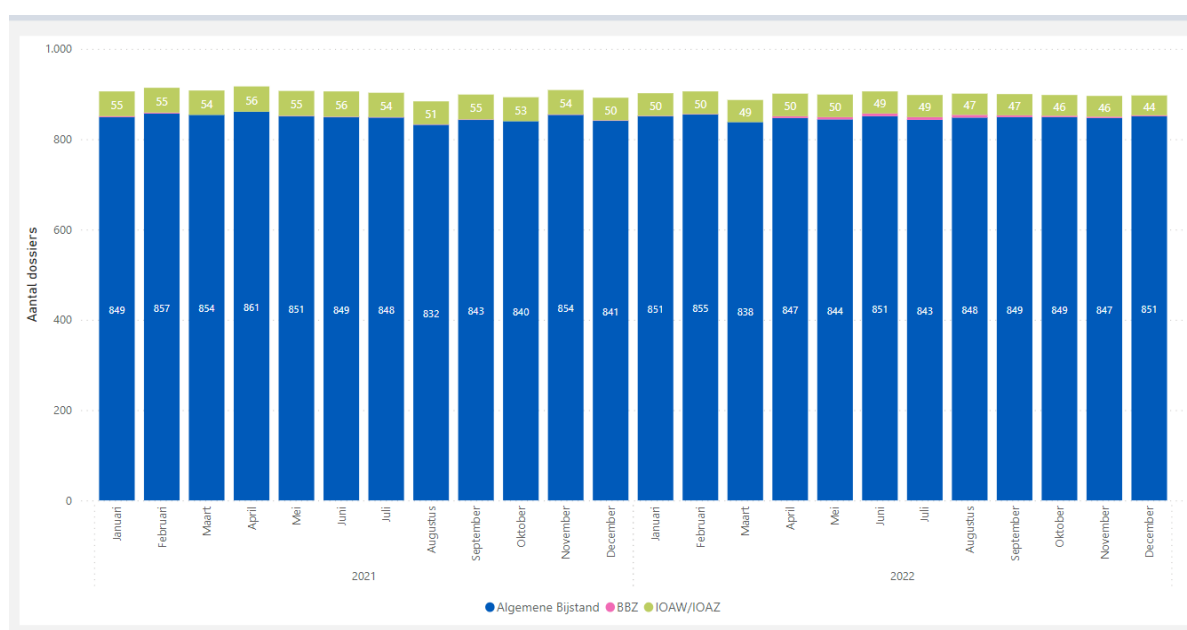
1 Werk en inkomen, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening

Hieronder is verschillend datamateriaal over werk en inkomen, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening gevisualiseerd om inzicht te geven op deze terreinen. Er wordt gestart met het uitkeringsbestand. De data eronder zijn een nadere uitsplitsing van het uitkeringsbestand. Deze data geven inzicht in de opbouw van het uitkeringsbestand. Verschillende kenmerken worden belicht. Hierna gaan we dieper in op de verschillende segmenten.

De hoogte van het uitkeringsbestand is afhankelijk van de in- en uitstroom. Allereerst bekijken we in hoeverre we met preventieve maatregelen voorkomen dat mensen instromen. Vervolgens bekijken we de in- en uitstroom, waarbij er extra aandacht is voor een speciale groep instroom, zijnde statushouders. De groep arbeidsbeperkten is een aparte aandachtsgroep binnen het uitkeringsbestand. Hiervoor is dan ook speciale aandacht voor binnen de bestuursrapportage.

Bij de verschillende tabellen staat een uitleg van de tabel. De verklaring is opgenomen in de toelichtingsteksten. Het kan zijn dat cijfers van verschillende tabellen niet exact overeenkomen. Dit komt omdat gegevens uit verschillende rapporten worden gehaald. Er wordt aan gewerkt om dit te corrigeren.

1.1 Ontwikkeling van het uitkeringsbestand

Uitleg

Het betreft het aantal uitkeringsdossiers aan het einde van de maand, ongeacht het aantal personen. Een uitkering die aan 1 persoon wordt verstrekt telt dus voor 1 en een uitkering die aan meerdere personen (gezin) wordt verstrekt telt ook voor 1. 'loaw/loaz' zijn regelingen voor oudere werklozen (loaw: geboren voor 1965; loaz: ex-zelfstandigen van 55 jaar of ouder). De 'Bbz' is een regeling voor inkomensondersteuning voor zelfstandigen.

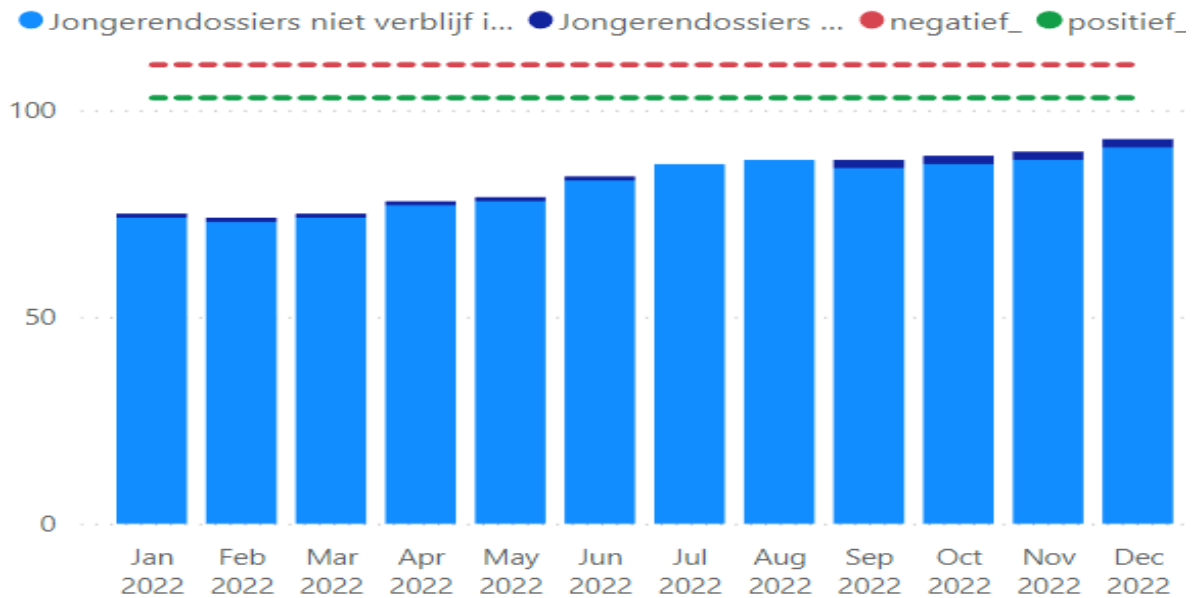
Vanuit de Rijksoverheid ontvangt de gemeente een vergoeding voor de kosten van de te verstrekken uitkeringen. Dit heet het BUIG-budget (Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten). De bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een standaard verdeelsystematiek. Deze verdeelsystematiek is gebaseerd op verschillende componenten zoals aantal inwoners en de demografie van een gemeente en daarnaast regionale en landelijke trends (stijging/daling). Deze trends zijn daarmee een (goede) indicator in hoeverre het (toekomstig) beschikbaar gestelde budget voldoende is.

Toelichting

In 2022 zien we minimale fluctuaties in het uitkeringsbestand. Deze hebben een bandbreedte van 17 dossiers. De gestelde KPI is 885. Hier wordt niet aan voldaan. Het vastgestelde budget voor 2022 was niet toereikend voor de te verstrekken uitkeringen. Ridderkerk is om die reden bezig om een vangnetuitkering aan te vragen.

Het stabiele beeld van het uitkeringsbestand is niet in lijn met landelijke ontwikkelingen waar er door de economische groei in 2022 en de krappe arbeidsmarkt een daling te zien is. De trajecten die in 2022 zijn ingezet hebben in 2022 onvoldoende effect gesorteerd. Dit komt door de soort instroom (relatieve grote afstand tot de arbeidsmarkt; bv. statushouders, multi-problematiek) en doordat trajecten die ingezet zijn voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt tijd nodig hebben om uitstroom te genereren. In de tabellen hieronder gaan we dieper in op de kenmerken van het uitkeringsbestand. Daarmee visualiseren we bovenstaande toelichting.

Jongerendossiers

Gemeente	positief_	negatief_	Jaar
RIDDERKERK	103	111	2022

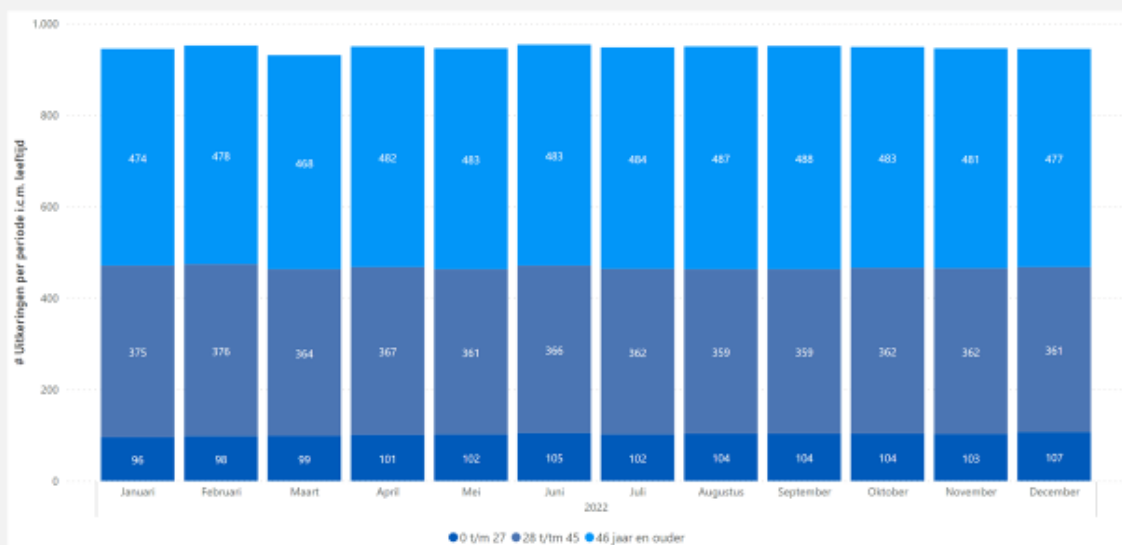
Uitleg

De rode lijn geeft aan dat er te veel jongeren zijn ingestroomd ten opzichte van de gestelde KPI en de groene lijn geeft aan dat de aantal jongeren dat instroomt onder de gestelde KPI is gebleven. In de tabel is het aantal jongerendossiers te zien. Het betreft het aantal uitkeringsdossiers waarbij de cliënt en (indien van toepassing) de partner jonger dan 27 jaar zijn. De KPI in 2022 is mede gebaseerd op het landelijke percentage "aandeel jongerendossiers" ten opzichte van het totaal aantal dossiers.

Toelichting

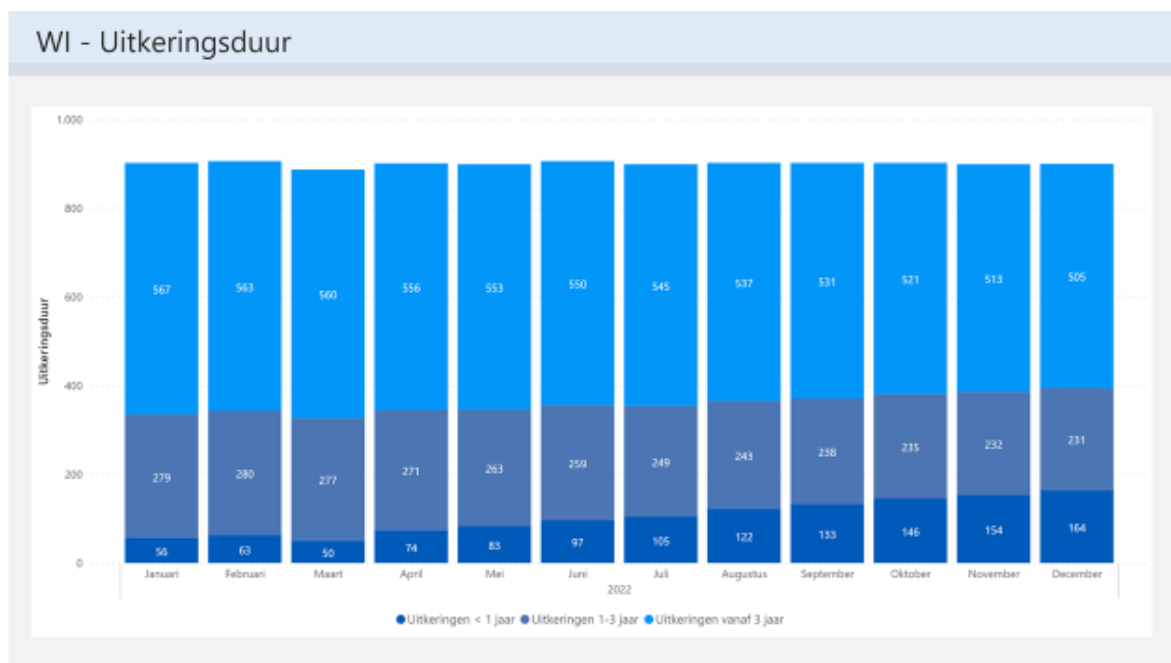
De gestelde doelstelling voor 2022 over het aantal jongerendossiers is behaald. Wel is er een stijging te zien in het aantal jongerendossiers (dit is ook terug te zien in de tabel "leeftijd"). Deze stijging heeft onze aandacht. De oorzaak ligt mede in de instroom van jonge statushouders die met hun inburgering bezig zijn. Om de aandacht te behouden wordt er gekeken om de KPI in 2023 aan te scherpen.

WI - Leeftijd

Uitkeringsduur

Deze tabel verdeelt het uitkeringsbestand in hoe lang mensen een uitkering ontvangen.

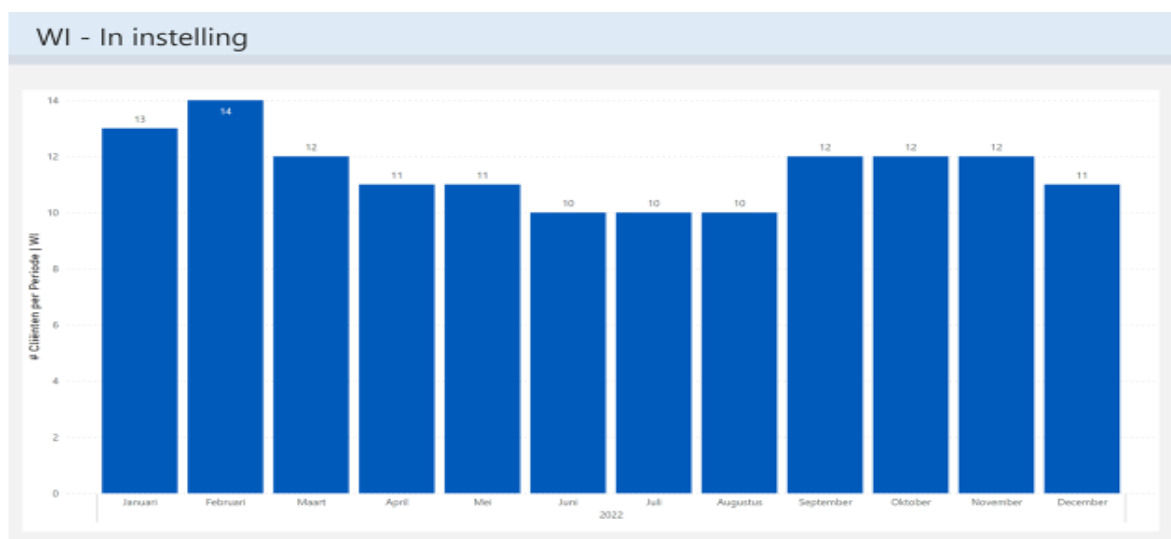

Toelichting

Binnen het uitkeringsbestand zien we een verschuiving van de duur dat mensen in de uitkering zitten. Het aandeel van mensen dat minder dan 1 jaar uitkeringsgerechtigd is, is gestegen ten opzichte van mensen die 1-3 jaar een uitkering ontvangen. De verklaring hiervoor is dat de instroom in 2022 meer mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt betreft (multi-problematiek) en/of eerst met hun inburgering aan de gang moeten (statushouders). Dit is terug te zien in de segmentering die later aan bod komt.

Instelling

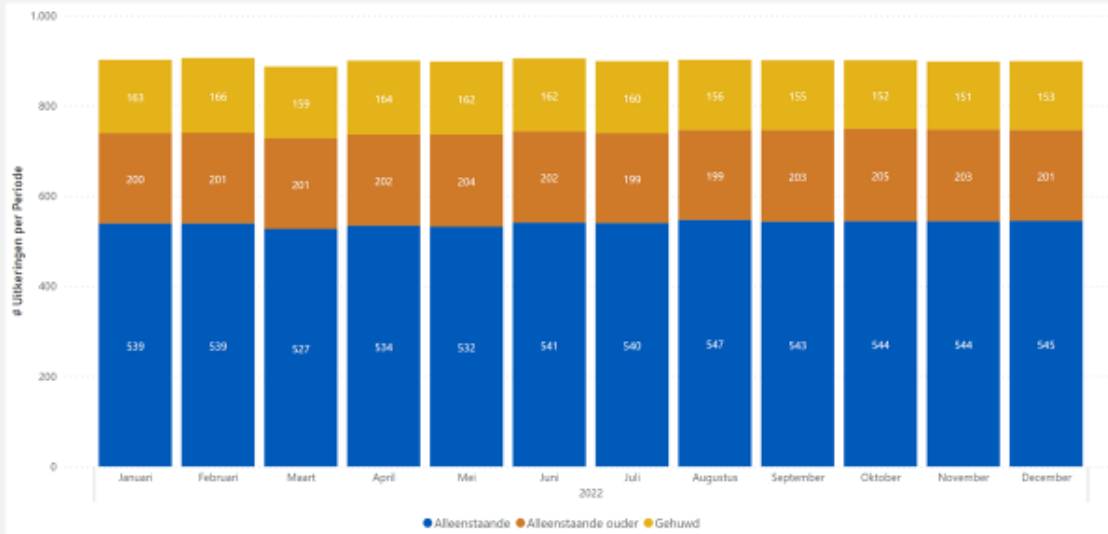
Het aantal uitkeringsgerechtigden dat in een instelling verblijft is stabiel en relatief laag in Ridderkerk. Zij krijgen begeleiding vanuit de instelling zelf.

Leefvorm

Onder de leefvorm 'gehuwd' vallen ook gezinnen en samenwonende partners of personen die een gezamenlijke huishouding met elkaar voeren. De verhoudingen voor de leefvormen blijven ongewijzigd.

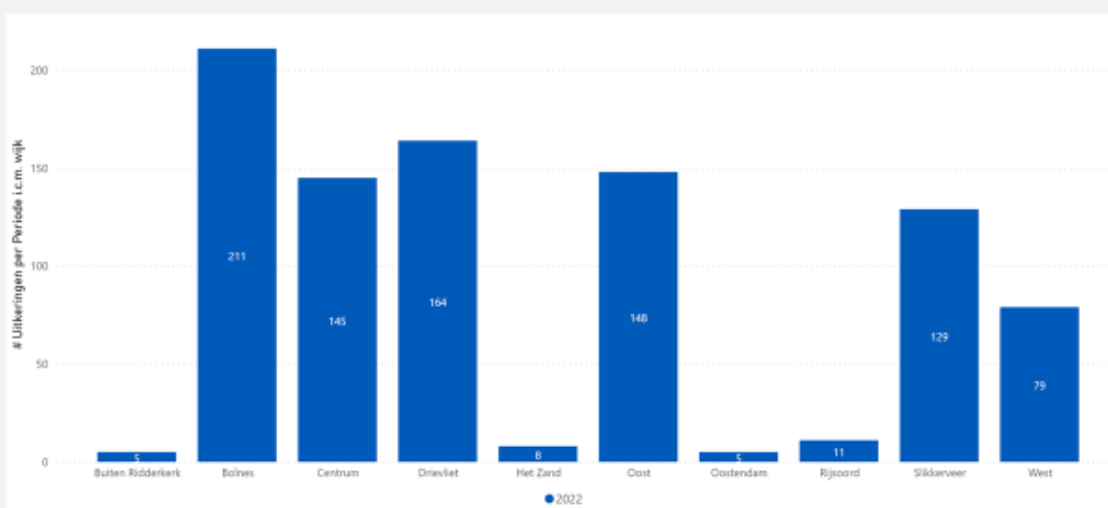
WI - Leefvorm

Uitkeringsbestand per wijk

Deze tabel geeft een overzicht weer van het aantal uitkeringsgerechtigden per wijk in de gemeente. De grootte van de wijk speelt een rol. In de tabel is te zien dat daar waar relatief veel sociale huurwoningen zijn, over het algemeen ook meer bijstandsgerechtigden zijn. Dit komt onder meer doordat er in de bijstand een vermogensgrens is. Een koopwoning is vaak niet mogelijk. Daarnaast speelt de hoogte van de huur ook een rol. Tevens is de groep 'Buiten Ridderkerk' opgenomen. Het betreft hier personen waarvan de verblijfplaats (nog) niet was geregistreerd. Door de systemen steeds nauwkeuriger te vullen neemt het aantal cliënten in deze groep de laatste jaren flink af.

Ten opzichte van voorgaande jaren hebben er in 2022 geen grote wijzigingen plaatsgevonden.

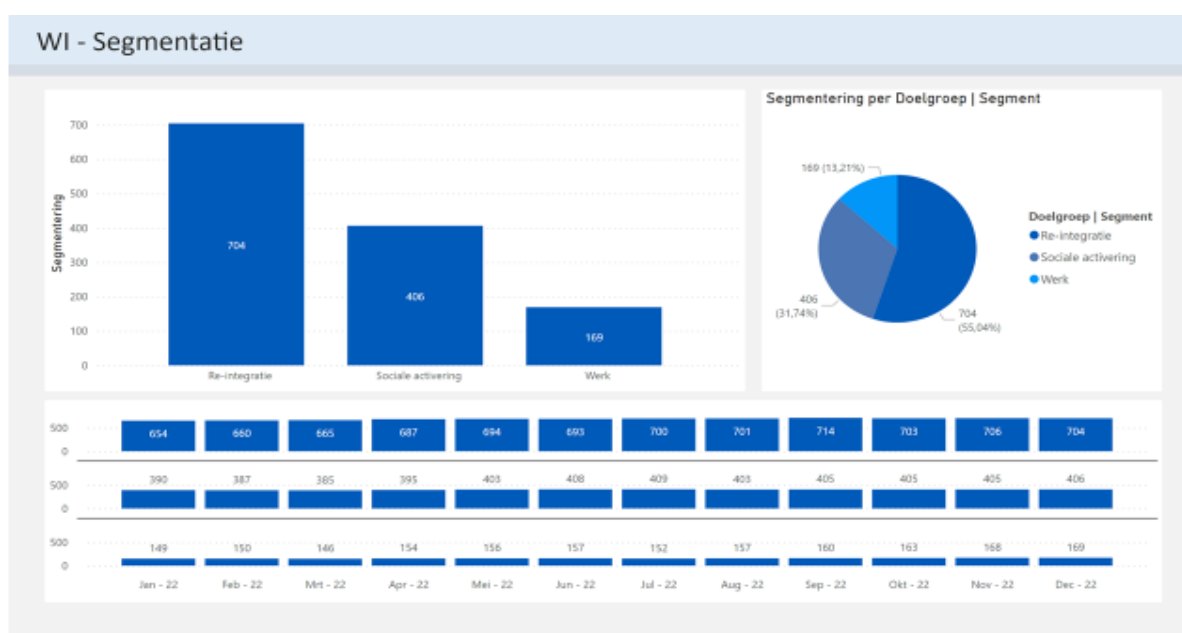
1.2 Segmentatie

Uitleg

Personen die een bijstandsuitkering ontvangen zijn verdeeld in 3 segmenten. Op deze manier kan de ontwikkeling goed gemonitord worden. Het gaat hierbij om het aantal personen dat wij in begeleiding hebben en niet om het aantal uitkeringsdossiers.

De 3 segmenten zijn:

1. Werk: De verwachting is dat de klant binnen 0 tot 6 maanden beschikbaar is voor en bemiddelbaar is naar werk. Er zijn weinig tot geen belemmeringen.
2. Re-integratie: De verwachting is dat de klant binnen 6 tot 18 maanden beschikbaar is voor en bemiddelbaar is naar werk. Er zijn belemmeringen, bijvoorbeeld op het gebied van werknemersvaardigheden, werkervaring of Nederlandse taal.
3. De klant is niet beschikbaar voor werk of re-integratie en de verwachting is dat hij dat ook niet binnen 18 maanden zal zijn. Dit komt door in de persoon gelegen factoren zoals fysieke of psychische problematiek die hem langdurig zullen beperken. Begeleiding is gericht op deelname aan de maatschappij.

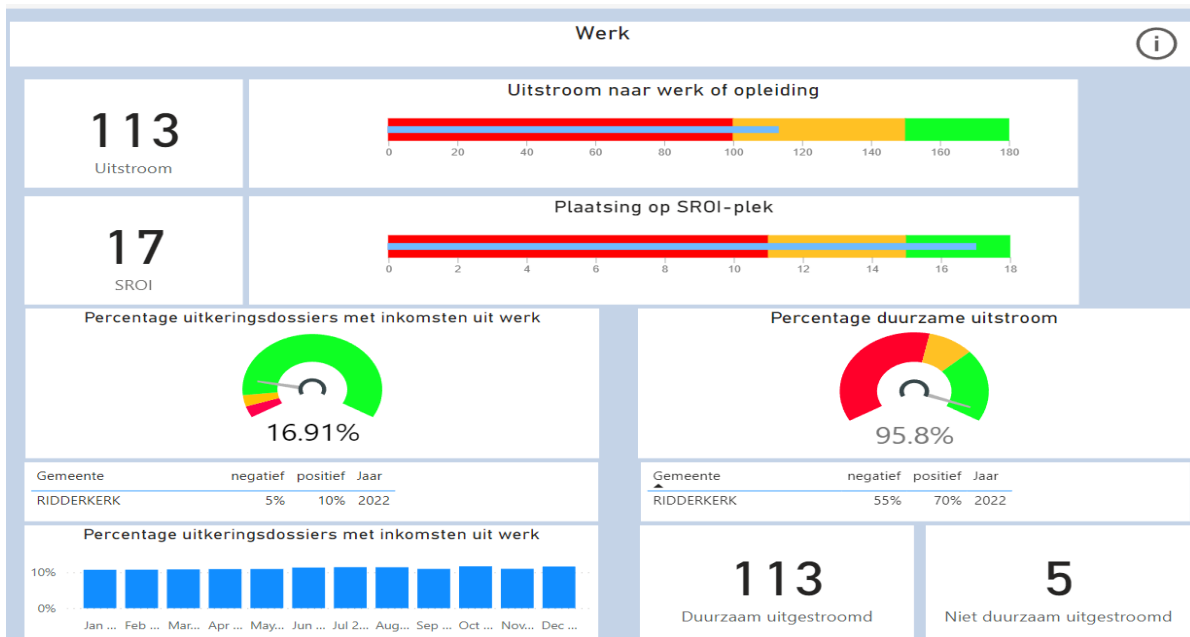

Toelichting

In het overzicht is te zien dat het grootste gedeelte van de uitkeringsgerechtigden (55,04%) ondersteuning nodig heeft bij het vinden van werk. Voor 31,74% is het doen van vrijwilligerswerk en het meedoen in de samenleving op dit moment het hoogst haalbare en voor 13,21% is het mogelijk direct aan het werk te gaan eventueel met bemiddeling. Er is te zien dat het overgrote deel van de uitkeringsgerechtigden een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Tevens zien we dat dit aandeel stijgt. Dit is in lijn met de tabel uitkeringsduur. Dit komt door de instroom van statushouders (en hun inburgering) en mensen met een dusdanige complexe problematiek dat zij ondanks de krappe arbeidsmarkt niet direct bemiddelbaar zijn.

Segment 'Werk'

Het college wil arbeidsparticipatie bevorderen en mensen naar werk begeleiden. De uitkeringsgerechtigden uit het segment werk worden dan ook actief bemiddeld naar een nieuwe baan. Voor 2022 hebben we hiervoor ook doelen gesteld. De uitstroom zit nog niet op het gewenste niveau wel zien we dat de mensen die uitstromen ook duurzaam uitstromen.

Uitleg

Uitstroom naar werk en opleiding

In 2022 wilden wij minimaal 150 personen naar werk of een opleiding bemiddeld hebben. Er zijn 113 personen bemiddeld naar werk of een opleiding. Hiermee behalen wij de KPI niet. De afstand tot de arbeidsmarkt voor uitkeringsgerechtigden is gemiddeld groot. In het laatste deel van 2022 zijn er verschillende zaken uitgezet om (in een later stadium) een hogere uitstroom te genereren. Te denken valt aan een nog beter inzicht in het uitkeringsbestand (diagnose-instrument) en meer en beter aansluitende trajecten.

Duurzame uitstroom

Wij willen onze inwoners graag aan het werk helpen en hierbij ondersteuning bieden. Wat wij hierbij ook belangrijk vinden, is dat de inwoner voor langere tijd aan het werk is. Dit betekent in ieder geval een contract van 6 maanden met een inkomen boven het bijstandsniveau. Dit noemen we duurzame uitstroom. Het percentage duurzame uitstroom is met 96,3% ruim boven de gestelde norm van 70%. Dit betekent dat bijna alle personen die aan het werk gaan ook aan het werk blijven en duurzaam re-integreren op de arbeidsmarkt.

SROI

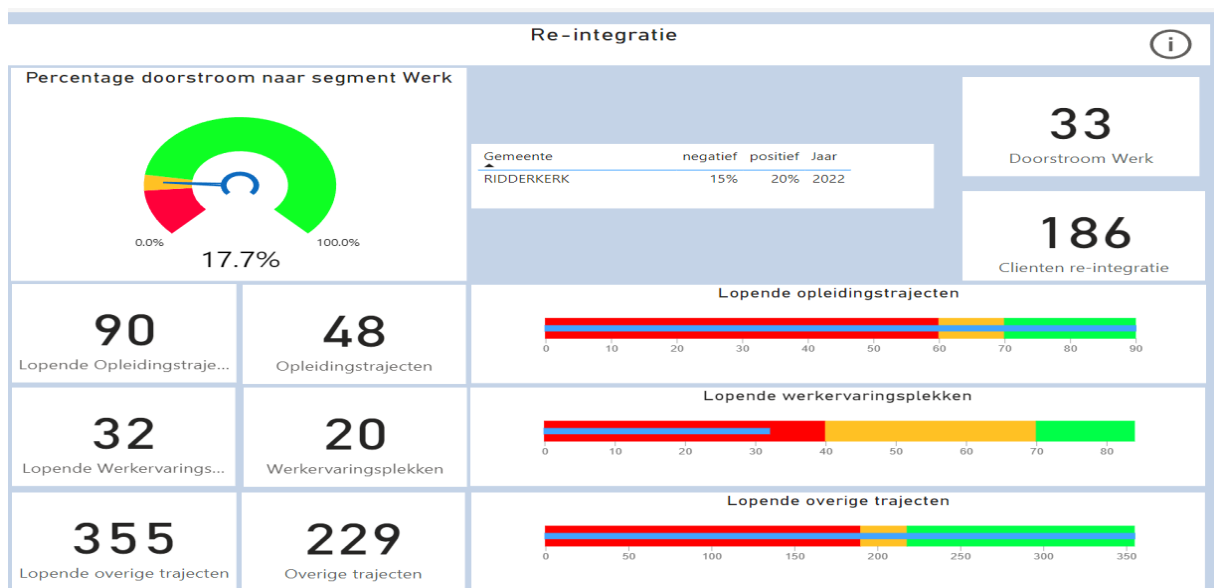
Op dit moment wordt er samengewerkt met aanbieders om onze kandidaten te plaatsen op een SROI plek en de aanbieder te ondersteunen en adviseren bij het vervullen van de SROI verplichting.

Inkomsten uit deeltijd werk

In 2022 heeft 16,93% van het aantal uitkeringsgerechtigden parttime inkomsten. De doelstelling is om dit tenminste 10% te laten zijn. Hierdoor voldoen wij op dit moment aan de gestelde doelstelling.

Segment 'Re-Integratie'

Voor een deel van de mensen met een uitkering is werken niet meteen mogelijk. Hier kunnen verschillende redenen voor zijn. Door deze mensen een passend traject aan te bieden, wil de gemeente ervoor zorgen dat deze groep ook weer aan de slag kan. Dit betekent dat uitkeringsgerechtigden uit het segment re-integratie door kunnen stromen naar het segment werk.

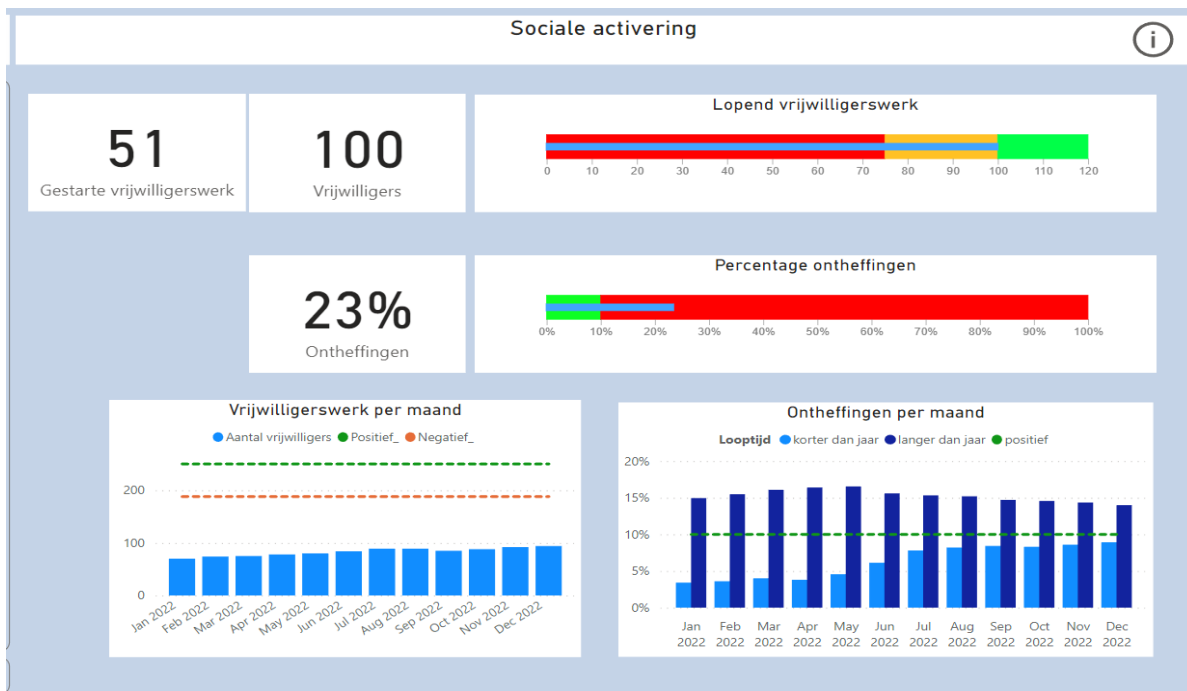
Toelichting

In 2022 was het doel om voor meer doorstroom tussen het segment re-integratie en werk te zorgen en meer kandidaten 'jobready' te maken. Dit betekent dat er over 2022 een doorstroom van in ieder geval 20% moet zijn van de segmenten sociale activering en re-integratie naar werk. Over 2021 was de doorstroom naar segment werk 9,8%. Over 2022 is dit 17,7%. Dit betekent dat er groei zit in de doorstroom, maar dat de doorstroom naar het segment werk nog niet voldoet aan de doelstelling van 20%. Wij hebben in 2022 90 opleidingstrajecten kunnen aanbieden (waarvan er 48 gestart zijn in 2022), 32 keer een werkervaringsplek ingezet (waarvan er 20 gestart zijn in 2022) en 355 keer een traject ingezet dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de persoon, mogelijk richting de arbeidsmarkt (waarvan er 229 gestart zijn in 2022). Hier kunnen zij werkervaring opdoen en werknemersvaardigheden aanleren. Met name in de tweede helft van 2022 zijn er veel trajecten ingezet.

Het aantal werkervaringsplekken blijft achter. De reden hiervan is dat het lastig is om kwalitatief goede werkervaringsplekken te vinden. Deze plekken moeten qua werkzaamheden en begeleiding aansluiten op de behoefte van de desbetreffende persoon. De gemeente Ridderkerk is continu op zoek naar goede plekken. Bij een gebrek hieraan zijn er alternatieve trajecten ingezet om mensen wel de stappen te kunnen laten zetten die zij nodig hebben om de afstand naar de arbeidsmarkt te verkleinen. Dit is terug te zien in het hoge aantal overige re-integratie trajecten. Hierbij valt te denken aan jobcoaching, Bewegen werkt, Taalpunt, Werkfit traject, Jonge Krijger en proefplaatsing.

Segment 'Sociale activering'

Voor personen die in het segment sociale activering vallen is de kans op het direct vinden van betaald werk klein. Dit komt door in de persoon gelegen factoren zoals fysieke of psychische problematiek die hem/haar langdurig zullen beperken. De begeleiding is gericht op deelname aan de maatschappij.

Uitleg

Voor het segment sociale activering zijn voor 2022 een aantal doelen gesteld. Ook al is het doel niet gericht op het vinden van betaald werk, ook voor deze doelgroep zijn er passende trajecten. Voor 2022 wilden wij dat in ieder geval 100 personen vrijwilligerswerk verrichten. In 2022 zien we een stijging van het aantal mensen dat vrijwilligerswerk verricht. Om ook voor deze doelgroep passende trajecten te vinden waar ontwikkeling mogelijk is, is een verdere intensivering van de samenwerking met onze partners nodig.

Daarbij was het streven in 2022 dat er maximaal 10% van het segment sociale activering is ontheven van alle verplichtingen. Dit percentage ligt nu op 23%. Daar waar nodig worden mensen door een onafhankelijk adviesbureau getoetst middels een medische keuring. Bij een ontheffing heeft een kandidaat geen re-integratie verplichtingen. Wij proberen regelmatig contact te houden om te kijken of wij op een ander vlak mogelijk wel ondersteuning kunnen bieden. Opvallend is de stijging van het percentage ontheffingen korter dan een jaar. De reden wordt onderzocht.

1.3 In- en Uitstroom

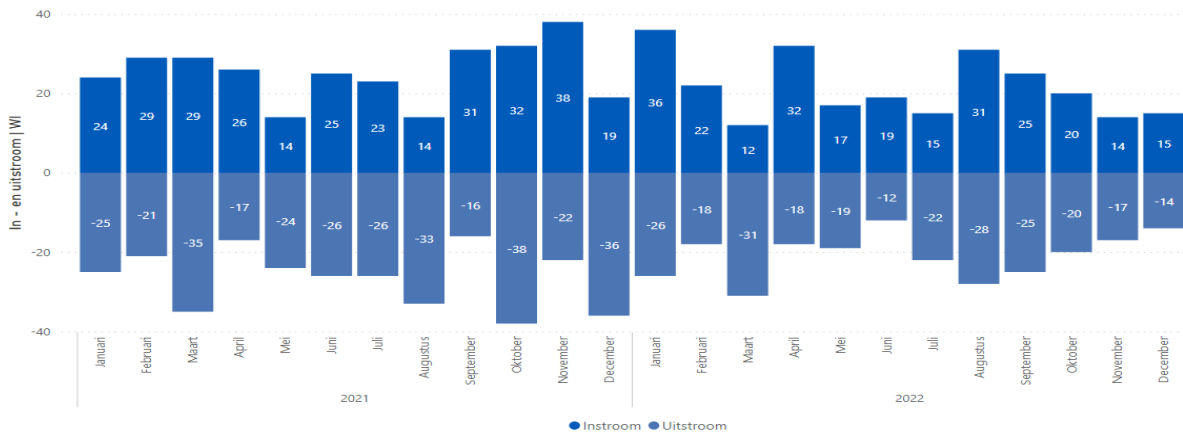
De in- en uitstroom bepaalt uiteindelijk de hoogte van het uitkeringsbestand. De instroom is mede afhankelijk van landelijke trends. Op dit moment is er een krappe arbeidsmarkt. De instroom is in vergelijking met 2021 iets lager. Toch is er een aantal factoren dat ervoor zorgt dat de instroom niet nog lager is, namelijk de instroom van statushouders en het technisch vergemakkelijken van een aanvraag (om die mensen te kunnen ondersteunen die daar recht op hebben). De gemeente Ridderkerk wil ook voorkomen dat mensen afhankelijk worden van een uitkering. Dit wordt uitgedrukt in de preventiequote. Ook is het belangrijk om een goed inzicht te hebben in de soort instroom zodat mensen zo kort mogelijk niet deelnemen aan het arbeidsproces. Hoe langer een uitkering hoe moeilijker het wordt om weer aan het werk te gaan.

Eerst kijken we naar de hoogte van de in- en uitstroom, vervolgens naar het voorkomen van instroom en een specifieke instroom (statushouders) en als laatste naar de soort uitstroom.

In- en uitstroom

Uitleg

Het aantal uitkeringsdossiers dat per maand geopend en het aantal dossiers wat per maand afgesloten is.

Toelichting:

Het uitkeringsbestand blijft stabiel.

Preventiequote

Uitleg

Om ervoor te zorgen dat het uitkeringsbestand niet stijgt is een goede controle aan de poort belangrijk. Enerzijds dient er goed beoordeeld te worden of iemand recht heeft op een uitkering. Anderzijds zetten we in op het gelijk vinden van werk tijdens het aanvraagproces. Hiermee blijft de mindset van de aanvragers gericht op werk en niet op een uitkering. Dit geldt voor alle inwoners, maar in het bijzonder voor jongeren. De gemeente Ridderkerk vindt het belangrijk dat jongeren niet in een uitkeringssituatie terecht komen, maar actief blijven met in eerste instantie een opleiding en anders werk. Deze doelstelling wordt gemeten met de preventiequote. Er is te zien hoeveel meldingen er zijn gedaan en hoeveel aanvragen uiteindelijk zijn toegekend. Als een aanvraag niet is toegekend betekent dit dat een inwoner tijdens het aanvraagproces werk of een opleiding heeft gevonden of op een andere manier niet in aanmerking komt voor een uitkering (vermogen, voorliggende voorziening etc.).

Aangezien in maart de implementatie van eDiensten heeft plaatsgevonden wijkt de lay out af van de reguliere visualisatie en kunnen er lichte afwijkingen zijn. Dit doet niks af aan de resultaten in grote lijnen.

Jongeren	Melding	Toekenning	Preventiequote
januari	9	2	78%
februari	9	3	67%
maart	10	3	70%
april	9	2	78%
mei	6	1	83%
juni	2	0	100%
juli	12	5	58%
augustus	9	5	44%
september	4	0	100%
oktober	5	1	80%
november	3	1	67%
december	7	1	86%
Totaal	85	24	72%

Volwassenen	Melding	Toekenning	Preventiequote
januari	28	14	50%
februari	17	8	53%
maart	17	8	53%
april	21	20	5%
mei	21	11	48%
juni	12	6	50%
juli	19	13	32%
augustus	22	14	36%
september	24	18	25%
oktober	13	8	38%
november	16	6	63%
december	12	9	25%
Totaal	222	135	39%

Toelichting

Er is te zien dat in 2022 de preventiequote voor jongeren 72% bedraagt. Hiermee voldoen wij op dit moment aan de doelstelling van 60%. De jongeren die geen uitkering toegekend hebben gekregen zijn over het algemeen doorbemiddeld naar in eerste instantie een opleiding en anders werk.

Voor volwassenen (ouder dan 27) is de preventiequote 39%. Dit is lager dan de gestelde KPI van 50%.

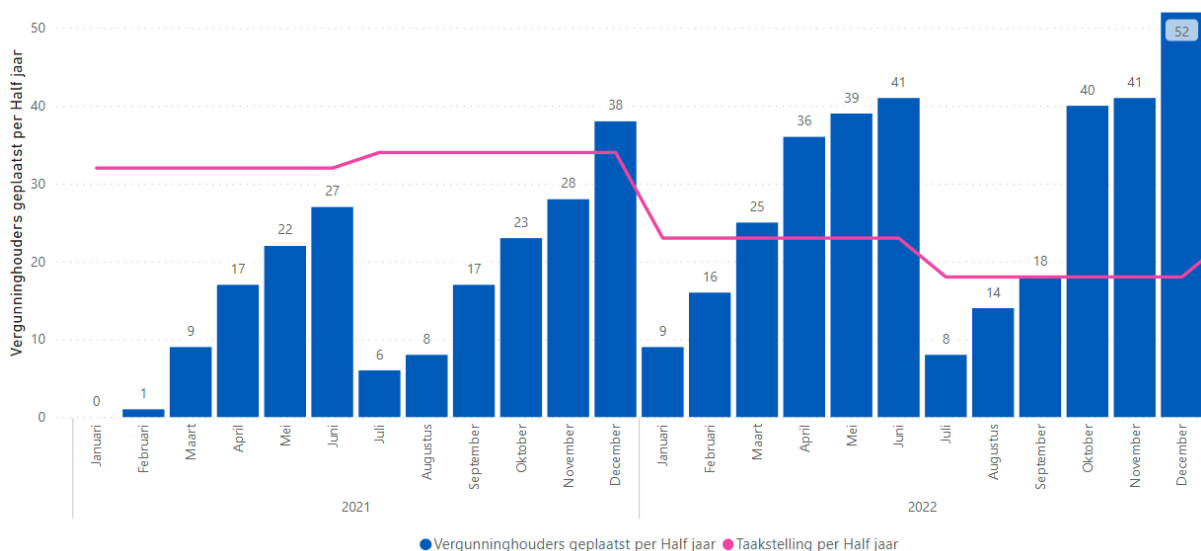
Voor de personen die uiteindelijk geen uitkering hebben gekregen kunnen andere voorliggende voorzieningen een rol spelen, zoals het vinden van werk of studie, recht op een andere voorziening (UWV) of veel eigen vermogen bezitten waardoor bijstand niet mogelijk is. Het is niet mogelijk om deze gegevens per afwijzing inzichtelijk te maken.

Daarnaast speelt de extra inzet bij handhaving ook een rol. Bij het aanvraagproces wordt er door handhaving effectief gecontroleerd of iemand in aanmerking komt voor een uitkering.

Huisvestingstaakstelling statushouders/vergunninghouders

Uitleg:

De rode lijn geeft de halfjaarlijkse taakstelling weer voor de gemeente. Het staafdiagram geeft per half jaar cumulatief het aantal geplaatste vergunninghouders weer dat door de Rijksoverheid wordt gepubliceerd. Doordat er uitgegaan wordt van de cijfers van de Rijksoverheid zit er een vertraging in de gerapporteerde cijfers. De gerealiseerde taakstelling wordt bepaald door het resultaat van de voorafgaande periode en het aantal geplaatste statushouders in de betreffende periode. Als het staafdiagram boven de rode lijn komt, betekent dit dat er meer statushouders zijn geplaatst dan voor die specifieke periode zijn gevraagd te huisvesten. Alle gezinsleden tellen mee in het aantal gehuisveste statushouders. De vertaling naar aantal uitkeringsdossiers is hiermee niet 1 op 1 te maken. Er wordt ervan uitgegaan dat het aantal uitkeringsdossiers 40% is van het gehuisveste aantal personen. Dit is afhankelijk van de migratiestroom en de mogelijkheid tot gezinshereniging.

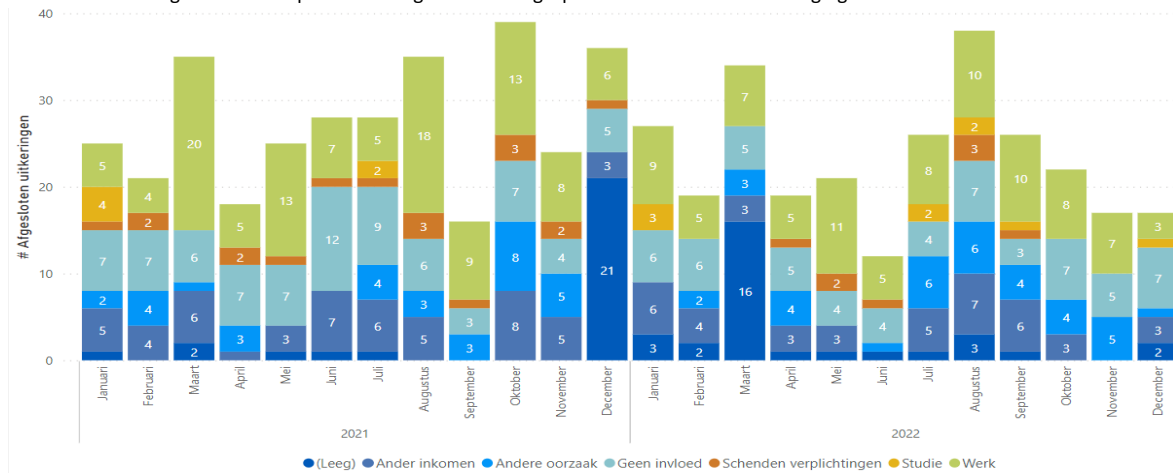
Toelichting:

Bij de huisvestingstaakstelling voor statushouders zien we ondanks de krapte op de woningmarkt genoeg plaatsingen van statushouders om te voldoen aan deze wettelijke taak. De op gang komende migratiestromen en de druk op de asielketen resulteert in meer druk op de huisvestingstaakstelling. Door goed samen te werken met de woningbouwverenigingen in Ridderkerk is de taakstelling voor 2022 ruimschoots behaald. Te zien is, dat zowel in de eerste als de tweede helft van het jaar ruim boven de taakstelling is gerealiseerd. De taakstelling vanuit de provincie voor de eerste helft van 2022 is 27. Er was een kleine voorsprong opgebouwd in 2021 van 4. Dat betekent dat de taakstelling uitkomt op 23. Er zijn 41 mensen gehuisvest. Dat betekent een voorsprong van 18 personen. De taakstelling voor de tweede helft van 2022 is 36. Er is in de eerste helft een voorsprong van 18 opgebouwd. Dat betekent dat de taakstelling voor de tweede helft 18 personen bedraagt. Er zijn 52 mensen gehuisvest. Dat betekent een cumulatief resultaat in 2022 van 34. In 2022 zijn dit 20 aanvragen alleenstaande uitkeringsdossiers en 17 aanvragen partnerdossiers.

Ridderkerk heeft zich gehouden aan de bestuurlijke afspraken om vooruit te werken op de huisvestingstaakstelling om de asielketen te verlichten. Dit betekent dat er meer mensen ingestroomd zijn in de uitkering. Het betekent ook dat er in 2023 verhoudingsgewijs minder mensen gehuisvest hoeven te worden.

Uitstroom

Het aantal uitkeringsdossiers dat per maand afgesloten is uitgesplitst naar reden van beëindiging.

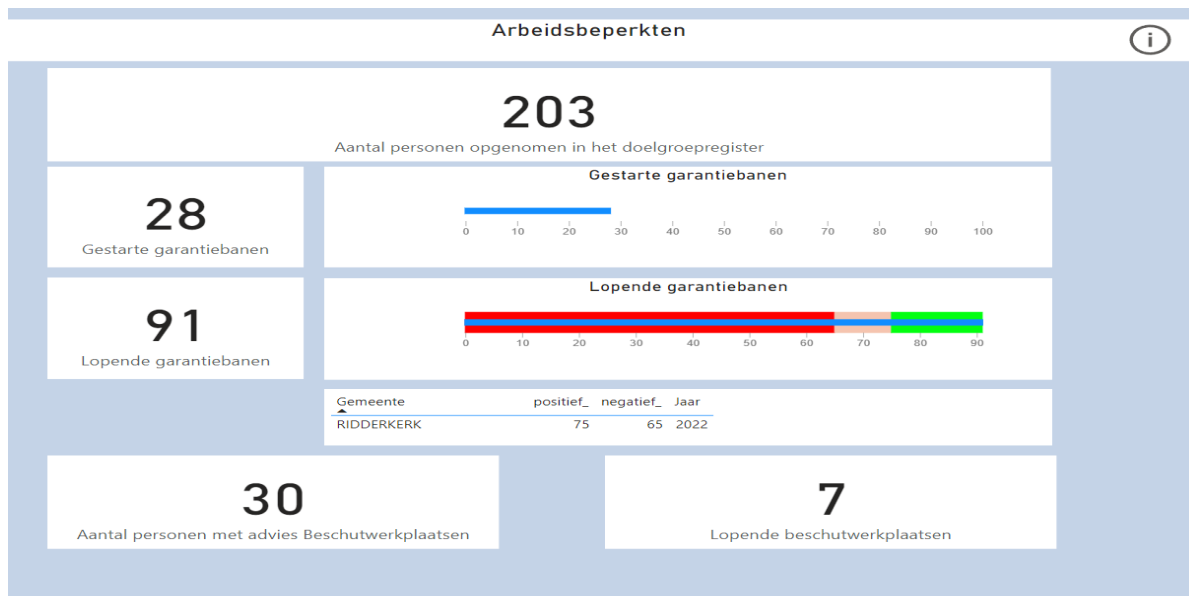
Toelichting:

Er is in 2022 geen grote verschuiving te zien in redenen van uitstroom. Het deel waar de gemeente invloed op heeft (m.n. opleiding en werk) is verder uitgewerkt in de prestatie-indicatoren die zijn opgenomen in de jaarstukken.

1.4 Arbeidsbeperkten

Uitleg:

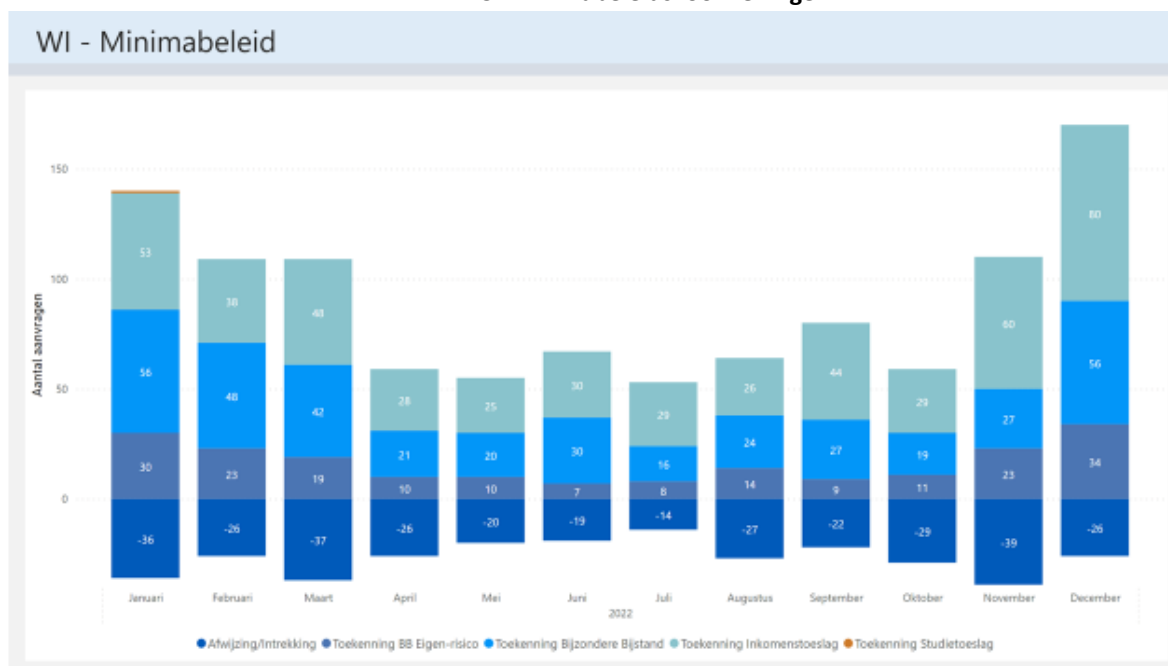
Mensen die werken in een garantiebaan of in het kader van nieuw beschermt werk zijn, vanaf de invoering van de Participatiewet een nieuwe doelgroep van gemeenten. Om ervoor te zorgen dat mensen met een arbeidsbeperking toch kunnen werken regelt de Wet Banenafpraak dat werkgevers arbeidsplaatsen hiervoor beschikbaar stellen. Gemeenten hebben als opdracht gekregen om ervoor te zorgen dat bedrijven in één arbeidsmarktregio op dezelfde wijze daarbij worden geholpen. Een van de voorzieningen is een loonkostensubsidie die de loonwaarde van de medewerker aanvult tot het wettelijk minimum loon. Deze wordt betaald uit de Wet Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten (Buig). Deze doelgroep viel voor de decentralisatie onder de Wajong en/of de Wsw-regeling.

Toelichting:

In 2022 hebben we 91 lopende garantiebannen en 28 gestarte garantiebannen gerealiseerd. Hiermee voldoen we aan de doelstelling die voor 2022 is gesteld (75). Er zijn 30 personen met een advies beschutte werkplek en er zijn 7 lopende beschutwerkplaatsen.

1.5 Minimabeleidsvoorzieningen

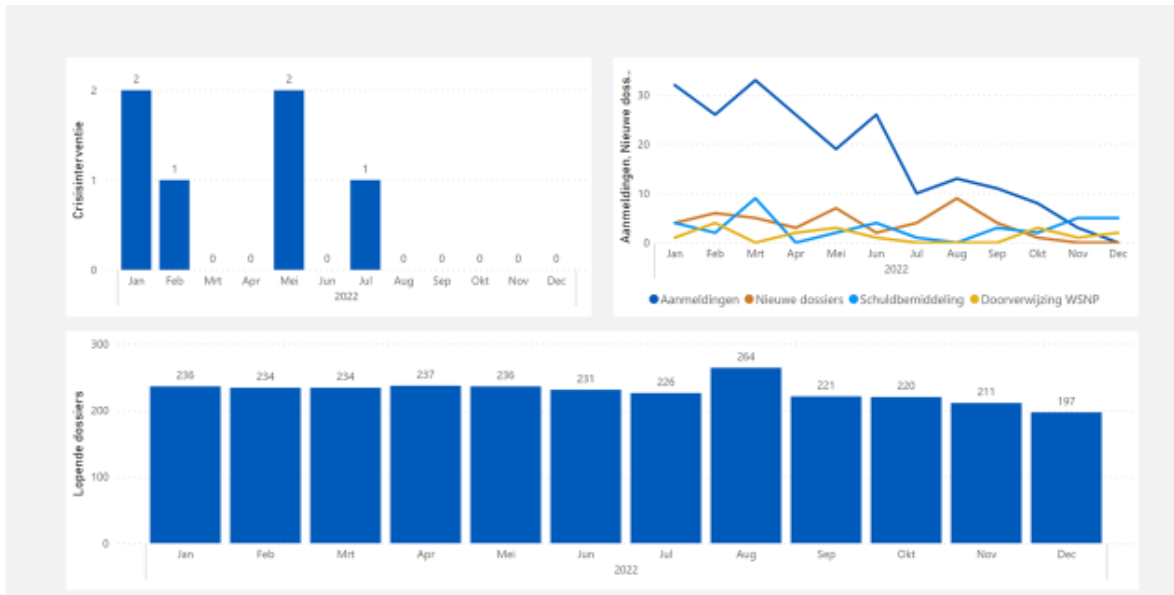
Algemene Toelichting

De verwachte stijging van het aantal minima ten gevolge van de Coronacrisis blijft uit. We zien wel een andere ontwikkeling, namelijk de stijging van de vaste lasten ten gevolge van de inflatie en hoge energiekosten. In 2022 hebben we aan een grote groep minima Energietoeslag verstrekt. Deze aanvragen zijn apart geregistreerd en komen niet terug in de hierboven genoemde cijfers. De aanvraagtermijn van de Energietoeslag staat open tot en met april 2023. Via de bijzondere bijstand is naast de Energietoeslag ook apart beleid opgesteld voor de energiekosten waarbij individueel gekeken kan worden naar wat er nodig is. Hier is bijna geen gebruik van gemaakt.

Nadere toelichting/trend/ontwikkeling

Ook in 2023 zal er een Energietoeslag worden verstrekt. Dit kan pas na vaststelling van de wet in de tweede helft van het jaar.

1.6 Schuldhulpverlening

Algemene Toelichting

In de tabel kunt u zien hoeveel aanmeldingen wij ontvangen, alsmede doorgeleiden naar PLANgroep voor een minnelijk dan wel wettelijk traject (WSNP is de Wet Schuldhulpverlening Natuurlijke Personen). Het aantal schuldbemiddelingen geeft het aantal gestarte minnelijke trajecten aan. Ook staan in de tabel het aantal crisisinterventies.

Nadere toelichting/trend/ontwikkeling

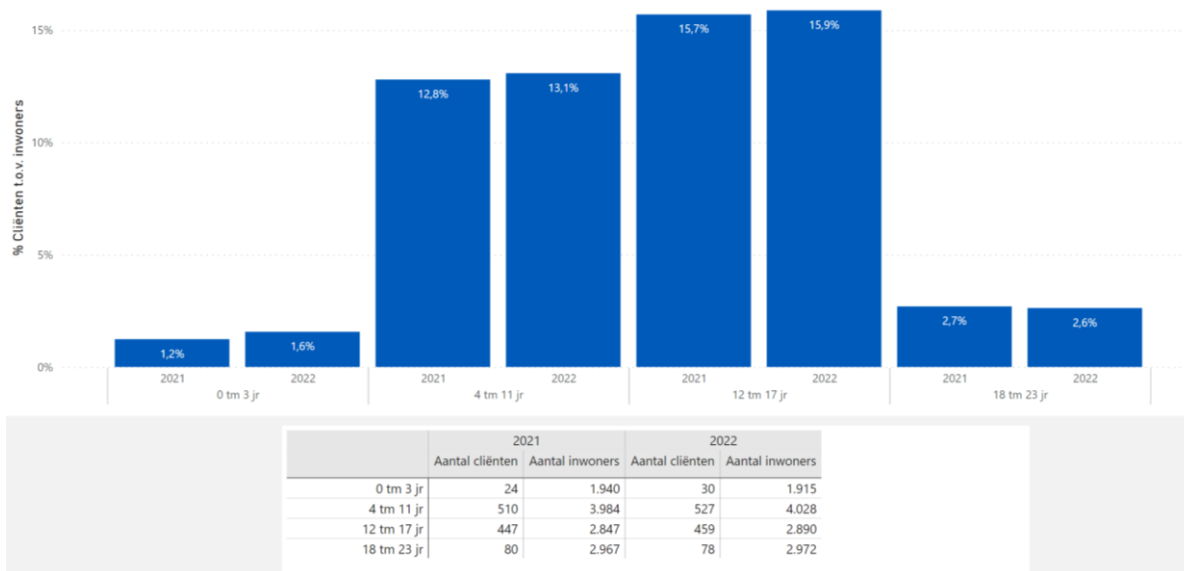
Door de NVVK was een stijging van 30% aangekondigd voor wat betreft de betalingsachterstanden vaste lasten en aanvragen schuldhulpverlening ten gevolge van de Coronacrisis. Deze verwachte stinging is niet uitgekomen. De huidige ontwikkeling betreft een stijging in de vaste lasten en een (hoge) inflatie. Dit raakt de bestaanszekerheid van de inwoners. Inwoners die financiële problemen ondervinden, melden zich niet meteen, maar na een paar jaar. Dit heeft er mee te maken dat het hebben van financiële problemen nog geen problematische schuldsituatie¹ betreft. Ook ervaren inwoners schaamte en mogelijk een drempel om hulp te zoeken.

Het beeld van 2022 is nagenoeg gelijk aan dat van 2021. Er heeft zich geen stijging voorgedaan van het aantal inwoners dat hulp vraagt bij schulden. In oktober 2022 zijn we gestart met de implementatie van de applicatie waarin klantinformatie wordt geregistreerd en vanuit die applicatie wordt ook gerapporteerd en beschikt. De implementatie is nog niet afgerond en om die reden zijn niet alle cijfers van het laatste kwartaal verwerkt.

¹ Een situatie waarin redelijkerwijs is te voorzien dat cliënt niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen.

2 Jeugdhulp en Wijkteams

2.1 Leeftijdsverdeling

Algemene toelichting

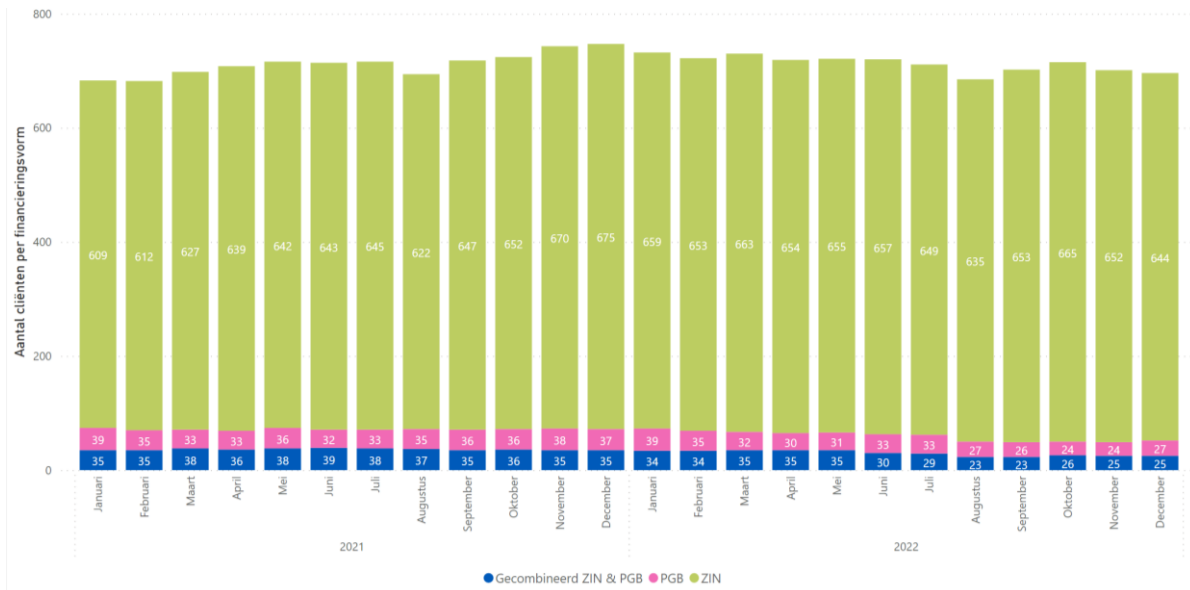
De verhouding jeugdigen in leeftijd in zorg bij de tweede lijn. Het betreft het aantal unieke cliënten met een beschikking in het afgelopen jaar in het kader van een arrangement en/of PGB ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen in 2021 en 2022. Het percentage toont het aandeel jeugdigen met een jeugdhulpindicatie t.o.v. het totaal aantal jeugdigen in een bepaalde leeftijdscategorie.

Nadere toelichting.

Het percentage cliënten met jeugdhulp is bij alle leeftijdscategorieën, met uitzondering van 18-23 jaar, ten opzichte van vorig jaar licht gestegen. De oorzaak kan gelegen liggen in de gevolgen van de Coronacrisis, waarbij sprake was van uitgestelde zorg. In zijn totaliteit gaat het echter om een voorlopig beeld omdat veel beschikkingen met terugwerkende kracht worden toegekend.

2.2 Unieke cliënten

Per zorgvorm

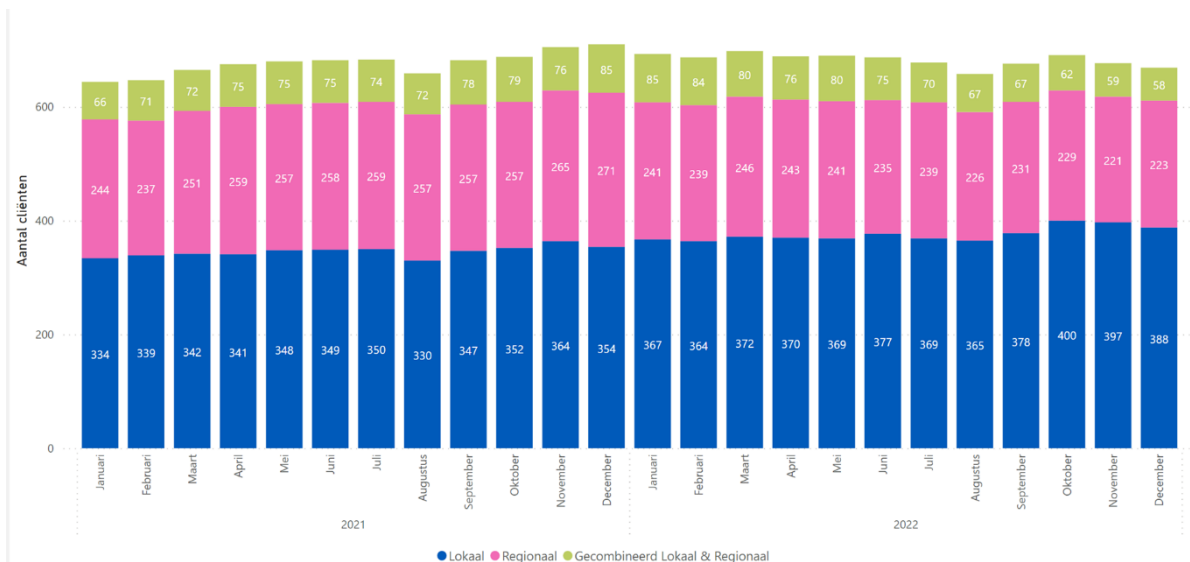
Toelichting

De bovenstaande tabel maakt het aantal unieke cliënten inzichtelijk per zorgvorm: Zorg In Natura (ZIN), Persoonsgebonden budget (PGB) en gecombineerd.

Nadere toelichting

In 2022 is sprake van een stijging van het aantal ZIN-cliënten ten opzichte van vorig jaar. Het aantal cliënten dat gebruik maakt van een persoonsgebonden budget (PGB) is ten opzichte van vorig jaar gedaald, doordat een aantal cliënten is doorgestroomd naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ). PGB's worden ingezet als alternatief wanneer zorgaanbieders niet lokaal of regionaal gecontracteerd zijn of wanneer informele ondersteuning passend is. Daarnaast is ook het aantal cliënten, dat gebruik maakt van zowel ZIN als PGB, gedaald.

Per contractvorm

Toelichting

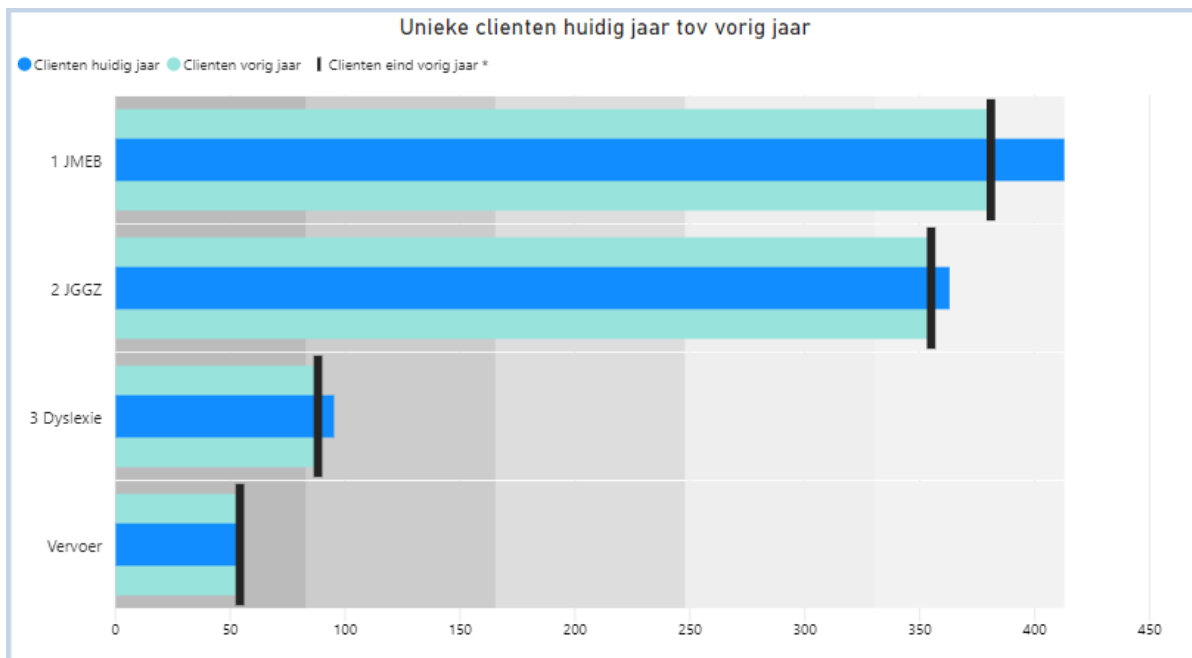
De bovenstaande tabel betreft het aantal unieke cliënten met een openstaande beschikking voor Zorg in Natura voor lokale jeugdhulp, regionale jeugdhulp of een combinatie van beide. Dit betreft een voorlopig beeld omdat tot 40% van de toewijzingen met terugwerkende kracht wordt verwerkt.

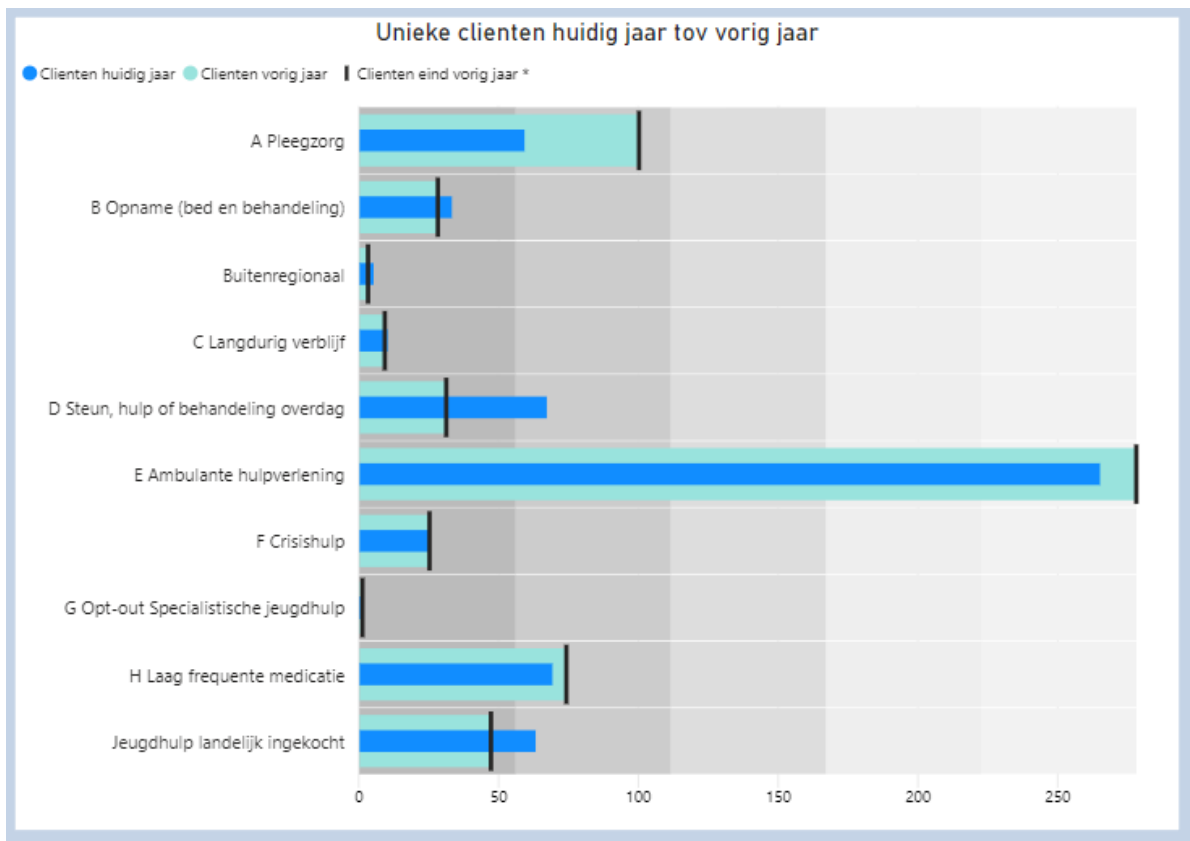
Nadere toelichting

In het jaar 2022 is er, ten opzichte van 2021, sprake van een toename van het aantal cliënten dat gebruik maakt van lokaal gecontracteerde zorg. De inzet van de regionaal ingekochte zorg of een combinatie van zowel lokaal als regionaal ingekochte zorg is ten opzichte van vorig jaar gedaald. Dit is in lijn met onze doelstelling om meer in te zetten op lokale jeugdhulp ten opzichte van regionale jeugdhulp.

2.3 Unieke cliënten per perceel

Lokale Jeugdhulp

Algemene toelichting

Bovenstaande grafieken geven het aandeel cliënten weer per perceel (lokaal) of per opdracht (regionaal). De bovenste grafiek geeft het aantal cliënten weer met lokaal gecontacteerde zorg. De onderste grafiek geeft het aantal cliënten weer voor regionale zorg. De donkerblauwe balk geeft het aantal cliënten van 2022 weer en de lichtblauwe balk het aantal cliënten van 2021 in dezelfde periode. De zwarte lijn is het aantal cliënten aan het einde van vorig jaar.

Nadere toelichting

Wat betreft de lokaal gecontracteerde zorg is sprake van een stijging van het aantal cliënten in alle drie de percelen ten opzichte van 2021. In 2022 was sprake van een toename van het aantal cliënten in perceel 1 JMEB (jeugdigen met een beperking). Deze jongeren hebben meer nadeel ondervonden van de Coronapandemie, onder andere doordat zij niet altijd in de thuissituatie konden worden opgevangen. Lokaal gecontracteerde aanbieders hebben hierin alternatieve hulpverlening geboden. Dit geldt ook voor perceel 2 JGGZ (oftewel basis GGZ). Tevens was sprake van een stijging in perceel 3 ten aanzien van Dyslexie. Ook hierbij heeft Corona een rol gespeeld. Tijdens de lock-downperiodes was het lastiger om intensieve leesondersteuning vanuit de scholen te bieden, waardoor de aanvragen dyslexie in tijd zijn opgeschoven en voor meer kinderen dan verwacht een ontvankelijkheidsverklaring voor dyslexieonderzoek is afgegeven. Het gebruik van vervoer is vergelijkbaar met vorig jaar.

Op regionaal niveau zien we dat in 2022 minder gebruik is gemaakt van pleegzorg (opdracht A) en ambulante hulpverlening (opdracht E).

De trend is dat Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond minder snel over gaat tot het uit huis plaatsen van een jeugdige. Wanneer dit toch nodig is, dan is de problematiek van de jongeren vaak te complex, waardoor zij niet terecht kunnen bij pleegouders maar in een gezinshuis (opdracht C). Daarnaast wordt de afname veroorzaakt door de gevolgen van de aanpassing van het Woonplaatsbeginsel, waardoor cliënten zijn uitgestroomd.

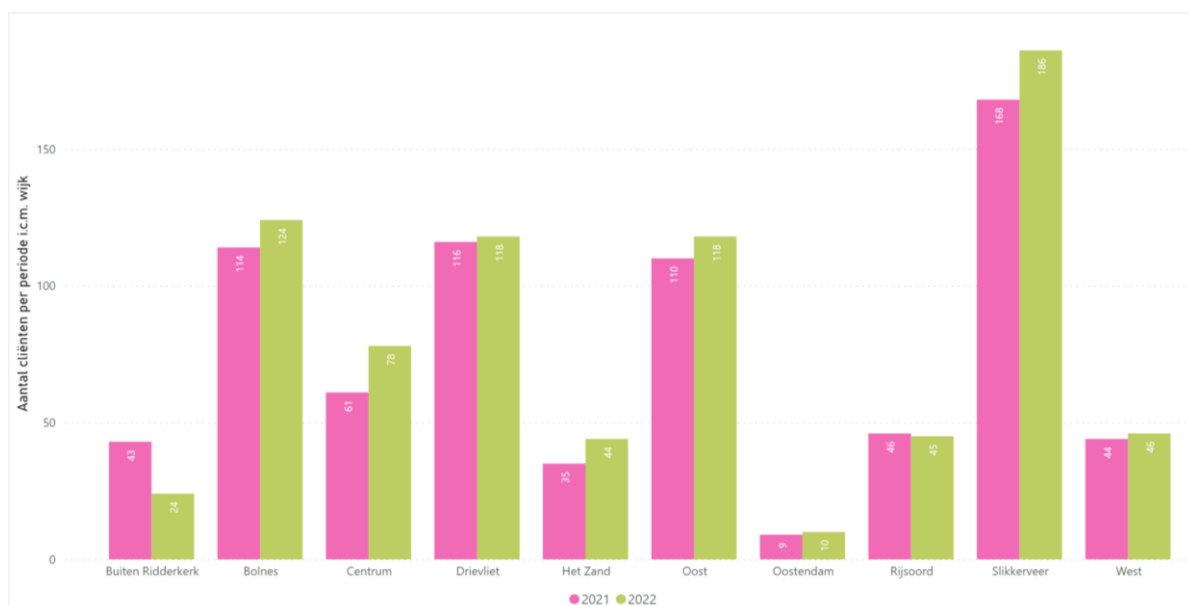
De inzet van ambulante hulpverlening is lager dan vorig jaar. Onder andere als gevolg van de aanpak van de wachtlijsten vanuit de GRJR. Daarnaast is sprake van een toename van het aantal cliënten in opdracht D, die voorheen ambulante hulp ontvingen. Dit betreft vooral jongeren met een ambulante forensisch traject, die ook daghulp nodig hadden. Maar ook jongeren die uit zijn gevallen in het onderwijs (thuiszitters) en zijn doorgestroomd van ambulante hulp (opdracht E) naar daghulp (opdracht D).

Ook het aantal cliënten in opdracht B: opname is toegenomen, onder andere als gevolg van de uitstroom vanuit jeugdhulp plus en gesloten residentiele zorg en de instroom naar een open residentiele behandelsetting.

De landelijk ingekochte jeugdhulp is eveneens t.o.v. 2021 gestegen. Dit past in de landelijke trend van de toegenomen zorgvraag en zorgzwaarte van de jeugdigen. Artsen en medisch specialisten zijn hierbij de belangrijkste verwijzers.

2.4 Aantal unieke cliënten per wijk

Lokale Jeugdhulp

Regionale Jeugdhulp

Algemene toelichting

De bovenstaande tabellen maken het aantal unieke cliënten jeugdhulp per wijk inzichtelijk. De bovenste tabel laat dit zien voor lokale jeugdhulp en de onderste tabel voor regionale jeugdhulp.

Nadere toelichting

Er is inzichtelijk gemaakt hoe het zorggebruik per wijk is opgebouwd. In de wijken Centrum, Drievliet, Oost, Oostendam en West is een daling van het aantal unieke cliënten te zien t.o.v. het jaar ervoor. In de wijken Bolnes, Het Zand, Rijsoord en Slikkerveer is het aantal unieke cliënten t.o.v. vorig jaar gestegen.

Net als vorig jaar wonen de meeste cliënten met een indicatie voor jeugdhulp in de wijken Bolnes, Slikkerveer, Drievliet, Oost en het Centrum. In deze wijken staan in verhouding meer sociale huurwoningen en/of wonen er in de wijken in verhouding meer gezinnen met kinderen, hetgeen kan verklaren dat in die wijken meer gebruik wordt gemaakt van jeugdhulp.

Het doel om het zorggebruik per wijk in beeld te brengen past bij de ontwikkeling om meer wijkgericht interventies te kunnen plegen om o.a. meer thuisnabij preventieve ondersteuning te organiseren. De aantallen, die zichtbaar zijn in de tabellen, betreffen een voorlopig beeld omdat toewijzingen met terugwerkende kracht worden verwerkt.

2.5 Verwijzers

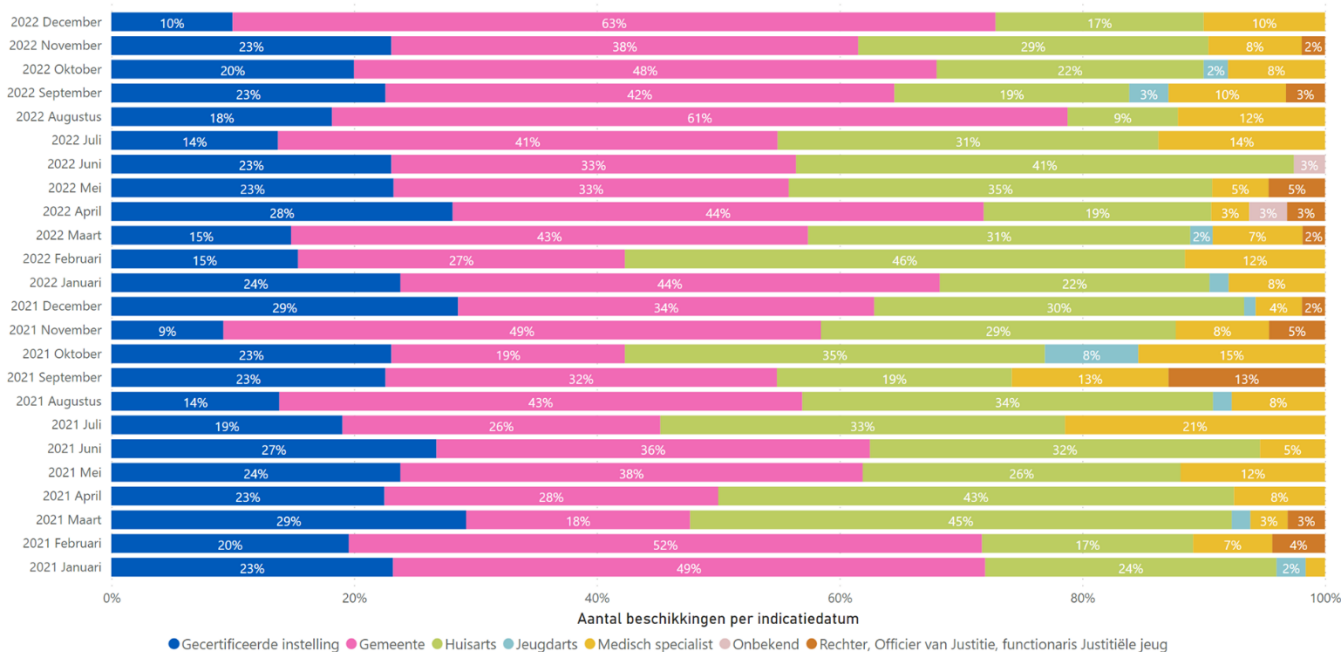
Lokale jeugdhulp

Toelichting

Bovenstaande tabel maakt de verwijzers lokale jeugdhulp inzichtelijk. Over het algemeen worden de meeste verwijzingen naar lokale jeugdhulp gedaan door het wijkteam (gemeente). Daarnaast is de huisarts ook een belangrijke verwijzer. Het verschilt per maand door wie de meeste verwijzingen worden gedaan.

Regionale jeugdhulp

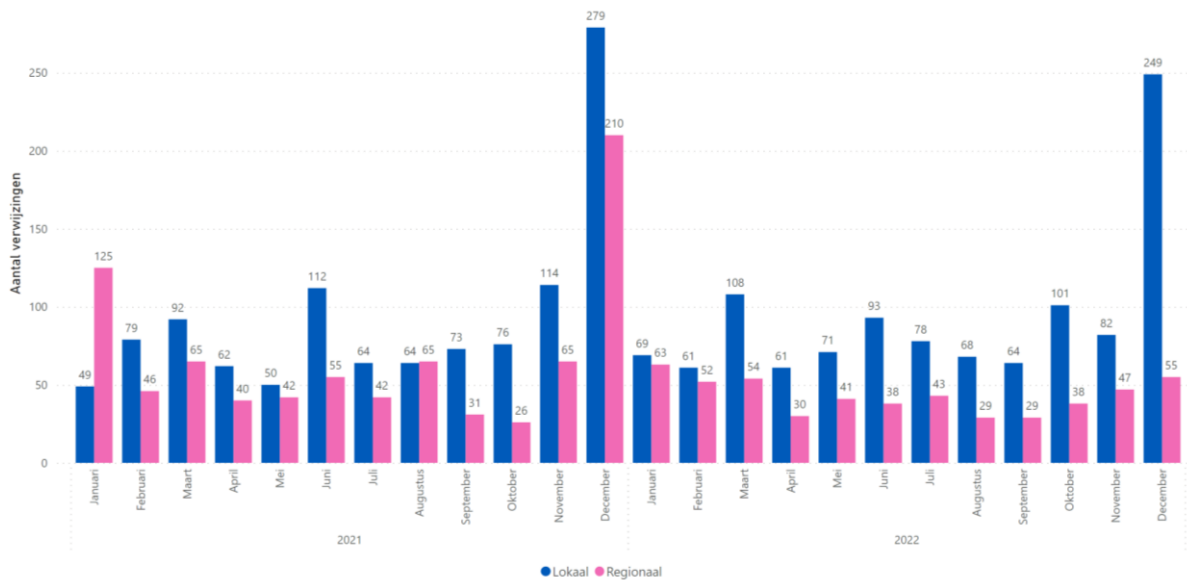

Toelichting

Bovenstaande tabel maakt de verwijzers naar regionale jeugdhulp inzichtelijk. De huisarts is daarbij, naast de gemeente en de Geertificeerde Instelling, de belangrijkste verwijzer.

Het verschilt per maand door wie de meeste verwijzingen worden gedaan. Huisartsen verwijzen voornamelijk naar ambulante specialistische jeugdhulp en de Geertificeerde Instellingen verwijzen met name naar jeugdhulp met verblijf.

Verwijzingen naar jeugdhulp

Toelichting

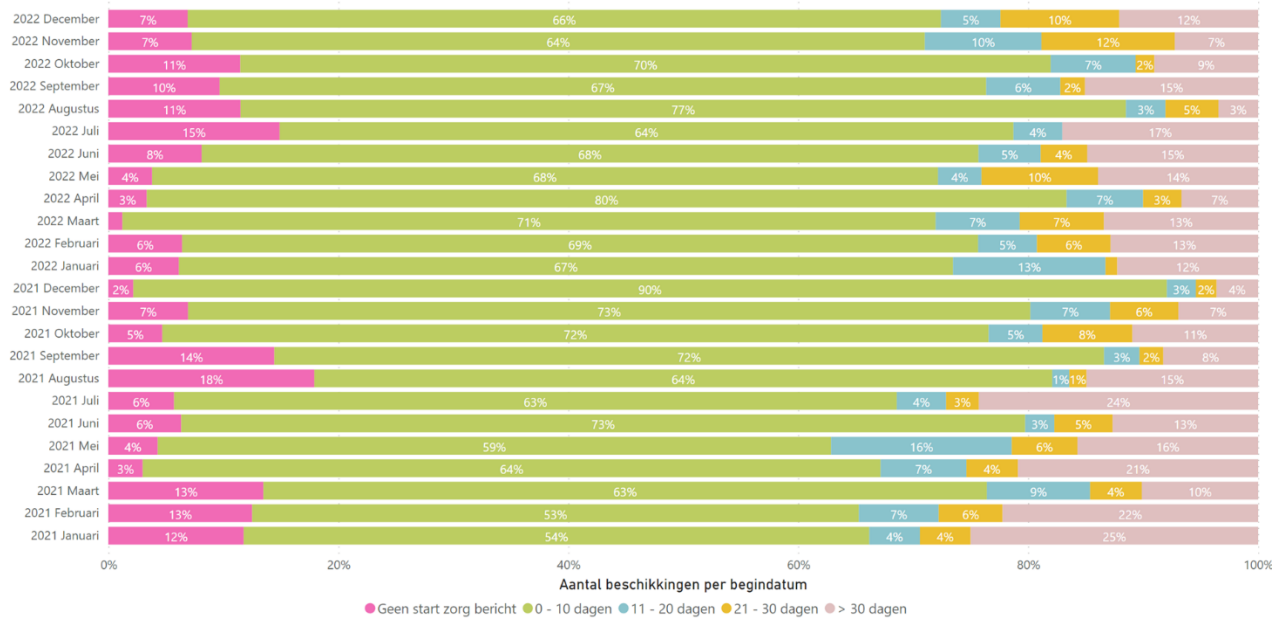
Bovenstaande tabel laat zien hoeveel verwijzingen er naar lokale jeugdhulp en naar regionale jeugdhulp hebben plaatsgevonden.

Nadere toelichting

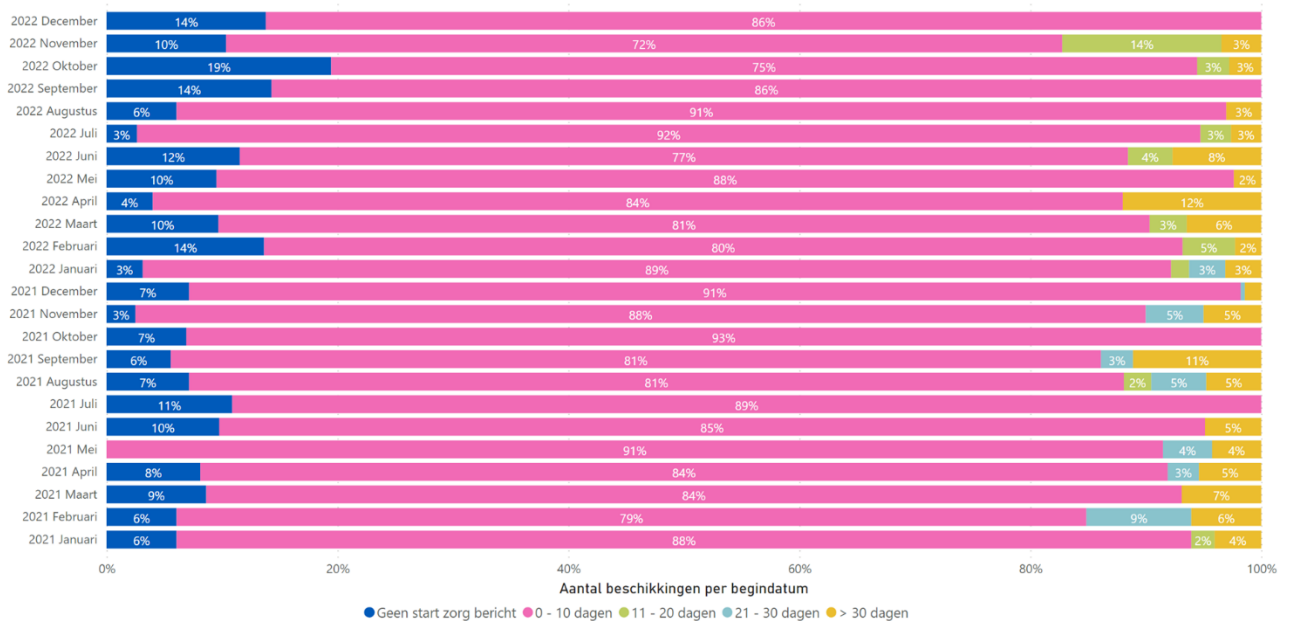
Uit de tabel kunnen we opmaken dat er meer wordt doorverwezen naar lokale jeugdhulp, dan naar regionale jeugdhulp. Dit is in de lijn van de doelstelling om meer in te zetten op lokale jeugdhulp en minder op regionale jeugdhulp.

2.6 Wachtijd

Wachtijd jeugdhulp lokaal

Wachtijd jeugdhulp regionaal

Toelichting

De bovenstaande tabellen maken de wachttijd voor zorg in natura voor lokale en regionale jeugdhulp, op basis van de gewenste startdatum versus daadwerkelijke startdatum, inzichtelijk. Er worden echter nog regelmatig correcties gedaan met betrekking tot de wachttijd. Het komt namelijk regelmatig voor dat een zorgaanbieder een toewijzing met terugwerkende kracht aanvraagt. Of dat arrangementen vaak later binnenkomen bij de backoffice. De wachttijden laten per maand een ander beeld zien. Hoe langer je terugkijkt, des te meer de daadwerkelijke wachttijden inzichtelijk zijn gemaakt. Hier zijn geen bijzondere stijgingen of dalingen in te zien. De wachtlijsten op lokale jeugdhulp zijn doorgaans lager dan die op regionale jeugdhulp.

2.7 Hulpverlening vanuit de wijkteams

Algemene toelichting

Per 1 januari 2022 is er in het kader van de doorontwikkeling van de wijkteams gestart met een nieuwe werkwijze. Deze nieuwe werkwijze vloeit voort uit de aanbesteding Inzet Wijkteams, welke in 2021 is doorlopen. Er zijn twee belangrijke wijzigingen ten opzichte van de situatie van voor 2022 waar de wijkteammedewerkers zowel hulp verleenden als indiceerden naar jeugdhulp.

Vanaf 2022 hebben de wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning de taak om inwoners te ondersteunen en hulp te bieden bij hun vraag. Daarnaast ligt de focus op het outreachend en preventief werken, door nauw samen te werken met onder andere scholen, kinderopvang, huisartsen en de jeugdgezondheidszorg.

De wijkteammedewerkers Toegang hebben de taak om de aanvragen voor jeugdhulp, zoals bedoeld in de Jeugdwet, in behandeling te nemen. Zij onderzoeken de hulpvraag, beschrijven de bevindingen in het onderzoeksrapport, toetsen op voorliggende voorzieningen en komen tot een besluit; een beschikking voor jeugdhulp of een gemotiveerde afwijzing.

De Wijkteammedewerkers Zorg en Veilig zijn vanaf dit jaar verantwoordelijk voor de Intensief vrijwillige hulpverlening (voormalige drangtrajecten die door de Gecertificeerde Instelling werden uitgevoerd). Dit wordt ingezet naar aanleiding van een jeugdbeschermingstafel in gezinnen waar onveiligheid speelt of sprake is van ernstige bedreiging van de ontwikkelingskansen van kinderen en er onvoldoende draagvlak lijkt van betrokkenen om hulpverlening te accepteren. Intensief vrijwillige hulpverlening is weliswaar vrijwillig maar niet vrijblijvend. Daarnaast ondersteunen zij collega's bij vragen op gebied van veiligheid en huiselijk geweld.

Door de splitsing van taken is de wijze van registreren gewijzigd en wordt in verschillende systemen geregistreerd. Op dit moment wordt aandacht besteed aan het verzamelen van data uit de 2 systemen, zodat nieuwe, passendere tabellen met data gegenereerd kunnen worden.

Nadere toelichting

Het beroep op de wijkteams was het afgelopen jaar groot. Met name bij de wijkteammedewerkers Toegang. Er was enerzijds sprake van een toename van het aantal nieuwe vragen (o.a. vanwege de effecten van de Coronacrisis) en anderzijds door het afgeven van herindicaties. De herindicaties zijn vanaf 2022, in tegenstelling tot voorgaande jaren, als aparte aanvragen in het kader van de Jeugdwet behandeld. Daarnaast is het lastig gebleken om vacatures op vaste formatiebasis in te vullen. Om de vragen van onze jeugdige inwoners te kunnen beantwoorden zijn extra wijkteammedewerkers Toegang op interim basis ingezet. Ondanks de extra inzet hebben we niet alle aanvragen binnen de daarvoor gelden termijn kunnen oppakken en was er sprake van een wachtlijst.

Zowel de wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning als de wijkteammedewerkers Zorg en Veilig hebben verschillende ondersteuningsvragen opgepakt, hebben hulpverlening geboden en casusregie gevoerd in samenwerking met het gezin en de direct betrokken partners. Door een goede onderlinge samenwerking zijn hulpvragen op het gebied van veiligheid eerder opgepakt, waardoor het aantal meldingen op het Jeugdbeschermingsplein is afgenomen.

Vanwege schaarste op de arbeidsmarkt vormt het opvullen van vacatures van de wijkteammedewerkers Preventie en Ondersteuning eveneens een uitdaging.

2.8 Cliëntervaring Jeugdwet 2022

Cliëntervaringsonderzoek 2022

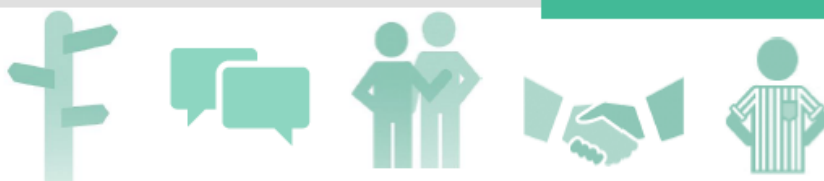
Gemeente Ridderkerk – Jeugdwet Jongeren

Deze factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugdwet Ouders over 2022. Het onderzoek is uitgevoerd samen met onderzoeksbureau Zorgfocuz. De doelgroep bestaat uit ouders en jongeren (0-18 jaar) die in 2022 een aanvraag voor hulp vanuit de Jeugdwet hebben gedaan en een maatwerkvoorziening hebben ontvangen. Ouders en jongeren kregen per post een uitnodigingsbrief toegestuurd. Aan hen werd gevraagd om een vragenlijst schriftelijk of online in te vullen. Bij elke score staat – waar mogelijk – steeds het verschil ten opzichte van het voorgaande meetjaar. Het kan zijn dat de verschillen op toeval berusten (er is geen significantietoets gedaan).*

Respons**

Aantal cliënten uitgenodigd	286
Aantal ingevulde vragenlijsten	18
Respons totaal	6%

Het wijkteam

44% | 36%

75% | 69%

76% | 61%

50% | 67%

20% | 0%

werd goed geïnformeerd over vervolgstappen

vond het gesprek prettig

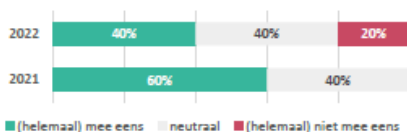
voelde zich serieus genomen

zocht samen naar oplossingen

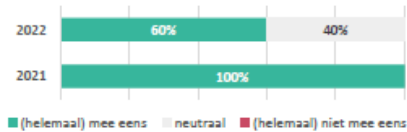
wist van de cliënt-ondersteuner

Kwaliteit

De gemeente heeft mij goede uitleg gegeven over de hulp

Ik ben tevreden over het ondersteuningsplan

■ (helemaal) mee eens ■ neutraal ■ (helemaal) niet mee eens

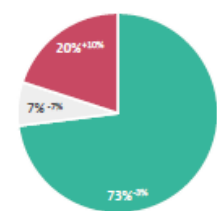
7,0 | 7,2

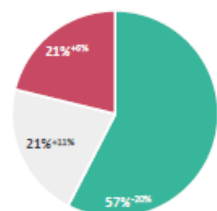
is het gemiddelde cijfer voor de ondersteuning

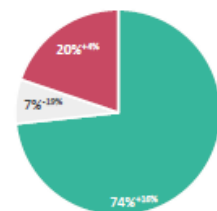
Resultaat

De hulp sluit aan bij wat nodig is

Door de hulp voel ik me beter

Ik ben tevreden met het (tot nu toe) bereikte resultaat van de hulp

*Door afrondingsverschillen tellen percentages niet altijd op tot 100%.

**Het aantal deelnemers is laag; resultaten geven een beeld van de ervaringen, maar dienen zorgvuldig geïnterpreteerd te worden.

Toelichting cliëntervaring 2022

De waardering voor het wijkteam van de gemeente is in 2022 voor de meeste onderdelen gestegen ten opzichte van 2021. Van de respondenten die zich serieus genomen voelde is zelfs een stijging van 15% te zien. Alleen bij het onderdeel 'zocht samen naar oplossingen' is een daling te zien van 17%. Het gemiddelde cijfer dat respondenten geven voor de hulp die zij krijgen is een 7, dat is net wat lager dan in 2021. Iets minder dan de helft van de respondenten vindt dat de gemeente een goede uitleg heeft gegeven over de hulp (40%). Iets meer dan de helft is tevreden over het ondersteuningsplan (60%). In beide gevallen gaat het om een lagere score dan in 2021. Opvallend is dat 20% van de respondenten niet tevreden is over de uitleg van de gemeente over de hulp. De meeste respondenten geven aan dat de hulp het gewenste resultaat oplevert. Het percentage deelnemers met een negatieve ervaring over het resultaat ligt echter op 20%. Tot slot is het opvallend dat de respons voor jongeren aan de lage kant zit (6%). Dat betekent dat we niet met zekerheid kunnen zeggen of dit onderzoeksresultaat representatief is voor de hele populatie.

Clïentervaringsonderzoek 2022

Gemeente Ridderkerk – Jeugdwet Ouders

Deze factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het clïentervaringsonderzoek (CEO) Jeugdwet Ouders over 2022. Het onderzoek is uitgevoerd samen met onderzoeksbureau ZorgfocuZ. De doelgroep bestaat uit ouders en jongeren (0-18 jaar) die in 2022 een aanvraag voor hulp vanuit de Jeugdwet hebben gedaan en een maatwerkvoorziening hebben ontvangen. Ouders en jongeren kregen per post een uitnodigingsbrief toegestuurd. Aan hen werd gevraagd om een vragenlijst schriftelijk of online in te vullen. Bij elke score staat – waar mogelijk – steeds het verschil ten opzichte van het voorgaande meetjaar. Het kan zijn dat de verschillen op toeval berusten (er is geen significantietoets gedaan).*

Respons

Aantal clïënten uitgenodigd	708
Aantal ingevulde vragenlijsten	80
Respons totaal	11%

Het wijkteam

62% | 71%

werd goed geïnformeerd over vervolgstappen

70% | 80%

vond het gesprek prettig

72% | 88%

voelde zich serieus genomen

68% | 72%

zocht samen naar oplossingen

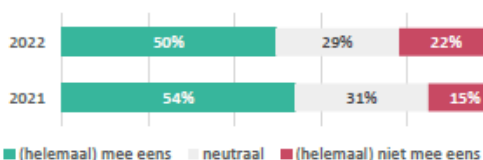

36% | 20%

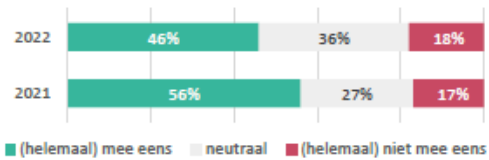
wist van de clïënt-ondersteuner

Kwaliteit

De gemeente heeft mij goede uitleg gegeven over de hulp

Ik ben tevreden over het ondersteuningsplan

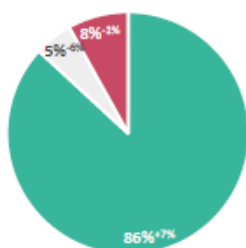
7,6 | 7,6

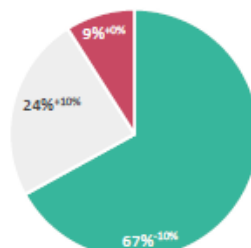
is het gemiddelde cijfer voor de ondersteuning

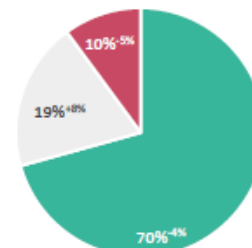
Resultaat

De hulp sluit aan bij wat nodig is

Door de hulp voelt mijn kind zich beter

Ik ben tevreden met het (tot nu toe) bereikte resultaat van de hulp

*Door afrondingsverschillen tellen percentages niet altijd op tot 100%.

Toelichting clïentervaring 2022

De waardering voor het wijkteam van de gemeente is in 2022 voor de meeste onderdelen positief. Er zijn geen grote schommelingen in de waardering te zien ten opzichte van 2021 bij ouders. Wel is er een daling (10%) te zien van respondenten die aangeven het gesprek prettig te ervaren. Daarentegen waren er 16% meer respondenten die aangeven te weten van de clïëntondersteuner. Het gemiddelde cijfer dat respondenten geven voor de hulp die zij krijgen is een 7,6, dat is gelijk aan het cijfer van 2021. De resultaten met betrekking tot

de kwaliteit van de hulp laten iets lagere scores zien ten opzichte van 2021. De meeste respondenten geven aan dat de hulp het gewenste resultaat oplevert. De respons van de ouders ligt met 11% hoger dan de respons van de jongeren die hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Dat betekent dat het resultaat van het onderzoek bij de ouders ook weinig representatief is, maar het geeft wel een betrouwbaarder beeld van de ervaring dan dat van de jongeren.

3. Wmo en doelgroepenvervoer

Leeswijzer

De rapportages die volgen gaan in op de Wmo cliënten en dienstverlening die de gemeente vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verzorgt. Achtereenvolgens komen de volgende rapportages aan bod:

1. Trends en ontwikkelingen Wmo
2. Wmo cliënten per wijk
3. Leeftijdsverdeling Wmo
4. Zorgstapeling Wmo
5. Wmo beschikkingen
6. Clientervaring 2022
7. Doelgroepenvervoer

3.1 Trends en ontwikkelingen

Lokaal en landelijk is het de verwachting dat in de toekomst meer inwoners vaker en intensiever een beroep (gaan) doen op Wmo voorzieningen. Dit is te verklaren uit de volgende drie maatschappelijke trends en ontwikkelingen:

1. *Abonnementstarief Wmo*

Een landelijk bevestigd beeld is dat door de invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2020 de groei van het aantal unieke cliënten met een Wmo voorziening extra toe neemt. Vooral door extra instroom vanuit de hogere inkomensklassen en bij 65-plussers. De genoemde trendbreuk is vooral waarneembaar bij de voorziening Hulp bij het Huishouden². Het kabinet wil voor specifiek de huishoudelijke hulp naar een 'eerlijkere eigen bijdrage', met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid van lage- en middeninkomens³. Het kabinet wil vanaf 1 januari 2025 de eigen bijdrage aanpassen. Voor de meeste huishoudens heeft het voorstel echter geen gevolgen en blijft de eigen bijdrage € 19 per maand. Voor huishoudens met een inkomen boven de 185% van het sociaal minimum gaat de eigen bijdrage geleidelijk omhoog.

2. *De (dubbele) vergrijzing*

Dubbele vergrijzing is het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de bevolking (o.a. als gevolg van de babyboom na de Tweede Wereldoorlog), maar dat ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen. Op twee manieren neemt de vergrijzing daardoor toe. In de periode 2020 – 2050 wordt een toename van 66% verwacht van het aantal 80-plussers. Tot 2035 bedraagt die verwachte toename zo'n 33%⁴. Naast dat er dus meer (oudere) ouderen zullen zijn, blijven deze ouderen bovendien langer thuis wonen. Hierdoor maken zij (langer) gebruik van Wmo voorzieningen voordat zij doorstromen naar de Wlz.

3. *De ambulantisering van de zorg*

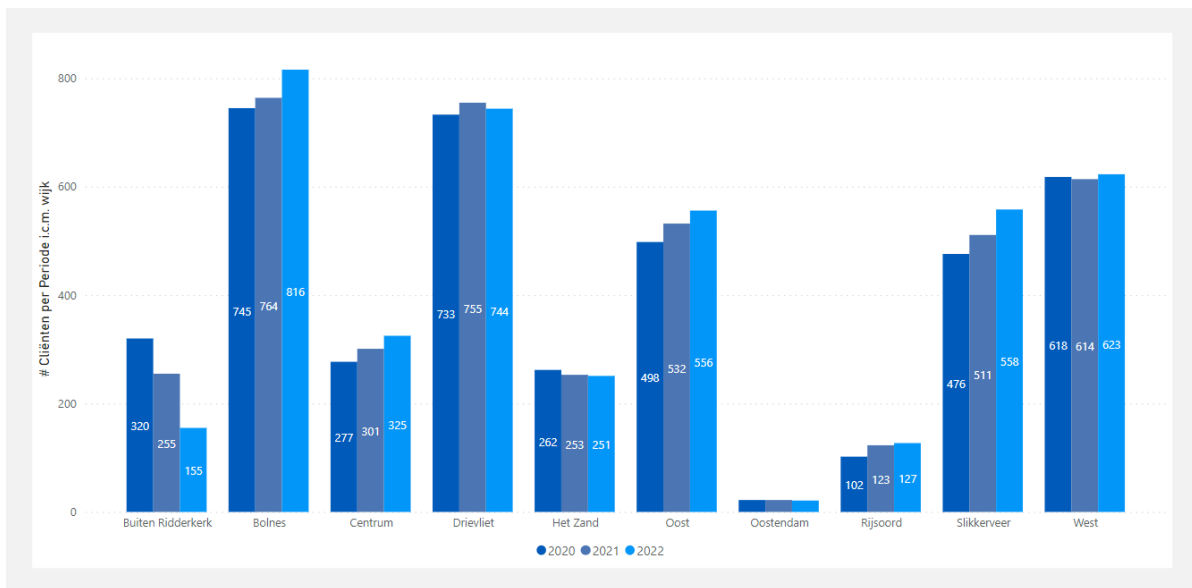
Hulp en ondersteuning worden steeds vaker in de eigen wijk geboden (ambulantisering). Voor inwoners met psychiatrische problematiek is het bijvoorbeeld sinds de invoering van de wet Verplichte GGZ mogelijk om thuisbehandeling en begeleiding te krijgen in plaats van een opname in een instelling. Hierdoor wordt de doelgroep voor de Wmo vergroot.

² DERDE MONITOR ABONNEMENTSTARIEF WMO – 2021 pag. 24-32

³ Ministerie van VWS, *Hoofdlijnenbrief toekomst Wmo*, 28 maart 2022, p. 9.

⁴ Nota Integraal Beleid Sociaal Domein gemeente Ridderkerk, pag. 70.

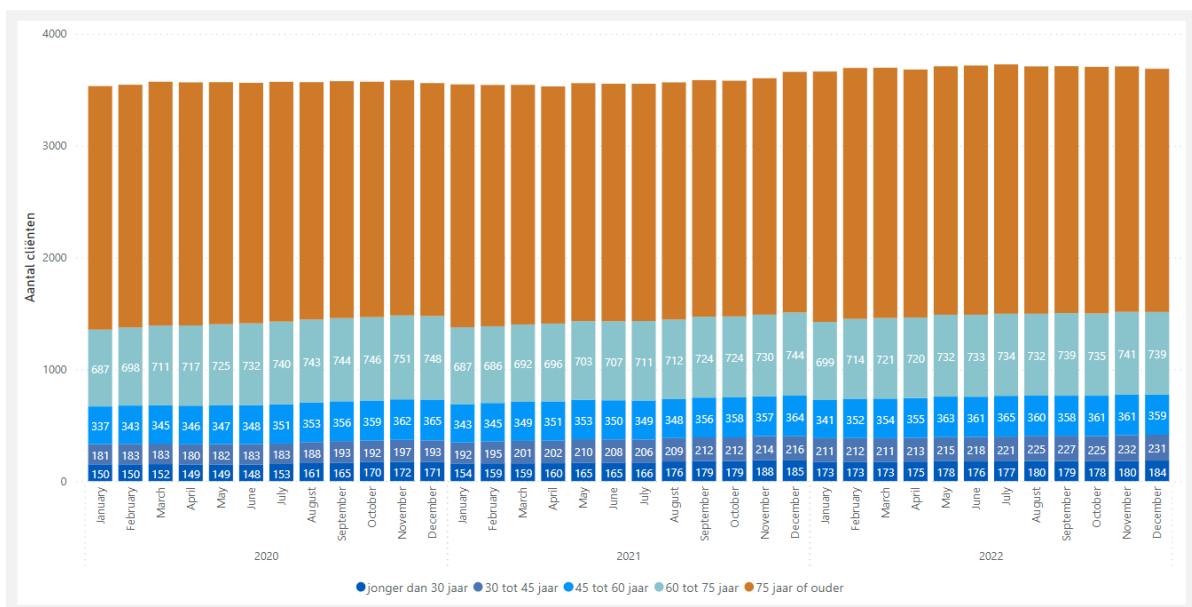
3.2 Wmo cliënten per wijk

Toelichting

In de grafiek is een weergave te zien van het aantal cliënten in zorg in de jaren 2020 tot en met 2022. Over deze jaren zien we over het algemeen dat het aantal cliënten in zorg per wijk toe neemt. Dit is in lijn met de lange termijn verwachting. Deze stijging is ook zichtbaar in 2022. Daarnaast is logischerwijs te zien dat de wijken met een groter aantal inwoners relatief meer cliënten in zorg heeft. Tevens is de groep 'Buiten Ridderkerk' opgenomen. Dit betreft personen (waarvan de huidige woonplaats onbekend is) die ondersteuning hebben ontvangen, maar inmiddels zijn verhuisd naar een andere gemeente. Dit verklaart ook waarom het aantal hoger is, wanneer het een jaar betreft dat verder in het verleden ligt.

3.3 Leeftijdsopbouw Wmo

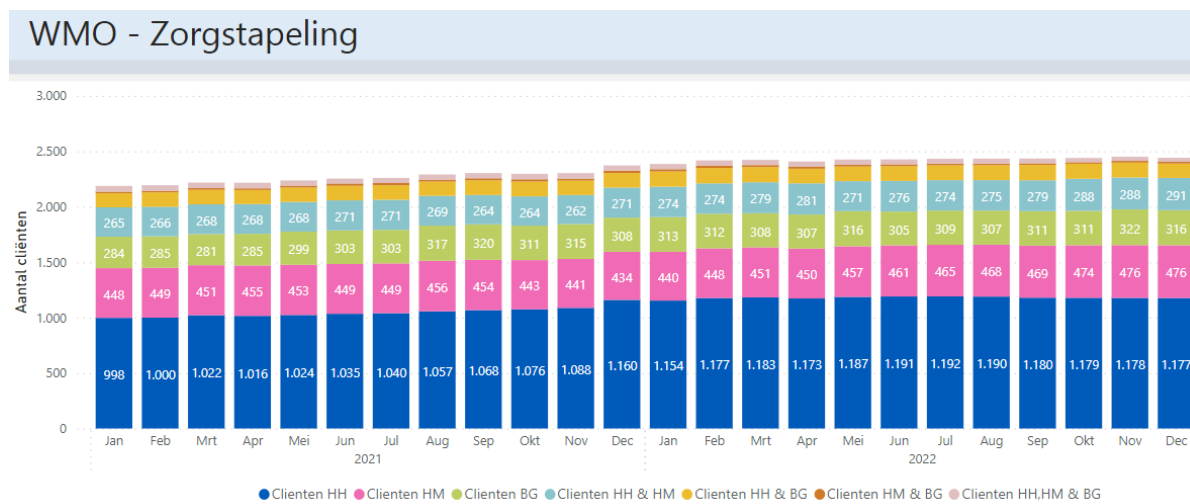
Toelichting

De gestapelde staafdiagram laat de verdeling van het aantal unieke cliënten verdeeld naar leeftijdsgroep zien. In 2022 is het aantal cliënten licht gestegen. In december 2021 heeft door het wegwerken van de toenmalige wachtlijst een grote stijging plaatsgevonden. Ook in 2022 is verreweg de grootste groep de 75-plussers en daarna de 60-plussers. De groepen 60- en 75-plussers doen over het algemeen een beroep op de Wmo vanuit ouderdom gerelateerde klachten zoals somatische en/of psychogeriatrische klachten. Hierbij passen maatwerkvoorzieningen zoals collectief vervoer, Hulpmiddelen, Hulp bij het Huishouden en (minder vaak voorkomend) dagbesteding. De groepen Wmo cliënten onder de 60 jaar zijn minder groot.

Deze groepen cliënten doen vaak een beroep op de Wmo om de volgende redenen:

- een beperking of handicap; hierbij zijn vaak de maatwerkvoorzieningen hulpmiddelen, dagbesteding en/of individuele begeleiding passend;
- GGZ gerelateerde hulpvragen; hierbij zijn vaak de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang, dagbesteding en/of individuele begeleiding passend;
- hulpvragen naar aanleiding van een ingrijpende levensgebeurtenis (zoals echtscheiding en/of problematische schulden); hierbij is vaak individuele begeleiding passend.

3.4 Zorgstapeling Wmo

Jaar	2021												2022											
	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
HH	998	1.000	1.022	1.016	1.024	1.035	1.040	1.057	1.068	1.076	1.088	1.160	1.154	1.177	1.183	1.173	1.187	1.191	1.192	1.190	1.180	1.179	1.178	1.177
HM	448	449	451	455	453	449	449	456	454	443	441	434	440	448	451	450	457	461	465	468	469	474	476	476
BG	284	285	281	285	299	303	303	317	320	311	315	308	313	312	308	307	316	305	309	307	311	311	322	316
HH en HM	265	266	268	268	268	271	271	269	264	264	262	271	274	274	279	281	271	276	274	275	279	288	288	291
HH en BG	127	130	131	127	129	131	131	128	132	133	130	131	137	139	137	132	132	133	134	135	138	136	134	130
HM en BG	14	14	16	15	18	21	20	18	19	21	18	22	21	20	18	17	16	17	15	14	15	14	16	16
HH en HM en BG	52	50	49	50	46	44	46	46	47	49	49	47	47	48	47	48	47	44	44	45	43	38	37	36

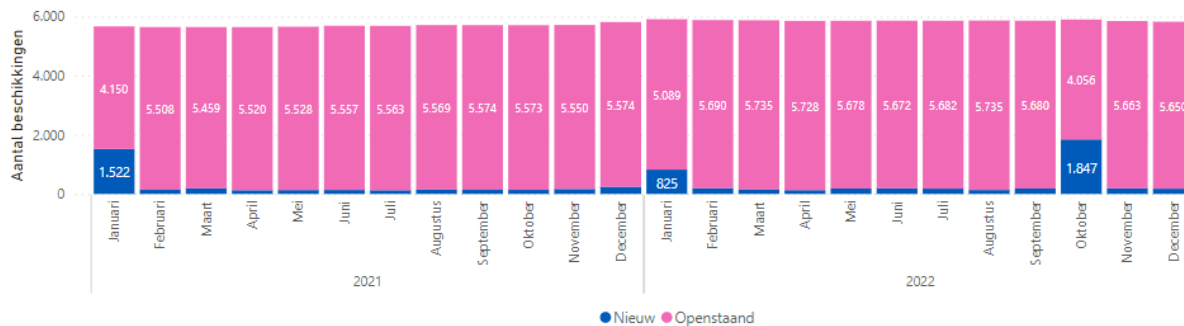
Toelichting Legenda:

- HM = Hulpmiddelen, bestaande uit Rolstoelvoorzieningen, Vervoersvoorzieningen en Woonvoorzieningen. Cliënten met enkel een vervoersvoorziening Collectief vervoer zijn niet in deze weergave opgenomen omdat dit geen hulpmiddel betreft.
- HH = Hulp bij het Huishouden, bestaande uit de algemene- en de maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en de maatwerkvoorziening persoonlijke dienstverlening.
- BG = Wmo Begeleiding, bestaande uit: reguliere- en specialistische individuele begeleiding, reguliere- en specialistische dagbesteding, en vervoer naar dagbesteding.

Toelichting ontwikkeling zorgstapeling:

De gestapelde staafdiagram 'zorgstapeling Wmo' laat het aantal unieke cliënten in zorg met één of meer individuele Wmo maatwerkvoorzieningen zien. In 2022 is het aantal cliënten met een voorziening (HH, BG en/of HM) licht gestegen. De zorgstapeling is in 2022 nagenoeg stabiel gebleven. De over de langere termijn zichtbare lichte stijging komt vooral door de instroom van cliënten die gebruik maken van Hulp bij het Huishouden. Wat verder opvalt is dat een meerderheid van de cliënten bestaat uit cliënten met één enkele voorziening (alléén HH, HM óf BG). Een minderheid maakt gebruik van twee of zelfs alle drie de soorten voorzieningen.

3.5 Beschikkingen Wmo

Hoofdgroep Maand -jaar	AVS		BG		HH		RO		VB		VV		WV		
	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	Nieuw	Openstaand	
Dec - 22			36	562	101	1.508	5	441			2	27	2.401	10	736
Nov - 22			43	565	96	1.518	5	440			2	30	2.410	17	728
Okt - 22			143	470	1.661	4	5	445			2	19	2.421	19	714
Sep - 22	1	933	58	566	84	604	6	441			2	25	2.422	11	712
Aug - 22	3	1.006	32	585	55	562	10	439			2	21	2.434	14	707
Jul - 22		1.046	45	569	88	493	7	437			2	26	2.438	15	697
Jun - 22	16	1.083	42	573	93	424	7	442			2	26	2.451	9	697
Mei - 22	11	1.123	44	575	82	399	3	448			2	30	2.442	14	689
Apr - 22	16	1.135	48	575	12	440	10	452			2	27	2.447	17	677
Mrt - 22	37	1.128	49	577	9	445	6	459			2	29	2.444	14	680
Feb - 22	66	1.084	66	568	8	459	10	458			2	23	2.448	23	671
Jan - 22	67	1.048	670	23	10	465	17	450	3		37	2.446	21	657	

Toelichting tabel:

- AVS = Hulp bij het Huishouden: algemene voorziening schoonmaakondersteuning;
- BG = Wmo Begeleiding, bestaande uit: reguliere- en specialistische individuele begeleiding, reguliere- en specialistische dagbesteding, en vervoer naar dagbesteding;
- HH = Hulp bij het Huishouden: maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en de maatwerkvoorziening persoonlijke dienstverlening;
- RO = Rolstoelvoorziening: rolstoelen en toebehoren
- VV = Vervoersvoorziening: zoals een scootmobiel, aangepaste fiets of een collectiefervoerspas;
- WV = Woonvoorziening: zoals een deurdranger, traplift of woningaanpassing;

Toelichting ontwikkeling 'Beschikkingen Wmo'

De gestapelde staafdiagram 'beschikkingen Wmo' laat het aantal nieuwe en openstaande beschikkingen Wmo zien. In 2022 is het aantal openstaande beschikkingen nagenoeg stabiel gebleven. Over de langere termijn is een lichte stijging in het aantal beschikkingen te zien. De grootste toename is te zien bij de AVS en WV. De toename van HH in het 2^e halfjaar wordt veroorzaakt door her-indicering. Vanaf oktober 2022 is de AVS afgeschaft. Dit zorgt voor een flinke afname bij AVS en een flinke toename bij HH. Het grote aantal nieuwe beschikkingen in januari heeft te maken met de administratieve herindicatie van de Begeleidingsindicaties en het ingaan van de PGB's voor 2022.

3.6 Cliëntervaring Wmo 2022

Deze factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Wmo over 2022. Het onderzoek is uitgevoerd samen met onderzoeksbureau Zorgfocuz. De doelgroep bestaat uit inwoners die in 2022 een aanvraag voor ondersteuning vanuit de Wmo hebben gedaan en een maatwerkvoorziening hebben ontvangen. Cliënten kregen per post een uitnodigingsbrief toegestuurd. Aan hen werd gevraagd om een vragenlijst schriftelijk of online in te vullen. Bij elke score staat – waar mogelijk – steeds het verschil ten opzichte van het voorgaande meetjaar. Het kan zijn dat de verschillen op toeval berusten (er is geen significantietoets gedaan).*

Respons

Aantal cliënten uitgenodigd	1206
Aantal ingevulde vragenlijsten	501
Respons totaal	42%

Contact

74% | 72%

wist waar
zij moest zijn

62% | 55%

werd snel
geholpen

83% | 79%

voelde zich
serieus genomen

77% | 73%

zocht samen
naar oplossingen

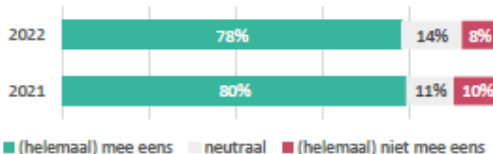

20% | 20%

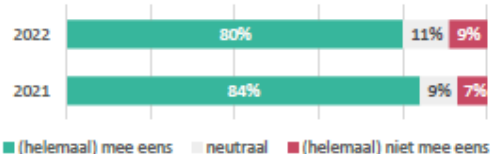
wist van de cliënt-
ondersteuner

Kwaliteit

De ondersteuning is van goede kwaliteit

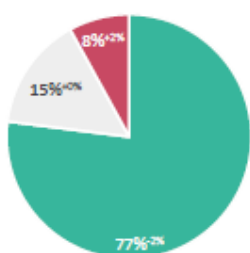

De ondersteuning past bij mijn hulpvraag

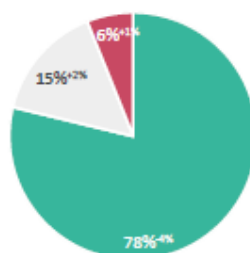
★★★★ 7,5 | 7,5 ★★★★★
is het gemiddelde cijfer
voor de ondersteuning

Resultaat

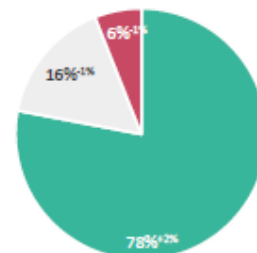

Door de ondersteuning die ik krijg

...kan ik beter de dingen
doen die ik wil

...kan ik mij
beter redden

...heb ik een betere
kwaliteit van leven

* Door afrondingsverschillen tellen percentages niet altijd op tot 100%.

Toelichting cliëntervaring 2022

Het contact met de gemeente is in 2022 een stuk hoger gewaardeerd dan in 2021. Met name de ervaring hoe snel men werd geholpen was met +7% aanzienlijk hoger. Het gemiddelde cijfer dat respondenten geven voor de ondersteuning die zij krijgen is een 7,5, net als in 2021. Verreweg de meeste deelnemers aan het onderzoek vinden de ontvangen ondersteuning goed van kwaliteit (78%) en passend bij de hulpvraag (80%), alhoewel dit wel lager scoort dan in 2021. De meeste deelnemers geven in het onderzoek aan dat de ondersteuning het gewenste resultaat oplevert. Het percentage deelnemers dat niet het gewenste resultaat ziet op de ontvangen ondersteuning is ten opzichte van 2021 wel gestegen. Opvallend is verder de goede respons van 42%, in vergelijking met het landelijk gemiddelde van 35%.

3.7 Doelgroepenvervoer - Resultaat

KPI's Doelgroepenvervoer - Resultaten Ridderkerk

Bron stiptheid, ritduur, gebruikersaantallen: Dashboard BAR Vervoerscentrale

Gebruikersaantallen per doelgroep					Ritduur gepland gemiddeld in min.				Stiptheid Wmo		
Maand	Wmo (ritten)	LLV (personen)	Jeugd (personen)	Schakelklas (personen)	Maand	LLV (max 90 min)	Jeugd (max 90 min)	Schakelklas (max 90 min)	Maand	%	
2022	Januari	2219	170	41		Januari	28,0	25,2	Januari	98,2	
	Februari	2546	172	43		Februari	26,9	24,4	Februari	97,1	
	Maart	3004	177	44		Maart	27,4	24,5	Maart	95,8	
	April	2829	178	40		April	27,0	25,0	April	95,0	
	Mei	2983	179	40		Mei	28,1	25,5	Mei	94,3	
	Juni	2903	179	41		Juni	26,9	26,1	Juni	93,7	
	Juli	2652	168	36		Juli	26,7	26,8	Juli	89,2	
	Augustus	2559	186	36	3	Augustus	27,1	21,5	8,0	Augustus	84,6
	September	2943	195	35	3	September	27,7	27,1	8,2	September	91,5
	Oktober	2967	191	42	3	Oktober	28,3	29,1	13,3	Oktober	93,0
	November	3018	194	41	3	November	28,4	28,6	13,1	November	93,2
	December	2699	189	41	11	December	27,9	28,1	8,2	December	93,9

Toelichting Doelgroepenvervoer

Het volume Doelgroepenvervoer is de laatste jaren sterk beïnvloed door de gevolgen van de coronamaatregelen. Tijdelijke sluiting van het onderwijs, het invoeren van verschillende coronamaatregelen en lockdown-periodes heeft een duidelijke impact op het gebruik van het Doelgroepenvervoer.

Voor de eerste maanden in 2022 betekende de herinvoering van verschillende coronaregels per 12 november 2021 en de lockdown per 19 december 2021 een daling in het aantal ritten in de periode november '21 tot en met januari '22. Na de opheffing van de lockdown in januari '22 is het gebruik van het Wmo-vervoer weer toegenomen tot 3004 ritten in maart '22. Ten opzichte van december '19 (voor corona) is de bezettingsgraad in maart '22 circa 80%. Dit percentage bleef, m.u.v. de zomervakantieperiode, stabiel in de rest van het jaar. Sinds de scholen weer open zijn (januari 2021) is de bezettingsgraad van het leerlingenvervoer weer volledig genormaliseerd. Mede door toename van de doelgroep en complexere zorgbehoefte is het landelijke en regionale beeld dat het gebruik van het leerlingen- en jeugdvervoer voor een toename heeft gezorgd. Het aantal leerlingen en jeugdigen dat gebruik heeft gemaakt van vervangend vervoer is in januari t/m december 2022 toegenomen met circa 14,2%.

De verwachting is dat door vergrijzing en geen corona maatregelen het Wmo-vervoer een lichte autonome stijging laat zien van het aantal gereden ritten. Het jeugd- en leerlingenvervoer zal naar alle waarschijnlijkheid verder stijgen.

3.7 Doelgroepenvervoer - Klachten

Klachten Wmo vervoer					
Bron klachten: Klachtenrapportages Munckhof					
Maand	Aantal klachten per maand			Percentage gegronde klachten t.o.v. het aantal ritten	
	Gegronde	Ongegronde	Totaal	Aantal ritten	%(max 0,3)
2022	Januari	4	0	4	2219 0,18%
	Februari	3	2	5	2546 0,12%
	Maart	2	4	6	3004 0,07%
	April	7	1	8	2829 0,25%
	Mei	7	2	9	2983 0,23%
	Juni	3	3	6	2903 0,10%
	Juli	13	2	15	2652 0,49%
	Augustus	8	0	8	2559 0,31%
	September	8	4	12	2943 0,27%
	Oktober	1	2	3	2967 0,03%
	November	7	1	8	3018 0,23%
	December	8	0	8	2699 0,30%

Klachten Leerlingenvervoer en Jeugdhulp vervoer					
Bron klachten: Klachtenrapportages Munckhof					
Maand	Aantal klachten per maand			Percentage gegronde klachten t.o.v. het aantal ritten	
	Gegronde	Ongegronde	Totaal	Aantal ritten	%(max 0,3)
2022	Januari	4	1	5	7439 0,05%
	Februari	1	0	1	7285 0,01%
	Maart	1	0	1	8446 0,01%
	April	2	0	2	7895 0,03%
	Mei	1	0	1	8260 0,01%
	Juni	1	0	1	8223 0,01%
	Juli	1	0	1	3260 0,03%
	Augustus	3	2	5	3910 0,08%
	September	7	0	7	8630 0,08%
	Oktober	5	1	6	8588 0,06%
	November	5	2	7	9108 0,05%
	December	8	0	8	5854 0,14%

Soort klacht Wmo-vervoer 2022		
Categorie klacht	Aantal	%
Communicatie	10	20%
Gedrag mdw	18	37%
Diversen	2	4%
Niet verreden	8	16%
Prijs	6	12%
Tijdigheid	41	84%
Voertuig	6	12%
Totaal	91	100%

Soort klacht Leerlingenvervoer en Jeugdhulp vervoer				
Categorie klacht	Schooljaar 2021-2022		Schooljaar 2022-2023	
	Aantal	%	Aantal	%
Communicatie	5	19%	2	7%
Gedrag mdw	7	26%	5	19%
Diversen	0	0%	1	4%
Niet verreden	4	15%	0	0%
Prijs	0	0%	0	0%
Tijdigheid	10	37%	18	67%
Planning	1	4%	1	4%
Voertuig	0	0%	0	0%
Totaal	27	100%	27	100%

Toelichting klachtenrapportage Doelgroepenvervoer

Het aantal klachten dat binnen de eerste maanden is geuit is laag en beneden de gestelde marge van 0.3% van het aantal gereden ritten gebleven. De stijging in klachten direct na de zomervakantieperiode is te wijten aan een planningsfout bij de vervoerders

Bij het Wmo-vervoer zijn de meeste (gegronde) klachten geuit over de tijdigheid en het gedrag van de medewerker. De klachten zijn vooral veroorzaakt door de onder druk staande beschikbare capaciteit en door (het gedrag van) de chauffeurs. In samenwerking met onze Wmo-vervoerder is gezocht naar oplossingen voor de capaciteit. De vervoerder had dit per juni 2022 weer op orde.

Bij het leerlingen- en jeugdhulp en schakelklasvervoer zijn de meeste klachten geuit over communicatie en tijdigheid. De klachten zijn vooral veroorzaakt door de vervoerscentrale en (het gedrag) van de chauffeur. Ook speelt de beschikbare capaciteit een rol. In overleg met onze vervoerder wordt actief ingezet op het vergroten van de capaciteit door onder andere bemiddeling vanuit het gemeentelijke uitkeringenbestand en een wervingscampagne in de lokale media.